

Otroci iz Dolenjskih Toplic so prepričani, da bodo čez poldrugo leto dobili novo, lepo šolo. Od tega jih loči le nedeljski referendum in usodni »DA« njihovih staršev, ki jim prvi lahko zagotovi času primerno šolanje.

S kakšnim vozilom na cesto?

Po novem letu bodo miličniki kontrolirali, ali smo svoje avtomobile zavarovali pred tatovi s ključavnicami, ali smo namestili zavesnice in uredili vrsto drugih predpisanih podrobnosti

Znano je, da bo 1. januarja 1970 začel veljati zvezni pravilnik o napravah in opremljenosti vozil na cestah ter tehničnih pogojih za posamezne naprave na vozilih. Pravilnik torej ne velja samo za motorna vozila, marveč tudi za prikolice in kolesa. Naj torej še enkrat pomenimo, s kako opremljenimi vozili bomo smeli po novem letu voziti v javnem prometu.

Vsi osebni avtomobili bodo morali imeti ključavnice na

krmilu ali na ročici menjalnika, zavesnice na zadnji strani pa poleg teh vozil tudi tovornjaki in traktorji. Nameščene bodo morale biti tako, da bodo od tal najmanj za šestino kolesne vašine. Modro kontrolno žarnico za dolge luči bodo morali imeti vsa vozila. Vsi smerni kazalci bodo morali dajati oranžno svetlobo, število utripov v minuti pa bo moralo biti v mejah od 60 do 120.

Vozila za vzdrževanje električnih, telefonskih in telegrafskih naprav, za vzdrževanje cest in pomoč na cesti bodo morala imeti na vrhu strehe rumene vrtijive luči. Tovornjaki in avtobusi skupno dovoljeno teže več kot 5 ton pa ne bodo smeli na cesto brez naprav, ki beležijo potek vožnje (tahrografi).

Pravilnik določa za prikolice, ki so širše od vlečnega vozila, da morajo imeti na vsaki strani po eno belo ali rumeno luč, vidno najmanj z daljave 150 m. Vsaka prikolica mora imeti ne glede na širino spredaj tudi po dve amajli očesni.

Vsa motorna vozila razen osebnih avtomobilov in motorjev bodo morala imeti posej s seboj pripravo za gašenje požarov, avtobusi in trolejbusi med drugim ključavnice za razbijanje šip, vozila,

(Nadaljevanje na 18. str.)

Zažgal dva kozolca

21. decembra okoli 23.20 je v Šalki vasi pri Kočevju zgoraj kozolec Ivana Goleta, na katerem je bilo okoli 500 kg sena, in kozolec Antona Jaluca, na katerem je bilo okoli 3000 kg sena in slame. Škode je za okoli 12.000 din. 22-letni M. H. iz Šalke vasi je priznal, da je zažgal oba kozolca in da je bil takrat vinjen.

Predlog za modernizacijo cest

Ceste pomembne za turizem in gospodarstvo

Na pobudo Turistične zveze Slovenije je občinska skupščina Kočevje poslala tej zvezi svoj predlog za modernizacijo cest na območju občine v naslednjih nekaj letih.

Po tem predlogu naj bi v kočevski občini modernizirali naslednje ceste drugega reda (republiške): Kočevje-Brod na Kolpi, Kočevje-Črnomelj in Kočevje-Dvor. S tem predlogom se je strinjal tudi kočevski terenski obrat Cestnega podjetja Novo mesto.

Modernizacija ne bi bila samo krednega turističnega pomena, ampak tudi splošno gospodarskega. Gospodarske organizacije kočevske občine potrebujejo dobre prometne zveze z Reko, Novim mestom in Zagrebom, medtem ko jo z Ljubljano že imajo. Te prometne zveze pa bodo v kratkem postale za občino celo življenjskega pomena, saj bo kočevska železniška proga v bližnji bodočnosti ukinjena.

Modernizirane ceste bodo velikega pomena tudi za razvoj turizma na tem območju. Na Jasnici je (na meji med kočevsko in ribniško občino) že v gradnji prvi motel v zahodni Dolenjski. Z modernizacijo cest bo potreba po motelih še porastle, posebno v krajih ob Kolpi, kjer zdaj rastejo vikend hišice. Razen tega bi precej lovskih koč lahko odprli tudi za turistične namene.

Državno prvenstvo bo na Mirni

Smučarska sekcija TVD Partizan na Mirni, ki je v minulih letih odlično organizirala zahtevna tekmovanja v smučarskih skokih je dobila novo odgovorno nalogo, ki je hkrati tudi priznanje: v nedeljo, 8. februarja, bo na mirninski skakalnici državno prvenstvo za mlajše mladince. Mirenski smučarski delavci, ki bodo prireditelji pripravili, si želijo le, da ne bi ponagajalo muhasto vreme. Dosedanja tekmovanja so bila doslej navadno že v januarju, ko je več snega.

Vsem naročnikom, bralcem in sodelavcem doma in na tujem

prisrčno voščimo
srečno 1970!

Uredništvo in uprava
DOLENJSKEGA LISTA

Namesto izdatka za osebne noveletne voščilnice smo letos nakazali Posebni šoli v Šmihelu za njene potrebe 500 dinarjev.

MLADA ZAGREBSKA PEVKA LADA KOS IN IVICA SERFEZI sta na letosnji zaključni prireditvi za slepe »Glasba ne pozna teme«, ki je bila v Brežicah, doživela velik uspeh. (Foto: M. Jaranović)

VREME

OD 25. DECEMBRA
DO 4. JANUARJA

Nekako do 2. januarja bo prevladovalo nestalno vreme s pogostnimi padavinami, po večini sneg, vendar vmes tudi prehodna odjuga. Po 2. januarju kakih 7 dni tepo in mrzlo.

Dr. V. M.

V počastitev dneva JLA je 20. decembra priredil predsednik občinske skupščine Kočevje Mirko Hegler sprejem za aktivne in rezervne oficirje, spomeničarje in sorodnike padlih borcev. Ob tej priložnosti so predstavniki JLA čestitali učenci osnovne šole in dijaki gimnazije. (Foto: D. Mohar)

V sredo prvič Radio Sevnica

Ce ne bodo nastopile kake nepredvidene ovire, se bo v sredo, 31. decembra, ob 16. uri prvič oglašila lokalna radijska postaja Sevnica. To bo zadnja izmed lokalnih postaj, za katero je dala privoljenje osrednja radijska hiša — RTV Ljubljana. Radio bo deloval kot sekcija družbeno-političnih organizacij, vzdrževal pa se bo delno iz lastnih dohodkov, delno pa iz sklada za kulturo. Prostore ima v sevniskem gradu.

Poneverbe v »KOMETU«

V metiškem podjetju KOMET so odkrili poneverbo z denarjem. Gre za okoli 20.000 din. Dejanja je oskrbljen blagajnik M. Nenadič. Zadevo so že prijavili javnemu tožilecu. Nadaljnja preiskava bo odkrila podrobnosti.

Ce bi v določenem trenutku — trdi ameriški geofizik Stone — vsi Kitajci (nad 700 milijonov) skočili z višine dveh metrov na zemljo, bi povzročili potres jakosti 4,5 stopnje po Richtertevi lestvici. In če bi skakali vsako uro, bi povzročali potrese tudi drugod. Morda pa Kitajci sploh ne potrebujejo atomske bombe. ... Stalin je bil zaslužen mož, a je delal tudi napake. Tako meni »Pravda« ob 90-letnici njegovega rojstva. Napake so izvirale predvsem iz njegovega značaja. Prepričan je, da Nemci ne bodo napadli ZSSR, in pošiljanje milijonov v smrt in taborišča sta očitno značajnostni napaki. ... Prvi sekretar KP Čehoslovaške Gustav Husak je dejal, da bo partija opravila tako z desnimi oportunisti kakor z levimi revanšisti, ki bi se radi maščevali za leto 1968, in da bo napravila red. Samo da ga ne bodo napravili revanšisti. ... Nekateri ameriški vojaški strokovnjaki so spet začeli dokazovati, da bi ZDA le utegnile zmagati v Vietnamu. Predsednik Nixon bi si lahko dal zavrteti gramofonske plošče z posnetki izjav »strokovnjakov« iz prejšnjih let, ki so vsi govorili o zmagi. ... Francija bo prodala Libiji 50 letal miras in 300 teških tankov v vrednosti 400 milijonov dolarjev. Libijski obrambni ministri ne ve o tem nič — uradno. ZDA so naklonjene tej kupčiji iz prejšnjega razloga: bolje je, da orožje prodajajo Libiji Francozi kakor Rusi. ... Ministri držav Skupnega trga so imeli zadnje dni precej burne razprave v Bruslju. Pet članov EGS računata, da morajo plačevati le prevelike subvencije francoskemu kmetijstvu. Francozi so takoj povedali, da hočejo denar, sicer si bo odločil premisliti glede sprejema Velike Britanije v Skupni trg. ... V Helsinkih so se uspešno končali predhodni pogovori o omejevanju strateškega oboroževanja med ZSSR in ZDA. Ves čas pogovorov ni bilo slišati ne iz Moskve ne iz Washingtona ene propagandne izjave. Zato so bili pogovori uspešni. ...

Manj razvita območja končno priznana

V resoluciji slovenske skupščine o politiki v prihodnjem letu je poseben odstavek posvečen razvoju manj razvitih območij

V resoluciji o smernicah ekonomske politike in o politiki zbiranja ter uporabe sredstev za splošno potrebo v prihodnjem letu je bil na predlog delegatov občin iz manj razvitih območij vstavljen poseben odstavek, ki se v končnem besedilu glasi ta tole: »Potrebno je že v letu 1970 proučiti možnosti, da se manj razvitim območjem v SR Sloveniji, ki imajo za to realne pogoje, z ustreznimi dolgoročno politiko omogoči sprejemanje njihove ekonomske in socialne strukture, povečanje zaposlitve in družbene proizvodnje. Se nadalje so potrebni učinkoviti ukrepi, da bi se izboljšala izobrazbena struktura na teh območjih. Že v letu 1970 naj se prouči in pripravi ustreznost stališča in predloge.«

To je nemara prvič, da je skrb za manj razvita območja v Sloveniji dobila svoje mesto tudi v takem dokumentu, kakršen je skupščinska resolucija, ki ima pravzaprav značaj družbenega plana za prihodnje leto. Doslej so v republiški skupščini obravnavali manj razvita območja le posredno, prek tako imenovanega dopolnjevanja občin, ko so po posebnih merilih za dopolnjevanje sredstev omogočali občinskimi skupščinam na teh območjih uredničevati njihove z zakoni določene naloge. S tem pa reveda problema niso rešili, ampak so samo podaljševali življenje tem območjem, ne da bi kaj učinkovitejšega storili za njihov gospodarski razvoj.

Zdaj je obstoj takih območij priznan v republiški resoluciji. Opredeljena je tudi naloga. Tako poslanci kot delegati občin s teh območij pa bodo nedvomno poskrbeli, da to določilo ne bo ostalo le na papirju. Že v dosedanji skupščinski razpravi pa je bilo sproženih nekaj pobud, ki so nakazovale, kako naj bi usmerjali pomoč tem krajem. Sem sodijo vsekakor prometne zveze, ki omogočajo hitrejši gospodarski razvoj. Težko je namreč pričakovati, da bi se družbeni kapital usmeril na taka območja, če pa je že začetek otežkočen, če namreč prevoz predstavlja tak element stroškov, ki še vnaprej onemogoča rentabilno poslovanje. Druga oblika pomoči pa so tako imenovane beneficirane obresti

TELEGRAMI

PARIZ — »Ce Američani želijo rešiti vietnamsko vprašanje na mirnem način, smo za to, če pa želijo vojno, je naše ljudstvo tudi pripravljeno nanjo.« Je dejal sekretar severovietnamske delegacije na pariških pogajanjih Xuan Thuy.

DJAKARTA — V Indoneziji so odkrili poskusa zarote nekaterih višjih oficirjev armade, da bi odstranili sedanjega režim generala Suharta in spet pripeljali na krmilo države Sukarno.

ROM — V Rimu so obtožili pet oseb v zvezi z nedavnimi bombnimi atentati, ki so terjali življenje 14 ljudi in ranili kakih sto. Kakor poroča policija, so imeli vsi obtoženci zveze z anarhističnim gibanjem.

LA PAZ — Bolivijski predsednik Ovarado Candia je razglasil splošno pomilostitev političnih ječnikov, toda ta verjetno ne bo veljala za francoskega novinarja Regisa Debraya, ki je bil obsojen na 30 let prisilnega dela zaradi sodelovanja s Che Guevarom.

WASHINGTON — Ameriška vlada je delno preklicala prepoved za trgovanje z LR Kitajsko. Ameriške firme bodo lahko izvažale na Kitajsko strateške blago.

WASHINGTON — Predsednik ZDA Nixon je sporočil, da se bo do 15. aprila 1970 umaknilo iz Vietnamu nadaljnjih 50.000 ameriških vojakov. Kljub temu bo ostalo v Vietnamu še 400.000 vojakov.

KAMPALA — V petek zvečer je atentator ranil predsednika Ugande dr. Miltona Oboteja, ki ni v življenjski nevarnosti. Atentatorja so prijeli. Domnevajo, da je atentator pristal opozicijskih strank, ki so zdaj v Ugandi prepovedane.

ATENE — Grški zunanji minister Pipinelis je po vrnitvi iz Pariza izjavil, da je Grčija sama zapustila evropski svet, s čimer se izogiba izločitvi in nadaljnjim pritiskom. Poudaril je, da je sstrujena in sita tujih nasvetov.

V ZNAMENJU ČASA — Arabski komandosi krščanske vere v Libanonu »krasijo« božično drevo tudi z nabojniki in zastavicami ljudske fronte za osvoboditev Palestine in ne samo z »miroljubnimi« okrasnimi predmeti. Na Srednjem vzhodu ni premirja za mržnjo. Telefoto: UPI

tedenski zunanjepolitični pregled

V četrtek 18. decembra je predsednik državnega sveta Nemške demokratične republike Walter Ulbricht poslal pismo predsedniku Zvezne republike Nemčije dr. Gustavu Heinemannu in s tem poskrbel za prvotno politično senzacijo. Dobrih štiriindvajset ur pozneje je Ulbrichtu odgovoril Heinemann. In že v nedeljo zjutraj je vzhodnoberlinski tisk objavil vsebino Ulbrichtove poslanice. Takoj nato so se v Bonnu objavili vsebinsko Heinemannovega odgovora. Ulbrichtova poslanica vsebuje načrt pogodbe, ki naj bi jo sklenili NDR in ZRN. Ta načrt obsega devet točk, med katerimi so najvažnejše te:

trdijo drugi — predvsem krščanski demokrati — da so ti pogoji nesprejemljivi. Vendar pomeni dejstvo, da se je prvič v povojni nemški zgodovini pogovarjal ene nemške države neposredno obrnil na poglavarja druge nemške države in da mu je ta takoj odgovoril. Spodbuden napredek. Ta napredek pa ni osamljen. Bonn in Moskva sta se že začela pogajati o sklenitvi sporazuma o nenapadanju,

Obe Nemčiji bi se morali odreci sili; odgovoriti bi se morali atomskemu orožju, a tudi ne dovoliti, da bi bilo na njunem ozemlju uskladiščeno tako orožje; priznati bi morali vojne meje v Evropi, predvsem sedanjo mejo med obema Nemčijama in mejo na Odri in Nisi med NDR in Poljsko; ZRN bi morala tudi pravno priznati obstoj NDR in z njo izmenjati veleposlanike; zahodni Berlin bi moral postati samostojna enota in po sklenitvi pogodbe, ki bi veljala deset let, bi obe nemški državi zaprosili za sprejem v članstvo Združenih narodov.

Berlinsko pismo

medtem ko teko priprave za pogovore med Bonnoma in Varšavo. Samo vprašanje časa je, da bo Bonn tudi uradno priznal mejo na Odri in Nisi. Poleg tega ni nobena skrivnost, da bi Varšava rada dobila veliko posojilo o' l ZRN. V zadnjih dneh sta ZRN in ZSSR podpisali sporazum o dobavi jeklenih cevi Sovjetski zvezi v vrednosti 1,2 milijarde dolarjev. In napoved ne gre prezreti dejstva, da vrednost letošnje trgovinske menjave med obema Nemčijama znaša kar milijardo dolarjev. Vse to in še marsikaj drugega kaže, da se je začel led lomiti, čeprav je zdaj zima. Ko to pišemo, zasedajo v Rabatu v Maroku šefi 14 arabskih držav skupaj s predstavniki palestinske osvobodilne fronte. Ta arabski vrh bi moral predvsem okrepiti arabsko enotnost v boju proti Izraelu in zato obravnavajo tudi vojaška vprašanja. Toda že pred začetkom »vrha« se je zataknilo ob razmeroma preprostem vprašanju, kdo bo predsedoval sestanku. Dosegli so kompromis: sudanski predsednik ga je otvoril, maroški kralj Hasan II. kot gostitelj pa mu predseduje. Toda s tem niso odpravljena vsa nesoglasja med arabskimi državami in tudi »vrh« jih ne bo mogel v celoti. Največje nesoglasje vlada med tistimi, ki menijo, da Arabci nimajo druge poti kot oborožen boj proti Izraelu, in tistimi, ki bi radi še naprej iskali tudi politično rešitev za dolgotrajno krizo na Srednjem vzhodu.

Predsednik ZRN dr. Heinemann je vjudno odgovoril, da je zadevo izročil v preires vladi Willyja Brandta — kakor je dolžan po zahodnonemški ustavi. Brandt bo 14. januarja pred Bundestagom razložil stališče bnske vlade do Ulbrichtovega predloga. Najtežje bo Bonn sprejel tisti pogoj, ki pravi, da mora ZRN, če hoče zboljšati odnose z NDR, priznati svojo nemško sosedo tudi pravno in ne samo »de facto«. Novi kancler Brandt je že v programskem govoru svoje vlade dejansko priznal obstoj NDR, a je pripomnil, da mednarodnopravno priznanje ne prihaja v poštev. Zanimivo je tudi, da se je Ulbricht dotaknil statusa zahodnega Berlina, čeprav je to vprašanje izključno v pristojnosti štirih velesil.

Zahodnonemški krogi ocenjujejo Ulbrichtove pogoje kot »maksimalne«, kar pomeni, da šef NDR ne popušča v nobeni točki. Toda medtem ko nekateri opazovalci sodijo, da se je tudi ob takih pogojih mogoče pogajati,

tedenski notranjepolitični pregled - tedenski notranjepolitični pregled

PRIPRAVE NA I. SEJO KONFERENCE ZKS — Prejšnji četrtek je bila seja centralnega komiteja ZK Slovenije, na kateri je predsednik CK ZKS Franc Popit govoril ob pripravah na I. sejo republiške konference ZKS (le-ta bo januarja) o nekaterih poglavitnih problemih v delovanju komunistov. Med drugim je dejal, da postaja vedno širšemu krogu občanov jasno, da socialistična družba ni družba polne enakosti, pač pa družba, ki temelji na delitvi po delu. V njej obstaja socialna diferenciacija, ki jo skušamo blažiti s samoupravnimi dogovori po načelu večjih dajatev tistih, ki več imajo oziroma po načelu solidarnosti. Nato je Popit govoril o uresničevanju XV. ustavnega amandmaja in o nalogah komunistov, da se upro vsem nesamoupravnim težnjam pri izpolnjevanju statutih. Samoupravljanje je družbeno obvezen odnos. Zato ne more biti prepuščen vsaki posamezni delovni organizaciji, ali u-stvarja samoupravne odnose ali ne.

ne razlike, ki ne izhajajo iz delovnih rezultatov, ki so posledica neizdelane politike štipendiranja, enakih možnosti mladih za šolanje in podobno. **GRIPA ZAHTEVA TUDI SMRTNE ŽRTVE** — Iz vse države poročajo o epidemiji gripe. Čeprav gre za lažjo obliko te bolezni, je marsikje že terjala tudi smrtne žrtev, zlasti med starejšimi ljudmi, ter ljudmi, ki so bolehal na srcu ali dihalih. Še posebno hudo je gripa prizadela Banjaluko in okoliške kraje, ki so zaradi snega odrezani od zdravnikov in jih zaradi porušenih posloplj muči hud mraz.

TITO — ČASTNI DOKTOR ZAGREBSKE UNIVERZE — Po nedavni promociji na ljubljanski uni-

Ne nasprotujemo delovanju cerkve, pač pa oživljanju klerikalizma

verz je predsednika Tita proglasila prejšnjo sredo za častnega doktorja tudi zagrebska univerza, ki je praznovala 300-letnico delovanja.

KAKO GLEDAMO NA SOCIALNO NEENAKOST? V soboto je republiška konferenca Zveze mladine Slovenije obravnavala socialno neenakost v naši družbi. Na posvetu so poudarili, da je treba vprašanje — socialna diferenciacija da ali ne? — spremeniti v vprašanje — kakšna socialna neenakost? Materialne, socialne in kulturne razlike morajo nastajati zaradi pravilne delitve po delu oziroma zaradi različnih rezultatov dela. Odločneje pa je treba odpravljati nepravilne

Franc Popit je govoril tudi o tem, da poizkušajo zunanji in notranji nasprotniki in še posebej belogardistična emigracija očitno voditi politiko, ki naj bi privedla do zaostritve odnosov med Cerkvijo in organi socialistične družbe. Toda ne nasprotujemo delovanju Cerkev kot organizacije vernikov za njihova verska opravila. Zveza komunistov pa se bo vedno z vso odločnostjo borila proti kakršnekoli oživljanju klerikalizma in izkoriščanju verskega prepričanja za protisamoupravne in protinacio-

Po podatkih statistike so gostinska podjetja v Sloveniji v oktobru zvisala svoje cene za 1,2 odst. v primerjavi s septembrom. Povprečne cen gostinskih storitev je bilo letos v oktobru za 9,3 odst. večje kot lani v enakem mesecu, v celoti pa je bilo za 11,9 nad tanskim letošnjim povprečjem. Jedila so se v gostinskih občinah podražila povprečno za 2,1 odst. brezalkoholne pijače za 1 odst., alkoholne pijače pa za 0,6 odstotka. Cene prenočevanj se niso povečale.

Bankovci po 500 din

Kmalu bomo dobili nove bankovce — v vrednosti 500 novih dinarjev (50 starih tisočakov). Na trg bodo prišli tudi novi kovanci za 2 dinarja in 5 dinarjev, kar bo brez dvoma zelo olajšalo nitrejši denarni promet.

Naval na televizorje

V mnogih krajih, kjer so se trgovinska podjetja znašla in si s predplačili zagotovila hitro dobavo televizorjev Elektronske industrije iz Niše, imajo te dni pravcati naval na sprejemnike tipa Diplomator, Ambasador, Othello in druge. Tovarna je v času od 10. decembra 1969 do vključno 10. januarja 1970 odobrila na te svoje izdelke 25 odst. popusta oziroma 500 do 630 dinarjev na ceno televizijskega sprejemnika. Dobra trgovska poteza, združena z ustreznim reklamo, bo pripomogla, da si bodo v številnih družinah omislili TV sprejemnik.

Oglasimo se s pripombami in predlogi!

■ Tudi VIII. poglavje — Zdravstveni delavci v zasebni zdravstveni praksi — je povzelek iz obstoječih predpisov. Razlika je le v tem, da občina samostojno odloča o izdaji dovoljenja in ni potrebno predhodno mnenje kakšnega strokovnega organa (prej zdravstveni center). Nekateri menijo, da bo v bodoče lažje dobiti zasebno prakso.

Strokovno nadzorstvo bi moralo biti popolneje zagotovljeno

■ V poglavju IX. — Strokovno delo zdravstvenih zavodov — bi bil primernejši naslov strokovno nadzorstvo, saj vsi člani govore o strokovnem nadzorstvu. Do sedaj so strokovno nadzorstvo opravljali strokovni organi zdravstvene službe — zdravstveni centri (regionalni in republiški). Po novem predlogu zagotavlja to nadzorstvo republiški sekretariat za zdravstvo in socialno varstvo, ki odreja strokovne preglede v zdravstvenih zavodih v vsej republiki.

Razem te oblike strokovnega nadzorstva je predviden tudi strokovni inštrukcijski nadzor, ki naj bi ga organizirala Medicinska fakulteta v Ljubljani v sodelovanju s kliničnimi ustanovami. Komisije sekretariata imajo možnost za ukrepanje, inštrukcijski nadzorniki pa naj bi samo svetovali in predlagali določene ukrepe organom zdravstvenega zavoda.

Celotna vsebina predpisov o strokovnem nadzorstvu je nepopolna. Republiški sekretariat se namreč pojavlja kot organ na prvi stopnji postopka o strokovnem nadzorstvu, ravno tako pa tudi kot drugostopenjski organ, na katerega se zdravstveni zavod lahko pritoži, čeprav ni prejel nobenih predlogov, ker so bili predlagani občini oziroma sekretariatu.

■ V X. poglavju — O zdravstvenih delavcih — so na kratko prikazane določbe o zdravstvenih delavcih, več pa je govora o pripravništvu, strokovnem izpopolnjevanju in specializaciji zdravstvenih delavcev. Večji del, splošnih določb o zdravstvenih delavcih je že zajet v poglavju o zdravstvenem varstvu — pri-

Piše
dr. Albin Pečavar

pravništvo je precej natančno opisano — kljub temu pa je status pripravnika nejasno definiran. Iz vsebine ne vzemo, ali je pripravnik sploh v delovnem razmerju, če pa je v delovnem razmerju, pa ni jasno, ali je to za določen ali nedoločen čas. Novost je tudi pri opravljanju strokovnega izpita, ki v primeru uspešno končanega štada ne vsebuje več strokovnih predmetov, ampak le osnove družbeno politične ureditve in pravnega sistema, organizacijo zdravstvene službe, zdravstveno statistiko, osnove zdravstvene ekonomike in kodeks etike zdravstvenih delavcev. Strokovno izpopolnjevanje obravnava tudi nekatera konkretna določila, ki so bila dosedaj predmet dopolnilnih predpisov sekretariata za zdravstvo. V celoti sta strokovno izpopolnjevanje kot tudi določila o specializaciji dovolj jasno obdelani.

Važno načelo: poslovanje po dohodku

■ XI. Osnove za financiranje zdravstvenega varstva — obravnavajo dohodek zdravstvenega zavoda in ceno zdravstvenih storitev, pogodbe o izvajanju in financiranju zdravstvenega varstva, posebno še financiranje obveznih oblik zdravstvenega varstva in arbitražni postopek za reševanje sporov med zdravstvenimi zavodi in plačniki.

Bistvo tega poglavja je na-

čelo, da zdravstveni zavodi poslujejo po načelu dohodka. Cene zdravstvenih storitev določajo zdravstveni zavodi. Cena storitve vsebuje:

- a) medicinski del oskrbe (materialni stroški zdraviljenja, obraba opreme, stroški medicinskih funkcionalnih služb, ustrezni del amortizacije in stroškov vzdrževanja, del splošne in upravne režije ter osebni dohodki s pripeljki);
- b) nemedicinski del oskrbe (stroški namestitve in prehrane, drugi del amortizacije in vzdrževanja opreme, ustrezni del režije);
- c) sredstva za razširjeno reprodukcijo in
- d) sredstva za izobraževanje pripravnikov in strokovno izpopolnjevanje zdravstvenih delavcev.

Med zdravstvenimi zavodi in plačniki zdravstvenih storitev se sklepajo pogodbe, ki obsegajo seznam storitev, ki jih bo zdravstveni zavod opravljal, določila o kontroli dela, ceno storitev, rok veljavnosti pogodbe itd. Če do sklenitve pogodbe ne pride zaradi sporov ali nejasnosti, lahko oziroma mora ona ali druga pogodbeni stranka predložiti spor v odločitev arbitražni komisiji, ki jo imenuje izvršni svet, oboje stranki pa sta avtomatsko tudi člana komisije.

■ Kazenske in končne določbe ne prinašajo bistvenih novosti.

To je le kratek povzetek obširnega osnutka zakona, ki ima 150 členov. Za temeljito proučitev je potrebno zakon natančno pregledati, ker ima v njem vsak člen, pa tu-

di vsak stavek in beseda svoj pomen.

Nekaj pripomb k vsebini osnutka novega zakona

Pripomba na celotno vsebino zakona, posebno na posamezna poglavja in člene, je veliko. Za razmišljanje bi po dal samo nekaj svojih načelnih pripomb:

1. Zdravstveno varstvo je nedeljiva celota. Posamezni bolnik želi iste oblike varstva, ki jih v svoji boleznici potrebuje. Zato je težko ločiti, kaj je bolj važno, kaj manj, posebno še v zakonu. V zakonu je vsekakor premalo poudarjena enovitost medicine in celotnega zdravstvenega varstva, nekatera področja (kot socialna medicina, splošni ukrepi za zdravstveno varstvo) pa so premalo obdelana.
2. Za uspešno zdravstveno službo je važna urejena povezanost posameznih dejavnosti — funkcionalnostna integracija. Dobro organizirana zdravstvena služba zopet predstavlja celoto, ki lahko izvršuje vse oblike zdravstvenega varstva. Pri tej je važno, da svoje enote čimbolj približa prebivalstvu — bolnikom, na drugi strani pa strokovno vodi iz enega vrha. To načelo v zakonu ni jasno opredeljeno.
3. V osnutku zakona je premalo upoštevano načelo, naj obstoječe zdravstvene službe preveč ne spreminjamo, ampak naj samo izpopolnim dosežanje pomanjklivosti.
4. Zakon je pisan preveč za zdrave in premalo za bolna prebivalca. Sploh pa je prezompliciran.

KMETJE SPRAŠUJEJO, KAKO BO V NOVEM POSLOVNEM LETU

Kalne vode izkrivljajo podobo živinoreje

Za neorganizirano pitanje ni nobenega jamstva — Kakšne bodo cene v prihodnjem letu? — S sedanjo organizacijo kmetijske proizvodnje ne bomo prišli daleč!

Leto gre h kraju in kmetovalci sprašujejo, kakšno bo prihodnje. Če bi lani vedeli, kako bo letos, bi drugače gospodarili. Tako ugibajo zdaj. In če bi letos vedeli, kako bo prihodnje leto, bi verjetno tudi drugače gospodarili. Vsaj proti koncu leta. Zal pa tega ne vedo, saj ne vedo niti strokovnjaki.

Se vedno so preveč odvisni od nenačrtovanega razvoja. Načrtovanja je namreč premalo.

■ Take besede niso dovolj spodbudne za prihodnje leto. Toda zakaj bi obljubljeni stvari, v katerih ne verjamemo? Najboljša je odkrita beseda, četudi ni prijetna. Zato pogledimo stvari brez povzročevalnih in pomanjševalnih leč.

V kmetijstvu uvajamo novosti, ki naj bi koristile kmetovalcem. Podoba pa je, da koristne novosti težko pridejo do naših vasi. Nekateri kmetijski strokovnjaki prepričujejo kmete — pomagajo jim tudi nekateri kmetje — da novosti ne prinašajo nič novega.

■ Ko je republiški zavod za rezerve zbral sredstva za pitanje 20.000 goved v pogodbenem sodelovanju s kmeti, smo slišali očitke, da je dosedanja kooperacija bila veliko boljše. Kmetijske organizacije so dajale kmetom večje kredite. Pri tem pa niso povedali, da so zajele le malo kmetov in da se tistim niso jamčile odkupne cene, ki jo je določil zvezni izvršni svet. Take cene sicer niso mogle jamčiti, ker niso sklenile ustrezne pogodbe z direktcijo materialnih rezerv, same pa niso imele sredstev za to. Toda zakaj niso sklenile pogodbe?

Tako delajo tudi zdaj, ko so še večje možnosti, da bi kmetom zajamčile

odkupne cene, kot so bile v minulih letih. Cene, ki jih je določil zvezni izvršni svet ali sklad za pospeševanje izvoza živine in mesa, namreč lahko zjamčijo le tako, če sklenejo ustrezne pogodbe z zavodom ali direktcijo za rezerve, oziroma s skladom za izvoz. Če takih pogodb ne sklenejo, lahko jamčijo le z lastnimi sredstvi, ki pa jih nimajo.

■ Zivinorejci v Vojvodini so hudo vznemirjeni, ker bi morali skleniti pogodbe s skladom za izvoz živine in mesa do konca tega meseca, zvezni izvršni svet pa še ni odobril njegovega predloga. Pogodbe z zajamčeno ceno za prašice naj bi sklenili za tri leta, za goveda pa za pet let. S predlaganimi cenami so zadovoljni. Bojijo se le, da jih bodo državni organi sprejeli. Zato čakajo s pogodbami.

■ Večina naših kmetijskih organizacij pa gre mimo tega. Kmetom niti ne povedo, da bodo zajamčene cene veljale le za pogodbeno pitanje. Tolažijo jih le s krediti. Kmetom pa gotovo več pomeni ustrezna odkupna cena kot kredit. Kdo ve, kako dolgo bodo pri sedanji neorganizirani proizvodnji cene rastle in kdaj bodo začele padati ter kako globoko? Kmetje predvidevajo take spremembe. To so povedali tudi na razpravi o organiziranosti naše vasi, ki je bila pred kratkim pri gosposarski zbornici. A tisti, ki trdijo, da skrbijo za našo vas in kmete, se premalo zmenijo za taka opozorila in predloge.

JOZE PETEK

DRAGOCENE SAMOUPRAVNE IZKUŠNJE SE POGLOBITI

Krajevne skupnosti pred novo preizkušnjo

Izdelava novega petletnega načrta je zelo zapletena naloga, pri kateri pa pričakujejo krajevne skupnosti pomoč vseh činiteljev svojega okoliša

Po splošnih ocenah so si krajevne skupnosti v zadnjih dveh letih pridobile bogate samoupravne izkušnje in naredile izpit za nove prireme in še bolj organizirano delo. Trenutno pa jih čaka še nova preizkušnja: izdelava 5-letnega načrta akcije, ki mora biti rezultat javnih razprav v vsaki vasi in naselju tam, kjer občani neposredno odločajo o vsakodnevni problemih.

Potreba po dolgoročnem načrtu aktivnosti krajevne skupnosti se je pokazala po številnih priporočilih občinskih konferenc Socialistične zveze, stalne konference mest, sindikatov in samih krajevne skupnosti. Pri tem so poudarili, da uresničevanja 5-letnega načrta ne bi smeli razumeti kot sablon, ki jo moramo sprejeti. Nasprotno, tak načrt mora biti pobuda za vsako krajevno skupnost, da deluje na osnovi lastnih pogojev in posebnosti v smeri tistih nalog in akcij, ki so res nujne za to naselje ali širši teritorij. To pomeni, da načrtne naloge predstavljajo hkrati tudi resnični interes občanov in da so v skladu z njihovimi željami, hkrati pa tudi z njihovo pripravljenostjo, da pomagajo uresničevati te naloge.

Prvi korak: ugotavljanje stanja in problemov

Prvi važen korak pri uresničevanju dolgoročnega programa aktivnosti krajevne skupnosti je ugotavljanje stanja in problemov na vseh področjih ene ali več krajevne skupnosti. O tem je treba širše razpravljati z občani, da odločijo prednost, ki jo bodo dali posameznemu delu, da pretehtajo realne možnosti uresničevanja in podobno. Pri tem delu je potrebna pomoč drugih organizacij, društev in združenj, ki bodo s svojo dokumentacijo ali z delom svojih članov pomagali bolj realno osvetliti tekoče probleme in hkrati predlagati rešitve. Tako bodo naredili okvirni načrt aktivnosti, katerega osnova morajo biti lastne sile in sredstva kot tudi eventualne možnosti njihove komunne, da jim v tem pomaga.

Načrtovanje — druga naloga

Hkrati morajo organi občinskih skupščin, delovne in druge organizacije narediti načrte za 5-letni razvoj in ugotoviti razpoložljiva sredstva. S temi načrti morajo seznaniti občane, da bodo lahko o tem razpravljali in realno ocenili možnosti, na kateri osnovi bodo

naredili načrte krajevne skupnosti. Njihovi načrti so namreč sestavni del občinskih in pokrajinskih načrtov, medsebojna izmenjava mnenj pa prinaša nove, samoupravne dogovore tudi na področju načrtovanja.

Tako bodo najlažje opozorili krajevne skupnosti na zapleteno nalogo, ki jih čakajo ob izdelovanju 5-letnega programa svoje aktivnosti. Takšen pristop k izdelavi načrta zahteva vsestransko sodelovanje znotraj komunne ali pokrajine, zahteva res demokratično in delovno vzdušje. To zahteva znalne napreje svetov krajevne skupnosti in njihovih organov, posebno pa samih občanov.

Od tega je odvisno, koliko sto in tisoč občanov bo sposobnih, da se bolj zanimajo za razmere in potrebe svojega kraja, za probleme svoje krajevne skupnosti — v širšem obsegu svoje komunne ali pokrajine. To jim bo pomagalo, da se bodo razvili v prave samoupravljavce, odgovorne in sposobne, da bodo tako spoznanja uporabljali na svojem delovnem mestu, pa tudi za reševanje problemov širših družbeno-političnih skupnosti.

Zato so krajevne skupnosti pred novo preizkušnjo. A. B.

BREZ BESED (Karikatura iz Beograjskega JEZA)

Jubilej tovarne v Kidričevem

Prejšnji teden so v Kidričevem slovesno proslavili 15-letnico obstoja tovarne govejice in alumina. V 15 letih se v Kidričevem proizvedu nekaj več kot milijon ton glinice in 368.000 ton alumina. Tovarna v Kidričevem se še vedno širi in modernizira ter po člane proizvodnjo.

Dražje obvezno in prostovoljno zavarovanje?

Zavarovalnice v naši državi so zaprosile, da bi jim dovolili za polovico podražiti obvezno zavarovanje osebnih avtomobilov. Zvedeli pa smo medtem tudi, da se bo — verjetno že v začetku prihodnjega leta — podražilo prostovoljno (neobvezno) zavarovanje osebnih avtomobilov. Po prvih podatkih naj bi se zavarovanja te vrste podražila za 99 odst. V večjih mestih, kjer je veliko prometa, naj bi bila zavarovanja dražja kot na podeželju.

Leto 1969 bo gotovo prišlo v zgodovino kot leto, ko je človek prvič stopil na Luno. Morda bo to za naše potomce pomembnejše od dejstva, da se letos ni bilo miru v Vietnamu ne na Srednjem vzhodu ne v Nigeriji in še kje drugod. Toda za nas, ki živimo v tej dobi in na tem planetu — misel, da bo človek v prihodnosti naselil kak drug planet, zdaj ni videti več tako fantastična — je pomembnejše dogajanje na tej naši Zemlji, zakaj vse tisto, kar naj bi se zgodilo, se ne bo zgodilo, če bo človeštvo uničila atomska smrt.

Leto 1969 se je v mednarodni politični pogovorni govorici dokončno uveljavil izraz »super sile« za tiste države na svetu, ki so zaradi svoje gospodarske in vojaške moči v posebnem razredu. Leto 1969 je tudi vsakomur dokončno postalo jasno, da super sili nista dve, ampak da so tri: ZDA, ZSSR in LR Kitajska.

Marsikomu je že tudi nekaj let jasno, da se bo Kitajska, ki ima nad 700 milijonov prebivalcev in še vedno ni članica OZN, poskušala uveljaviti za vsako ceno, predvsem pa preprečiti, da se ne bi socialimperialisti (Rusi) in ameriški kapitalisti dogovorili na njeno škodo.

Vsa ta leta je kazalo, da ima Peking za svojega glavnega sovražnika ZDA — vojna v Vietnamu, oporišča vzdolž kitajske obale —, toda po hudih obmejnih spopadih na sovjetsko-kitajski meji ob reki Ussuri in v Sinkiangu letos je po prepričanju Kitajcev postala Sovjetska zveza nevarnost št. 1, ZDA pa št. 2.

Kitajci odkrito obtožujejo Ruse in Američane, da se dogovarjajo o skupnem nastopu proti Kitajski in pri tem s prstom kažejo na predhodne pogovore o omejitvi strateškega oboroževanja v Helsinkih med predstavniki ZDA in ZSSR. Ti pogovori bi se bili morali začeti že pred poldrugim letom, toda intervencija varšavske peterice v CSSR je za nekaj časa onemogočila vse take stike med super silama ter med Vzhodom in Zahodom na splošno.

Evropska varnost

V senci začetnega sporazumevanja med »velikanomax« je letos marca vznikla pobuda za sklicanje splošne konference o evropski var-

blokovske pogovore. Toda v Evropi niso samo take države, ki so v blokkih. V Evropi so tudi nevtralne države in Jugoslavija, ki je neuvrščena. Tudi manjšim državam, ki so sicer članice blokov, ne ustreza tak blokovski »prijem«. Jugoslavija načelno pozdravlja sleherni prizadevanje za okrepitev evropske varnosti, vendar meni, da bi bilo škodljivo in nevarno, če bi konferenca izvenela zgolj v blokovskem smislu.

Evropska varnost bo tem večja, čim bolj se bodo rahljale blokovske vezi med državami in čim bolj bodo lahko vzhodnoevropske in zahodnoevropske države nemoteno med seboj trgovale in se zblizevalem razvoju jamstvo za napredek le. Jugoslavija vidi predvsem v ta v Evropi in pri tem ni osamljena.

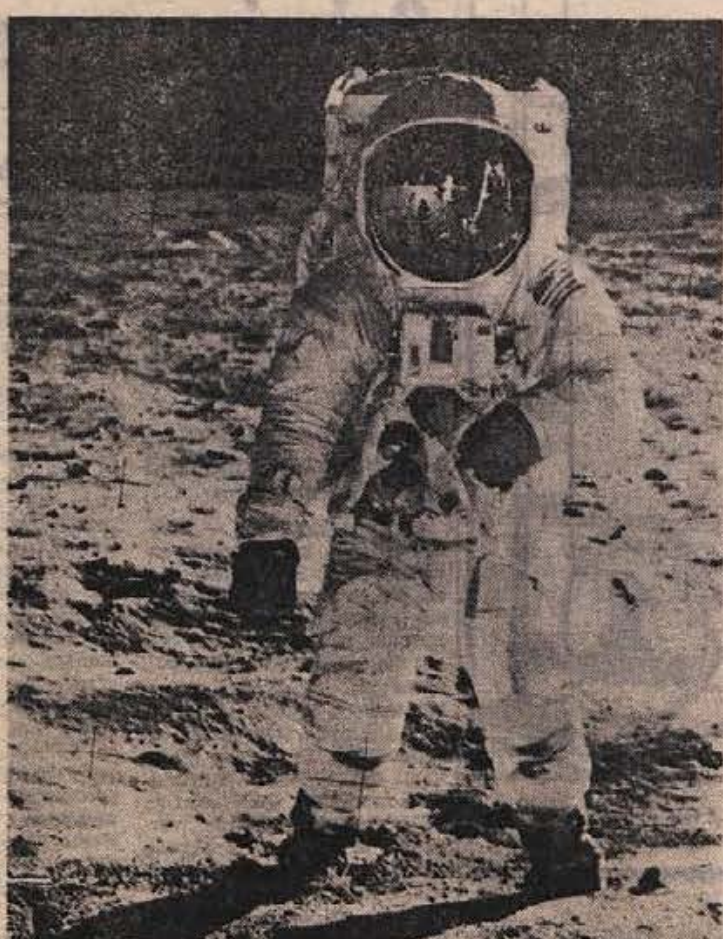
V središču nemško vprašanje

Varnosti v Evropi si ni mogoče misliti brez napredka v tako imenovanem nemškem vprašanju. Napetost med dvema Nemčijama in občasne krize v Berlinu in zaradi Berlina — to traja od konca druge svetovne vojne — so bile samo izraz nasprotij, nezaupanja in protislovij med ZDA in ZSSR, med Vzhodom in Zahodom.

Letos je prvič po 39 letih prišel na čelo ZR Nemčije (oziroma v Nemčiji sploh) socialni demokrat dr. Heinemann. Na splošnih parlamentarnih volitvah v ZRN septembra si je zahodnonemška socialna demokratična stranka priborila toliko novih glasov, da je lahko v koaliciji s stranko svobodnih demokratov spodrinila z oblasti krščanske demokrate, ki so dvajset let vladali v ZRN, in osnovala vlado. Novi kancler oziroma predsednik vlade je postal voditelj socialnih demokratov Willy Brandt.

Ze prej, ko je bil Brandt zunanji minister v vladi kanclerja Kiesingerja, je vodil politiko »odpiranja na Vzhodu«, čeprav so ga pri tem ovirali krščanski demokrati, ki so bili vodilni partner v vladi svelike koalicije. Kljub temu se mu je posrečilo navezati diplomatske stike z Romunijo in kmalu nato obnoviti diplomatske odnose z Jugoslavijo, ki jih je Bonn pred dobrimi desetimi leti prekinil, ker je Jugoslavija takrat priznala Nemško demokratično republiko. Odrli in Nisi. Obrnil se je tudi na NDR in jo priznal kot samostojno državo, čeprav je ni priznal v smislu mednarodnega prava. Podpisal je sporazum o neširjenju atomskega orožja, s čimer je izpolnil enega izmed glavnih pogojev ZSSR za zboljšanje odnosov.

Ta nova zahodnonemška politika bo verjetno imela daljposežne

CLOVEK NA LUNI — Leto 1969 bo ostalo zapisano v zgodovini kot leto, ko je človek prvič stopil na tla Zemljinega satelita. Prvi človek, ki je stopil na Luno, je bil Neil Armstrong, ki ga na sliki vidimo le v odsevu na steklu vesoljske čelade njegovega tovariša Elvina Aldrina. Sliko je posnel Neil Armstrong.

posledice, čeprav ne bo šlo vse gladko. Dvajset let zamujenega ni mogoče brez noč nadoknaditi. Toda ZRN ima v rokah zelo močan adut: trgovino in gospodarsko sodelovanje. Decembra so v Düsseldorfu sovjetski in zahodnonemški predstavniki podpisali sporazum, po katerem bodo tovarne Manesmann prodale Sovjetski zvezi za 1,2 milijarde dolarjev velikih jeklenih cevi za plinovode. ZSSR bo pošiljala naravni plin v Zahodno Nemčijo, Francijo in celo Italijo. Kadar gre za tako velike kupčije, postane tudi politično ozračje toplejše.

Vietnamsko razočaranje

Ko je v začetku leta 1969 prisegel novi ameriški predsednik, se je v ameriški javnosti okrepilo upanje, da bo Nixon zavrgel vietnamsko politiko svojega predhodnika Johnsona in da bo v doglednem času, morda v nekaj mesecih, dosegel v Vietnamu vsaj premirje, če že ne miru. Nixon sam je pozival Američane, naj malo potrpijo, češ da vojne, ki traja že tako dolgo, ni mogoče kar čez noč končati. In Američani so potrpežljivi, čakali in upali.

Toda polagoma so postajali nestrpni. Začelo se jim je svitati, da se Nixonu prav nič ne mudi. Ko je pritisk postal tako močan, da ga ni bilo mogoče več podcenjevati, je Nixon 3. novembra prišel na dan z dolgim vietnamskim govorom, v katerem je sicer megleno obljubil, da bo še naprej umikal ameriške čete iz Vietnama, a ni navedel nobenega »vznega reda«. Pač pa je veliko govoril o svietnamizaciji vojne v Vietnamu. Ta izraz pomeni, da bodo ameriške čete — ali vsaj dobršen del sedanjih 450.000 ameriških vojakov — ostale v Vietnamu tako dolgo, da bo južnovietnamska vojska dovolj močna, da bo vzdržala ofenzivo FNO. To pa lahko pomeni še leta in leta.

Nixon je zelo spretno sestavil svoj govor in ni dvoma, da je vsaj začasno prepričal številne omarhivce, posebno tiste, ki nimajo svojih sinov v Vietnamu, da je njegova politika edino pravilna in mogoča.

Toda nekaj tednov po Nixonovem govoru je Ameriko in ves svet spet globoko pretresel Vietnam. Bivši ameriški vojak, ki se je bojeval v Vietnamu, je od svojih tovarišev slišal toliko zgodb o pobujanju celih vasi v Vietnamu — tudi žensk in otrok — da se je na-

posled odločil in napisal pisma predsedniku Nixonu, senatorjem in urednikom časopisov. S tem je dvignil del zavese nad strahotnim pokolom, ki so ga zagrešili nekateri ameriški vojaki in oficirji v vietnamski vasi Song My. Potem so začele prihajati na dan še druge strahotne resnice o pokolih v drugih vaseh. Vse poštene Američane je spreletela zorn. Ali so naši fantje res zmorni streljati v matere z otroki v naročju? Fotografije in drugi dokazi so jasno govorili, da so zmorni.

Morda bo ta resnica, ki sta jo ameriški tisk in televizija odkrito povedala lastni javnosti in svetu, več naredili za konec vojne v Vietnamu kot vse demonstracije.

Najpretrpetljiveje je svoja čustva izrazila mati mladega vojaka ubijalca, ki je novinarjem dejala: »Dala sem svojega otroka vojski in ta je iz njega naredila morilca.«

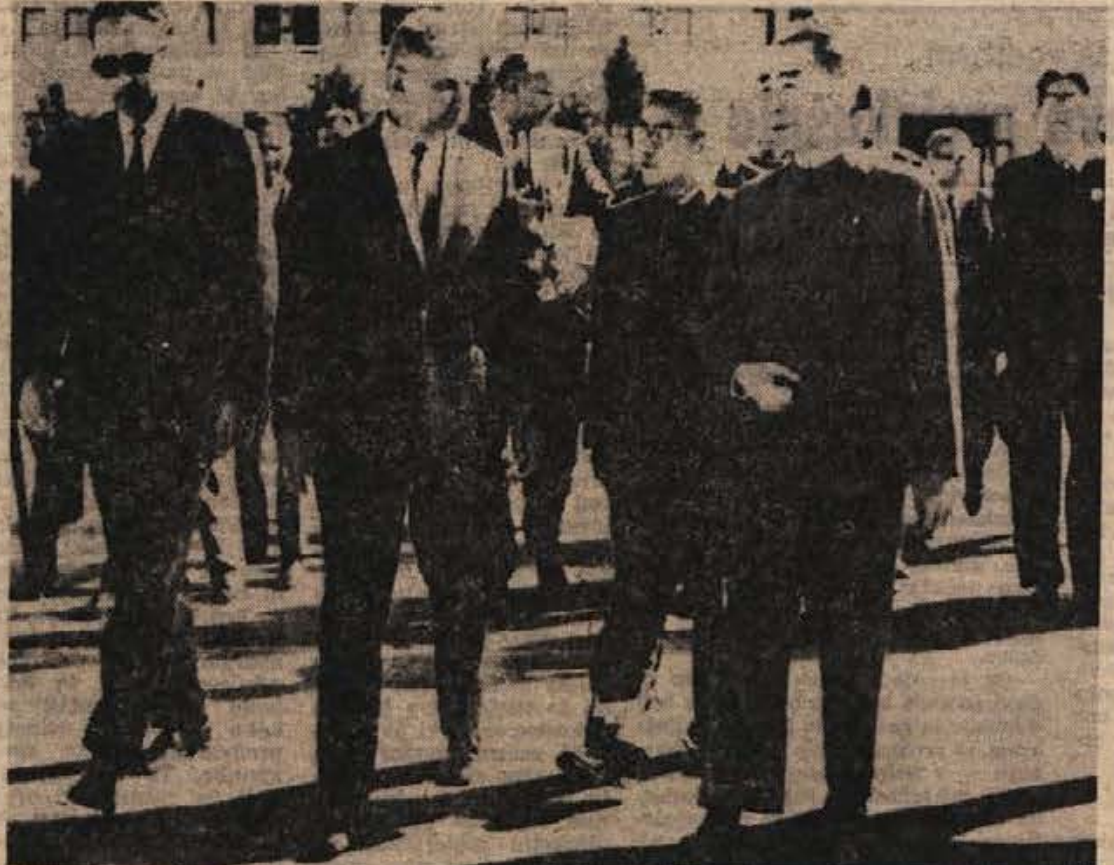
Srednji vzhod

Nikakršna spodbudna napoved ni mogoča ob oceni sedanjega položaja na Srednjem vzhodu, kjer se vsak dan vrstijo spopadi med Arabci in Izraelci. Izraelci so se na okupiranih ozemljih začeli obnašati kot »pravilni« okupatorji. Med drugim se kolektivno znašajo nad vso okolico, če se zgodi kak atentat na izraelske vojake. Ljudi zapro in porušijo vse okoliške hiše. Mnogi so tudi poročila o mučenjih v izraelskih zaporih.

To je logična posledica sleherne okupacije. Okupator ne more pričakovati, da se bo sovražno razpoloženo prebivalstvo mirno vdalo v usodo.

Medtem se velesile posvetujejo. Posvetujeta se predvsem Amerika in Sovjetska zveza. Prva štiti Izrael, druga arabske države in njihove interese. Arabci so ob koncu leta dosegli že tolikšno stopnjo obupa, da govorijo o vojni kot o edinem izhodu iz sedanje zagate. Pri tem zahtevajo od Moskve čedalje več orožja in pomoči. Toda v Moskvi so realisti in dobro vedo, da arabske armade še vedno niso kos izraelski, četudi so opremljene z najodobnejšim sovjetskim orožjem. Moskva prav tako dobro ve, da ZDA ne bodo nikoli dovolile, da bi Arabci zbrisali z zemljevida državo Izrael.

Zato vlada med super silama tihi sporazum, da se zaradi Srednje-Obe državi poskušata spopad omejevati, toda ta spopad ima svojo lastno dinamiko in skriva v sebi nepredvidljive nevarnosti. Predvsem zato, ker mu ni videti konca.

SVETOVNA SENZACIJA — Ves svet je postal pozoren, ko so časopisne agencije 11. septembra sporočile, da sta se v Pekingju na letališču sestala sovjetski premier Kosigin in kitajski premier Ču En Lai. Takrat je marsikdo ugibal, ali to pomeni uvod v zboljšanje odnosov med ZSSR in Kitajsko. Dosedanji razvoj tega ni potrdil.

V letu, ki ga zdaj puščamo za hrbtom, smo predvsem bolj doumeli vso razsežnost družbene in gospodarske reforme. Nanjo prisegamo, a se ji tu pa tam tudi izneverjamo. Gospodarski in politični sistem smo v tem času še izpopolnili, pri čemer smo težili k temu, da bi samoupravljalci dobili večje možnosti za vplivanje na odločitve. To reformno nalogo je letos zlasti in znova postavila v ospredje Zveza komunistov Jugoslavije na IX. kongresu.

Ko tehtamo bero leta, ki se mu zdaj iztekajo zadnji dnevi, ne delamo tega zato, da bi si ploskali ob uspehih ali pa poklekali v spovednico zaradi grehov in napak, ki smo jim podlegali. Radi bi samo trezno pregledali, do kod smo prišli in kam nas vodijo prihodnje poti.

Vsekakor prezahtevna naloga tega sestavka, ki naj bi bil letoletno kramljanje. Morda pa se ji bomo vsaj malce približali s tem, da poskusimo napraviti — seveda le v najširših obrisih — prerez skozi nekatere poglobitve družbene in gospodarske pretnike, napore, uspehe, pa o stvareh ne ve dosti. Ne zamerite nam,

Tisoč dolarjev ...

S produktivnostjo smo se kar skočili naprej. Industrijska proizvodnja se je v 11 mesecih povečala za 12 odstotkov. Vrta v svetovni gospodarski prostor smo si še za spoznanje bolj odpahnil in povečali izvoz za 4 odstotke. Turizem je zaslužil več devtz kot kdaj koli prej, tako da tudi tu lahko govorimo kar o skoku. Bolj se je razmahnila integracija. Slovenske železarne — Jesenice, Ravne in Store — so se združile v močno podjetje. V zaposlovanju, ki je prejšnja leta zamrznilo, je spet odjuga. Zahtevnejše gospodarske razmere prisiljujejo vodstva delovnih organizacij, da bolj na široko odpro vrata zlasti tudi mladim strokovnjakom. Prišli smo pa tako daleč, da bi skorajda že morali iskati svoje lastne strokovnjake prek nemških, avstrijskih, francoskih, švicarskih, švedskih in drugih tujih časopisov, ker so si mnogi poiskali delo v tujini.

Slovenija je letos dosegla približno tisoč dolarjev narodnega dohodka na prebivalca in se je torej že skoraj izenačila z Avstrijo in Italijo.

... a tudi trdi vozil!

Hkrati pa so nas letos krotovile mnoge težave in hudo zavozlani problemi. Spet nas je obiskala »nepriznana« inflacija. Medsebojno zadolženost oziroma nelikvidnost je dušila bolj ali manj vse naše gospodarstvo. Še vse preveč potrpi-

metijstva in se prve temeljiteje rešitve šele nakazujejo.

V zunanji plačilni bilanci imamo še primanjkljaj.

Jugoslavija je sicer med državami, ki so dosegle zadnja leta najhitrejši razvoj na svetu. Nismo torej ravno taki počasneti, kot bi lahko sklepali po naših lastnih nestrpnih kritikah. Toda svetovna tekma v napredku je čedalje hujša. Ta tekma postavlja pred nas usodni ALI — ALI!

Pot k temu pa še zlasti utirajo razvitejši samoupravni odnosi. To hočemo doseči z izpopolnjevanjem celotnega našega političnega sistema, ki raste iz samoupravljanja in mu služi.

Jubilantka se je pomladila

Se posebej pomembno je vsebinsko prenavljanje Zveze komunistov in njeno preoblikovanje od temeljnih celic oziroma organizacij do njenih centralnih organov. S tem se Zveza komunistov prenavlja v ustvarjalno, demokratično in borbena organizacijo, ki naj bo vedno sredi žgočih družbenih problemov ter se bori za spreminjanje družbe v smeri socialističnega napredka. Se jo sicer ovira v marsičem stara praksa. Mnogi njeni člani bolj z zapetka opazujejo njena prizadevanja, njen boj. Premagana, a še pri življenju so nekatera pojmovanja, tudi v njenih lastnih vrstah, ki ne doumejo, da Zveza komunistov, ki se bori za večji prostor samoupravljanja, ne more biti nekakšna »trda roka«, prav tako pa ne debatni klub, nekakšen »pogovor pod lipov«, ki nikakor ne obvezuje k izpolnjevanju sprejetih stališč in sklepov. Toda v ZK je že na poti diferenciacija in tisti, ki ne more ali noče doumeti nove vloge in novih nalog ZK, bo pač moral zapustiti vrste komunistov.

Takšna Zveza komunistov, ki že premaguje svoje prejšnje krizno obdobje, je lahko pričakala svoj letošnji, deveti kongres z več kot sto tisoč novimi člani, pretežno iz vrst mladih ljudi, kar pomeni skoraj 10 odstotkov njenega članstva.

»Vroč« poletje

Letošnje leto je bilo politično zelo razgibano celo v obdobju dopustov. Poletje

Tudi letos nam narava ni ničesar podarila, udarila pa nas je še s potresom: hudo je prizadel prikupno bosensko mesto Banjaluko, ki še dolgo ne bo zacelila hudih ran, čeprav ji pri obnovi pomaga vsa socialistična skupnost (Foto Busić, DELO)

ske naloge ponekod lotevajo povsem protireformsko. To pa se dogaja v času, ko celo razvita kapitalistična gospodarstva, ki omogočajo visok življenjski standard, že uvidevajo v raznih oblikah (seveda zelo omejene) soudeležbe delavcev nujno po-

nih doktorjev, med njimi predsednika republike Tita in člana sveta federacije Edvarda Kardelja.

Zadnje obdobje letošnjega leta je bilo zlasti posvečeno razčiščevanju temeljev ekonomske politike v prihodnjem letu. Leto naj bi predvsem pomagala stabilizirati gospodarstvo, še pospešiti njegovo rast in nadaljnji prodor v svetovni trg, uravnovežati plačilno bilanco, da naštejemo samo nekatere naloge.

Seveda pa bi nas vse konkretnije zanimalo, kaj lahko pričakujemo od leta, ki prihaja. Toda v tem primeru velja spomniti na pregovor, da preudarnega in pametnega človeka spoznaš po tem, da je večkrat v zadregi za odgovor kot tisti, ki tudi težave in spodrsiljaje v letošnjem letu, da se hočemo tako nalahko izmuzniti odgovoru. In tudi to je seveda presneto res, da je lažje določati usmeritve in sprejemati sklepe kot pa jih uresničevati.

Pa uspešno in vsem srečno novo leto!

M. Z.

Napredek ne hodi po ravnih poteh

Na reformo sicer pogosto prisegamo, a se ji radi tudi izneverjamo

mo s slabimi podjetji, ki jih hočemo za vsako ceno obdržati nad vodo, ne da bi potonila. Seveda gre to na račun solidnih podjetij, ki jih nesolidni poslovni partnerji spravljajo v težave. Na nas še pritiska marsikatera investicija, ki nima finančnega kritja. Dajali smo se za izpopolnitev zunanjetrgovinskega in deviznega režima na reformnih načelih. Cene so spet začele precej divje plesati; tolažimo se s tem, da cene naglo naraščajo tudi v svetu, s katerim smo čedalje bolj povezani. Življenjski stroški so letos narasli za skoraj deset odstotkov.

Ne uspevamo še obvladovati socialnih razlik, ki se celo večajo, kar seveda ni dobro za socializem, predvsem še zato, ker te razlike pogosto ne izvirajo iz delovnih rezultatov. Vsaka tretja slovenska družina že lahko zvečer sede k televizorju, vsaka peta pa premora tudi avto. Toda v povprečni slovenski družini še vedno prevladujeta komajda radio in kolo. Povprečna pokojnina je znasala letos v Sloveniji 614 din. Izboljšave si obetamo od novega, izpopolnjenega pokojninskega zavarovanja, ki je pred dnevi prišlo v široko javno razpravo. Trdnejši kmetje v razvitih predelih, zlasti tisti, ki lahko vse prodajo že na domačem pragu, lahko že kar lepo živijo. Pravcata revščina pa grize mnoge ostarele kmete na odročnih in zaostalih kmetijah.

Prav tako so — če se ozremo širše — velike razlike v razvitosti posameznih republik, pokrajin in tudi posameznih, zlasti izrazito kmečkih predelov znotraj Slovenije.

Letos smo odprli lepo število novih šol. Toda marsikje je pouk še v zelo neprimernih prostorih.

Zelo je zavozlana problematika našega

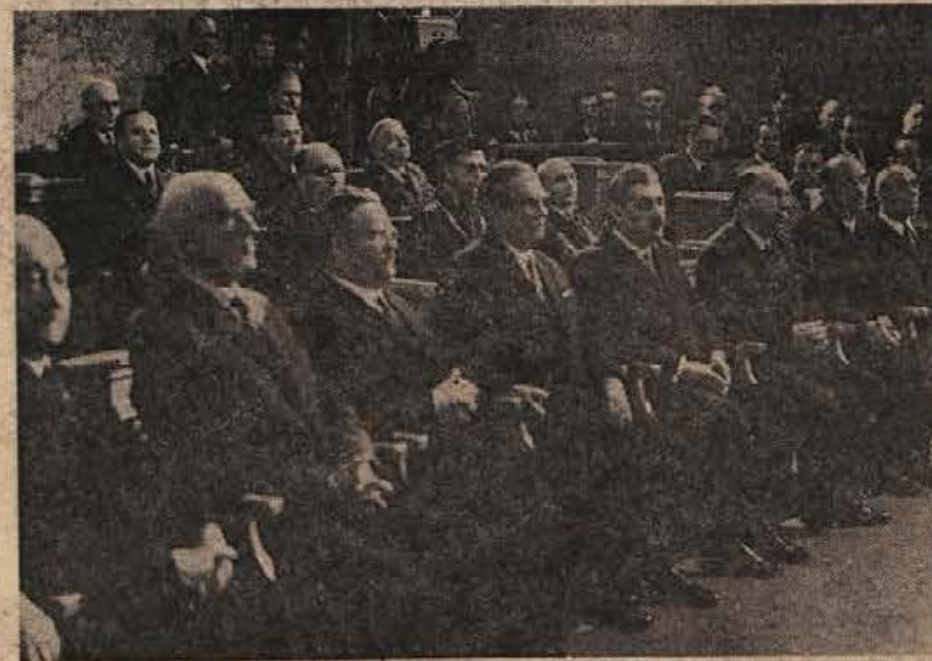
je politično zlasti segrel »vroč« problem financiranja hitrih cest v Sloveniji. Kasnejše, troznejše razprave pa so odkrile globlje korenine »cestnega« spora, ki zadevajo mnoge skupne jugoslovanske probleme, med katerimi naj naštejemo, denimo, državni kapital, ki je še vedno zunanji vpliva gospodarstva, nelikvidnost v gospodarstvu, ne dovolj razčiščena vloga federacije in republik in s tem v zvezi problem v mednacionalnih odnosih, prepočasno izpopolnjevanje gospodarskega sistema, na kar je pravzaprav opozoril že tudi IX. kongres ZKJ.

Postavni dvajsetletnik mora dobiti več zraka

Samoupravljanje je prav letos že postalo krepak dvajsetletni mladenič, ki pa seveda še zori v moza. V marsičem in marsikje še ni zbral dovolj moči za uspešnejši spopad z birokratizmom, ki mu znova in znova odganjajo — kot martinčku odbiti rep — novi poganjki. O tem prav v zadnjem času pričajo nekateri pojavi pri izpopolnjevanju statutih, teh smalih ustave delovnih organizacij. Ustavni amandma, ki terja te izpopolnitve nudi delovnim kolektivom možnost, da samostojneje, izvirnejše postavijo svojim potrebam primerno in učinkovito organizacijo samoupravljanja. Toda ob tem je čutili — na prvi pogled celo vabljivo — težnje nekaterih, ki hočejo v statutih utesniti delavski svet, ga spremeniti v bolj ali manj le formalen organ in dati vso besedo tehnokratom. Češ: »Gospodarjenje je resna zadeva in se zato z njo lahko ukvarjajo samo strokovni organi, samoupravljanje pa naj kar ostane stvar Zveze komunistov in sindikatov!« Tako se te reform-

trebno spodbujanje človekove ustvarjalnosti in preprečevanje nevšečnih socialnih konfliktov.

Med pomembnimi dogodki letošnjega leta naj omenimo zlasti jubilej ljubljanske univerze, ki je bo svojem srečanju z Abrahamom promovirala devet novih čast-

Posebno slovesno je počastila svojo 50-letnico rednega delovanja ljubljanska univerza, ki je ob tej priložnosti podelila naslove častnih doktorjev Josipu Brozu Titu, Edvardu Kardelju, Srečku Brodarju, Jovanu Hadžiju, Milku Kosu, Aliji Koširju, Feliksu Lobetu, Francetu Steletu in Alojzu Tavčarju. Na sliki: novi častni doktorji ljubljanske univerze, v sredini predsednik republike Josip Broz Tito.

KMEČKE POKOJNINE, BOLNIŠNICE IN ...

Pretežno večino naših bralcev zelo zanimajo nekatera socialna vprašanja, ki jih težijo in o katerih pravkar teče v Sloveniji javna razprava. Gre za pokojninsko zavarovanje kmetov, za razvoj bolnišnic, za otroško varstvo na kmetijskih območjih in za družbeno pomoč socialno ogroženim občanom. Zaradi tega smo obiskali tovarišico ZORO TOMIČ članico republiškega izvršnega sveta, ter jo prosili za odgovore na več naših vprašanj. Naši prošnji se je ljubeznivo odzvala.

— Tovarišica Tomičeva, naše bralce zelo zanima, kako daleč so priprave za uvedbo kmečkega pokojninskega zavarovanja in kakšna osnovna stališča so se v tej zvezi v Sloveniji že izoblikovala?

Starostno zavarovanje kmetov je pomemben člen v sistemu socialne varnosti v naši družbi. Njegova uvedba je po mojem mnenju v naši republiki najza, ker je socialno in ekonomsko upravičena.

Ob načelni ugotovitvi o potrebi starostnega zavarovanja kmetov, glede na premike v socialni strukturi prebivalstva naše dežele, pa tudi znotraj družine, nastaja vrsta vprašanj, na katera bomo morali odgovoriti. Ta vprašanja so:

■ Ko naj ima pravico do tega zavarovanja, zlasti do prejemkov — lastnik kmetijskega posestva ali tudi njegovi družinski člani (zakonec, otrok, ki je predviden za prevzem kmetije in podobno)?

■ Kdaj lahko pridobi pravico — ali naj veljajo določila iz pokojninskega zavarovanja delavcev ali bi morda kazalo določiti le najnižjo starost? Prevladuje mnenje, naj bi to bilo 65 let. Zelo pomembna pa je, tudi dolžina zavarovalne dobe, ki naj bi bila 20 let dela v kmetijstvu.

■ Kolikšna naj bi bila pokojnina, da bi bila dejansko učinkovita? Samoupravni organi zdravstvenega zavarovanja kmetov menijo, da bi morala znašati 300 dinarjev. Vendar se bomo o vseh teh vprašanjih lahko kmalu sporazumeli, če bomo našli odgovor na vprašanje: kako urediti financiranje tega zavarovanja, se pravi, od kod bomo črpali

denar za izplačevanja pokojnin kmetov?

Samoupravni organi zdravstvenega zavarovanja kmetov trdijo, da kmetje sami niso sposobni zbrati dovolj denarja za pokrivanje teh izdatkov in da torej načela sofinanciranja, ki ga poznamo v pokojninskem zavarovanju delavcev, tu ni mogoče uresničiti. Niso še odločno povedali, koliko bi kmetje sami zmogli. Skrajnezi menijo, da ničesar. Tako se ob problemu financiranja kopčijo še novi in novi problemi, ki jih brez resnejšega analiziranja ni mogoče rešiti.

Zato je bila v okviru delovne skupine za proučitev zdravstvenega in invalidsko-pokojninskega zavarovanja ustanovljena posebna komisija, ki naj bi odgovorila zlasti na ta vprašanja: kaj je ekonomsko zmogljivost kmeta — zavarovanca, kolikšno breme družbenih davkov, vključno s starostnim in zdravstvenim zavarovanjem kmet-zavarovanec lahko prenese, kdo naj eventuelno prispeva sredstva ali iz katerega vira naj bodo dodatna sredstva? Samoupravni organi zdravstvenega zavarovanja kmetov dajejo različne predloge.

Zame osebno je najbolj realno, če ustvarim pogoje, da se bodo kmetje ekonomsko okrepili in da bodo v kar največji meri sami sposobni financirati tudi svoje starostno zavarovanje. Zato menim, da bi morali začeti z zavarovanjem bolj skromno in sistem izgrajevati tako, da si bo lahko vsak zavarovanec s svojim prispevkom zagotovil tudi višje prejemke iz starostnega zavarovanja.

Med bolnišnicami je potrebna delitev dela

— Naše bolnišnice, zlasti na nekaterih manj razvitih območjih, so prej ko slej skromno opremljene, zaradi česar tudi zdravljenje ni tako učinkovito, kot bi lahko bilo. Sredstev za boljše opremljenost pa ni. Ponekod težijo k temu, da bi tudi v prihodnje za vsako ceno obdržali vse oddelke, kar ni niti racionalno, niti koristno za bolnike, kar je specializacija skoraj nemogoča, zato pa je tudi zdravljenje manj učinkovito. Kaj mislite o teh problemih?

»Iz poročila republiškega sekretariata za socialno varstvo o poslovanju zdravstvenih zavodov v letih 1968 po-

vzemam, da so vse bolnišnice — ne samo na manj razvitih območjih — pomanjkljivo opremljene. Vzrok temu je izčrpanost skladov bolnišnic, kar preprečuje nadomestitev zastarelih, dotrajanih in izrabljenih delovnih priprav in sredstev, kar ima brez dvoma tudi vpliv na učinkovitost zdravljenja. V bolnišnicah je po podatkih za 1968 kar 53 odst. delovnih priprav izrabljenih.

Vzrok takemu stanju je med drugim tudi neurejeno financiranje razširjene produkcije v zdravstvenih zavodih. Zboljšanje glede tega vidim samo v dosledni izvedbi načela splošnega zakona o zdravstvu (15. člen), da mora biti v ceni za zdravstvene storitve vsebovan tudi del sredstev za razširitev materialne osnove za delo zdravstvenih organizacij.

Težnje bolnišnic, da se naprej obdržijo neracionalne oddelke, ne koristijo bolnikom. Vzrok je brez dvoma v lokalističnih težnjah nekaterih političnih in tudi strokovnih organov ter organizacij. Republiški zdravstveni center je proti takim stališčem izrazil svoje mnenje v svojih strokovnih navodilih, v katerih govori zlasti o potrebi po ureditvi delitve dela med bolnišnicami.

Izboljšanje organizacije bolnišnic in s tem tudi učinkovitost zdravljenja vidim predvsem v njihovi verifikaciji oz. kategorizaciji.

Članstvo v kmečkih delovnih združenjih

— V Apaški dolini, na pljuškem območju, ponekod na Dolenjskem in še v nekaterih drugih krajih Slovenije je precej nekdanjih delavcev kmetijskih delovnih združenj, ki jim ne priznavamo dela v teh združenjih za pokojninsko dobo. Ali ta problem že rešujete in kakšno rešitev je mogoče pričakovati?

»Po sedaj veljavnem temeljnem zakonu o pokojninskem zavarovanju se članstvo v kmečki delovni zadrugi samo po sebi ne šteje za delovno razmerje in se zato tudi čas, ki ga je nekdo prebil v kmečki delovni zadrugi zgolj na podlagi združnega razmerja, ne more všteti v pokojninsko dobo. Vendar pa je treba v vsakem konkretnem primeru posebej presoditi, ali posameznik ne izpolnjuje pogojev po 159. členu temeljnega zakona o pokojninskem zavarovanju.

Prav tako bi morali ob vsakem posameznem primeru raziskati, ali nekdanji član kmečke delovne zadruge ni bil z zadrugo v delovnem razmerju. Takšnim zadržnikom — delavcem pristevamo ta čas v pokojninsko dobo, sicer ne kot čas združnega članstva, temveč kot čas, prebit v delovnem razmerju. Kljub tem možnostim pa je to še vedno aktualno vprašanje.

ZORA TOMIČ, članica republiškega izvršnega sveta

sanje. Zato je republiški sekretariat za delo že lani predlagal zveznemu svetu za delo, naj bi veljavni temeljni zakon o pokojninskem zavarovanju dopolnili tako, da bi tudi čas, ki ga je nekdo prebil na delu v kmečki delovni zadrugi, čeprav zgolj kot njen član, lahko všteli v pokojninsko dobo, budisi tako kot čas prebit v delovnem razmerju ali kot posebno dobo. Zvezni svet predloga sicer ni odklonil, odgovoril pa je, da sodi to vprašanje med tista, ki jih bo treba rešiti v reviziji sedaj veljavnega zakona.

Malo kmečkih otrok v vzgojno-varstvenih ustanovah

— V Selcih v Slovenskih goricah so s pomočjo republiške skupnosti otroškega varstva odprli prvi eksperimentalni otroški vrtec za kmečke otroke. V tej zvezi slišimo pripombe, da bi bilo boljše sredstva za ta vrtec vložiti v tiste vrtee za kmečke otroke, ki delajo že vrsto let. Kakšno je vaše mnenje o tem in ali nameravajo republiški organi izdelati dolgoročni program razvoja otroškega varstva na podeželju?

»Eksperimentalni vrtec za kmečke otroke v Selcih v Slov. goricah dela, čeprav je bilo slišati nekaj pripomb o tem, da je to v bistvu nekoristna nalozba ter da že vse vemo in da nam ni treba ničesar proučevati. Pustimo času, da izreče svojo sodbo. Dejstvo pa je, da je delež otrok, zajetih v različne oblike otroškega varstva, na pretežno kmetijskih območjih izredno majhen; prav tako na podeželju ni mreže varstveno-vzgojnih zavodov. Se tam, kjer so nekateri predšolski zavodi, jih obiskujejo pretežno le otroci zaposlenih delavcev v družbenih službah in v industriji.

Podatki tudi opozarjajo, da so kmečki otroci pogosteje zdravstveno, pedagoško in socialno ogroženi kot mestni otroci, kar se kasneje odraža na njihovi življenjski poti. Vse premalo upoštevamo sociološke procese na podeželju, kjer je kmečka žena vse pomembnejši proizvajalec, s katerim moramo računati v kmetijski politiki. Zato pa ima v določenih letnih obdobjih (delovnih konicah) tudi zelo velike probleme pri var-

stvu in vzgoji otrok, ki do določene meje vplivajo na njeno produktivnost, kakor tudi na zdravje rast.

Razloge, da nismo vzgojno varstvene dejavnosti na podeželju bolj razširili, je treba prav gotovo iskati v zastarelih pogledih na kmečko družino in kmečko ženo.

Vrsta poskusov v preteklosti ni uspela, ker smo prenašali oblike varstva iz industrijskih središč in mest na podeželje, čeprav se tu življenjski in delovni ritem razlikuje od industrijskega ozioroma mestnega. Premalo ali celo nič pa nismo upoštevali specifičnosti kmetijske proizvodnje in potreb občanov.

Prav zaradi tega se je republiška skupnost otroškega varstva odločila, da financira enoletno proučevanje socialno-zdravstvenih, pedagoških, nastajitvenih vidikov delovanja vzgojno-varstvenega zavoda na agrarnem območju ob upoštevanju letnega in dnevnega ritma kmetijske proizvodnje ter funkcije kmečke žene in matere kot proizvajalke.

Sele na takih spoznanjih bo lahko sprejela in predlagala ukrepe za pospešen razvoj otroškega varstva na podeželju, ki morajo biti sestavni del programa otroškega varstva v naši republiki.

Denarne podpore za obnemogle občane

— V manj razvitih občinah v Sloveniji je veliko število zastarelih in obnemoglih občanov, ki jih občine socialno podpirajo. Podpore so v večini primerov zelo skromne, saj se gibljejo ob 20 do 100 din mesečno, največ pa jih do-

biva po 50 do 80 dinarjev. Se v republiki kdo ukvarja z mislijo, da bi bilo treba zagotoviti večje podpore in ali obstajajo ideje o tem, kako bi to dosegli, saj v sedanjem sistemu proračunskega financiranja skoraj ni rešitve, ker so občinski proračuni zelo skromni?

»Skupščina SR Slovenije je bila dvakrat opozorjena na probleme socialnih podpor; v informaciji o nekaterih oblikah skrbi za starejše prebivalstvo (razprava na socialno-zdravstvenem zboru, 1968) ter v informaciji o socialno-varstveni dejavnosti v SRS (razprava na socialno zdravstvenem zboru 27. februar, 1969).

Prav sedaj pa pripravljajo republiški sekretariat za zdravstvo in socialno varstvo obširnejšo analizo o družbeni denarni pomoči (socialnih podporah), ki bo razen višine in koristnikov pokazala tudi funkcijo družbene denarne pomoči. Računamo, da bo analiza pripravljena v začetku 1970.

Ni mi znano, kakšne predloge za urejanje teh vprašanj bo pripravil sekretariat. Vendar je varstvo materialno ne-preskrbljenih občanov naloga osnovnih družbeno-političnih skupnosti, torej občin. Zato verjetno ni treba pričakovati, da bi republika v ta namen obširno posebej dotirala, prav tako pa tudi ne, da bi predpisala najnižji znesek za družbeno denarno pomoč.

Družbene denarne pomoči bodo še nadalje odvisne od občinske blagajne, nekoliko v drugačni luči pa bomo morali postaviti vprašanje obveznosti oziroma skrbi otrok za svoje stare in obnemogle starše.

Spraševal: TONE STEFANEČ

STARŠI IN OTROCI iz Selc v Slovenskih goricah v času otvoritve prve eksperimentalne vzgojno-varstvene ustanove za kmečke otroke v Sloveniji, ki deluje v tem izrazito kmetijskem kraju (Foto: Mirko Brumen)

NOVOLETNO DARILO REVIE AUTO

BARVNI STENSKI KOLEDAR

MAY

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----

PRILOŽEN VSAKEMU IZVODU

Marsikteremu naročniku gre tesna za naročnino, in hotel si bo tukaj goldinar prihraniti. Tukaj bi varčnost ne bila na pravem kraju. Dandanašnji mora vsakdo, obrtnik, kmetovalec ali gospod, vsakdo mora časopise brati, da se

Ce so opozarjali na pomen obveščeniosti že sredi prejšnjega stoletja, kaj naj povemo o njej dandanes, ko se

■ krepi družbenoekonomski položaj in vloga slehernega družbenega proizvajalca.

■ ko demokratiziramo odnose v družbi.

■ ko se široko razvija podružbljanje celotne politike.

na temelju samoupravljanja, hkrati pa se

■ vedno dosledneje uveljavlja javnost dela vseh naših samoupravnih, političnih kot družbenih dejavnikov?

Slehermi dan nam nagli tok življenja in dogodki potrjujejo, kako bistveno se spreminjajo vloga, delez in družbeni položaj informativne dejavnosti v naši socialni

stični skupnosti. Sredstva javnega obveščanja, predvsem tisk, radio in televizija, so se v zadnjih dveh desetletjih izredno razvila. Javna beseda je dobila nov pomen in bogatejšo vsebino. Brez nje si samoupravljanja in demokracije v novi Jugoslaviji sploh ne moremo več predstavljati.

20 let načrtnega dela domačega pokrajinskega tednika

Kje smo na področju 9 občin glede sredstev obveščanja ter njihovega razvoja? Poleg lokalne radijske postaje v Brezicah ter pravkar nastajajoče nove podobne postaje v Sevnici in glasil nekaterih delovnih organizacij imamo v pokrajini že 20 let DOLENJSKI LIST, tedensko glasilo SZDL.

Kaj dosegamo z njim, kakšen je njegov dosedanji razvoj, kakšen naj bo ta naš domači DOLENJSKI LIST, da bi bil kos pomembnim in čedalje odgovornejšim nalogam na področju obveščanja občanov? Na vse to bomo dajali podrobne odgovore v prihodnjih tednih, ko se bomo pripravljali na skorajšnje 20-letnico rednega izhajanja našega pokrajinskega glasila Socialistične zveze.

Danes, tik pred koncem leta, pa o tem le nekaj podatkov:

— že na vsakih 7,1 prebivalca (pri čemer štejemo vse občane, od dojenčka do stoletnega starčka) pride danes v 9 občinah po en izvod DOLENJSKEGA LISTA;

— na vsaki 2 gospodinjstvi v pokrajini imamo po en izvod domačega tednika;

— v 1950 je imel DOLENJSKI LIST 3000 izvodov naklade, zdaj pa ga tiskamo vsak teden povprečno po 31.500 izvodov.

Res je, da številke ne pomenijo vsega — med vrsticami pa nam le povedo, da ima zdaj naš domači tednik najvišjo naklado med vsemi tovrstnimi političnimi pokrajinskimi tedniki v Jugoslaviji. Med prvimi, če ne še kar prvi, je tudi glede na obseg (število stalnih strani), kar spet govori o tem, da nam je tako glasilo potrebno in da je v dveh desetletjih preživelo različne stopnje svojega razvoja.

Dve desetletji tudi potekata, ko je naš tednik postal — in ostal — čvrsta vez med občinami širše Dolenjske, Spodnjega Posavja in Bele krajine.

Vsakdo izmed nas pa bo tudi po 70 letih verjetno rad pritrtil uredniku takratnih lokalnih »Dolenjskih novice«, da si list »... z velikim šte-

vilom naročnikov pridobi tudi veljavo mej prebivalstvom...»

Pred jubilejem: pretesna obleka

Neprestano se obračajo na nas bralci in naročniki s poželja. trgov in mest:

»Zadovoljni smo z Dolenjcem, le pretenak je! Se to in to nam povejte! Tega pogrešamo, onega dajte več!»

Zahteve se množijo, čas je opravil svoje: iz nekdanje naloge prosvetljevanja in skromnega obveščanja, s katerim smo začeli v pokrajini pred 20 leti, je list medtem prerasel in še raste v javno tribuno, s katere naj se različno in po domače sliši glas o potrebah, zanimanju in težnjah delovnih ljudi v naših 9 občinah (in tudi izven njih). Zato smo sklenili list razširiti in mu še dodajamo vsak teden nove strani:

— mladinske — gospodarske — sodno — vzgojno — enkrat na mesec

DOLENJSKE RAZGLADE — po potrebi pa vsem naročnikom tudi Skupščinski Dolenjski list z vso občinsko (domačo) zakonodajo.

Zamisel o novi, poglobljeni oz. razširjeni vsebini domačega tednika bo zaživela pred vami v prihodnjih tednih, njen okvirni načrt pa je zajet v temle stavku:

■ vsak četrtek po 33 strani
■ Dol. lista, kar pomeni pri 2 pokrajinskih izdajah
■ vsak teden 36 strani »Dolenjca«.

To pa je povečanje obsega za natanko 33 odstotkov v primerjavi s sedanjimi 24 stranmi našega lista.

Nobena dobra stvar ni poceni!

Te dni nas pestijo tudi skrbi, ki so kot meč nad našimi glavami:

— papir se je s 1.12.1969. podražil za 8 Sdin pri kilogramu, to dni pa se bo še precej bolj, kot smo poučeni — kilogram bo stal 200 S din, doslej pa smo zanj plačevali po 172 din;

— tiskarna DELO bo prisljuna za približno 10 odstotkov podražiti svoje delovne ure, ker mora popraviti osebne dohodke svojih delavcev;

— pri pošti pričakujemo novo, višjo odpremno tarifo za dostavo lista, kot smo jo imeli doslej;

— režija (vsi drugi stroški) se je zadnja leta ponovno

dvignila v škodo našega dohodka.

■ Kako izhajati naprej spričo podražitev in zlasti še ob tem, da bomo za tretjino povečali obseg lista (to smo ta mesec že začeli delati)? Glede na znano dejstvo, da prispevajo naročniki doslej še vedno komaj 49 odst. vseh stroškov, ki jih terja list, kar 51 odst. pa mora zbrati uprava DL sama, smo sklenili povečati naročnino za naš tednik:

— celoletna naročnina bo znašala po 1. januarju 49 dinarjev, polletna pa 24,50 dinarjev;

— izvod Dol. lista v drobni prodaji bo po 1.1.1970 stal en dinar (doslej 70 par);

— naročnina za tujino bo znašala poslej 8 dolarjev (oz. 100 dinarjev), doslej pa je znašala 5 dolarjev (oz. 50 din).

S tako zbrano višjo naročnino bomo pokrili dražji tisk povečanega obsega li-

sta v prihodnjem letu, po draženi papir in druge višje stroške, ki jih terja redno izhajanje pokrajinskega tednika. Da hkrati jamčimo bralcem in naročnikom tudi boljše vsebino in še pestrejši tednik, pa nam ni treba posebej zatrjevati: to jim bomo dokazali z našim delom sproti vsak četrtek.

In če je že pred 70 leti urednik takratnih lokalnih »Dolenjskih novice« svrtil, da si pri časopisu ne kaže prihraniti goldinarja, velja to še veliko bolj dandanes, ko brez novic, pouka in koristnih obvestil ne moremo več ne pametno živeti, ne modro voditi svoje družbe.

TONE GOSNIK

Štev. 24. V Novem mestu 15.

Dolenjske

Izhajajo 1. in 15. vsakega meseca. Cena jim je za celo l. gld., za pol leta 50 kr. — Naročnino sprejema L. Krajev v Novem mestu, dopise pa uredništvo.

Vabilo na naročbo.

Z današnjo številko končale so »Dolenjske Novice« svoj petnajsti letnik. Toplo se zahvalujemo vsem, kateri so kaj pripomogli pri listu, bodisi s tem, da so kaj dopisovali, ali naročeni bili, ali naročnikov pridobivali; vsem najtopleja zahvala.

Tudi v prihodnje bodo »Dolenjske Novice« v isti obliki in za isto ceno izhajale, ter se bodo na vso moč trudile, da bodo podučne in mikavne. Umeyno je, da ne more biti vsa vsebina za vsakega mikavna, vendar bo pa vsak kaj našel, kar mu ugaja, kar mu v prid hodi.

Marsikteremu naročniku gre tesna za naročnino, in hotel si bo tukaj goldinar prihraniti. Tukaj bi varčnost ne bila na pravem kraju. Dandanašnji mora vsakdo, obrtnik, kmetovalec ali gospod, vsakdo mora časopise brati, da se o svetovnem gibanju pouči, da ve, kje in kako se kakova stvar dobro kupuje ali prodaja; kam naj se v tej ali drugi zadevi obrne. Cesaraki uradi, občine, zadruga in druga društva objavljajo svoje razglase in obvestila po časopisih; ako za kako stvar nismo zvedeli ali prepozno zvedeli, nam je mnogokrat v občutljivo škodo. Za vse to bodo »Dolenjske Novice« kolikor moč skrbele, da bodo častiti bralci pravočasno obveščeni.

Zaupljivo se tedaj obračamo do svojih častitih naročnikov a prošnjo, da nam zvesti ostanejo, pa tudi mnogo novih naročnikov pridobijo; kajti z velikim številom naročnikov pridobi list tudi veljavo mej prebivalstvom, na tem pa mora nam Dolenjecem mnogo biti ležče.

Srečne praznike želi vsem častitim bralcem

Vredništvo »Dolenjskih Novic«.

Pregled razširjenosti stalnih naročnikov in kolportaže Dolenjskega lista — stanje 4. 12. 1969

OBČINA:	Rednih naročnikov:	Drobna prodaja (kolportaža):	Vseh izvodov Dol. lista v občini:	Število preb. (marca na 1000):	En izvod Dol. lista (na 1000 prebivalcev):
Brezice:	2.824	40	2.864	25.374	8,9
Črnomelj:	2.452	75	2.527	17.099	6,8
Kočevje:	1.825	65	1.890	17.478	9,2
Krško:	3.527	85	3.612	26.337	7,3
Metlika:	1.086	30	1.116	7.223	6,5
N. mesto:	7.905	370	8.275	48.999	5,9
Ribnica:	1.281	10	1.291	12.070	9,3
Sevnica:	2.375	72	2.447	18.754	7,7
Trebnje:	2.655	28	2.683	17.199	6,4
SKUPAJ	25.930	775	26.705	190.533	7,1
Razne pošte:	1.780	—	1.780		
Vojne pošte:	293	170	293		
Ljubljana:	757	—	927		
Inozemstvo:	909	—	909		
	29.669	945	30.614		
Izredna kolportaža:	—	—	577		
Arhiv D. lista:	—	—	209		

NAKLADA 49. ŠTEVILKE DL: 31.400

Pogled v veliko OPREMALESOVO proizvodno dvorano

PRED JUTRIŠNJO ODLOČITVIJO V »OPREMALESU«

„Da“ ali „ne“ k NOVOLESU

Ce bo referendum uspel, bo postalo novomeško podjetje samostojna poslovna enota lesnega kombinata v Straži – Volji kolektiva, da sam odloča o svoji prihodnosti, bo s tem povsem zadoščeno

■ V novomeškem podjetju OPREMALES so že pripravili skrinjico za jutrišnji referendum, na katerem bodo odločali o pripojitvi k lesnemu kombinatu NOVOLES v Straži.

Tako se naposled uresničuje volja kolektiva, ki je v zadnjih dveh letih nenehno razmišljala o smotni integraciji in iskal delovno organizacijo, v okviru katere bi se lažje uresničil svoje razvojne načrte. Izpolnjujejo pa se tudi želje samoupravnih organov, ki so to vprašanje pretresali domala na vseh delovnih sejah in iskali za podjetje najboljšo rešitev.

Delavci so se hkrati z organi upravljanja prepričali, da kljub ugodnim denarnim uspehom, ki so v zadnjem času še posebno spodbudni, OPREMALES sam ne bo uspešno kos nalogam, ki jih zahteva tržišče od pohištvene industrije. Hkrati so spoznali tudi to, da bi se morali prej ali slej odločiti za integracijo te ali one vrste, kar predvideva tudi razvojni načrt slovenske lesnopredelovalne industrije do leta 1984, o katerem precej razpravljajo.

Letos je podjetje že v začetku oktobra doseglo tolikšno proizvodnjo kot lani vse leto. V istem času so bili skladi dvakrat večji od lanskih. Lani so imeli povprečne osebne dohodka po 792 din, v letošnjem zadnjem tromesečju izplačani osebni dohodek pa je bil že 1179 din. Vse to so v OPREMALESU dosegli z za 18 odst. večjim številom zaposlenih, toda ob za 24 odst. povečani storilnosti. Upoštevati pa je treba tudi dejstvo, da je podjetje tudi letos 5 odst. kosmatega dohodka dajalo za anuitete.

Delavci se sproti posvetujejo o tem, kako urediti to in ono stvar

Znatne uspehe je podjetje vsa leta dosegalo tudi v izvozu svojih izdelkov, pri čemer je do letos obdržalo status pretežnega izvoznika. Zahodno tržišče je rado kupovalo pohištvo, ki so ga izdelali v Novem mestu, dolarski iztržek pa je pomagal, da se je OPREMALESOV kapital hitreje obračal in omogočal uvajanje boljše opreme v proizvodnjo.

Letošnji izvoz so nekoliko zavrli nekateri posli doma, saj je OPREMALES med drugim že z opremljanjem najdražjega hotela v državi, JUGOSLAVIJE, ustvaril petino svoje letne proizvodnje.

■ OPREMALES se torej odloča za pripojitev k večji delovni organizaciji z dobrim spričevalom v roki. ■ Če bo jutri v skrinjici večina glasovnic z obkroženim »DA«, bo postal nova samostojna enota NOVOLES oziroma ena njegovih tovarn.

OPREMALES (to ime naj bi novomeško podjetje ohranilo še po pripojitvi) bi se potem usposobil predvsem za izdelovanje ploskovnega pohištva. Taka delitev dela pa ustreza tudi njegovemu sedanjemu kolektivu.

Jutrišnje glasovanje bo tudi ovrгло vse očitke, češ da OPREMALES trmasto vztraja pri »samostojnosti na vsak način«, čeprav je res, da je kolektiv tega podjetja vselej zavračal integracijo na pritisk od zunaj. Tokrat, ko so našli primerne partnerja, se odločajo za pripojitev k NOVOLESU z zavestjo, da je zanje samo to smotno.

Naj omenimo le še to, da namerava podjetje ob koncu leta nagraditi vse tiste delavce, ki so v kolektivu deset, petnajst in dvajset let.

EMO

CELJE

objavlja izide nagradnega žrebanja, ki je bilo organizirano v Beogradu, dne 17. dec. 1969

Nagrajeni so bili naslednji kupci pečl EMO-5, EMO-8, in KAMIN EMO-5:

1. nagrada — Remont 16 št. kupona 021157 — IVONIC DUSAN, BAČ, Ul. JNA 71;
2. nagrada — Potovanje v Grčijo za 2 osebi št. kupona 7539 — BAJC SREČKO, POSTOJNA, Matenja vas 55;
3. nagrada — Potovanje v Grčijo za 2 osebi št. kupona 24583 — SIMUNEC IVAN, NOVI SAD, Ul. JNA 83;
4. nagrada — Potovanje v Grčijo za 2 osebi št. kupona 036181 — OGRINC EMIL, Predstruge 8, DOBROPOLJE;
5. nagrada — Potovanje v Grčijo za 2 osebi št. kupona 026404 — URBANC MARLIJA, Mrtvice 37, LESKOVEC PRI KRŠKEM;
6. nagrada — Potovanje v Grčijo za 2 osebi št. kupona 018118 — GAL ANTON, Lešnica 13, OTOČEC;
7. nagrada — Potovanje v Grčijo za 2 osebi št. kupona 018188 — CEBOVSEK ing. VOJKO, KRŠKO, Ulica 4. julija;
8. nagrada — Potovanje v Grčijo za 2 osebi št. kupona 41726 — TRUSIČ ALOJZ, LJUBLJANA, Titova 23 a;
9. nagrada — Potovanje v Grčijo za 2 osebi št. kupona 032370 — GRICNIK MAKS, OPLOTNICA 117 a;
10. nagrada — Potovanje v Grčijo za 2 osebi št. kupona 22597 — RANTASA JOŽE, MURSKA SOBOTA, Čankarjevo naselje 22;
11. nagrada — Potovanje v Grčijo za 2 osebi št. kupona 21882 — ŠPILAK STEFAN, MURSKA SOBOTA, Koroška 5;
12. nagrada — Potovanje v Grčijo za 2 osebi št. kupona 6423 — STIPO PRANJKOVIC, TEPANJ, PELJESAC, Dalmacija;
13. nagrada — Potovanje v Grčijo za 2 osebi št. kupona 030522 — KALAJDIĆ ELAVKO, Šp. Petefi 40, PANČEVO;
14. nagrada — Potovanje v Grčijo za 2 osebi št. kupona 051567 — LESKOVAR GELCA, Videž 22, SLOVENSKA BISTRICA;
15. nagrada — Potovanje v Grčijo za 2 osebi št. kupona 014618 — CEROVSEK ANICA, Medlog 2, CELJE;
16. nagrada — Potovanje v Grčijo za 2 osebi št. kupona 006325 — JORDAN MIRICA, RIMSKE TOPLICE, Ogčec št. 1 a;
17. nagrada — Potovanje v Grčijo za 2 osebi št. kupona 5399 — KOPOOK KAROL, KULPIN, Škafca 27;
18. nagrada — Potovanje v Grčijo za 2 osebi št. kupona 26578 — ŠTUBAN VERA, MRAČLIN, Braće Radica 112 a;
19. nagrada — Potovanje v Grčijo za 2 osebi št. kupona 15988 — SURK SILVO, LJUBLJANA, Jurčkova pot 129;
20. nagrada — Potovanje v Grčijo za 2 osebi št. kupona 021951 — EMILJA OSTOJIC, LOZNICA, 7. jula 47;
21. nagrada — Potovanje v Grčijo za 2 osebi št. kupona 7535 — OLENIK ANATANAZIJ, POSTOJNA, Vegova 3;
22. nagrada — Potovanje v Grčijo za 2 osebi št. kupona 6404 — BRUN IVICA, RIJEKA, Prof. brigada 13;
23. nagrada — Potovanje v Grčijo za 2 osebi št. kupona 4482 — HAUPTMAN VLADO, IZOLA, Cegnarjeva 9;
24. nagrada — Potovanje v Grčijo za 2 osebi št. kupona 007600 — HRIBAR FRANC, LESCE, Sobčeva ul. 14;
25. nagrada — garnitura kuhinjske posode special št. kupona 046033 — AHTEK BOGOMIR, Runtole 7, SKOFJA VAS PRI CELJU;
26. nagrada — garnitura kuhinjske posode special št. kupona 17992 — LUKOVNJAK ALOJZ, SREM, VRDNIK S. KOL-32;
27. nagrada — garnitura kuhinjske posode special št. kupona 004907 — KOKOVNIK ALOJZ, MOZIRJE 189;
28. nagrada — garnitura kuhinjske posode za 4 osebe št. kupona 2689 — KOMEL ANTON, NOVA GORICA, Rošna dolina 113;
29. nagrada — garnitura kuhinjske posode za 4 osebe št. kupona 042120 — SULO VALERIJA, NOVI SAD, Majevička 40;
30. nagrada — garnitura kuhinjske posode za 4 osebe št. kupona 23706 — HREN MILJA, SLOVENSKE KONJICE, Delavska;
31. nagrada — econom lonec 7 ltr. št. kupona 034333 — MEDVED DRAGO, B. TRG BEDNJA;
32. nagrada — econom lonec 7 ltr. št. kupona 15364 — JURISIC IVAN, B. Bročevića 2, CRIKVENICA;
33. nagrada — econom lonec 5 ltr. št. kupona 024256 — KOSTA TANACKOVIĆ, LOZNICA, Podlukina 6;
34. nagrada — econom lonec 5 ltr. št. kupona 022331 — HORVAT MARIJA, LJUBLJANA, Vrhovci c. VI/9;
35. nagrada — garnitura kuhinjske posode Mojca št. kupona 21795 — KADVIC DUTKA, MOSTAR, Medvečka 2;
36. nagrada — garnitura kuhinjske posode Mojca, št. kupona 028412 — POLIMAC DJORDJE, VARAZDIN, B. Siukan 10;
37. nagrada — sokovnik št. kupona 012237 — VERA MARUSIC, Pionirska 6, ŽIVINICE KOD TUZLE;
38. nagrada — sokovnik št. kupona 3947 — MILETIĆ SVETISLAV, SVETOZAREVO, Njegoševa 17;
39. nagrada — sokovnik št. kupona 025263 — ANTONIJE KRSTIĆ, SREMSKA MITROVICA, Kej oslobođenja 87;
40. nagrada — sokovnik št. kupona 021809 — JOVAN PEKOVIĆ, BEOGRAD, Mačvanska 14;
41. nagrada — sokovnik št. kupona 12916 — JOVIĆ VERICA, NIŠ, Gavrilca Principa 12;
42. nagrada — garnitura loncev ideal št. kupona 012287 — KOMUNALNI ZAVOD ZA SOCIALNO ZAVAROVANJE, Podružnica SLOVENJ GRADEC;
43. nagrada — garnitura loncev ideal št. kupona 15782 — VEINGERL FERDO, PTUJ, Rajšpova 14;
44. nagrada — garnitura loncev ideal št. kupona 002802 — ČAS MIRKO, SLOVENJ GRADEC, Celjska c. n. h.;
45. nagrada — garnitura loncev ideal št. kupona 012233 — KOMUNALNI ZAVOD ZA SOCIALNO ZAVAROVANJE, Podružnica SLOVENJ GRADEC;
46. nagrada — garnitura loncev ideal št. kupona 4302 — JELIĆ LEOPOLD, RIJEKA, Mihančičeva 2;
47. nagrada — garnitura kozic ideal št. kupona 3898 — IVAN SULAR, PULA, Pino Budžin 16;
48. nagrada — garnitura kozic ideal št. kupona 021197 — GUGH STANCO, SLOVENSKA BISTRICA, Mariborska 40;
49. nagrada — garnitura kozic ideal št. kupona 36478 — VOGRINCIC MARLIJA, MARIBOR, Zrkovec 137;
50. nagrada — garnitura kozic ideal št. kupona 35400 — RADOJKOVIĆ KRSTO, Pera Čingrije 8, DUBROVNIK;
51. nagrada — garnitura kozic ideal št. kupona 1000 — BATISTIĆ IVANKA, PORTOROŽ, Blok 2, LUCIJA;
52. nagrada — garnitura loncev novum št. kupona 048643 — TONOKA JURKOŠEK, CELJE, Tržaška n. h.;
53. nagrada — garnitura loncev novum št. kupona 097113 — LUKMAN NEZA, SREDISČE OB DRAVI 568;
54. nagrada — garnitura ponev ABC št. kupona 39976 — DRAGICEVIC BRANKO, OSLJEK, Vijećac Moše Pijade 11;
55. nagrada — garnitura ponev ABC št. kupona 022437 — VULE GRBIĆ, DRENCA, ŽUPSKI ALEKSANDROVAC;
56. nagrada — garnitura ponev ABC št. kupona 14258 — KATIĆ PECCA, CELJE, Mariborska 54 a;
57. nagrada — garnitura ponev ABC št. kupona 13453 — DANDIĆ DIKA, MOSTAR, Lascina 4;
58. nagrada — garnitura jedilnih skodel št. kupona 23336 — SVETOZAR KRNJULAC, NOVI SAD, Braće Ribnika;
59. nagrada — garnitura jedilnih skodel št. kupona 2969 — KOVAČEVIĆ ĐORĐE, ZEMUN, Ul. bregovita 30/I;
60. nagrada — garnitura jedilnih skodel št. kupona 012982 — ŽIVKOVIĆ MILUTIN, BEOGRAD, Vojvode Brane 19.

m metalka

LJUBLJANA

NOVOLETNI POPUST

Od 20. do 31. decembra 1969 prodajamo v naših poslovalnicah v Ljubljani:

Titova cesta 24

Stritarjeva cesta 7

Gospodarska cesta 4

Topniška 9

Domžalah: Ljubljanska cesta 63

Ptuju: Rogozniška cesta

naslednje blago z novoletnim popustom:

EMAJLIRANA IN ALUMINIJASTA POSODA

(uvoz iz ČSSR in Poljske)

popust 30-40 %

PEČI NA OLJE

(domače proizvodnje)

popust 10-12 %

HLADILNIKI

(G. Naumov in Himo)

popust 45 %

Kupcem hladilnikov s področja Slovenije povrnemo potne stroške za vlak ali avtobus.

VSE IZDELKE TOVARNE GORENJE VELENJE

popust 12 %

NOVOLETNI POPUST

m metalka

Gostinsko podjetje

**GRAD
MOKRICE**

Obiščite Mokrice, kjer imate možnosti tudi za konjski šport. Za novo leto iskreno čestitamo!

Novoletno pismo iz Severne Francije

Dragi tovariš urednik, dragi člani uredniškega odbora, cenjeni bralci in bralke mojega in našega ter vašega predragega DOLENJSKEGA LISTA, vsestranskega »dolenjskega obveščevalca«!

Leto 1969 se te dni isteka; zame je bilo zelo dobro in usoda mi je bila mila v vsakem pogledu, tako glede zdravja kot sploh v življenju. Zdravje mi je omogočilo, da sem spet obiskal svojo predrago domovino v tem tako pomembnem jubilejnim letu. Letos smo slavili petdesletnico ustanovitve naše Komunistične partije in revolucionarnih sindikatov.

Da, dragi moj, če ne bi bilo tega, ne bi bilo naše republike, ne naše svobode, kajti iz njiju dveh izvira vse to, kar imamo. Leto 1969 pa mi je bilo naklonjeno tudi zato, ker sem slavil že 15. obisk med vami, v dragih mi doma-

cih krajih. Je pa še nekaj več v vsem tem slavlju: tukaj v Franciji, v mojem mestu Lensu, kjer živim že 46 let in pol v istem stanovanju, sem dobil letos štiri najvišja francoska odlikovanja. Dali so mi častne medalje za moje delo: medaljo za 45 let članstva v delavskem sindikatu CGT, kar pomeni po naše ge-

neralna konfederacija dela, nato pa še tri medalje od ministrstva dela in socialne zaščite — medaille de Vermeil, medaille d'Or in grande medaille d'Or, medtem ko imam tako srebrno medaljo že 15 let.

Tako imam vsa priznanja, ki jih lahko da država delavcu kot častno priznanje za delo. Imam tudi partijsko priznanje veterana, ki ga dobiš za več kot 30-letno članstvo in propagandista komunistične partije. Ko smo bili 16. novembra dopoldne tu na občinskem uradu, mi je župan mesta Lens dal tudi mandat za 100 novih frankov; ta dan je bil z nami tudi naš konzul tovariš Nešič iz Pariza in sekretar za delo in socialne zadeve, medtem ko mi je naš veleposlanik Ivo Vejsoda čestital za priznanje s telegramom.

Torej vidite, tovariš urednik, da je še v tem vsem, kar sem letos doživel, veliko sreče, a to še ni vse! Cudežno dobro se namreč počutim po zadnjem letošnjem tritedenskem obisku v mojih ljubih šmarjeških Toplicah!

Se danes sprašujem: le zakaj in kako mi je tovarišica Popovičeva, upravnica Toplic, izkazala tako veliko skrb, dobroto in uslugo? Vse osebe v Toplicah je bilo tako zelo ljubeznivo in solze so mi zalile oči, ko smo se poslavljali in si podajali roke z besedo »Na svidenje!«.

Da, na svidenje, moje predrage in predrage v domovini! Dvajset Martincičev je letos obiskalo rojstno domovino

svojih staršev, svojega očeta in babice. Vsi ljubijo našo prelepo domovino in Toplice, kar je nama v priznanje, čast in veselje. Vse to, kar tu skromno omenjam, pa je seveda še veliko lepše v mojem srcu!

Srčna hvala tudi vsem najinim sorodnikom v okolici Novega mesta, ki so nas bratsko obiskali, sprejeli in nam dali čutili, da dobro vedo, kaj pomeni beseda izseljenec in tujina. Tujina ostane maceha, pa naj bo še tako dobra, mali pa je mali, karkoli si že in kjerkoli na svetu si. Lepo se zahvalim tudi vam, tovariš urednik, za vaše delo in tov. Zoranu, ki je prav lepo opisal srečanje s sindikalnimi delavci v Toplicah.

Zdaj, pred koncem leta, pa naj se oglasi še stara viža, ki smo jo peli že nekdanj: tebi, Dolenjski list moj predragi, vam, ki ste njegovi uredniki in vsem vam, dragi bralci — naj bo novo leto še

lepše kot je bilo letošnje! Vse naj poteka samo v zdravju in sreči! Da bi se vam izpolnile sleherne želje, list pa naj v 1970. letu dobi še nove stalne naročnike, kar bo njim in vam v veliko veselje. Sebi pa želim: da bi še in še prihajal k vam, v vaš zemeljski raj, vaše prelepe šmarješke Toplice, da se tam ogreje moje srce — to so moje edine želje.

Bodi zdrava domovina, mili moj slovenski kraj, ti prekrasna si, edina, ti si moj zemeljski raj!

Bodite bratsko in tovariško pozdravljeni vsi pri uredništvu in upravi mojega in našega DOLENJSKEGA LISTA, posebno pa še vi, tovariš urednik! Želim vam veliko uspehov pri vašem delu in zdravja v družini!

Vaš
JOZE MARTINCIC z ženo
ANO ter člani družine
v Lensu, Pas-de-Calais,
FRANCIJA

Lubi moji brauci

Usak caji se bo tud tu letu stekli. Kukr je su cajt počas posebnu tistem kater so točnu u službo prihajal taku je zdej prehturu pršu ta cajt ku bo treba dajat račune za use tistu kr smo u lem leti dobroga pa tud slabga naredl.

Tud pr muj hiš se je u lem leti murskej spremeni. Muja Tina prau de naj jester so pozabem kukk je ona prgarala pa naj ne prpodujem samu kuga sm jest prgospodar. Nč na rečem de tu nej res ampek zdej pa le jest sam pregledujem račune Tina se pa še zmen ne za tu. Furt naprej pred špeglem stoji pa gvante pomerja katera bo za novu letu oblekla pa šiva špice zdej na enga zdej na tadruga pa spet para pa gor jemle pa dol spušča kukr de je narmu studvejšet noveh din za rezervacjo plačala.

Sosedova Pepa ji je uče-rej pršla povedat de bodo za takrat narbž use gospe iz mesta mele nove pa dolge gvante zdej je pa muja Tina rekla de ona pa na bo taka kukk use tadruga pa je suj gvant taku gor uzela de ji polovica bedres vn gleda.

Jest seveda na smem nč rečt sej prau de se jest na modo nč na zastopni ampek povedou sm ji pa useglit de ji glih preveč nu paše tuk gvant pa tud jest na grem žno vn u takem gvanti. Sej še ple-sat na bo mogla tako kukr zna. Pa sej ni budnu de si na da nč dopovedat sej je ženska. Jest se samu bojim de ga bo tud po novem let taku diksala pa de na bo hotela več noveh gumjasteh škornu noset katere sm ji jest za novu letu kupu de jeh bo mela za u šlalo pa za na nivo.

Pa keđu b mogu že zdej vedet kuga nam bo tu novu letu prneslu. Jest b samu tu rad deč tud drugu letu biu tukr pr moč deb lahku delou pa deb bli ldeje tukr pameten de se nab več tukr tepl pa voj-ske delat sej jeh že taku dost na cest pa u bolnicah umre.

Lubi mujl brauci jest vam usem želim deb tud vi še naprej zdrau bli pa deb se rad mej pa deb tud vi men kej pisal laku kukr bom tud jest vam spet usak teden. Srečnu novu letu vam iz srca želi vaš
MARTINEK BREZSUL

Bistrica, ki teče skozi Ribnico, dela veliko preglavic starejšim, saj zadnje čase ob vsakem večjem deževju ali odjugi ogrozi Ribnico s poplavo. Najmlajšim pa naredi tudi veselje. Le-ti nestrno čakajo na led, da se bodo spet neugnano drsali po njem. Kdo bo prej dočakal?

(Foto: D. Mohar)

Sejmišča

Mraz tudi na sejmišču

V ponedeljek, 22. decembra, je bilo na novomeškem sejmišču naprodaj samo 279 pujskov. Zaradi hudega mraza je bilo tokrat občutno manj prometa. Kupci so pokupili 237 prašičkov, plačevali pa so zanj 100-550 din.

V Brežicah slabši dagon

Na brežiškem sejmu je bilo v soboto manj živahno kot prejšnje tadne. Na prodaj je bilo manj prašičev, zaradi slabega vremena je bilo tudi manj kupcev. Prodanih je bilo 125 prašičkov, mlajših kot 3 mesece, in 4 prašički, starejši od 3 mesecev. Za mlajše je bila cena 12 din za kilogram, za starejše pa 8 din za kilogram žive teže.

GORJANCICI

DOMA IN ČEZ

MEJO

Osnovna in pretežna dejavnost podjetja Avtopromet GORJANCI je tovorni promet. Blago prevažajo na dolgo linijskih prevozih v Jugoslaviji in delno v mednarodnem prometu, predvsem po Italiji. Za to dejavnost ima podjetje po državi 8 poslovalnic v vseh večjih mestih; v Ljubljani, Mariboru, na Reki, v Zagrebu, Osijeku, Novem Sadu in v Beogradu, v Sarajevu pa imajo poslovalnico v poslovno tehničnem sodelovanju s poslovnim združenjem slovenskih avtoprevoznikov podjetij VEKTOR.

mi, med drugim so osne obremenitve na cestah omejene. Zato so pri težjih vozilih vgradili 25 dodatnih tretjih osi, kar je veljalo podjetje okoli 750.000 din. Ker ugotavljamo osnih pritiskov v preventivnih pregledih na cestah ni dovolj natančno, so nemalekrate po krivem kaznovani.

Tudi zapora cest ob sobotah in nedeljah za tovornjake (z njo se strinjajo) povzročajo podjetju veliko težav. V zimskem času nimajo posebnih pripomb k vzdrževanju glavnih cest. Strinjajo se s tem, da prometni organi v času sneženja izločijo iz prometa težja vozila. Želijo, da bi vzdrževanje cest ostalo v Sloveniji vsaj tako dobro kot do sedaj.

Ne avtobusi, gospodarnost je vprašanje

Avtobusni potniški promet podjetja GORJANCI se odvija pretežno na Dolenjskem. Najteže je potrebam ustreči v konicah, ki se pojavljajo v nekaterih urah vsak dan, zlasti pa ob koncu tedna in pred prazničnimi dnevi. Predpis o prevozu potnikov samo na sedežih je podjetje prizadel, hkrati pa ugotavljajo, da je republiška zakonodaja o potniškem prometu na javnih cestah zelo pomanjkljiva. V času velikega navela si pomagajo z dodatnimi vozili, res pa je, da je naval potnikov običajno samo na posameznih delih prog.

Nepoučeni potniki se velikokrat jezijo, češ da avtobus

ne stane toliko, da ga podjetje ne bi moglo kupiti. To je res, toda malokdo ve, da mora avtobus opraviti vsak dan vsaj 150 km dolgo pot, da je gospodarno izkoriščen. Težko je uvesti nov avtobus za krajši prevoz delavcev ob 6. uri zjutraj in ob dveh ali treh popoldne. Teh nevednosti bi bilo manj, ko bi se tudi pri nas ravnali po dobrih zgledih iz tujine: tam ne začnejo delovati vsa podjetja ob enakem času, ampak v polurnih presledkih od 6. do 8. ali 9. ure zjutraj in v enakih razmikih končujejo. V takšnih primerih lahko na krajši progi opravi en sam avtobus več prevozov in je gospodarno izkoriščen.

Koristno sodelovanje s KOMPASOM

Tretja dejavnost, s katero se ukvarja podjetje GORJANCI, je turizem. Radi potreb in razvoja so se morali odločiti ali za samostojno turistično dejavnost ali za sodelovanje s podjetjem, ki se s takšno dejavnostjo že ukvarja. Razumno so se odločili za poslovalno sodelovanje s podjetjem KOMPAS. KOMPAS že ima svojo mrežo in izkušnje v turizmu. Lažje organizira razne skupinske izlete iz Ljubljane po Jugoslaviji in po zamejstvu in jih samo dopolni z udeleženci z našega območja. Ob razvoju te dejavnosti so povečali sodelovanje s območnimi turističnimi društvi in bodo odprli razen poslovalnice v Novem mestu podobne še v Črnomlju in Metliki.

Pri tem so upoštevali poslovno korist in smiselno delitev dela: zadržali so vse turistične prevoze v domovini in zamejstvu. Zato so nakupili tri najsodobnejše izletniške avtobuse znamke Mercedes in več sodobnih domačih vozil. Kupili pa bodo še več domačih vozil v turistični izvedbi. V poslovalnici v Novem mestu bodo posredovali

razen dosedanjih storitev (potni listi, ležišča, menjalnica, informacije) tudi turistične sobe zasebnikov.

Pri podjetju GORJANCI so prepričani, da enako kot oni tudi KOMPAS želi sodelovanja, ki je koristno za obe podjetji in potrošnika.

Obetajoča se bremena so prehuda

Osnovna želja kolektiva GORJANCI je, da bi v prihodnjem letu povečali promet od letošnjih 23 milijonov na 27 milijonov din. Največ naložb bodo namenili tovrstnemu voznemu parku, ki se bo z nakupom 26 vozil in 15 prikolic povečal za 14 ton nosilnosti. Seveda bodo zamenjali tudi nekaj avtobusov. Število zaposlenih se bo pri tem povečalo od 256 na 300, na novo pa bodo zaposlili samo produktivne delavce — voznike. Vrednost storitev se bo povečala samo zaradi večje storilnosti in povečanja vrednosti osnovnih sredstev. Za nakup novih vozil bodo porabili 4 milijone din lastnih sredstev.

Ob obljubljenih povečanjih taks in cen goriv menijo, da to ne bo samo prizadelo, pač pa celo ogrozilo obstoj avtoprevoznikov podjetij. Pri tem bi morali upoštevati mednarodno delitev dela in cene v tujini, da ne bi bil domači transport enostransko prizadet. GORJANCI bodo povečane takse in cene goriv veljale 1.800.000 din več kot letos.

Poudarjajo, da so za reševanje problema gradnje cest, vendar ne samo na račun tovrstnega prometa, pač pa vseh tistih, ki imajo koristi od cest. Financiranje gradnje cest bi bilo treba rešiti tako, kot smo to storili v energetiki. Res je tudi to, da ne smemo reševati samo transporta, cestni promet, ki je svoj obstoj že opravičil, pa zanemariti in pustiti ob strani.

- GORJANCI — to je mnogo motorjev, koles in ljudi, ki prevažajo tovore, potnike in turiste!
- 64 tovornjakov s 45 prikolicami s skupno dosilnostjo 1200 ton je do konca oktobra letos prevozilo 60,200.000 ton kilometrov na 6,100.000 km dolgi poti.
- 35 avtobusov je na 28 progah prepeljalo v istem času 2,400.000 potnikov na 2,500.000 km dolgi poti.
- V turizmu so opravili letos s svojimi avtobusi 68 potovanj v tujino (270.000 din prometa) in 701 potovanje po Jugoslaviji (710.000 din prometa) ter v sodelovanju s KOMPASOM v skupnih poslovalnicah posredovali mnogo turističnih storitev.

- Če ste zaupali svoj tovor ali sebe podjetju GORJANCI, ste lahko brez skrbi! Za vzdrževanje svojih vozil ima podjetje sodobno opremljene delavnice z vsemi potrebnimi stroji in delavci. Sodobna oprema delavnic je vredna okoli 700.000 din! Vozila podjetja GORJANCI so vzdrževana tako dobro, da doslej niso doživela še nobene nesreče zaradi tehničnih pomanjkljivosti!

Osne obremenitve in zapore

V tovornem prometu se srečujejo s številnimi težavami.

Podjetje GORJANCI je letos odprlo v Novem mestu na avtobusni postaji lepo preurejeno prometno pisarno, poleg nje pa preuredilo prostore za KOMPASOVO turistično poslovalnico. Obe podjetji v poslovno tehničnem sodelovanju dopolnjujeta svojo dejavnost, ki je hkrati tudi v korist potrošnikov. Lepo urejeni prostori — za preureditev so GORJANCI odšteli 250.000 din — so za Novo mesto velika pridobitev. Na sliki: pogled v turistično poslovalnico (Foto: M. Vesel)

Sodoben prevoz potnikov in povečanje kulture v prevozih je želja GORJANCEV in potrošnikov njihovih storitev. Trem letos kupljenim Mercedesom, ki jih vidite na sliki, se je letos pridružilo več sodobnih avtobusov domače izdelave, za izboljšani prevoz potnikov pa bodo skrbeli še naprej.

OBČINSKA SKUPŠČINA KOČEVJE

Občinska konferenca SZDL
Občinska konferenca ZKS
Občinski sindikalni svet
Občinski odbor ZZB NOV
Občinska konferenca ZMS
Občinski odbor RK

Vsem občanom in delovnim kolektivom pošiljamo iskrene čestitke z željo, da bi si tudi v prihodnjem letu prizadevali za napredek občine!
Srečno 1970!

ELEKTRO Ljubljana ENOTA Kočevje

Iskreno čestitamo za novo leto 1970!

z našimi izdelki se uporabljajo v
v industriji in v domači uporabi
in izdelki iz
1970
KOČEVJE
SGP ZIDAR
KOČEVJE

z gradbišč in v Kočevju, Ljubljani in na Reki
čestita za novo leto 1970!

KMETIJSKA ZADRUGA

RIBNICA

● plemenska živina ● izdelki doma-
če obrti ● mleko ● trgovine na
drobno ● transport

Iskreno čestitamo za novo leto 1970!

GOSTINSKO PODJETJE

RESTAVRACIJA KOČEVJE

Obiščite RESTAVRACIJO, obrat JEL-
KA, BIFE na Trgu 3. oktobra in BIFE
na Ljubljanski cesti.

Nasim gostom želimo srečno novo
leto 1970!

ZIGNICA

LJUBLJANA

OBRAT RIBNICA

Cestitamo za novo leto 1970 in se pri-
poročamo za naročila!

Polkovnik Bojan Savnik prihaja iz letala, s kakršnimi često leta v nam neslučenih višinah

NOVOLETNI POZDRAV JUNAKA NEBA

Prvi Novomeščan v stratosferi

Človek, ki je že pred 11 leti prebil zvočni zid in za kate-
rega poleti z reaktivci niso nič posebnega, je naše gore
list

Bojan, najmlajši sin Savnikove družine z Grma v Novem mestu, je bil od nekdaj živahen fant. Sicer vnet za vsako šalo, toda večasih kar preveč resen za gimnazijca. Med vojno, ko je mesto doživljalo letalske napade in so ljudje bežali v zaklonišča, je Bojan stal na cesti in se oziral v nebo. Zamaknjeno je opazoval letala in že takrat je večkrat rekel: »Pilot bom«. Želja se mu je uresničila. Danes je Bojan Savnik polkovnik vojnega letalstva, živi v Beogradu in je prvi Novomeščan, ki je poletel v stratosfero. V novoletnem intervjuju ga predstavljamo bralcem.

— Kako je prišlo do tega, da si postal letalec?

— Ideja za moj bodoči poklic je vzkliła 1944., ko sem večkrat poslušal zavijanje siren ob zračnih napadih in sem na nebu opazoval zračne borbe.

— Koliko let je že od tedaj, ko si prvič dobil v roke letalsko krmilo?

— Prve samostojne lete na jadralnem letalu sem doživel 1947. pri gradnji proge Samac-Sarajevo, pred 20 leti pa sem začel upravljati tudi vojna lov-ska letala.

— Letaš tudi z reaktivci? S kolikšno hitrostjo na uro?

— Dobrih 15 let že preizkušam reaktivce, največjo hitrost pa sem dosegel z nad 2.200 kilometri na uro.

— Kdaj si prebil zvočni zid in s kakšnimi občutki?

— Pred 11 leti sem prvič prebil zvočni zid v strmim pikiranju iz velike višine. To je bil zame pomemben dogodek, eksplozija in obalečk dima na nebu pa sta bila doživetje tudi za gledalce na aerodromu. Danes letimo s sodobnimi letali skoraj vsak dan z nadzvočnimi hitrostmi in v stratosferi brez posebnih težav.

— Kakšno je zdravje v tako naporni službi in ali se to finančno izplača?

— Pogoj za letenje z ve-

liko hitrostjo na velikih višinah je odlično zdravje, potrebna pa je tudi stalna dobra kondicija. Naša služba zahteva od nas zelo disciplinirano življenje in sistematično strokovno izpopolnjevanje. Pilot mora biti entuziast in mora ču-titi ljubezen do poklica, v katerem pogosto zavestno tvega. Vprašanje je, če se to lahko sploh finančno izplača.

— Kako družina? Kaj mislijo otroci o očku, junaku neba?

— Imam ženo Dragico, 14-letno hčerko Ireno in 13-letnega sina Bojana. Otroka sta se že od majhnega sprijaznila s tem, da je očka pilot in da vsak dan odhaja v službo kot drugi ljudje. Ponosna pa sta na moj poklic.

— Kako preživljaš prosti čas, če ga sploh kaj ostane?

— Zelo malo imam prostega časa. Kadar si utrgam urico zase, grem na izlet v prirodo, ukvarjam se s športom, rad berem in gledam televizijo. Sem tudi družaben človek, ki ne zanemarija obiskov pri kolegih.

— Ali te še vedno vleče v rojstni kraj in čemu?

— Zelo rad prihajam v Novo mesto, kjer živita moja mama in brat z družino. Na rojstni kraj me vežejo tudi tepi spomini iz

mladosti. Vedno se veselim snidenja z bivšimi sošolci, na žalost pa so slučajna srečanja vedno redkejša.

— Kakšno se ti zdi Novo mesto danes?

— Všeč mi je, da je mesto po vojni obnovljeno v

nekdanji arhitekturi. Zelo cenim uspehe tovarne IMV, menim pa, da je skrajni čas asfaltirati cesto na Grm in da bi v mestu našli več prostora za parkiranje avtomobilov.

— Kaj želiš Novomeščanom za novo leto?

— Vsem somesčanom želim v letu 1970 višji standard, nizke cene in novo letališče, vsem znancem pa tudi obilo veselja, sreče in zadovoljstva.

RIA BAČER

Portret tega tedna

Ljudje kupujejo darila

V DOLENJKINI prodajalni »TEKSTIL« na Glavnem trgu v Novem mestu prizadevni poslovodja Henrik Uhan prijazno streže in svetuje kupcem pri nakupu.

— Kdaj se je začelo novoletno nakupovanje in kako ste se v vaši prodajalni pripravili nanj?

— Novoletni nakup traja že več mesec. V ta namen so nekatere tovarne same znižale cene svojim izdelkom, drugim, ki smo jih imeli na zalogi, pa mi sami. Tako smo ta mesec prodali na primer dva tisoč ženskih majic po 7 din, lepo pa gredo v prodajo tudi ženski plašči, ki smo jih znižali do cene 300 novih dinarjev. Pri nabavi artiklov nam zelo pomagajo izkušnje iz prejšnjih let. Imamo srečo, da nihče izmed nas ni zbolel in lahko hitro postrežemo kupce.

— Kakšen je bil promet v letošnjem decembru v primerjavi z lanskim?

— Lani v decembru smo imeli največji promet do sedaj, vendar tudi letos ne zaostajamo dosti. Največji promet je v jesenskih mesecih, ko doseže tudi do 600 tisoč novih di-

narjev, v polnih mesecih pa le polovico tega.

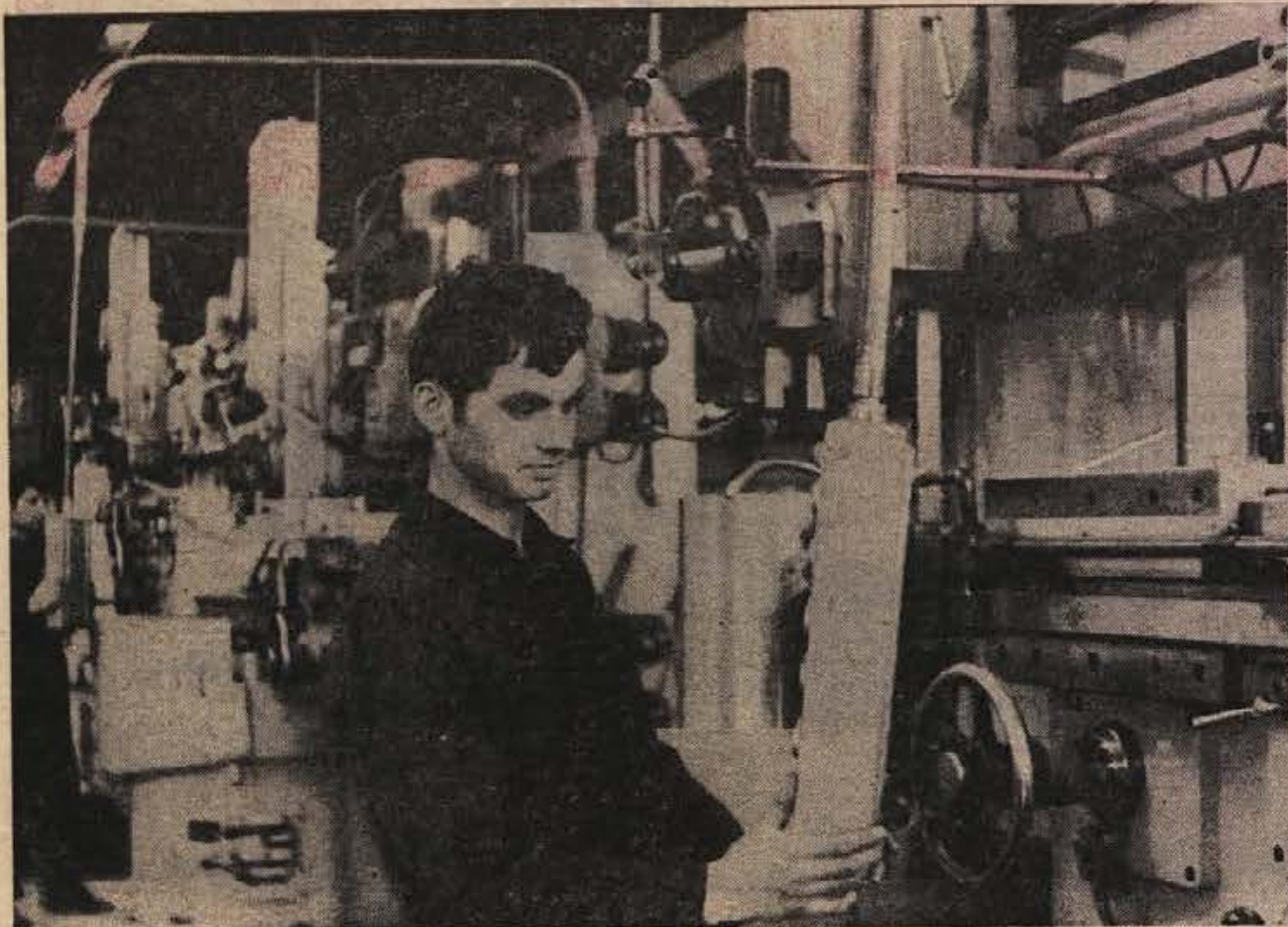
— Kaj ljudje trenutno največ kupujejo?

— Te dni se vsak pripravljajo na dedka Mrza, zato ljudje kupujejo darila, ki so predvsem praktična: srajce, garniture, perilo, puloverje in podobno. Za novoletne obleke smo prodali le malo blaga.

— In vaše želje ob novem letu?

— Da bi še naprej bilo vsaj tako kot doslej, da se standard ne bi preveč usmeril samo v potrošnjo živilo, ampak, da bi ljudje imeli več denarja za obleko in bi radi kupovali tudi konfekcije!

A. VITKOVIČ

Baterija novih strojev v novi proizvodni dvorani mehanskega obrata

temelj je
postavljen
HOČEMO
NAPREJ!

Belokranjska železolitarna in strojna tovarna
Belokranjska železolitarna in strojna tovarna
BELT je v petek slavila jubilej. Minilo je 20 let,
kar je začela delati tovarna učil, predhodnik da-
našnjega BELTA. Na slavnosti so odprli nvo
proizvodno dvorano za mehanski obrat, obenem
pa so številnim gostom prikazali dolgoletno pri-
trgovanje za izgradnjo tovarne ter možnosti za
še večji razvoj.

BELT je dvajsetletnico
dela in rasti lepo počastil.
V petek dopoldne so se v
tovarni zbrali direktorji
gospodarskih organizacij
iz občine Črnomelj, ravnatelji
črnomeljskih šol ter
predstavniki občinske
skupščine in družbeno po-
litičnih organizacij. Naj-
prej so prisostvovali slav-
nostnemu zasedanju osred-
njega delavskega sveta to-
varne, kjer je predsednik
inž. Ante Bartolović na
kratko poročal o prehoje-
ni poti kolektiva.

Svečanost se je nadalje-
vala pred novim tovarniš-
kim objektom, v katerem
je dobil prostore mehan-
ski obrat. Ko je pred vho-
dom govoril direktor to-
varne BELT dipl. ekono-
mist Vladimir Lončar, je
poudaril, da je nova pro-
izvodna dvorana (2700 kv.
metrov) velikega pomena
za razširitev proizvodnje.
Hi gradnji, ki je veljala
3.300.000 din, je veliko pri-
speval tudi delovni kolek-
tiv.

Za dosedanje uspehe
podjetja je ob jubileju čes-
tital inž. Martin Janžek-
ovič, predsednik občins-
ke skupščine Črnomelj,
nato pa prerezal trak in s
tem simbolično odprl novi
obrat. Gostje so si dlje
časa ogledovali proizvod-
njo. Z velikim zaniman-
jem so gledali več vrst
zavornih bobnov za avto-
mobile in razne dele za
proizvodnjo pralnih stro-
jev, največ pozornosti pa
je vzbudil najsodobnejši
stroj za obdelavo avtomob-
ilskih delov iz sive litine,
ki je veljal več kot 2 mili-
jona dinarjev in pomeni
zadnji dosežek livarske in-
dustrije v svetu.

Ob ogledu tovarne so
ljudje iz Belta pripovedo-
vali gostom o sodelovanju
in poslovnih odnosih z

večjimi partnerji kot so
TAM iz Maribora, IMV iz
Novoga mesta, OM v Ita-
liji in z različnimi kupci v
Nemčiji.

Kaže, da so lepe mož-
nosti za nadaljnjo razširi-
tev poslovnega sodelova-
nja že v letu 1970. Lahko
bi osvojili proizvodnjo no-
vih delov za vozila TAM,
toda potrebovali bi vsaj 5
milijonov din za nakup
novih strojev.

Ob hudi konkurenci je
BELT s svojimi izdelki že
lepo prodrl na tuji trg, še
veliko več pa si od izvoza
obetajo v naslednjih le-
tih. Letos so prodali na
zahodno tržišče za 100.000
dolarjev izdelkov in na
vzhodu za 400.000 dolarjev
blaga, že v prihodnjem le-
tu pa bo izvoz na zahod
znašal 360.000 dolarjev,
kupci na vzhodu pa bodo
pokupili za najmanj 650
tisoč dolarjev izdelkov.

Tuji, kakor tudi domači
poslovni partnerji, so z
Beltovinimi proizvodi zelo
zadovoljni, želijo si le, da
bi lahko tovarna dajala
na trg izdelke v večjih ko-
ličinah.

Na slovesnosti in v ka-
snejšem razgovoru v ho-
telu Lahinja so nekajkrat
omenili, kako velikega po-
mena je nadaljnji razvoj
tovarne za celotno gospo-
darstvo občine. Če bi
BELT lahko uresničil svoj
srednjeročni razvojni na-
črt, bi lahko zaposlila veli-
ko nove delovne sile s po-
deželja, ki zdaj zaradi po-
manjkanja delovnih mest
v industriji odhaja v tuji-
no.

Delovnemu kolektivu
BELTA so vsi navzoči za-
želeli še mnogo uspehov
pri nadaljnji rasti podjet-
ja, obenem pa so obljubili
podpirati vsa prizadevanja
podjetja, da bi uresničilo
svoj veliki razvojni načrt.

BELT

Številke kot dokaz uspehov

	Vrednost proizvodnje v novih dinarjih	Število delavcev	Vrednost proizvodnje na 1 zaposle- nega
1963	10.557.000 din	383	26.500 din
1964	15.178.000 din	471	32.100 din
1965	20.105.000 din	473	42.500 din
1966	25.478.000 din	483	52.500 din
1967	25.987.000 din	500	51.700 din
1968	28.464.000 din	593	48.700 din
1969	36.000.000 din	640	56.300 din

Tak je novozgrajeni objekt tovarne BELT

Ob 20-letnici podjetja se iskreno zahva-
ljujemo vsem poslovnim partnerjem za iz-
kazano zaupanje, obenem pa želimo v pri-
hodnje še več sodelovanja in vso srečo
v novem letu. Ob tej priložnosti pozdravlja
kolektiv Belta tudi vse Belokranjce ter de-
lovne kolektive v domači in sosednjih ob-
činah, želeč jim novih delovnih zmag.

UPRAVA IN SAMOUPRAVNI ORGANI
TOVARNE BELT ČRNOMELJ

Danes delajo v Beltu ulitke iz sive litine za avto-
mobilsko industrijo in strojogradnjo, stroje za grad-
beništvo in livarstvo. Letošnje leto bodo zaključili
s 5.000 ton narejenimi ulitki v tovarni, ki ima sicer za
polovico manjšo zmogljivost. Obseg proizvodnje je
zadnjih osem let skokoma naraščal in to po zaslugi
kolektiva, ki si je vedno močno pritrgoval pri zasluž-
kih, da je lahko dograjeval tovarniške objekte in
kupoval nove stroje. Če ne bi po svojih najboljših
močeh sledili dosežkom livarske tehnologije v svetu,
se nikakor ne bi mogli obdržati v hudi konkurenčni
areni doma in na svetovnem trgu.

V vseh domačih avtomobilih so Beltovi deli

BELT je že nekaj let dobavitelj ulitkov za celotno
slovensko avtomobilsko industrijo, ki pa se naglo širi.
To narekuje kolektivno hitro prilagajanje tehnološkim
novostim, obenem pa zahteva stalna vlaganja v moder-
nizacijo opreme. Doslej so napredovali predvsem z
lastnimi močmi in sredstvi.

Podatki kažejo, da je BELT leta 1963 v skupnih
investicijah sodeloval s 36,9 odst. lastnih sredstev, leta
1965 je bila udeležba lastnega kapitala že več kot
40-odstotna, leta 1967 so porabili pri vseh investicijskih
vlaganjih že blizu 60 odst. svojega denarja, lani pa je
znašalo lastno investicijsko vlaganje že 62,3 odst.

Tako ni mogoče naprej

Dejstvo, da kupci tovarne BELT zelo hitro pove-
čujejo proizvodnjo, zahteva tudi od kooperanta vedno
večje zmogljivosti, vedno boljše izdelke in vedno večjo
natančnost. Če si hoče tovarna zagotoviti trdnost za
nekaj let vnaprej in lepšo bodočnost, nujno potrebuje
nove prostore, najsodobnejše stroje in tehnološki
postopek, ki predstavlja zadnje dosežke v svetu.
S svojimi močmi, kakor vsa leta doslej, razvojnih na-
črtov BELT ne zmore, saj bi uresničitve investicijskega
programa terjala večkratno vrednost celotne
proizvodnje podjetja.

Ugotovljeno je, da ima črnomeljski BELT vse
možnosti za naglo rast in napredek. Tovarna se raz-
vojnih načrtov ne loteva samo zaradi sebe, temveč
tudi zaradi hitrejšega gospodarske rasti občine, v kateri
predstavlja BELT temeljni kamen za gospodarstvo.
Ker je lastna moč očitno premajhna, iščejo vire finan-
ciranja svojih dobro utemeljenih razvojnih progra-
mov drugje. Računajo na večjo pomoč banke in tudi
na razumevanje republike kot širše družbeno-politične
skupnosti.

Iz analiz je razvidno, da ima BELT bodočnost pred-
vsem v proizvodnji ulitkov iz sive litine, zato so se
že usmerili na povečanje zmogljivosti obeh sistemov
litja: koldnega in v pesek.

V bližnji prihodnosti bodo povečali proizvodne
zmogljivosti tako, da bodo v livarni lahko vliili v pesek
20.000 ton ulitkov, v livarni za koldno vlitje pa bo
znašala proizvodnja 10.000 ton. Načrti predvidevajo
v obeh livarnah opremo s sodobno mehanizacijo in
s tehnologijo, kakršno so osvojili inozemski licenčni
partnerji.

- Kolektiv, ki šteje blizu 650 ljudi, ima za seboj že
- precejšnjo trnovo pot, a kljub hudim časom in ne-
- nehnemu pritrgovanju od ust nameravajo še vztra-
- jati v bitki za napredek. Žilavost, značilna Belo-
- kranjcem že od nekdaj, bo na novi preizkušnji. Ker
- pa si je BELT v 20 letih s svojimi močmi utiral pot
- navzgor, lahko upravičeno pričakuje vsaj malo več
- podpore pri zadnjem, odločilnem naskoku na vrh
- lestvice najboljših jugoslovanskih proizvajalcev v
- livarstvu.

Dober glas seže v deveto vas!

Veliki načrti metliškega gostinstva — Za vsako ceno hočejo vrniti zapravljeni ugled — Kdor bo poslej prišel v Belo krajino, bo občutil njeno vzdušje

1. decembra je bila ukinjena prisilna uprava v metliškem gostinskem podjetju, po novem letu pa se bo podjetje pripojilo tovarni BETI, za kar sta se že izrekla na referendumu oba kolektiva. V gostinskem podjetju so izvolili nove samoupravne organe, imenovali so direktorja, in vse kaže, da bo po več neuspelih poskusih rešiti hotel tokrat več sreče.

V hotelu, kjer se je v prejšnjih letih nabralo blizu 400.000 din izgube, je že drugače. Čiste prte, nove zavese in takojšnja postrežbo so gostje že opazili.

Karel Vardijan, novi direktor gostinskega podjetja

čeli preurejati. Najpozneje do konca marca bo belokranjska gostilna odprta. Tu bodo stregli z domačimi specialitetami. Vsak dan bodo imeli povitice, svinjsko kračo, domači svinjski golaž, črni kruh, žgance, cvrtje in druge jedi, značilne za Belo krajino.

Nova restavracija na kopalšču

Do turistične sezone v letu 1970 bodo preuredili tudi kopalšče v Metliki. Zgraditi nameravajo novo restavracijo v belokranjskem stilu, ki bo imela okoli 200 sedežev. Uporabna naj bi bila tudi za tovarno BETI, ki bo tu prirejala svoje modne revije. Skupno z občino pa bo urejen tudi celotni prostor za kopanje, pri čemer računajo še na

pomoč domače mladine, ki bi lahko marsikaj naredila s prostovoljnimi delom.

Na kopalšču bo urejena dovozna cesta in več parkirnih prostorov ter avtokamp.

Bungalovi na Veselici

V načrtu je, da bo Veselica ostala zidana, kakršna je zdaj, preuredili pa bodo notranost in klet. Tu bo gostinski prostor, kjer bodo gostom točili iz sodov, klet pa bo odprta ponoči do četrte ure zjutraj. Tako bo Metlika dobila tudi svoj prvi nočni lokal.

Za dokončno ureditev Veselice imajo še obširnejše načrte. Menijo, da bi se gostje v bungalovih, kritih s slamo, najbolje počutili. Predvidena je tudi gradnja nove restavracije s 300 sedeži, prav tako v belokranjskem stilu. Ker pa tak objekt mnogo več stane, ni verjetno, da bo zgrajen že v letu 1970.

Vse pobojce pod Veselico bo spremenjeno v eno samo brijad v terasah, vmes pa bodo mize za goste. Da bi gostišče res zaživelo, bo treba urediti še dovozno pot, kajti po slabi cesti gostov ne bo,

čeprav bo lokal še tako lep in prijeten.

Na Vinomeru lovski dom

Znana izletniška točka Vinomer se doslej ni in ni mogla uveljaviti, četudi leži med samimi vinogradi in jo vse naokrog obdajajo stelniki. Vinomer bo doživel velike spremembe.

Nedograjeni objekt (spomenik zainvestiranemu šolstvu) bodo spremenili v lovski dom z vsem potrebnim udobjem, medtem ko bo sedanje gostišče preurejalo zadruga. Gostinska dejavnost na Vinomeru bo v prihodnje več koristila tudi domačinom. BETI bo sklenila pogodbe z vinogradniki z Vinomera in iz Drašč, da bodo gostom odajali grozdje, kadar pridejo v irgatev. Postavili bodo tudi več zasilnih hišic, v katerih si bodo manjše družbe lahko same pripravljale jedi na žaru.

Razen tega je predvidena modernizacija ceste in zgraditev večjega kompleksa stelnikov za vzgajanje divjadi. Veliko tujih lovcev iz Italije in Avstrije se zanima za lovišča na metliškem območju, hočejo pa zagotovilo, da bodo res našli na fazane in zajce. Pri ureditvi teh načrtov računa BETI na do-

Gostje, ki pridejo v Belo krajino, naj občutijo njeno vzdušje! Na Veselici že imajo nekaj pristnih belokranjskih predmetov iz preteklosti, ki so za tujce veliko bolj zanimivi kot moderno okrasje.

Preden se je BETI odločila za prevzem družbenega gostinstva, ki v Metliki še nikoli ni donosno poslovalo, so zadevo temeljito pretehtali. Zmenili so se, da bo občinska skupščina v naslednjih petih letih plačevala anuitete v višini dosedanje izgube, razen tega bodo v lastništvo gostinstva prenesli objekte s pripadajočimi zemljišči na Veselici, Vinomeru ter na kopalšču v Metliki in Podzemlju.

BETI namerava gostinsko podjetje, svojo menzo v tovarni, počitniški dom v Seči, trgovsko dejavnost in frizerski salon spraviti pod okrilje novega obrata s samostojnim financiranjem.

Skozi Metliko na Plitvice in k morju

Glede na gradnjo novega mostu čez Kolpo, cesto do Vlnice ter asfalt do Ozlja se bo Metlika naenkrat znašla v vrvežu prehodnega turizma, saj bo to peljala slikovita in lepa bližnjica na Plitvice ter srednji Jadran. Vse to so imeli v BETI pred očmi, ko so se odločili za prevzem gostinstva. Obenem so si začetni tudi nadaljnji razvoj gostinske panoge.

V prvi vrsti bodo urejali hotel Bela krajina. Sedanjih 42 ležišč nikakor ni dovolj za večje skupine gostov. Za večkrat so skupine z avtobusi odšle iz Metlike v Ozalj, kjer nismo mogli vseh na enem mestu prenočiti. Hotel bodo dogradili, da bo imel vsaj 60 postelj. Na spomlad se bodo dela začela, in pravijo, da bodo že 1. junija lahko sprejeli prve goste.

V Beli krajini gostje najbolj pogrešajo lokal z domačimi, pristnim belokranjskim vzdušjem. Kot nalašč je za to namena bivše gostišče Makar. Načrti za preurejanje so že gotovi in še pred novim letom bodo Makarjevo gostilno za-

Kdor pride v Metliko, se ustavi v hotelu. Doslej so se gostje pritoževali nad izbiro in postrežbo, novi kolektiv pa se je zarekel, da bo v kratkem času pridobil zapravljeni ugled.

Belokranjska trikotna industrija BETI v Metliki

z obrati v Črnomlju, Mirni peči, Dobovi in Ljubljani ter z gostinsko dejavnostjo — želi vsem delovnim ljudem Bele krajine ter svojim poslovnim prijateljem vso srečo v letu 1970 in obilo uspehov pri delu!

bro sodelovanje z lovsko družino Metlika in sosednji lovci iz Gradca.

Podzemelj ne bo več zapuščen

Kopalšče v Podzemlju ima že stalne obiskovalce iz Gradca, Črnomlja, Novega mesta in Ljubljane. Nove gradnje za enkrat tu niso predvidene, do nove kopalne sezone pa bo kopalšče prostor uredjen, zgradili bodo parkirne prostore in postavili več prenosnih kabin za preoblačenje. V načrtu je tudi asfaltiranje ceste od ožepca do kopalšča, obenem pa zagotavljajo, da bo v bifeju veliko boljše preskrba s piščanci in hrano.

V tovarni samopostrežna menza

Prostori sedanjega obrata družbene prehrane v tovarni BETI ne ustrezajo več zahtevam sodobnega časa. Določeno je, da bodo menzo prihodnje leto preselili v preurejene prostore sedanje pletilnice, ko bo ta dobila mesto v novem tovarniškem objektu. Menza bo postala sodoben samopostrežni obrat, ki bo na voljo tudi zunanjim gostom.

Dom v Seči — hotel ob morju

Počitniški dom tovarne BETI v Seči je sicer nov in lepo urejen, vendar menijo, da bo treba v letu 1971 prenočitvene zmogljivosti povečati od sedanjih 40 na najmanj 80 do 100 ležišč. Zaposleni v BETI se bodo lahko na počitnicah zvrstili v dobrih 45 dneh, v preostali sezoni pa bo dom posloval kot hotel odprtega tipa in ni strahu, da ne bi bil dobro obiskan.

Dve novi tovarniški prodajalni

Prav tako kot gostinstvo bodo v letu 1970 urejali tovarniške trgovine v vseh kra-

jih, kjer ima BETI svoje obrate. Najprej bo na vrstih preureditev in modernizacija trgovine v Metliki ter gradnja prodajalne BETI v Črnomlju. Kupcem bodo razen lastnih izdelkov nudili tudi proizvode podjetij KOMET, LABOD iz Novega mesta, LISCE iz Sevnice in TONOSE iz Ljubljane. Prodajali bodo blago z manjšimi napakami in izvenserijsko blago, kakor tudi modele iz modnih revij.

»Potrebujemo sposoben kader«

Ko je o vseh velikih načrtih metliškega gostinstva pod okriljem BETI pripravedel direktor Karel Vardijan, mi je morda zaradi dosedanjih izkušenj s hotelom nehote ušlo vprašanje:

— Ali boste mogli vse to?

— Če si bomo vsi požrtvovalno prizadevali in če bomo dobili še nove sposobne gostinske delavce, ne dvornim. Zda je v hotelu ostalo 11 ljudi od 22 prej zaposlenih. Tisti, ki so ostali, so dobri delavci. Imamo 5 štipendistov na srednji gostinski šoli, dva pa bomo štipendirali še v višjih gostinskih šolah. Vztrajali bomo na tem, da bodo pri nas dobili službo samo kvalificirani gostinci. Ker jih je težko dobiti, jih bomo morali dobro plačati.

— Kdaj upate hotelu povrniti dober glas?

— Začeli bomo na Silvestrovo. Cene bodo lanske, 60 din za rezervacijo in menu, vse ostalo pa bo po novem. Prvič bomo predstavili tudi beat ansambel Abadoni iz Črnomlja, s katerim se dogovarjamo za stalen aranžma. Igrali naj bi vsako soboto v hotelu, poleti na kopalšču, po potrebi pa tudi ob drugih večjih prireditvah. Naš kolektiv se zaveda, da dober glas seže v deveto vas, slab pa v deseto in še dalj. Storili bomo vse, ča bi metliškem gostinstvu čimprej povrnilo dobro ime.

Tekst in fotografije: RIA BACER

kultura in izobra- ževanje

O župančičevi otroški pesmi

21. decembra je predsednik slovenskega Slavističnega društva prof. dr. Joža Mahnič v čitalnici novomeške gimnazije predaval o otroški oziroma mladinski poeziji Otone Župančiča.

Po zelo zanimivem predavanju, v katerem je dr. Mahnič povedal tudi marsikaj novega o otroški poeziji Otone Župančiča, je imela novomeška podružnica Slavističnega društva občinski odbor. O njenem delu je spregovoril dosedanji predsednik Seyerlin Šali. Nato so izvolili nov odbor podružnice: za predsednika prof. Jožeta Škufca, za podpredsednico prof. Vlado Eržen, za tajnika pa prof. Jeneza Kebra. Novi predsednik je povedal, da si bo morala podružnica še bolj prizadevati kot do zdaj, dr. Mahnič pa je želel, da bi tudi v prihodnje ohranila žive stike z matičnim društvom.

Reprodukcije v dolenjski galeriji

Potujoča razstava reprodukcij na platnu, ki jih je izdelala Državna založba Slovenije, se je prejšnji teden ustavila v Novem mestu. V Dolenjski galeriji so bila skoraj ves teden dana na ogled ljubiteljem likovne umetnosti na platno reproducirana dela številnih slovenskih, jugoslovanskih in svetovnih mojstrov, katerih originali so razstavljeni v znanih galerijah širom po svetu.

Omenimo naj le nekaj imen mojstrov, katerih dela v reprodukcijah smo videli na tej razstavi: Leonardo da Vinci (Mona Liza ali La Gioconda), Grohar, Jakopič, Sternan, Jama, Van Gogh, Gauguin, Filon, Monet, Cézanne itd. Razstava je bila razveseljiv dogodek, škoda je le, da je imela malo obiskovalcev. Očitno je privediteljica Državna založba Slovenije pozabila na boljše, predvsem pa na pravočasno propagando.

Mali kulturni barometer

CANKARJEVE NAGRADE ZA LETO 1970 — Cankarjeva založba v Ljubljani je pred kratkim razpisala nagrade Ivana Cankarja za leto 1970. S po 5000 din bo nagrada najboljše leposlovna, esejistična in družboslovna oziroma poljudnoslovska dela, ki bodo izšla prihodnje leto. Prav tako bodo nagrade najboljše recenzije oziroma študije. V ta namen so pripravljene tri nagrade: prva v znesku 1000 din, dve drugi pa po 500 dinarjev.

20 LET PEDAGOSKE ZVEZE — Pred kratkim je Zveza slovenskih pedagogov drusev praznovala 20 letnico delovanja. Praznina so izročili nekaterim zaslužnim pedagogom delavcem.

JUBILEJ TEHNIŠKE KNJIŽNICE — Pravljeni teden je proslavila 20 let obstoja centralna tehniška knjižnica v Ljubljani. Letos je ta ustanova štela 25.000 letalov revij, 55.000 knjig, 600.000 dokumentacijskih kartic in 26.000 domaćih ter tujih standardov. Katalogi tuje literature pa obsegajo 8.300 listkov in 125.000 knjig. Ob proslavi je priredila knjižnica razstavo v ljubljanski Mali galeriji.

BOROV PLES SMETI — Mestno gledališče ljubljansko je vneslo v svoj repertoar še eno novo delo slovenskega dramatika. Gre za Borovo komedijo »Ples smeti«, pisano po starih vzorih. Delo je napisano na temo sboj za občlane.

NOVA REVILJA — Pred kratkim je izšla dvojna številka nove slovenske mladostne revije »Anatropos«, ki bo izhajala četrtinsko. Revija izpopolnjuje vsi med to-

Pogovori s Krležo

Zagrebska založba »Naprijed« je pred kratkim izdala knjigo z naslovom »Razgovori s Miroslavom Krležo«, kot jih je napeleval in pomnil in kasneje zapisal docent na katedri za moderno francosko književnost na filozofski fakulteti v Zagrebu dr. Predrag Matvejević in deloma dopolnil sam Krleža. Gre za knjigo, ki je zbudila izjemno pozornost, čeprav je večji del teh pogovorov zadnje leto že izšel v dnevnem in tedenskem časopisju doma in na tujem (Vjesnik, Politika, Telegram, pariški Monde itd.).

Ko človek prebira teh šest pogovorov, pride do prepričanja, da sta se v tej knjigi srečala dva izrazita govornca, oba izjemno spretna v besedi, le da sta se tukaj čudno brzdata in zgoščovala povedano. Tako je nastala knjiga, ki obsega najbolj perečo tematiko našega razvnanega časa, o čemer pričajo že suhi naslovi posameznih pogovorov: (Pisatelj in svet, v katerem živimo; Imkusnje in sodobnost; Izročilo, človek in delo; V evropskem krogu...); O povodnih besedah; O tendenci in revoluciji v umetnosti). Seveda s to knjigo krog pogovorov s Krležo še ni sklenjen, Tu niso razobseženi niti vsi dosedanji pogovori, pa tudi ne zelo verjetno bodoči (npr. o problemu odpadništva v religioznem, ideološkem in političnem smislu o čemer je tekel pogovor pred kratkim in še ni tiskan).

Znano je, da Krleža ni nikomur niti obliko občevanja z javnostjo. V tem primeru pa je le napravil izjemo. Leta so namreč prišla svoje, neštete bogate izkušnje prav tako, in tako se

Odprta foto razstava

22. decembra zvečer so v likovnem salonu v Kočevju odprli razstavo fotografij 9 domačih fotomaterjev. Avtorjem najbolj ocenjenih fotografij so bile podeljene diplome. Na razstavi, ki bo odprta do 5. januarja, je razstavljenih 90 fotografij. Zanimivost razstave je, da so domači avtorji tokrat prvič razstavili akt.

Podaljšana razstava

Razstavo risb, grafik, plastik in drugih likovnih izdelkov učencev višjih razredov osnovne šole »Kata Rupeca« — odprli so jo pred dnevi v Dolenjski galeriji — so zaradi izrednega zanimanja obiskovalcev podaljšali do korca 1969. Razstava je doživela uspeh kot le malokatera prireditev te vrste. Iz vrste razstavljenih del bodo šla najboljša na republiško razstavo, ki bo predvidoma prihodnje leto.

vrstnimi publikacijami, hkrati pa bo tribuna slovenskega psihološkega in filozofskega društva.

FILM O JAKCU — Pred kratkim so prikazali krajši barvni film o življenju in delu slikarja in grafika akademika Božidarja Jakca. Gre za skupno delo Milke in Medoda Badjur. Glasbeno spremljavo je naredil skladatelj Alojz Štebovtjak.

GRINOVO DOPRSJE — V Prešernovem gledališču v Kranju so odkrili domeni kipar Stanu Keržič, ki se ga pokopali že dni.

VOJAKI UMETNIKI — Pred dnem JLA so odprli v jugoslovanskem glasbenem mestu razstavo slikarskih in kiparskih del umetnikov, ki so trenutno pri vojakih. Podeljili so tudi nagrade za najboljše dela.

LEGENDA V DRAMI — V Drami SNG v Ljubljani je bila premiera »Legenda o svetem Česu. Delo je napisal Primož Kosak, znan po »Aferi«, »Dialogih« in »Kongresu«.

GLASBENA MLADINA — Pravljeni teden so v Ljubljani ustanovili »Glasbeno mladino Slovenije«. Gre za gibanje ki ima namen zjeti v glasbeno dejavnost čimveč slovenske mladine.

JUBILEJ ZAGREBSKE UNIVERZE — Z velikimi manifestacijami so minule dni v Zagrebu praznovali 300-letnico ustanovitve brvnarice vseučilišča. Ob tej priložnosti so predsedniku republike tovarstu Titu poručili naslednje častnega doktorja zagrebaške univerze.

je (po moji sodbi sporazumno) rodila ta dobra knjiga, ki pa pomeni zgoščeni prikaz vsega Krležjanskega, s čimer hočem reči, da predstavlja povzetek vsega temeljnega in poglavitega, kar je Krleža hotel v svojem šestdesetletnem književnem in javnem delovanju povedati. In prav je, da je izšla. Z njo smo dobili koncipiran itinerar Krleževe duhovne misli, njegovega tako rodovitnega popotovanja skozi čas. V njej so ponovljene in tudi na novo formulirane vse bazične teze, zaradi katerih je Krleža sploh premišljaj in literarno ustvarjal. Tu jih je povzel v duhoviti obliki odrezavega intervjuja. Dolzan ni ostal nobeni izmalitvenosti, sploh pa je dokazal da še vedno živi s časom in družbo v evropskem in svetovnem obsegu in da ji ima še marsikaj premišljenega in kleneja povedati.

Ni lahko niti okvirmo obseči vsa vprašanja in probleme, ki zanimajo Krležo in s katerimi se dolga desetletja spoprijema. Zanimivo je, da gre za vprašanja, ki se pojavljajo v tej ali oni obliki skozi vso človeško zgodovino in ki ne bodo menda nikoli zadovojivo rešena. Cela vrsta je teh problemov: socialnih, zgodovinskih, literarnih, posebej še moralnih in splošno človeških: kaj je resnica in kakšen naj bo odnos človeka in pisatelja do nje; problem romantičnih nacionalizmov vseh barv in zvrsti; vprašanja izročila in revolucije, družbe in umetnosti, kulta osebnosti in besedne in lingvistične Krleža pove svoje o vojskah, socializmu, pisateljevanju, institucionalizmu, cenzuri, dehumaniziranosti, strahopetnosti, marsikaj pa

tudi o sebi in lastni rasti in razvoju. Ponekod celo spreminja svoje pred desetletji zapisane sodbe o nekaterih pisateljih, npr. o Dalskem.

Z eno besedo, knjiga je močno odrezava, na mestih sila duhovita, dokumentarna. Seveda se je moral dr. Matvejević temeljito pripraviti na te pogovore, da bi bil na eni strani popolnoma na tekočem o vsem, kar je Krleža kdaj izrekal ali zapisal, in na drugi strani kos Krleževi prirojeni elokventnosti. V knjigi je nešteto citatov iz Krleževih del in sklicevanje nanje, kar izve neva v dokaz da je Krleža še pred davnimi leti in desetletji ugotavljal in opozarjal in pisal odgovore na splošno človeška vprašanja. Priznati je treba, da je dr. Matvejević, Mostarec po rojstvu in učenec francoskega esteta dr. Etiennea Souriauja in doktor pariške Sorbonne, znal najti steze do najbolj izraženih očen in sklepov, ki jih veliki hrvaški pisec izreka o današnjem svetu in človeku.

Na koncu le kratko dopolnilo; dr. Matvejević je mnenja, da gre v njegovem primeru za prvo knjigo te vrste pri nas, za knjigo namreč, v kateri teko pogovori z enim samim pisateljem, v obliki vprašanj in odgovorov. Na Slovenskem je podobno knjigo (pogovori s pesnikom Gradnikom, Obzorja, 1954 pripravila dr. Marja Horšnik pred petnajstimi leti, le da je njena še enkrat obsežnejša od Matvejevićeve.

TOPE POTOKAR

Kaj predlagate vi?

Zadnje besede še ni

V rubriki sodeluje Franci Beg, predsednik občinske konference SZDL v Novem mestu

■ V dosedanjih razpravah smo slišali, da so oni za občinske, drugi pa za medobčinske — pokrajinske kulturne skupnosti. Republiška konferenca Socialistične zveze je medtem priporočila, naj bi začeli čimprej ustanovlja-

ti iniciativne odbore. Kako je s tem v Novem mestu?

»Občinska konferenca Socialistične zveze in občinski sindikalni svet sta dala pobudo in sama organizirala prvo javno razpravo o zakonskem osnutku o kulturnih skupnostih. Udeležba ni bila dobra, manjkali so zlasti ljudje, od katerih bi pričakovali, da jih bo zaku najbolj zanimal. Dali smo pobudo, da bi se razprava nadaljevala v delovnih organizacijah, samoupravnih organih, dru-

stvih, vendar ni bilo odziva.

Ze omenjena razprava je pokazala, da ljudje načeloma sprejemajo rešitve, kot jih nakazuje zakonski osnutek glede samoupravljanja in načina financiranja kulturnih dejavnosti v kulturnih skupnostih. So pa različna mnenja glede obsega kulturnih skupnosti: kot ste uvodoma omenili, so eni za občinske, drugi za medobčinske. Kljub temu se je čutilo, da bi bilo glede splošnega pomena kulture pomembno in potrebno medobčinsko sodelovanje. Tako sodelovanje bi lahko dosegli tudi, če bi imeli občinske kulturne skupnosti, uveljavljali pa bi ga zlasti za posamezne skupne dejavnosti.

V Novem mestu je slišati, da bi bilo le prav, da bi kulturne dejavnosti povezovali v regionalnih skupnostih, kako ve-like bi bile, pa bi morale povedati zainteresirane občine. Čudimo se, da kulturni in prosvetni delavci ne čutijo večje potrebe, da bi spregovorili o zakonskem osnutku.

■ Glede iniciativnih odborov pa je toliko; dokler se ne bomo dogovorili za kakšne skupnosti smo vsi, takih odborov ne bo. Se in še moramo razpravlja-

Lep portal - brezvestno uničen

V Metliki je do nedavnega zapiral komendsko dvorišče visok zid, v katerega je bil na gornjem koncu vžidan lep kamnit portal, ki je na sklepniku nosil vklesano letnico 1726. Kljub svoji razsežnosti pa je bil ta vhod za največje kamione preozek, zato je metliško komunalno podjetje, ki je lani na komendskem dvorišču pričelo graditi nov dom upokoencev, porušilo večji del zidu in si tako utrla široko pot, po kateri je s svojimi kamioni dovažalo gradbeni material.

Po prvotnem predlogu naj bi porušeni zid spet pozidali, kasneje pa so se na komisijskem ogledu odločili za

drugo, manj ustrezno rešitev, po kateri bi ostal stari komendski portal nedotaknjen, namesto porušenega zidu pa naj bi zgradili nekako imitacijo dvorišnega zidu z dvokapnim nadstreškom.

Toda tudi ta rešitev ni obveljala. Predvidevali so namreč, da bi v kompleksu Doma počitka sčasoma vključili tudi sosednjo stavbo, pri tem pa naj bi ves zid predstavili navzven za kakih 10 metrov. Zato je bilo sklenjeno, da se portal demontira in kasneje na novo postavi.

Do tu bi bila vsa zadeva morda do neke mere v redu, čeprav je bilo že tu močno kršeno načelo spomeniškovarstvene odločbe, po kateri je vse mestno jedro, in torej vse zgradbe na njem, zaščiten. Spričo zadnje odločitve bi torej bilo Komunalno podjetje, ki je urejevalo komendsko dvorišče, dolžno, da pod strokovnim vodstvom in z vso potrebno pazljivostjo demontira kamniti portal. Namesto tega pa so njegovi delavci proti večeru 13. novembra brez nadzorstva ta portal porušili in razbili.

Tako je bil v nekaj urah surovo in skrajno brezvestno uničen dragocen spomenik metliške preteklosti. Če kdo misli, da se je mesto s porušenim portalom znebil nepotrebnih navlake, je to žalostno in kaže le na njegovo topo omejenost. Nastala kulturna škoda se zdaj ne da več popraviti, prav pa je, da zgodovina in čas neizprosnopokazeta na novodobne vandale.

—ar

Dvoriščni portal metliške komende, porušen novembra 1969 (Iz arhiva Belokranjskega muzeja)

Al' prav se piše...

Jezika se moramo učiti

Pogosto slišimo, da kot Slovenci znamo slovenski jezik, zato se ga ni potrebno posebej učiti. Konec resnice se skriva tudi v takih trditvah. Da se bomo čimprej otresli take enostranske skušnjave, pa si moramo zapomniti naslednje: pri slovenskem jeziku ločimo nekaj vrst oziroma oblik, od katerih naj na tem mestu imenujemo narečja in knjižni jezik. Z narečjem smo se srečali že v rani mladosti. Vse do vstopa v šolo spremlja otroka prav narečni govor. Slovenci poznamo prsto narečnih govorov. Med sabo se ločijo, zato nam narečja ne morejo služiti za enotno sporazumevanje. Toda osnovno jezikovno bogastvo je knjižni jezik črpal prav iz narečij. Slovenski knjižni jezik je dogovorjen jezik za enotno sporazumevanje. Pot oblikovanja slovenskega knjižnega jezika ni bila niti lahka niti kratka. Jezik je živ organizem. Nenehno se bogati, nenehno raste. Življenje v sebi in zunaj sebe moramo poimenovali z ustreznimi in praviimi izrazi oziroma oblikami. Za to se moramo knjižnega jezika učiti in naučiti. Najdragocenejše naravno bogastvo naroda je jezik, je knjižni jezik. Zato ne smemo imeti malomarnega odnosa do tega bogastva. Steber jezikovnega pouka je slovnica, ki olajšuje pot od narečja h knjižnemu jeziku.

Prof. JOZE SKUFCA

„Rad slikam matere“

Mladi, nadarjeni slikar, amater Toni Vovko iz Mačkovca, bo razstavljal v Rogoški Slatini

Toni Vovko je med svojimi vrstniki že priznan kot sposoben in nadarjen slikar. S svinčnikom, kredom ali oljem ure in ure riše like mater, radostnih in zgaranih žena, ki so po svojih dejanjih heroji, čeprav ostajajo neopažene. Našel sem ga v njegovem skromnem ateljeju na

podstrešju. Bil je sklonjen nad sliko starejše ženičke, ki mi je nekaj minut prej pokazala, kje ga bom našel.

— Kdaj si začel risati?
»Ko sem bil majhen, sem začel risati po očetovem časopisu. Domači so me hoteli „prevzgojiti“. Takrat moje želje še niso

razumeli. Rad rišem s svinčnikom, včasih tudi s kredom in oljem. Zdaj imam že toliko slik, da jih je kar za skromno razstavo.«

— Kaj najraje upodabljaš?

»Matiere. Toliko pogumnih, skrbnih, nepogrešljivih mater in žena poznam. Njihovi obrazi so najbolj zanimivi. Med mojimi deli prevladujejo podobe mater.«

— Kaj meniš o modernem slikarstvu?

»Jaz sem realist. Rišem tisto, kar vidim, obenem pa skušam sliki dodati še delček sebe, svojega razpoloženja. Moderno slikarstvo? Vsakdo riše tako, kakor zna, tisto, kar čuti.«

— Kdaj se nam boš predstavil?

»Doselej sem razstavljal le na skupinskih šolskih razstavah. Če bo vse po sreči, bom drugo leto razstavljal v spodnji dvorani v Dolenjski galeriji. Gotovo pa je, da bom najprej razstavljal v Rogoški Slatini. Nekdo je videl moje slike in me povabil. Po nudi sem zagrabil z obema rokama.«

— Kam po gimnaziji?
»Če bo nemščina lažja, z velikim veseljem na akademijo za likovno umetnost.«

J. PEZELJ

Zabeležili so rekorden obisk poslušalcev

Že vrsto let ni uspelo nobeni družbeno-politični organizaciji ali kulturno-umetniški skupini tako napolniti »Šeškov dom«, kot je pred kratkim mladini - Prireditel »Mladina sebi in vam« je zelo uspela

Mladina (pa tudi redki odrasli) je v soboto, 13. decembra do zadnjega kotlička napolnila dvorano v »Šeškovem domu« v Kočevju in s tem dokazala, da ta dvorana ni prevelika za Kočevje, ampak celo pre-majhna, če so prireditve privlačne in če je cena vstopnic za žepne mladih primerna.

Dobrih 10 dni člani predsedstva občinske konference zveze mladine, ki so prireditve organizirali, niso imeli časa, da bi šli v kino. Vloženi trud se jim je lepo obrestoval, saj že leta ni imela nobena prireditev toliko poslušalcev.

Mlade so posebno navdušili ansambel »Anno Domini 2000« in protestni pevec Tine Guzej, z osvetljavo in dekoracijo pa tudi ansambel »The Manca«. Po mnenju večine mladih poslušalcev pa sta bila najboljša domača pevca (duo) Andrej Trobentar in Edo Stefančič, ki sta zapela več pesmi indijanskih plemen.

Za domači ansambel »The five friends« moramo reči, da so za študij svojega pro-

grama vložili precej truda, igrali pa so na izposojenih instrumentih. Nastopilo je še več domačih pevcev in pevk (Slavka Križ, Sonja in Dragica Zadnik, Janez Arko, Cecilbanka Alenka, Vesna in Mojca), deklamirali pa je Bojan Pertinač.

Na programu je bilo tudi več intervjujev z mladinci-športniki ter predsednikom občinske konference ZM Jožetom Oberstarjem in sekretarjem Matijem Gladom.

Kvaliteta nastopajočih pevcev in ansamblov je bila zelo različna. Posebne kritike ne zasluži noben, saj so vsi vložili v študij programa prav gotovo precej truda, kar je le pohvalno. K nekaterim manjšim spodsrljajem je gotovo pripomogla tudi

Na zabavni prireditvi »Mladina sebi in vam«, ki jo je pred kratkim organiziralo predsedstvo občinske konference zveze mladine Kočevje, je nastopilo razen tujih tudi več domačih mladincev in mladink. Na sliki domača pevka Slavka Križ. (Foto: Jože Prime)

Župnik je tudi režiser

Zabukovje: ker ni bilo drugega, je tamkajšnji župnik začel pomagati mladinskemu aktivu - Piše tudi igrice, ki jo bodo igrali za pusta

Priredilci člani mladinskega aktivu v Zabukovju radi igrajo vesele ljudske igre. Lani so pripravili kar dve, letos pa so uvideli, da bo šlo tokrat težje, ker so ostali brez režiserja. Sprva so nameravali igrati Linhartovo veseligr »Ta veseli dan...«, a so kmalu zatem, ko so pregledali prepisane vloge, ugotovili, da tako zahtevnega dela brez sposobnega režiserja sami ne bodo mogli postaviti na oder.

Pri tamkajšnjem župniku so dobili manj zahtevno delo »Lovski tata, in ko so potrebovali režiserja, so se zno-va spomnili nanj. Brž so bili urejeni tudi drugi problemi: v veroučni sobi so dobili prostor za vaje, ob prihodu v prijetno, toplo sobo se ni bilo treba sezuvati kot v šoli, po vaji pa se lahko ob harmoniki zavrtijo, kolikor jih je volja, pa tudi kak liter lahko prinesejo iz bližnje gostilne.

Uspela seminarja za mladino

Sredi decembra je predsedstvo republiške konference ZMS organiziralo dvodnevno seminarja za mladinske aktiviste. V Bohinju sta bila seminarja o realizaciji stališč 3. redne seje RK ZMS o nekaterih problemih in naloga mladih v delovnih organizacijah in o realizaciji stališč problemske konference ZMS o položaju mladih v samoupravljanju na srednjih šolah.

Seminarja so se udeležili tudi mladinski predstavniki iz nekaterih dolenjskih občin. Na seminarju je govoril Miloš Poljansek, predsednik prosvetno-kulturnega zbora skupščine SRS, ki je govoril o namenu vzgoje na srednji šoli, nato pa je odgovarjal na njihova vprašanja. Mladini iz delovnih organizacij pa je govoril Zvonko Dragan, predsednik komisije za družbeno-ekonomske odnose pri CK ZKS, o vlogi družbeno-političnih organizacij v delovnih organizacijah.

LOJZE RATAJC

Mladi so šli po pomoč v župnišče, ker je drugje niso dobili. Osnovna šola Zabukovje ima pet prosvetnih delavcev, med njimi tudi mlado slavistko, vendar kot kaže, nihče ne čuti potrebe, da bi polagal mladinskemu aktivu pri delu. Vprašanje je tudi, kaj ob tem pravijo člani družbeno-političnih organizacij v Zabukovju pri Sevnici.

A. 2.

Prijateljske vezi med mladimi

Poslej bo treba prijateljstvo med mladimi še bolj gojiti - Letošnje srečanje je lepo uspelo

Letošnji dan JLA je v Novem mestu prerasel v srečanje med mladino in vojniki. Več kot 1000 novomeških srednješolcev je obiskalo vojašnico v Bršlino, kjer so se udeležili vojaške slovesnosti, pozneje pa so si v spretnostu voljakov in starešin ogledali učilnice in kabinete (ter tako spoznali, kako živijo in delajo pripadniki JLA, z velikim zanimanjem so si ogledali tudi razstavo stenčarov in SKOJ).

Med novomeško mladino in vojniki, ki služijo vojaški rok v Novem mestu, se že nekaj let pleče tesne prijateljske vezi. Letos pa je to prijateljstvo prerasel v iskreno tovaristvo, zgrajeno na trdnih temeljih bratstva in enotnosti.

Mladinci so pisali ob dnevu JLA naloge, za katere so najboljši pisci dobili lepe

Novo vodstvo DPM

Na nedavnem občnem zboru Društva prijateljev mladine Kočevje 17. decembra so izvolili v novi upravni odbor Vero Košir, Franca Brusa, Sonjo Jarm, Franca Pirnar, Eda Plešnarja, Dominika Trobentarja, Marijo Levstik, Marijo Pugelj, Franca Zilandro, Cveta Arka in Jožeta Poloviča, v nadzorni odbor pa Jožeta Smoleja, Staneta Predsednika in ostale vodil-pintarja in Bredo Košir. Ne člani bodo izvolili na prvi seji novega upravnega odbora.

A. LATERNER

OGLE*
DALO
MLA
*DIH

Za tesnejši stik med mladimi

Na nedavnem področnem posvetu v Novem mestu so se zbrali predstavniki občinskih konferenc ZMS iz nekaterih dolenjskih in spodnje-posavskih občin ter predstavniki specializiranih organizacij, ki vključujejo tudi mladino. Posvet je vodil Ivo Marolt, član predsedstva republiške konference ZMS.

Mladi ljudje, ki so se udeležili posveta, so v krajši razpravi menili, da je potreben tesnejši stik med mladino, ki dela v različnih organizacijah. Omenili so, da pogrešajo tudi tesnejši stik med borci in mladino, ker bi le na tak način negovali in obujali spomine na NOB. Sklenili so, da mora biti oslejš boljše sodelovanje tudi s starešinami in vojaki, ki bi lahko prenašali svoje bogate izkušnje na mladino.

Klubi OZN tudi na vaseh

Na novomeških Solah je delalo šest klubov OZN. V soboto so predstavniki klubov ustanovili občinsko konferenco klubov OZN, ki naj bi povežala vse klube med seboj.

Na ustanovnem sestanku je govoril o vlogi in pomenu blokov predsednik RK klubov OZN Ignac Černič. Omenil je, da so novomeški klubi OZN pred leti dobro delali in dosegli zavidljive uspehe. Zadnje čase pa so životarili. Da se to ne bi nadaljevalo, bodo morali ostati tesno povezani med seboj in z mladinsko organizacijo. Razmislili bodo tudi o tem, kako bi lahko ustanovili klube v delovnih organizacijah in vaseh.

Prihodnje leto bodo praznovali klubi OZN 25-letnico ustanovitve. Na ta jubilej se bo treba dobro pripraviti. Sklenili so da bodo pripravili razstavo o delovanju OZN, organizirali pa bodo tudi proslavo. Predsednika še niso izvolili, Ireno Bašelj, dijakinjo novomeške gimnazije, pa so izvolili za člana RK klubov OZN.

T. O.

Odslej klub trebanjskih študentov

16. dec. je bila v prostorih filozofske fakultete v Ljubljani ustanovna skupščina kluba trebanjskih študentov. Ustanovne skupščine so se udeležili tudi predsednik občinske skupščine Trebnje Ciril Pevce ter drugi predstavniki družbeno-političnih organizacij.

Na skupščini so menili, da bo moral klub skrbeti za

Predavanje o JLA za pionirje

V torek dopoldne je kapetan I. klase Ivan Blatnik predaval pionirjem osnovne šole »Katje Rupen« o pomenu in vlogi JLA, potem pa so pionirji gledali še nekaj poučnih filmov o JLA. Pionirji novomeške osnovne šole so bili poleg žužemberških pionirjev edini, ki so se pred kratkim odzvali razpisu predsedstva občinske konference ZMS za najboljše urejen stenčar o JLA. Stenčar novomeških pionirjev je bil razstavljen na razstavi stenčarov, ki so jih izdelali vojniki iz vojašnice Milana Majcna.

Pomagati učencem v gospodarstvu

V prvi polovici januarja 1970 bo organizirala občinska konferenca ZMS v Trebnjem problemsko konferenco o učencih v gospodarstvu. Člani predsedstva že sedaj obiskujejo delovne organizacije in se pogovarjajo s predstavniki podjetij in mladinskih aktivov. Na konferenci bodo obravnavali predvsem taka vprašanja, kot so: odnos med mojstri in vajenci, odnosi med delavci in vajenci ter samoupravljanje v podjetju. Sklepi, ki jih bodo sprejeli na konferenci, bodo prav gotovo pomagali rešiti marsikatero nesoglasje v delovnih organizacijah.

T. O.

čim tesnejše stike z matično občino ter pomagati, da bi se vračali mladi strokovnjaki nazaj v domače kraje. Studentje so se dogovorili, da bodo v okviru kluba organizirali tako imenovano »pridobitniško dejavnost«. Sprejeli so sklep, da uvedejo članstvo, za katerega je treba prispevati 10 din, imeli pa bodo tudi častne člane. Za ta naziv se lahko potegujejo bivši študentje.

Trebanjski študentje so izjavili, da bi radi obdržali dober stik z družbeno-političnimi organizacijami in mladino v domači občini.

T. O.

Vojaki čestitajo za Novo leto

Šentjernejski fantje, ki služijo vojaški rok v Novem Sadu, pošiljajo domačim in sorodnikom lepe pozdrave. Bralcem Dolenjskega lista pa želijo srečno novo leto. Tone Pirc iz Grobelj, Slavko Čučnik iz Dol. Stare vasi, Ivan Kuzma iz Ostroga, Franc Gorenc iz Mokrega polja in Jože Zagorc iz Vrhopolja.

Silvo Vovko, V.P. 6784/12 iz Valjeva pošilja vsem znancem in prijateljem priščne pozdrave in iskrene čestitke za novo leto.

Vojaka Franc Piznoht in Martin Kovač iz Mostarja sta posiljala tople pozdrave ter iskrene čestitke vsem našim bralcem za novo leto.

Stanko Savelj in Jože Ribič iz Valjeva pošiljata domačim fantom in dekletom lepe pozdrave, našim bralcem pa iskrene čestitke.

Iz Valjeva so se oglasili še Anton Cesar, Janez Grabnar, Franc Blažič in Jože Jaklič, ki želijo domačim, vsem znancem in prijateljem ter bralcem Dolenjskega lista srečno in uspešno novo leto 1970.

Tudi Jože Abina iz Valjeva nam je poslal lepe pozdrave in nam zaželel srečno novo leto.

POTA IN STRAŠNOST

DEŽURNI POROČAJI

■ NAPADEL NATAKARJA
Metliški miličniki so 22. decembra pripravili 21-letnega Franja Goršeta iz Bubenjarcev, ker je vinjen razgrajal v hotelu »Bela krajina« napadel dva natakarja in razbijal steklenice.

■ KURIL POD KOZOLCEM — 21. decembra je Stane Brajdič-Bibko pod Burgerjevim kozolcem v Šmibelu zažgal koruznico in se grel. Vaščani so ogenj opazili in ga pogasili. Cigana pa pregnali.

■ KROSNJARILA BREZ DOVOLJENJA — Trebanjski miličniki so prijaviteli sodniku za prekrške Marico in Milana Džordževića iz Trebnjovice pri Paračinu, ker sta brez dovoljenja krosnjari la po vaseh trebanjske občine.

■ BEG Z UKRADENIM AVTOMOBILOM — 21. decembra so neznanci ukradli v Šentjanžu škodo Ladu Galetu iz Vevč in se z njo odpeljali v Mokronog. Zvečer so ukradli fička Janezu Borštnarju iz Mokronoga in se odpeljali v Ljubljano. Tatov še niso odkrili, kaže pa da so se z ukradenima avtomobila vozili pobežli gojenici vzgojnega doma iz Ravč.

Prijeli so vlomilca

Na podlagi tiralce so ljubljanski miličniki pred kratkim prijeli 19-letnega Staneta Juga iz Stare cerkve pri Kočevju in ga pridržali v zaporu, kjer je priznal vлом in krajo. Jug je 18. novembra zvečer vlomil v stanovanje Konrada Šaliharja iz Rudnika 16 in odnesel zlato verižico, moško uro in žepno svetilko, vse skupaj vredno okoli 410 din. Naslednjega dne pa je odnesel iz nezaklenjenega stanovanja Milana Mahotarja iz Kočevja dva plinska vžigalnika, nekaj gotovine in drugih predmetov v skupni vrednosti 217 din.

Vlomi v nove automobile

16. decembra so delavci NOVOTEHNE pri prevzemu novih avtomobilov na novomeški železniški postaji ugotovili, da je bilo vlomljeno v petero vozil.

HUMOR IZ SPISOV

Sodnik: Priznate, da ste pili vino, preden ste se peljali s kolesom?

Obdolženec: Da, pil sem ga. Kdo ga pa ne? Saj ga še šolarji pijejo!

Sodnik: Torej ste se peljali s kolesom vinjeni?

Obdolženec: Seveda sem se peljal. S čim pa naj bi se vozil, ko nimam avtomobila?

Zakaj ga zafrkavajo

Obdolženec: Tovariš sodnik, ne dovolim, da me tako grodo zafrkavajo...

Sodnik: Kdo in zakaj vas zafrkava?

Obdolženec: Miličniki! Ne dovolijo mi piti vina. Vedno, kadar se peljem s kolesom, me ustavijo...

22. decembra se je peljal Janez Lorenzi iz Trebnjega z osebnim avtomobilom po Ljubljanski cesti proti Bršlino. Na nepreglednem ovinku pred hišo občinske skupščine Novo mesto je prehitel tovornjak in se zaletel v vojaško vozilo. Nesreča je povzročila le manjšo gmotno škodo. (Foto: D. L.)

Sodna obravnava prekinjena

Jamnik in Murn, ki se pred novomeškim sodiščem zagovarjata zaradi hudega pretepanja Janeza Žiberne, bosta spet sedla pred sodnike 13. januarja prihodnje leto — Jamnik je zahteval psihiatra

V sredo, 17. decembra, se je v Novem mestu nadaljevala obravnava zoper obtožena Cirila Jamnika in Janeza Murna z zasliševanjem prič. Sodišče je nato prebralo tudi pričevanja nekaterih ljudi, ki so se spominjali trenutka, ko je Janik začel 19. julija v baru na Glavnem trgu pretepati Janeza Žiberno. Prav tako je sodišče zaslišalo nekaj prič, ki so govorile o Jamnikovem vedenju na delovnem mestu. Naposed pa so prebrali mnenje obducenta dr. Boruta Furiana o Žibernovih poškodbah.

Ko je sodišče Jamnika vprašalo, ali ima kaj bistvenega pripomniti na potek obravnave, je odvrnil, da bi moral rekonstruirati celotni dogodek oziroma pogledati še enkrat pot od bara do Krke, na kateri je bil 19. julija ponoči do smrti pretepen Janez Žiberna. Jamnikov zagovornik je menil, da se obravnava ne more nadaljevati, ne da bi sodišče neposredno zaslišalo tudi pričo Niko Klemenčič, ki je v sredo zaradi gripe izostala. Slednjic sta Jamnik in zagovornik vztrajala pri tem, da je treba obtoženega Jamnika pred nadaljevanjem procesa psihiatrično pregledati.

Po krajšem posvetu je petčlanski senat okrožnega sodišča razglasil, da so Jamnikove zahteve sprejete

in da obravnavo prekinja. Zaključni del bo tako 13. januarja prihodnje leto.

«Kaj ne bi poznal te barabe!»

Drugi dan obravnave je pričja Stjepan Hlišč povedal, česa se spominja iz zgodnjih jutranjih ur 19. julija pri Sedlovljem mlinu ob Krki. »Ko sem vstal in pogledal ven, sem zaslišal neko nerazumljivo govorjenje. Mislim sem, da so spet ribiči,« je pripovedoval. »Zagledal sem dve postavi, držali sta se okrog vratu in se majave hoje vzpenjali od Krke navzgor. Mislim sem si: No, pijanca sta pač! Cez kakšno minuto mi je Pavel Zore, ki je bil to jutro tudi že zgodaj buden, zaklical, naj pogledam, kaj je pri mlinu. Pogledal sem in zagledal Žiberno, ki sem ga le navidezno poznal. Prosil me je vode. Počasi sem mu dvignil glavo in mu držal roko s skodelico. Žiberna je popil kakšen deci vode. Takoj sem odšel miličnikom povedat, da leži ob Krki Žiberna in da je še komaj živ.«

Pavel Zore, zaslišan kot naslednja priča, je takole povedal, kaj je videl in slišal 19. julija v zgodnjih jutranjih urah. »Kot vsako jutro sem tudi tokrat odšel na verando in gledal proti Krki. Videl

sem, da tam nekdo leži. Polem sem Hlišču rekel, naj pogleda... Odpravil sem se v podstrešno sobo. Cez čas sem skozi okno videl Jamnika in Majo Šegedin, ki sta šla mimo. Jamnika sem vprašal, ali pozna tistega, ki tam leži, pa mi je odvrnil: »Kdo ne bi poznal te barabe!«

Sodišče je zaslišalo tudi miličnika Marjana Novaka, ki je prišel k Žiberni, ki je o tem milico obvestil Hlišč. »Žiberno sem poznal. Ko sem ga vprašal: »Ja, Janez, kdo te je pa tako zdelal?« je Žiberna le nekaj nerazumljivega mrmral, razumel sem le, da hoče povedati nekaj o vodi. Zdel se mi je tako slab, da sem najprej poskrbel za rešilca, na postjali milice pa povedal, naj se takoj sestavi komisija za ogled.«

Obravnava zoper obtožena Cirila Jamnika in Janeza Murna vodi 5-članski senat okrožnega sodišča, ki ga sestavljajo: predsednik Roman Keržen, sosodnik Stane Prijatelj in porotniki: Anton Hutar, Ivan Grabrijan in Anton Urbas. Obtožnico zastopa dr. Ludvik Golež, namestnik okrožnega javnega tožilca v Novem mestu. Jamnikov zagovornik je dr. Viktor Maček, ki ga je na obravnavi zastopal odvetnik Mitja Stupan. Murna pa zagovarja odvetnik Tit Stanovnik. IVAN ZORAN

KRONIKA NESREČ

Obrežje: trije ranjeni, 40.000 din škode

Medvoj z osebnim avtomobilom med vožnjo proti Ljubljani pri Obrežju prehitel italijanski tovornjak, ki ga je vozil Tršačan Nereo Capanni, ko se je naproti pripeljal z osebnim avtomobilom Ljubljancan Aleksander Bleiweis. Car, ki je medtem že prehitel tovornjak, je naglo zavil na desno, zaneslo pa ga je v Bleiweisovo vozilo. Po trčenju z ljubljanskim avtomobilom je Carja zaneslo tudi v tovornjak. Voznika osebnih avtomobilov in sopotnik Franc Purič so bili pri nesreči ranjeni, škodo pa so ocenili na okoli 40.000 din.

Mokrice: ustavljal »avtostoparjem«

Ivo Safar iz Duharice pri Zapršcu je 21. decembra zvečer vozil osebni avtomobil mimo Mokric. Ko je pri odcepu videl dva avtostoparja, je zmanjšal hitrost. Za njim se je z osebnim avtomobilom nemške registracije pripeljal Branko Kraljič in ga zadel. Ranjena je bila Anđelka Kraljič. Škodo so ocenili na 6.000 din.

Ponikve: nesreča kljub previdnosti

Jože Fanagel iz Ljubljane je 20. decembra popoldne vozil osebni avtomobil v koloni proti Ljubljani. Pri Ponikvah je voznik pred njim ustavil svoje vozilo, da bi omogočil varno prehitavanje avtomobilistu, ki je prihajal naproti. Ustavil se je tudi Fanagel, tedaj pa ga je od zadaj zadel z osebnim avtomobilom IMV Aloja Lindić. Škodo so ocenili na 3.000 din.

Skopice: na istem mestu dve nesreči

Stjepan Zdišar se je 16. decembra peljal z osebnim avtomobilom zagrebške registracije proti Ljubljani. Pri Skopicih je prehitel avtosov v trenutku, ko se je naproti pripeljal z osebnim avtomobilom ljubljancan Stanislav Kričev. Osebna avtomobila sta se zalelela drug z drugega. Pri nesreči so bili ranjeni: voznika Zdišar in Kričev ter sopotnik Juraj Herapin, Amalija Kričev in 17-mesečni Črtomir Podlipnik. Gmotno škodo so ocenili na 20.000 din.

Nekaj minut zatem se je na kraju nesreče nabrala kolona avtomobilov. Iz Zagreba sta se drug za drugim pripeljala Zlatko Borič in Ivan Kocijan in se ustavila. Za njima je prisel tudi Dalibor Dušić iz Prekopakra. Zadel je Kocijanov avtomobil in ga porinil v Boričevo vozilo. Škodo so ocenili na 14.000 din.

Poljane: dve nesreči na klancu

Stanko Rijavec iz Gorice je 20. decembra zvečer z osebnim avtomobilom pripeljal proti Zagrebu. Na poljanskem klancu ga je dohitel in ga zadel z osebnim avtomobilom Ivan Jerman iz Sardinje vasi, ki je začasno na delu v Svič. Nekaj trenutkov zatem je v Jermanovo vozilo zadel z osebnim avtomobilom inž. Darij Hreščak iz Kopra. Gmotno škodo v obeh nesrečah so ocenili na 2.000 din.

Nerajec: zbil pešca

Vlasto Sevič iz Crnomilja je 19. decembra zvečer z osebnim avtomobilom pri Nerajcu podri pešca Stanka Hudejša iz Knežine. Hudejša je bil pri padcu precej poškodovan, zato so ga nemudoma odpeljali v novomeško bolnišnico. Nesreča se je pripetila potem, ko je Hudejša, ki je šel na dvema pešema, nenadoma stopil proti sredini ceste.

Vranoviči: trčenje v megli

Jože Per iz Stranške vasi se je peljal 16. decembra popoldne z osebnim avtomobilom iz Crnomilja proti Vranovičem. V gosti megli je na ovinku prehitel osebni avtomobil Antona Simca, nato pa zadel avtomobil Antona Vrančarja iz Semič, ki se je pripeljal naproti. Oba voznika in sopotnik Janez Mušič iz Dragataša so bili pri nesreči ranjeni. Škodo so ocenili na 5.000 din.

Skopice: v zadnjega v koloni

Lucija Vlahovič iz Trsta se je 16. decembra pripeljala z osebnim avtomobilom do Skopic, kjer je stala kolona avtomobilov. Ker je v megli prepozno opazila kolono, je zadel avtomobil Kršana Vinka Voglarja. Škodo so ocenili na 1.000 din.

Ne poznam protekcije!

«Ni dokazov, da bi bile ženske boljše ali slabše na voznških izpitih,« meni znani prometni strokovnjak Valentin Dobnikar

VALENTIN DOBNIKAR, prometni inšpektor pri upravi javne varnosti v Novem mestu, je nekaj let tudi član komisije za voznške izpite. Kljub obilici dela je takoj privolil v pogovor in povedal nekaj o svojih izkušnjah pri kandidatih, ki jih je ocenjeval med voznškim izpitom.

Ali je res, da gre ženskam na izpitih bolje kot moškim? Večkrat je slišati, da imajo protekcijo?

»Tega ne morem potrditi, mislim tudi, da v času, ko se k voznškim izpitom prijavi neprimerno več moških kot žensk, primerjava ne bi bila najboljša. Vem pa, da protekcije ni, čeprav sem že sam slišal govoriti o njej.«

Iz podatkov, ki jih ima komisija, je razvidno, da razmeroma malo prijavljenih kandidatov opravi izpit. Kje so razlogi?

»V Novem mestu pade veliko kandidatov že pri testih, več kot v Ljubljani. Mnogi so slabo pripravljene tudi na vožnjo, predvsem pa tisti, ki jih poučujejo priložnostni inštruktorji. Kandidati, ki imajo stalnega inštruktorja, pokažejo na izpitu boljše uspeh.«

Katere pomanjkljivosti ste še opazili?

»Zdi se mi, da priprava kandidatov ni v redu. Pred izpitom bi jim morali dati več znanja. Bilo bi prav, da bi kandidati najprej poslušali predava-

nja o prometnih predpisih. Sami se le-teh ne nauče vselej pravilno.«

Ali je priporočljivo opravičevati voznški izpit z vozilom, s katerim se kandidat uči?

»Kandidat, ki pride na izpit, še ni voznik, zato se težko znajde v drugem vozilu.«

Ali je Navo mesto dovolj »težko« za voznške izpite?

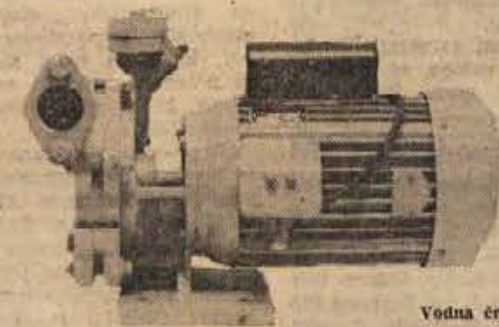
»Promet je dovolj razvit in tudi urejen, zato mora kandidat pokazati veliko znanje, če ga hoče obvladati. Škoda je le, da nimamo vsaj enega križišča s semafori.«

Med »bodočimi« vzniki veljate za nepristranskega člana voznške komisije. Kaj sami mislite o tem?

»Poskušam biti, kar mi pripisujejo, čeprav bi to prej veljalo za Jožeta Rotarja kot zame. Pripravljen sem, da ni velike razlike med menoj in drugimi člani komisije. O tem se lahko prepričate pri predsedniku komisije oziroma ob podatkih o opravljenih izpitih pri vseh člani komisije.«

I. Z.

Izdelujemo električne črpalke, ki vam omogočajo avtomatično oskrbo z vodo iz vašega vodnjaka.

Vodna črpalka tip EVC 31

ELEKTROKOVINA MARIBOR

MARIBOR

TRZASKA CESTA 108, TELEFON (062) 32-250

ŠPORTNIKA DOLENJSKE 1969 JENKOLETOVA IN ČARGO

Naši bralci in telesnovzgojni delavci so za športnika Dolenjske 1969 izbrali Krčana Nevenko Jenkole in Franca Čarga - V anketi je sodelovalo nekaj manj kot 500 naših bralcev

Kot smo pričakovali, sta letošnja najboljša športnika Dolenjske po oceni naših bralcev in strokovnjakov postala mlada državna plavalna reprezentanta iz Krškega Nevenka Jenkole in Franca Čarga. Franc Čargo je upravičeno osvojil naslov za tretjič. V tem letu res ni dosegel uspehov kot lani, vendar je postavitev tega nadarjenega plavalca na prvo mesto upravičena.

Ko smo pregledovali letošnje športne dosežke, se nam je kar naprej v ospredju pojavljalo ime naše dvakratne mladinske državne in večkratne

IVICA JAKŠE, najhitrejšo atletinjo na Dolenjskem, so bralci in telesnovzgojni delavci postavili na 2. mesto.

republikanske prvakinje v daljini Nevenka Jenkole. Njen izbor za prvo športnico Dolenjske (letos smo prvič izbirali športnico) je pričakovani, presenetli pa je verjetno nekoliko nadarjeno in simpatično Nevenko.

BRALCI IN STROKOVNJAKI SO ENAKO GLASOVALI

Letos smo za spremembo povprašali za strokovno mnenje tudi 50 naših telesnovzgojnih delavcev. Čeprav nam niso vsi odgovorili, smo iz več kot 30 odgovorov lahko dobili resno oceno, kdo je najboljši. Zanimivo, da se je večina strokovnjakov odločila ravno za krško dvojico.

Naši bralci, ki prav radi ob takih priložnostih izražajo svoje osebne ocene, ki so največkrat plod osebnih simpatij, so se v večini primerov lahko odločili. Na večini lističev smo v vrhu prebrali imena Čarga, Jenkole in nekaterih drugih športnikov, ki so zasedli visoka mesta.

Ni naš namen primerjati, kdo je bolje ocenil dejansko kvaliteto naših športnikov. Vendar se nam zdi, da so strokovnjaki le blizu, saj dejansko bolj poznajo vrednost naših športnikov v primerjavi z drugimi športniki v republiki.

NEVENKA JENKOLE je letos postala najboljša športnica Dolenjske.

MOSKI: 1. Franc Čargo (plavanje) 989 točk, 2. Janez Novinec (smučanje) 825, 3. prof. Igor Penko (odbojka, šah, atletika) 545, 4. Kostja Virant (atletika) 504, 5. Tomo Svažič (rokomet) 468, 6. Zilka Marksimovič (nogomet) 276, 7. Franci Kristan (atletika) 244, 8. Jože Valant (rokomet) 240, 9. Marjan Šonc ml. (smučanje) 245, 10. Igor Turk (plavanje) 233 točk.

ZENSKE: 1. Nevenka Jenkole (plavanje) 1188 točk, 2. Ivica Jakše (atletika) 1140, 3. Meta Zagorc (atletika) 763, 4. Tatjana Gazvoda (atletika) 585, 5. Stanka Molan (rokomet) 416, 6. Julka Bratuš (strelstvo) 408, 7. Metka Novak (plavanje) 335, 8. Marija Fila (odbojka) 336, 9. Vlasta Mišič (rokomet) 315, 10. Ana Praznik (šah) 299 točk.

KOGA SO IZBRALI TELESNO VZGOJNI DELAVCI:

MOSKI: 1. Franc Čargo (plavanje) 87 točk, 2. Rudi Osterman (šah) 59, 3. prof. Igor Penko (šah, odbojka, atletika), 44, 4. Igor Turk (plavanje) 23, 5. Marjan Šomrak (atletika, namizni tenis) 13, 6. Jože Silc (rokomet) 12, 7. Kostja Virant (atletika) 7, 8. Janez Novinec (smučanje) 7, 9. Ivan Molan (speedway) 5, 10. Lejzer Bahnik (odbojka) 5 točk.

ZENSKE: 1. Nevenka Jenkole (plavanje) 84 točk, 2. Ivica Jakše (atletika) 45, 3. Ana Praznik (šah) 41, 4. Tatjana Gazvoda (atletika) 33, 5. Meta Zagorc (atletika) 26, 6. Metka Novak (plavanje) 25, 7. Vlasta Bužančič (rokomet) 17, 8. Stanka Molan (rokomet) 16, 9. Marija Fila (odbojka) 14, 10. Julka Bratuš (strelstvo) 6 točk.

PREDSTAVLJAMO VAM DESETERICO NAJBOLJSIH

FRANC ČARGO: Letos je nastopil v državni plavalni reprezentanci in je med redkimi Slovenci zastopal Jugoslavijo na zahtevnih mednarodnih tekmovanjih. Z njegovim trenerjem prof. Nikom Žibretom pričakuje, da bo v tem letu nadarjenega plavalca pokazal, kaj zna.

RUDIJA OSTERMANA republikanskega šahovskega prvaka iz Kočevja, naši bralci niso izbrali v deseterico športnikov. Telesnovzgojni delavci pa so ga postavili na 2. mesto.

JANEZ NOVINEC: Mladi in nadarjeni smučar se je nekoliko nepričakovano uvrstil na drugo mesto. Njega so v glavnem podprli mladi smučarji, ki jim je Janez vzornik. Mogoče ga bo visoka uvrstitev še nekoliko bolj spodbudila, da bo s svojimi drzno in zanesljivo vožnjo našel vidno mesto tudi med smučarji v naši republiki.

PROF. IGOR PENKO: Eden najboljših dolenjskih atletov je vse svoje sile usmeril v šah. S prizadevanim delom je osvojil drugo mesto na šahovskem prvenstvu Slovenije. Čeprav je prof. Penko razpet med tremi športnimi panogami, je njegova usmeritev v šah trenutno najbolj obetljiva.

KOSTJA VIRANT: Mladi atlet je v letošnjem letu dosegel nekaj lepih rezultatov. Njegovi rezultati obetajo, da bo čez leta v članski konkurenci lahko posegel za najboljšimi dosežki v Jugoslaviji. Največ obeta v disku, kjer je tretji mladinec v Jugoslaviji.

TOMO SVAŽIČ: Nekoliko presenetljiva je uvrstitev rokometarja Toma Svažiča iz Sevnice na 5. mesto. Nedvomno sodi Svažič med boljše rokometarje na Dolenjskem, vendar njegova solidna igra prihaja bolj do izraza v članski ligi. V nasprotnem primeru pa bi

verjetno morali omeniti odlične rokometarje Brežice in Ribnice.

NEVENKA JENKOLE: V letošnjem letu je dosegla veliko. Z vztrajno vadbo, tako lahko pričakujemo, bo Nevenka tudi v članski konkurenci posegla po najvišjih mestih. Seveda je to odvisno samo od njenega prizadevanja. V naši republiki Nevenka nima konkurence, v državnem merilu pa je nekoliko težje.

FRANC ČARGO je po oceni naših bralcev in telesnovzgojnih delavcev najboljši športnik Dolenjske.

IVICA JAKŠE: Nadarjena mlada atletinja je prva Dolenjka, ki je pretekla stometrsko progo pod 13 sekundami. Letos je osvojila naslov najhitrejše pionirke v naši republiki rezerviran tudi v zveznem merilu, če bi nastopila.

META ZAGORC: Sodi med najboljše metalke kopja v naši republiki. Vsestranska atletinja je novomeškim atletom veliko pomagala v zahtevnih tekmovanjih. V prihodnjem letu strokovnjaki pričakujejo, da bo Zagorcova naredila še večji vzpon.

TATJANA GAZVODA: Letos je postala najhitrejša pionirka v Jugoslaviji. Kot Jakšetova tako tudi ona sodi med najbolj obetajoče slovenske mlade atletinje. Svoj največji uspeh je dosegla na velikem atletskem kriteriju v Celju, kjer je na 200 metrov svoji ekipi priborila odlično drugo mesto.

STANKA MOLAN: To je še vedno stebler brežiških rokometaric. S svojo prodorno in iznajdljivo igro vzbuja strah pri nasprotnikovih vratarjih. Njen močni strel ji večkrat odpre pot v nasprotnikovo mrežo.

SLAVNOSTNA PODELITEV PRIZNANJ BO LETOS V KRŠKEM

Sredi januarja bodo najboljši dolenjski športniki prejeli priznanja na športnozabavnih prireditvah, ki jo bo naše športno uredništvo pripravilo v Krškem. Nagradjenih bo 6 športnikov (Franc Čargo, Nevenka Jenkole, Janez Novinec, Ivica Jakše, prof. Igor Penko in Meta Zagorc). S. DOKL

Nagrade za pošiljatelje ankete

Naše uredništvo je izmed 500 poslanih anketnih listov izbralo naslednje naše bralce:

Franci Bobek, Loška vas 116, Kočevje; Vlasta Poljsak, Radna 6, p. Boštanj; Jože Leban, Ribnica na Dolenjskem 249; Jože Uhan, Šentrupert 1 na Dolenjskem; Nuša Lovše, Lenart 72, Brežice; Darinka Repar, Skofljica 84; Rajko Lavrič, Loka 53, Crnomelj; Marija Urh, Breg revolucije 15, Metlika; Alfonz Hostnik, Kočevarjev trg 7, Krško; Branka Lemovec, Vavta vas 33, p. Straža.

Srednjim izbrancem bomo v prihodnjih dneh poslali lepo knjigo.

Polkovnik JOŽE NAGODE, komandant novomeške garnizije, je izročil predsedniku šahovskega kluba prof. IGORJU PENKU prehodni pokal. Tega so spet osvojili šahisti Novega mesta, ko so premagali pripadnike JLA z 12,5 : 7,5. (Foto: S. Dokl)

Športniki za dan JLA

RIBNICA: Za dan JLA je Rudi Osterman, republikanski šahovski prvak, odigral simultanko na 20 deskah. Zmagal je z rezultatom 16,5 : 3,5. Zmagala sta pionirja Božo Simonič in Pavle Hočevar ter vojak Vojslav Labarda, remiziral pa je vojak Dragoljub Rašula.

NOVO MESTO: Tradicionalni šahovski dvoboj med šahisti šahovskega kluba Novo mesto in pripadniki JLA na 20 deskah se je končal v visoko zmazano šahistov Novega mesta z 12,5 : 7,5. Ob tej priložnosti je komandant garnizije polkovnik Jože Nagode izročil predsedniku šahovskega kluba Novo mesto prof. Igorju Penku prehodni pokal, ki ga dobi zmagovalna ekipa. Rezultati: Penko — Došen remi, Skerj — Čopič 1:0, Istenič — Bjadnovič 1:0, Milič — Gregorič 1:0, Mladinec — Valder 1:0, Vene — Dejak 1:0, J. Picek — Jaranovič remi, Adamič — Stankovič remi, Dokl — Džananović 1:0, Fink — Džudović 1:0, Bogdanović — Točič 1:0, Zoran — Djolović 1:0, Vidmar — Ristovski 0:1, Poredoš — Fušič 1:0, Komelj — Pražič — 0:1, Skandari — Ničević 1:0, Macura — Pekež 0:1, Damjanovič — Mirjaček 0:1, Podraž — Djurdjevič 0:1, Košiček — Čekić 0:1.

Kočevje in Sodražica slabo!

To soboto in nedeljo se je nadaljevalo naznanotenusko prvenstvo v kvalitetni republikanski teniški ligi, kjer sodeluje ekipa Kočevja, in v drugi republikanski moški ligi, kjer sodelujejo namiznoteniski igralci Sodražice. Naši dve ekipi tokrat nista ponovili uspešnega starta v prvem delu. Zlasti so odpovedali igralci Sodražice, ki so tokrat pristali na zadnjem mestu, čeprav so po prvem delu celo vodili.

Zenske: Mirja — Kočevje 5:1, Jesenice — Kočevje 5:0, Kočevje — Trbovlje 5:0 b.b., Kočevje — Fužinar 0:5, Olimpija — Kočevje 5:0, Murška Sobota — Kočevje 5:1, Triglav — Kočevje 5:1. Končni vrstni red (ženske): 1. Olimpija 25, 2. Jesenice 24, 3. Mirja 18, 4. Triglav 18, 5. Murška Sobota 10, 6. Fužinar 8, 9. Kočevje 6, 10. Trbovlje 0 točk.

Moški: Na Ravnah se je srečalo 6 ekip. Ekipi Ujanjka iz Pulja in Pirana se tekmovanja nista udeležili. Vrstni red je bil naslednji: 1. Maribor 19, 2. Jesenice 8, 3. Fužinar 6, 4. Kemičar 4, 5. Nova Gorica 2, 6. Sodražica 0. Končni vrstni red obeh delov tekmovanja: 1. Maribor 22, 2. Jesenice 18, 3. Sodražica 12, 4. Hraštnik 10, 5. Fužinar 10, 6. Nova Gorica 4 točke.

CRNOMELJ: V počastitev dneva JLA je bilo tekmovanje v šahu, ki so se ga udeležile tri ekipe, prijavljenih pa je bilo deset. Rezultati: JLA — BELT 0:4 (Gajič — Ajdnik 0:1, Beronja — Simon 0:1, Medič — Vučević 0:1, Djurdjevič — Papež 0:1), Prosveita — JLA 4:0, (Zlogar — Gajič 1:0, Klevišar — Beronja 1:0, Cindrič — Medič 1:0, Dragoš — Djurdjevič 1:0), Prosveita — BELT 2:2 (Zlogar — Ajdnik 1:0, Klevišar — Simon 0:1, Cindrič — Vučević 0:1, Dragoš — Papež 1:0). Prvo mesto sta si razdelili ekipi BELTA in Prosveite s 6 točkami, ekipa JLA pa je bila tretja brez točke.

PROJEKTIVNI BIRO REGION BREŽICE

Vsem poslovnim partnerjem in občanom želimo srečno novo leto 1970!

SMUČARSKA ŠOLA V NARAVI — Na osnovni šoli v Ribnici so letos prvič imeli smučarske tečaje za pete razrede že med šolskim letom. Za posamezni razred traja tečaj en teden in se mladi tečajniki (na sliki) dobro počutijo. (Foto: D. Mohar)

šport

Od tu in tam

NOVO MESTO — Na drugokategorijskem šahovskem turnirju so odigrali nepopolno četrto kolo. V vodstvu je s tremi zmagami Vinke Istenič, na drugem mestu je prvostopnik Tone Sporar, ki ima 2,5 točke, vendar partijo manj. Tretji vrstni red 1. Istenič 3 točke, 2. Sporar 2,5, 3. do 4. Milič, dr. Petkovič, 5., 6., 7. Jenko, Ščep in Mladinec 1,5 t.d. (V. V.)

KRSKO — Štrelska družina »Celulosa« je bila nekoč znana po vsej Sloveniji zaradi svojih odličnih strelcev. V letošnjem letu pa o aktivnosti strelcev v Krškem skoraj ne moremo govoriti. Vzrok za to je, da so v zadnjih letih njeje leta podrli strelšče pri tovarni celuloze in papirja ter tam zgradili lesno skladišče. Tako je štrelska družina ostala brez športnega objekta, njeno delo je onemogočeno, nihče se ni pobrigal, da bi zgradili novega. Morda bi bilo prav, da vodstvo štrelske družine ter občinski športni odbor s pomočjo republikanske štrelske zveze zahtevata nov prostor za strelšče in tudi zgradnjo novega. V času vsejudske obrambe je nujno, da se mladi nauče streljati. Samo z gradnjo novega strelšča v Krškem bi spet osvojili šport, za katero je v krški občini precejšnje zanimanje. (L. H.)

KOČEVJE — Na pionirskem šahovskem prvenstvu za mesec december je zmagal Dušan Biatnik in osvojil prehodni pokal. Naslednja mesta so zasedli: Mirko Čuk, Irena Dragoš (osvojila je pokal za najbolje uvrščeno žensko), Tonj Malnar, Toni Tramate, Zdravko Venčina in Bogdan Boje. Dušan Biatnik je zasedel prvo mesto, čeprav ga ni bilo v klubu že več mesecev. Presenetljivo dobro je igrala najboljša pionirka Irena Dragoš. (I. S.)

KRŠKO — Te dni smo zvedeli, da je nekdanji krški vaterpolski vratar Danilo Gane drugi najboljši vratar v Zahodni Nemčiji. Pred nekaj meseci se je zaposlil v Zahodni Nemčiji in s takoj po prihodu začel ukvarjati s vaterpolom. Vključil se je v SV Cannstatt, ki igra v prvi zvezni ligi. S svojo obrambo je navdušil, tako da je kmalu zamenjal prejšnjega vratarja. Njegovo mesto je v zveznem delu prvenstva na drugem mestu. Zlasti pomembna zmagi, pri kateri je sodeloval tudi Danilo Gane, je nad prvakom ZRN SC Offenbach z rezultatom 9:2. (L. H.)

TREBNJE — Občinska štrelska zveza Trebnje je pred kratkim pripravila pionirsko strelsko tekmovanje, ki se ga je udeležilo sedem ekip s 36 tekmovalci. Prvo mesto in prehodni pokal je osvojila prva ekipa SD Matije Gubca z Doba. Sledijo: SD Matija Gubec II, SD Kresc-Cohan (Trebnje) itd. (J. P.)

KRSKO — Na javni tekmovalni razpisni oddaji »Spoznavajmo svet in domovino«, ki je bila 20. decembra v Domu svobode v Krškem, tekmovalci iz Krškega niso smali pravilno odgovoriti na vprašanje, na katerih progah v cratu ima Franc Čargo republikanske rekorderje. Namesto da bi odgovorili na 400 in 800 m, so pomotoma omenili še rekord na 1500 m. Ravno ta nepravilni odgovor jim je prikrajšal za zmago nad Sežano, ki so jo imeli še v rokah. Morda bi drugič lahko povabili na takšno tekmovanje tudi športne delavce, ki bolj poznajo dosežke krških športnikov. (L. H.)

NOVO MESTO — Po dolgem premoru so se na svečanost akademiji v počastitev dneva JLA predstavili novomeški javnostni pionirski — tekmovalci TVD Partizan, ki so izvalile vaje v partnerju. Pod vodstvom Ruže Kovarič in Branka Mihajloviča so navdušile s svojimi sproščenimi in domiselnimi vajami. (J. P.)

Kolektiv
TOVARNE
KONDENZATORJEV
**ISKRA
SEMIČ**

čestita za novo leto 1970 in želi občanom in kolektivom še veliko delovnih zmag!

ZAVAROVALNICA
SAVA
PE NOVO MESTO

želi srečno in uspeha polno novo leto 1970!

GOSTINSKO PODJETJE
**HOTEL
PUGLED**
KOČEVJE

želi svojim gostom veselo praznovanje novega leta in jih vabi v svoje obrate!

GOZDNO
GOSPODARSTVO
NOVO MESTO

Zelimo veselo in uspešno novo leto 1970!

OBRATNO PODJETJE

Ela

NOVO MESTO
RAGOVSKA 7 a

Čestitamo za novo leto 1970!

KOMUNALNO
STANOVANJSKO
PODJETJE
SEVNICA

Vsem poslovnim prijateljem in občanom čestitamo za novo leto 1970!

**Z naših
vrtov**

Dva deci . . .

Uslužbenec novomeške občine je popoldne, ko je odhajal domov, izročil dežurnemu vratarju osnutek dopisa in naročil, naj ga preda vratarju jutranje izmene Košaku, da ga takoj zjutraj izroči strojepiski Faniki, da ga pretipka. Uslužbenec bi moral dopis zjutraj odnesti s seboj v Ljubljano. Vratarju, ki je sprejemal naročilo, pa se je ob imenih Košak in Fani vzbudila misel na znano novomeško gostilno in dva deci. Naročila najbrž ni dobro poslušal ne razumel. Misli si je: »Kakaj ne bi teh papirjev kar jaz odnesel h Košakovim Faniki in zašlužil 2 deci?« Rečeno, storjeno. Gostilničarka Košakova Fani je kaj hitro ugotovila pomoto in takoj odnesla papirje na pošto ter jih priporočeno odposlala na naslov občine. Drugega dne zjutraj pa je bilo na občini veliko iskanje izgubljenega dopisa in še na pošto so morali teči panj, ko se je stvar razjasnila. . .

Kriv pa je bil brez dvoma — cviček.

Razčiščen položaj

Na zadnji seji zbora delovnih skupnosti občinske skupščine Kočevje je bila razprava o preusmeritvi Rudnika zelo dolga, ostra in napeta. Odborniki in gostje so tako kadili, da so drug drugega komaj še videli. Razprava je bila vse bolj ostra, vsa zadeva pa vedno bolj zapletena. Takrat pa je vstal odbornik in sekretar občinske konference SZDL Nace Karničnik, odprl okno, spustil v dvorano sveč zrak in dejal odbornikom, ki so ga začudeno gledali: — Zdaj bomo pa položaj malo razčištili. . .

— Zdaj bomo pa položaj malo razčištili. . .

KOT V STARIH ČASIH . . .

S kakšnim vozilom na cesto?

Ključavnic pa ni . . .

V trgovini AVTO DELI na novomeškem Glavnem trgu so povedali, da pričakujejo pošiljko 100 ključavnic za fičke. Veljale bodo 150 do 160 din. Pred dnevi so jih 20 sicer dobili, pa so bile v hitu razprodane. Za fiatova vozila (1300, 124 in druga) so prodali 50 ključavnic za zaklepanje krmila, ključavnic za fiat 850 pa so še na zalogi. Ni pa na prodaj ključavnic za na ročico menjalnika. V AVTO DELIH še niso dobili nobene take ključavnice. Ilkrti imajo dovolj za vesnic za vse vrste avtomobilov, le za škode jih je težko dobiti. Zimskih gum primanjkuje domala za vse vrste avtomobilov, najbolj pa za škode. Verige sicer imajo, ne ustrezajo pa velikosti koles za posamezno vrsto vozil.

(Nadaljevanje s 1. str.) katerih skupna teža presega 5 ton, pa se klina za podlaganje pod kolesa.

Nadalje je predpisano, kakšne pline smejo spuščati motorna vozila pri trajni obremenitvi (ne temnejših od št. 2 po Rengelmannovi lestvici), kako močna mora oziroma sme biti sirena in podobno.

Ce so vozila ustrezno opremljena, bodo tiskoj po

novem letu kontrolirali miličniki med nadzorovanjem prometa, obvezno opremo po omenjenem pravilniku pa bodo zahtevali pri tehničnih pregledih motornih vozil.

Predpisane so tudi kazni. Z mandatno kaznijo 50 din bo kaznovano vsako vozilo (oziroma voznik), ki ne bo ustrezno opremljeno, kdor bo dovolil uporabljati tako vozilo, pa bo kaznovan s 5 do 100 din.

POPIS PREBIVALSTVA IN STANOVANJ

Po 10 letih spet ljudsko

Zavod za statistiko je dal predlog za izdelavo pri popisu naj bi sodelovalo okrog 100.000 ljudi stanovanjih živi več kot 20 milijonov Jugosl

Člani odbora družbeno-političnega zbora zvezne skupščine za vprašanja notranje politike so nedavno sprejeli predlog Zavoda za statistiko, naj višje državno predstavnisko telo izdela poseben

zakon o popisu prebivalstva v letu 1971.

Po tem predlogu je treba ugotoviti število prebivalcev ne samo za vso Jugoslavijo in posamezne republike in pokrajine, temveč tudi za vsa naselja in občine, razen tega je treba statistično obdelati vse, kar se je v zadnjih 10 letih spremenilo v starostni, spolni, nacionalni, izobrazbeni, profesionalni in socialno-ekonomski strukturi prebivalstva.

Razen tega je treba ob popisu zbrati podatke o preseljevanju, ki je v naši državi važen dejavnik sprememb v razporeditvi in strukturi prebivalstva, dalje podatke o številu in strukturi časovno zaposlenih jugoslovanskih delavcev v inozemstvu, o zaposlenih v zasebnem obrtništvu, o učencih srednjih šol in o njihovi socialni strukturi, kot tudi podatke o živinskem fondu zasebnih gospodarstev.

Na koncu je v predlogu predvideno, da je treba ob popisu zbrati in izpolniti podatke o stanovanjih v mestih in na vaseh, ker bi le tako lahko omogočili podatke o stanovanjih v mestih in na vaseh, ker bi le tako lahko omogočili celotno analizo stanovanjskega položaja, gostote naseljenosti in standarda stanovalcev.

Takšna analiza bi predstavljala — kot je rečeno — najboljše osnovo za ugotavljanje stanovanjske politike in gradnje, za izdelovanje urbanističnih rešitev v procesu vrednosti nacionalnega bogastva na tem področju.

Novost, ki jo predlagajo, je v tem, da bi popis stanovanj potekal po posebni metodologiji na celotnem jugoslovanskem ozemlju, česar doslej ni bilo. Ob prejšnjih popisih so bili namreč zbrani

podatki v mesecih, značaj, seš, na ugovor, povrs, litete, in sta

Avto, lagi, zakon, posebi, prebiv, ozeml, zahtev, čijo, 1, popis, vanj, čin, n, števil, vanj, enot, videti, ščano, log, 0, lovali, valci, zuje, svojih, udeje, misije

Po, njih, ob, delovi, Nes, pis, ti, zadnj, medit, memb, stva,

Kak, mo, pisom

Z, D

Ni, 50-let, prazn, ra, Zu, kovec, Poroc, sta, 0, jih, sta, 0, lem, f, ukvan, dell, družb, stitka, družb, tudi, jubila, vela

KAJ SO PRED 70 LETI PISALE

Dolenjske Novice.

Izhajajo 1. in 15. vsacega meseca. Cena jim je za celo l. gld., za pol leta 50 kr. — Naročnino sprejema 1. Krajev v Novem mestu, dopise pa uredništvo.

Kdor želi kako oznanilo v „Dolenjske Novice“ naznaniti dati, plača za dvostopno peti- vrsto 8 kr. za enkrat, dvakrat 12 kr., trikrat 15 kr.

SMRT NA VEŠALIH

■ (MORILCA LASTNEGA OTROKA OBSOJENA NA VISLICE). Na Dunaju se je vršila te dni porotna obravnava, ki je pohnila sodnikom in poslušalcem srce z grozo in nepopisljivim ogorčenjem. Zakonca Josip in Julijana Humml sta imela petletno hčerko Anico, ki pa je bila rojena še pred njiju poroko. Spocetka stá Anico, ki je bila pridno, tiho in plavalasó dekletce, ljubila; a ko se jima je v zakonu rodil sin Maks, so je začel za Anico pravi pekel. Pretepala in mučila sta jo prav zversko. Dajala ji nista jesti in zmrzvali je morala v srcaji. — Dasi že pet let stara, je tehtala le 8 — 9 kilogramov. Bilo je samo okostje. — Umrla je Ana na kovčku. Ko je bila že mrtva, ji je dal oče klofuto. — Obravnava proti morilecma se je vršila med napopisnim razburjenjem poslušalcev, ki so psovalj morilca. Sodišče je obsodilo oba na smrt na vešalih; najprej naj bo obešen oče, potem pa mati, ki je mučenictva kriva.

■ (JEKLENA HIŠA.) Japonski prestolonaslednik dal si je v Čikagi napraviti trčno hišo z jekla, ter ima tako biti uravnana, da bo klubovala najhujšemu potrebu; veljala bo taka hiša nad 7 milijonov goldinarjev.

■ (DRŽAVNE TRTNICE.) Da zamorejo vinogradniki dobiti zanesljive vrste ameriških trti, katere rabijo za nasade novih vinogradov, napravila je država tudi pri nas na Kranjskem svoje trtnice. Takih trtnic imamo sedaj na Kranjskem že šest. Prva je bila ustanovljena leta 1884 v Kostanjevici, in meri sedaj 3 ha 37 a; druga trtnica je v Dražičih pri Metliki, ustanovljena leta 1893 in meri 1 ha 29 a; tretja

je v Ornomlju, ustanovljena leta 1893; četrta na Slapu pri Vipavi, ustanovljena 1890, in meri 2 ha 25 a; peta je ustanovljena 1. 1896 v Novem Mestu in meri 1 ha 04 a.

■ (OBJAVA.) Radi izvanredno pomnoženega tovarnega prometa v tej dobi priporočá se, da se poštnih pošiljatev, ako se hoče, da jih naslovljenec pravočasno dobi, ne oddaja še le prav zadnje dni pred božičem na pošto, marveč vže nekaj dnij poprej.

■ (CASTNIM OBCANOM) imenovala je občina Visnja gora preblagorodna gospoda: sodniškega predsednika novomeškega Josip Gerdešič-a in pa advokata Dr. Tavčarja.

■ (V PODSIENEH, 4. DEC.) — V zadnjih »Dol. Nov.« se nahaja zlata vreden gospodarski članek, ki je za kmete živinorejce jako pomenljiv in vreden, da ga večkrat preberó in premišljujejo, kajti neka malomarnost vlada po deželi in premalo se računa na dobiček pri živinorejji: vse se bolj briga za volovsko rejo nego za kravjo, dasiravno je pri kravah večji dobiček. Malo imamo tako velikih posestnikov, da bi svojega zemljišča s kravami obdelati ne mogli. Ako ima posestnik pet do šest dobrih krav, precej veliko zemljišče s njimi obdela. Ako krave zmerno vozijo, se dalj časa lepe obranijo in ne postanejo tako vampaste, kakor če so vedno v hlevu. Poleg vožnje ima pa od krav tudi teleta, mleko in maslo, in če je postarana dobra krava mlekarica, se še s teletom v Trst proda za kaciš 100 do 130 gld. in še višje.

(Iz DOLENJSKIH NOVIC 15. decembra 1899)

Srečno novo leto želi

ndi na cesti no ljudje ...

ovejte vozniku
KR 202-71!

nedeljo, 14. decembra
12.10, sva šla z možem
novomeškem mostu.
proti je pridrel voz-
osebnega avtomobila
202-71. Očitno se mu
elo mudilo, saj je dr-
z vsi hitrostjo, čeprav
ni pešci na mostu. Ko
pripeljal vstric naju,
apeljal v veliko lužo
saju poškrpnil. Prepri-
sem, da v taki »ko-
ne bi bilo nikomur
tino, gotovo tudi temu
tiku ne. Nič ni prijel-
če teče človeku voda
nogah v čevlje, zlasti
te v mrzcu.

saj bodo te vrstice brez-
rnemu vozniku za o-
in, da smo tudi pešci
je, da želimo srečeva-
na krmilom kulturne
Ce voznik avtomo-
KR 202-71 nima Do-
skega lista, da bi to
val, naj mu o tem po-
sorodniki in znanci,
sterim se mu je — na
st »kopanih« — tako
mudilo.

MAJDA ROZMAN,
Suhor 5

Na bencinskih črpalnih vzdolž avtomobilske ceste se je treba hitro zasukati, vozniki neradi čakajo.

Ne sprašujte nas za poštenost!

Na bencinskih črpalnih ob naših najprometnejših cestah je bilo tudi v letošnji turistični sezoni precej živahno. Na sto tisoče litrov dragocene tekočine so ljudje v modro-rumenih uniformah na bencinskih črpalnih postregli voznikom osebnih vozil, ki so jih nevidne sile gnale na vse strani sveta.

Vsakodnevni stiki z ljudmi najrazličnejših naved, zahtev in narodnosti zahtevajo od delavcev na črpalnih veliko zbranosti, ustrežljivosti in vljudnosti. Skratka, treba se je prilagoditi vsakemu posameznemu kupcu, ki ob tem opravku izraža tudi kaneček svojega trenutnega razpoloženja.

Večkrat sem se že spraševal, ali ti nešteti stiki med ljudmi ne puščajo tudi za novinarsko beležnico kaj zanimivega. Nisem bil razočaran. Napisal bi lahko veliko. Vendar se bom tokrat ustavljal samo pri »malo pomembni« besedi ČLOVEČNOST.

Turkinja ni dobila plašča

Na bencinski črpalni v Trebnjem so mi povedali, da jim je najbolj ostal v spominu obisk neke Turkije, ki je iskala svoj krzneni plašč. Tega je namreč med potovanjem v Nemčijo pozabila v toaleti; ni pa vedela, na kateri bencinski črpalni. »Bilo nam je nerodno, radi bi ji ga vrnili, vendar ji nismo mogli ustrediti,« so mi povedali na trebnjski bencinski črpalni.

Denarnice, dokumenti, razna oblačila, avtomobilsko orodje, to pa so predmeti, ki jih naši obiskovalci v svoji raztresenosti kaj radi pozabljajo. Ko ljudem vrnemo izgubljene predmete, smo vedno deležni zahvale. Prepričani smo, da vsi ljudje računajo, da se pri nas ne more nič izgubiti.

Presenetila me je vaša ljubeznivost...

Na Otočcu jim doživljajev ne manjka. Najbolj zgovoren dokaz za človečnost sta dve pismi, ki jih je dobil ta maloštevilni kolektiv. Tako piše Zagrebčan Grgin: »Dolžnost mi je, da se vašemu kolektivu, posebej pa še nepoznanemu tovarišu, iskreno zahvalim, ker ste me obvestili o denarnici in dokumentih, izgubljenih na vaši bencinski črpalni. Zelo sem bil vesel denarnice, še bolj pa me je razveselila vaša ljubeznivost in človeška poteza, s katero ste pokazali, da ste izreden kolektiv, sestavljen iz poštenih ljudi.«

PETER GRGIN
Mikuličeva 25
Zagreb

Drugo pismo pa je prišlo iz daljnega Oregona (ZDA). Mister Tichy piše takole: »Upam, da se spominjate moje zene, sina in mene, ko smo se ustavili na vaši lepi in prijazni črpalni ter se skupaj slikali. Obljubili smo vam dve sliki, ki jih danes tudi pošiljamo.

Potovanje po Evropi je bilo prekrasno. Obiskali smo Nizozemsko, Švico, Francijo, Avstrijo, Italijo, Jugoslavijo, Grčijo, Španijo in Portugalsko. Imate čudovite ljudi, prijazno deželo, ki je podobna naši lepi deželi v državi Oregon.

George J. Tichy
Windsong Drive
Liberty Lake,
Washington 99019, ZDA.

Vožniki vedo za svoj predal

Na Griču pri Čatežu se menda ustavljajo največ vozniki tovornih vozil, zato so vedeli veliko povedati o teh »težakih« na naših cestah. Ti ljudje, ki ure in dneve presegajo za volanom, so večkrat tudi pozabljivi (verjetno zaradi utrujenosti). »Pri nas večkrat popravljajo vozila, zato nemalokdaj ostane kakš-

no orodje pod avtomobilom. Vedno ga spravimo v poseben predal, za katerega pa vozniki že dobro vedo. Brez vprašanja gredo iskat pozabljeno orodje. Nismo imeli še primera, da bi kdo ne našel pozabljene predmeta.

Posebno se spominjam voznika italijanskega tovornjaka, ki je preveč plačal za gorivo. Napako smo ugotovili kasneje. Zapravili smo si ga, ob ponovnem obisku opozorili na našo napako in mu nalili za preostali denar goriva. Tudi sam ni vedel za to, morda nas je pa preizkušal. Tako so mi povedali na čateški bencinski črpalni.

Ne, nismo testirali poštenosti, hoteli smo opozoriti samo na nekatere lepe človeške poteze ljudi v rumeno-modrih oblačilih. »Nočem izgubiti zaupanja, ki je med nami in vozniki. Tega je težko pridobiti, lahko pa ga hitro zapravimo.« mi je nekdo mimogrede omenil.

SLAVKO DOKL

Zmrznil na poti k hčerki

Staudohar je v 70 cm visokem snegu prišel 10 kilometrov daleč peš, nato pa je omagal in na cesti zmrznil — Mislila sta, da je medved

21. decembra okoli 0,30 je na cesti Črnomelj-Brezovica pri vasi Nemška Loka zmrznil 31-letni Peter Staudohar, gradbeni tehnik tovarne zdravih KRKA v Novem mestu.

Staudohar, ki je z družino staroval v Novem mestu, je nameraval obiskati hčerko in svoje starše v Predgradu. Z avtobusom se je pripeljal prek Črnomlja do vasi Bistrice. Naprej cesta ni bila pluzena, zato avtobus ni mogel do Starega trga.

Staudohar se je napotil dalje peš. Za seboj je vlekel sani (verjetno za hčerko), na njih pa je imel naloženo okoli 15 kg težke potovalno torbo. Po 70 cm globokem snegu je prepešal okoli 10 kilometrov, nato pa je ver-

jetno obnemogel, se ulegel na sani, najbrž zaspal in zmrznil.

Našla sta ga Peter Mavrin iz Jelenje vasi in Karel Kavšek iz Starega trga, ki sta se vrnela iz Črnomlja, kamor sta prignala par volov. Okoli pol ene ponoči sta na cesti pri Nemški Loki opazila nekaj temnega. Najprej sta mislila, da je medved, in sta se oborožila s kolom in z nožem. Ko sta prišla bliže, sta videla, da na sanjah leži Peter Staudohar.

Skušala sta mu pomagati, vendar je bilo zaman tako njuna pomoč, kot pomoč vaščanov Nemške Lake in zdravstvenih delavcev iz Predgrada in Kočevja.

JOŽE PRIMC

Novomeški srednješolci so se udeležili vojaškega slavnostnega ploskali, ki je komandant garnizije polkovnik Jože Nagode podelil najboljšim vojakom nagrade in priznanja. (Foto: M. Padovan).

TOVARIŠKO SILVESTROVANJE

Iz dna srca hvaležen komunalnemu zavodu za socialno zavarovanje, ki je poskrbelo, da bomo staroupokojenci preživeli zadnji dan v letu dostojno, sem taval ob reki »Potuhnjenci«. Pred devetimi desetletji sem prav to iskal zaposlitev. Na prenovljenem gradu, kjer je takrat pisalo »Pozor, hud pes!«, je bilo zdaj z zlatimi črkami napisano »MOTEL« in tam nad težkimi hrastovimi vrati, kjer je bilo prej »NI VSTOPA«, je zdaj pisalo: »GOSTISČE — GRAJSKO VESELJE«. Črka G ni bila razsvetljena in se je zato še lepše bralo: »RAJSKO VESELJE«. Tu sem sklenil preživeti zadnji večer v letu, ki je bilo zame in za druge staroupokojence »stradalno leto«. Niti ficka nisem porabil od »mesečnih prejemkov«, kakor pravimo v učenem jeziku vsakemu dohodku, mi pa pensionerju. Tako oborožen s sredstvi za en mesec naprej, sem kmalu zvečer stopil v grad.

V garderobi sem moral obvezno pustiti klobuk, katerega je nekdo nosil šolski upravitelj in mi ga je njegova milostijiva podarila, da bi včasih znolil kakšen očenaš za pokojnega soproga. Pokojnika sem se res spomnil vselej, kadar sem se pokrnil s klobukom, da bi pa še molil, se pa do tega večera nisem spomnil.

Potem so mi slekli še površnik, ki sem ga dobil od Rdečega križa že pred dvema letoma. Mislil sem, da moram to pustiti tam zaradi sigurnosti, če bi ob odhodu ostal kaj dolžan, zato sem potegnil izza vratu še kravato, ki mi jo je za god kupila gospodinja v gostilni pri »Smarnici« in je njena cena tudi presegala moje »prejemke«.

V salonu je bilo tako lepo, da sem kar strmel. Na vseh mizah, razen na oni pri peči, kjer je že sedel gost mojih let tudi z namenom, da bo tu prenočil, so bili napisani »REZERVIRANO«. Pri peči mi je ponudil prostor nasproti sebe tisti edini prvi gost in se mi predstavil kot staroupokojeni Korl Stradel. Začel mi je pripovedovati, da dobro pozna »to bajto«, ker da je tu nekdo služil kot hlapec. Tudi takrat da so imeli silvestrovanje, le da so prihajali samo povabljeni, kot so župnik, glavar, sodnik, stražmojster, postajenačelnik in podobna branža.

Dvorana je bila kmalu polna in na odru so začeli igrati. Nenadoma se je ob godcih pojavila še ženska in začela prepevati. Bila je pa tako »revna« oblečena, da je rekel Korl: »Poglej, kakšna revščina, skoro gola, pa pred toliko ljudmi.«

S Korlom sva potihem tekmovala, kdo ga bo več popil in pojedel več klobas. Opolnoč so ugasile luči. Vsi so se objemali, le midva sva si dostojno segla v roke in začela skorajšnje zvišanje pokojnin, ki je bilo že preteklo leto objubiljeno.

Luči so se prižgale in ugašale. Na koncu so le še medlo svetile.

»Ne vem, če vidim prav,« je rekel Korl in buljil na oder, kjer so bili godci in kjer se je kot jegulja zvijala tista — zdaj popolnoma gola baba. Njen glas je kar žgal skozi ušesa: »... zar za mene nade nema, jer je moja nada izgubljena...«

»Je, gola je!« sem pojasnil Korlmu, ki brez očal še slabše vidi kot jaz.

»Ampak ni od tod,« je še dodal Korl in že se nisva več zmenila za »prikazena«.

Pravkar sva ponovno trčila »na zdravje«, ko sva zaslišala rezek glas: »Dame biražo.« »To se naju ne tiče,« je pripomnil Korl in izpraznil kozarec.

Takrat pa se je že pojavila tista pevka, sedaj že »oblečena«, in to, kar je bilo na njej, je bila svilen ruta, prevezana čez hrbet tako, da je en vogal rute visel čez zadnji in drugi čez sprednji »zlebe«.

Začela me je stresati in rad ali norad sem moral z njo plesati, čeprav tega v svojem življenju nisem nikoli počel. Pehala me je sem ter tja po dvorani in me strašila. Rahlo sem držal oznojeno vitko, kakor trta gibčno telo. Gledal sem ji čez ramo in pazil, da se nisem dotaknil uvelih, le kakor bi na desko pljunil, velikih dojk. Moji Skornjji, čez katere sem imel spuščene hlače, so bili kot galoše in so zdaj dajale takt s svojim »klop — klop«.

Luči so ugasnile in se spet v hipu prižgale. Plesalka je izurjeno položila na moje lice dlan in ga strastno poljubovala. Takrat sem se zavedel in jo odrnil od sebe ter zbežal h Korlmu, ga objel in prosil za zaščito.

»Včasih si je tudi grajska gospođa privoščila kaj takega,« mi je pojasnil.

Ob petih zjutraj sva stresla skupaj na mizo poslednje božjake. »Nič ne bo,« je ugotovil Korl, in res, imela sva samo še za dva deci radenske vode. Predlagal sem, naj greva drugam, kjer bo to vredno še najmanj pol litra vode.

BREZDOMEČ

(Honorar 100 din)

1971

štetje

novoga zakona:
ljudi — V koliko
oslovanov?

ni samo o stanovanjih
in v naseljih mestnega
na, medtem ko se na va-
statistika omejuje samo
navljanje stanovanjskih
in ne ugotavlja kva-
stanovanjskega fonda
stanovanjskih pogojev.

ni predloga so v raz-
vetovali, naj bo bodoči
zasnovan na principu
ne metodologije popisa
alstva in stanovanj na
ju vse Jugoslavije, in so
ali, naj zakonsko dolo-
princip vseobsežnosti v
prebivalstva in stano-
ker je samo na ta na-
ožno zbrati podatke o
prebivalcev in stano-
lo najzgodnjih ozemeljskih
Predlog izrecno pred-
splošno obveznost me-
da morajo na pred-
činskih skupščini sode-
v popisu kot popisni
inštruktorji, in obve-
selovne organizacije, da
delavcem omogočijo
vovanje in popisnih ko-
h.

redhodnih dokumentar-
jenah bi v akciji popisa
alstva in stanovanj so
lo okrog 100.000 ljudi
poročno je, da bi bilo po-
eba izvesti, ker je bil
popis pred 10 leti,
ni pa so bile velike spre-
e v strukturi prebival-

šne in količine, to bo
redeli šele z novim po-

ata poroka v ragomlji vasi

še dolgo tega, kar sta
alco skupnega življenja
Ovala Anton in Barba-
pančič, po domače Bu-
va, iz Dragomlje vasi.
la sta se 1919, imela
sem otrok, od katerih
est še živi. Družino
žko preživljala na ma-
osestru, zato se je oče
jal tudi s krovskimi
V zadnji vojni je vsa
la delala za NOB. Če-
in vseh šestih otrok z
kami se pridružujemo
ni in želimo, da bi
ta še veliko let preži-
v sreči.

Šolniki so se sestali

Na Bizeljskem so se ravnatelj in učitelji osnovnih šol Bizeljsko, Arčiče, Globoko in Pišce pred dnevi sestali s predsednikom kulturno-prosvetnega zbora skupščine SRS Milošem Poljanškom. Razgovoru so prisostvovali tudi predsednik občinskega sveta za šolstvo prof. Marjan Gregorič, načelnik oddelka za družbene službe občinske skupščine Brežice Miloš Kovačič in predstavnik zavoda za šolstvo iz Novega mesta Miroslav Vule. Razgovor se je vrtil okoli materialnih težav na osnovnih šolah in pomankljivi strokovni zasedbi šol, pa tudi pri učnih uspehih in pedagoških vprašanjih so se prisotni točrat ustavili.

Program za piknik v Toplicah

Prihodnje leto bodo ponudili dotenjskim izseljencem gostoljubje v Cateških Toplicah. Pri organizaciji tega srečanja bosta sodelovali slovenska in hrvaška izseljenska matična. Na zadnji seji pripravljalnega odbora, ki jo je sklical izvršni odbor občinske konference SZDL, so imenovali predsednike poudorbov za organizacijo propagande v tujini, za kulturni program, za finančni načrt in za organizacijsko tehnične priprave. Dolžnost vsakega predsednika je, da si sam izbere svoje sodelavce.

RADIO BREŽICE

PETEK, 26. DECEMBRA: 18.00 — 18.10 — Napoved programa in poročila. 18.10—18.30 — Nove plošče RTB, obvestila in reklame. 18.30—19.30 — Glasbena oddaja — Izbrali ste sami — to krat drugič.

NEDELJA, 28. DECEMBRA: 11.00 — Domače zanimivosti — Od tu in tam — noveletna reportaža — Nedeljski pogovor s poslancom gospodarskega zbora skupščine SRS Ivanom Cerjakom — Za naše kmetovalce — inš. Ljilje Pirc: Kmetijsko ob prelomu leta — Zabava vas trio Henčka Burka — Pozor, tinaš prednosti! Pogovor s poslušalci — Obvestila, reklame in spored kinematograf. 13.00 — Občani čestitajo in pozdravljajo.

TOREK, 30. DECEMBRA: 18.00 — 18.40 — Novo v knjižnici — Jugoton vam predstavlja — Naši športniki v tem letu — Obvestila, reklame in spored kinematograf. 18.40—19.30 — Noveletna glasbena oddaja.

ČETRTEK, 1. JANUARJA: 9.05 — 9.15 — Noveletni poslanci predsednikov občinske skupščine Brežice in Krško. 9.15—12.00 — Noveletna voliška delovnih kolektivov.

NEDELJA, 4. JANUARJA: 11.00 — Domače zanimivosti — Komentar seje občinske skupščine Brežice — Jakob Dernač: Pred letno skupščino občinskega sveta ZKPO Brežice — Iz slovenske glasbene zakladnice — O novem konceptu Dolenjskega lista se pogovarjamo s urednikom tednika Tonetom Godečnikom — Nedeljska reportaža: Kako smo silvestrovali — Pozor, tinaš prednosti! Obvestila, reklame in spored kinematograf. 13.00 — Občani čestitajo in pozdravljajo.

TOREK, 6. JANUARJA: 18.00 — 19.00 — Svetujemo vam — Jugoton vam predstavlja — Iz naše glasbene šote — Obvestila, reklame in pregled filmov. 19.00—19.30 — Glasbena oddaja: V narodno-zabavnem tonu.

NOVO V BREŽICAH

■ **OSNOVNOŠOLSKI UCENCI** si bodo jutri ogledali predstavo mladinskega gledališča iz Ljubljane. Razvedrilo jih bodo prikupne zgodbe o dedku Mrazu in noveletnih dogodivščinah. Dopoldne bodo prišli v Brežice učenci iz Pišce, Arčič, Globokoga in z Bizeljskega. Sledili bosta še dve uprizoritvi za občano brežičke osnovne šole ter podružničnih šol Mrlava vas, Čatež in Škopice.

■ **DPD SVOBODA BRATOV MILAVCEV** že dva meseca studira dramo Miška Kranjca »Pot do zločina«. Premiera jo uspešno odigrajo 26. februar 1970. Za vaje so pred kratkim dobili sobo pri železniški postaji, ki jo lahko ogreva. Dostojno so vadili v prostorih obrata IMV, ki pa za to zlasti pozimi niso primerni.

■ **OBČINSKA TURISTIČNA ZVEZA** prireja skupaj z dolavsko univerzo izobraževalno akcijo za turistične delavce in tiste občane, ki se ukvarjajo s turizmom. Preda-

Knjigarna v Brežicah je za novo leto pripravila bogato izbiro otroških slikanic in branja za šolarje. Ljudje radi segajo po njem, pa tudi literarnih del za odrasle so ta mesec že veliko pokupili. (Foto: Jožica Teppey)

ZAPIS S KONFERENCE MLADIH V BREŽICAH

Zavihati rokave - ne tarnati!

Mladinska organizacija želi pomnožiti svoje vrste

V nedeljo, 21. decembra, je bila v Brežicah redna letna konferenca Zveze mladine. Sklepečna točka ni bila, ker so izostali mladinci iz Pišce, z Bizeljskega, iz Šromelj, Velike Doline, z Velikega Obreža in se nekaterih drugih krajev. Doma jih je zadržal visok sneg in bi morali peščiti v Brežice, ker avtobusnih zvez niso imeli.

Kljub razmeroma skromni udeležbi se je razvila živahna razprava o težavah in pomankljivostih v dosedanjem delu aktivov in občinskega vodstva. Vsi po vrsti so podarjali, da manjka sposobnih ljudi in da sta vojna in sposobnost kakor dve sprti sosedji. Najslabše je udeleževanje mladine v mestu, kjer mladinskega aktivja sploh ni. Precej si obetajo od otvori-

tve novega doma JLA, kjer bo imela mladina končno svoj prostor in vse možnosti za družabno, izobraževalno in organizacijsko udejstvovanje.

Na konferenci so poročali predsedniki aktivov iz delovnih organizacij, predsedniki o dosedanjem delu. Na vasi kaže mladina precejšen interes za delo, vendar se vrste ZMS sproti zmanjšujejo, ker se zaposlena mladina udeležuje drugod. Tudi na gimnaziji tožijo nad težavami pri vključevanju dijakov v ZMS. Najbolje dela mladina v šolskem športnem društvu. Uspešno sodelujejo tudi v pevskem zboru.

Kod bo hodil dedek Mraz

Občinska zveza prijateljev mladine v Brežicah prireja obiske dedka Mraza po vseh krajevnih središčih, v piroškem vrtcu v Brežicah, v bolnici in v prosvetnem domu. Prijatelji mladine se ubadajo z velikimi finančnimi težavami. Kolektivi se niso najbolje odrezali s skupinski obdaritev otrok. Nakazali so le 3.000 din, obrtniki pa 2.000 din. Do danes se je v blagajno dedka Mraza morda nateklo že kaj več.

Oglašujte v Dol. listu!

Priznanja občanom za dan armade

Komandant garnizije Cerklja Franc Jordan je 20. novembra priredil sprejem za upokojene starejše in predstavnike občinskih skupščin ter družbenih organizacij v Spodnjem Posavju. Sprejem je bil v brežičkem prosvetnem domu. Na njem je podelil značke za sodelovanje v JLA. Taka priznanja je dobilo štirinajst občanov iz krške, brežičke in sevnjske občine.

Predstavniki šolskih aktivov se pripravljajo na razpravo na nedeljski konferenci Zveze mladine v Brežicah. (Foto: Jožica Teppey)

RUDNIK GLOBOKO HOČE NA TRDNEJŠE NOGE

Križem kražem po odjemalce

Za ogromne zaloge kakovostne glin iščejo kupce doma in v tujini

Zavod za raziskavo materiala in konstrukcij je dokončal študijo o perspektivnem planu razvoja Rudnika Globoko. To gradivo obsega tudi pregled možnosti za prodajo različnih vrst glin na jugoslovanskem trzišču.

Za jugoslovanske potrebe bi zadostovalo 28 tisoč ton suhe glin na leto, za izvoz v

Italijo in Avstrijo pa še 10 tisoč ton.

Razen kuhe glin bi rudnik lahko prodal odjemalcem v Jugoslaviji 20 tisoč ton samotirane glin različne kakovosti. Za našete količine, bi morali globoški rudarji nakopati 85 tisoč ton glin na leto. Raziskava je odprla rudniku še dodatne možnosti. Ugotovljeno je, da ima Globoko odlično glino za izdelavo keramičnih ploščic, ki bi jo prodajali kar surovo. Zaloga so izredno velike. V študiji je predvideno, da bi te glin lahko nakopali na leto 22 tisoč ton. Prihodnost rudnika torej le ni tako črna, kot je kazalo sprva. Svojo poslovno politiko kolektiv sedaj lahko opre na znanstvene raziskave in se na podlagi teh dogovorja s odjemalci.

J. T.

Jutri slovesnost v Cateških Toplicah

V Cateških Toplicah bodo jutri slavili otvoritev 62 montažnih hišic, ki so jih začeli postavljati sredi poletja. Pod streho lahko sprejmejo 212 gostov. Ze jutri bodo začeli oddajati pregoščica v njih. Za novo leto bodo priredili v Toplicah silvestrovanje. Vse prostore so gostje že rezervirali. Cene so se gibale med 50 in 100 din na osebo.

AB Agraria

BREŽICE

LASTNIKI MOTORNIH VOZIL POZOR!

Vse rezervne dele, avto gume, letne in zimске, za vaša motorna vozila dobite po konkurenčnih cenah v naši trgovini

AVTOMATERIAL
V BREŽICAH, Pod obzidjem 32!

ODBORNIKI NE PREJEMAJO VEČ SAMO POVZETKOV

Delovni kolektivi nas upoštevajo

Za sodelovanje s podjetji so pomembni medsebojni odnosi — Če v gospodarski organizaciji uvidijo, da jim želimo pomagati, potem tako vmešavanje priznavajo

— **Tovariš podpredsednik,** kakšna so bila dosedanja prizadevanja občinske skupščine, njenega predsedstva in sveta za gospodarstvo za to, da bi usmerili delovne organizacije na pot trdnjega gospodarjenja?

— Ne samo na zadnji seji skupščine, tudi že prej smo govorili o gospodarjenju v delovnih organizacijah in pri tem zasledovali dva cilja: seznaniti odbornike in občane s poslovanjem v preteklem obdobju in sprejeti take sklepe, ki bi v praksi najhitreje učinkovali. Seznanjanje odbornikov s poslovnimi uspehi je ena tistih kon-

kretnih nalog, ki so ji predsedstvo občinske skupščine, njena uprava in organi skupščine posvetili precej pozornosti. Za zadnje sejo so odborniki prejeli analizo poslovnega uspeha v gospodarstvu in negospodarstvu, ki jo je pripravila služba družbenega knjigovodstva Krško. Ta analiza je bila pozitivno ocenjena v svetu in skupščini. Z njo smo dosegli, da je vsak odbornik lahko temeljito spoznal poslovne uspehe sleherne delovne organizacije. Prej so dobivali samo povzetke.

Pomembno se mi zdij tudi to, da je bil oddelek za go-

spodarstvo (oz. njegova analitiška služba) razbremenjen zbiranja in obdelave podatkov o 9-mesečnem poslovanju. Tako smo lahko racionalno izkoristili čas za analizo in posameznih gospodarskih organizacij, kar bo postala stalna praksa. Na pobudo predsedstva skupščine smo začeli najprej proučevati položaj v Tovarni pohištva. Predsedstvo je bilo informirano o problematiki v drugih podjetjih, da bi lahko uskladi- lo naše akcije. Svet za gospodarstvo bo na prihodnjih sejah razpravljal posebej o Cateških Toplicah, Kovinoplasti, Rudniku Globoko, Opekarni Brežice in drugih delovnih organizacijah.

— **Kako delovne organizacije upoštevajo priporočila skupščine?**

— Splošno je razširjeno mnenje, da priporočila obležje v predalih Menim, da je to samo delno res. Če je priporočilo naslovljeno na posamezno delovno organizacijo, tedaj o njem kolektiv razpravlja. Tako je na primer delavski svet Tovarne pohištva že obravnaval priporočilo in sklepe sveta za gospodarstvo. Tudi Rudnik Globoko je upošteval naše priporočila. Menim, da je treba vzpostaviti primeren odnos in ustrezno vzdušje in da morajo biti naša prizadevanja strokovno utemeljena. Potem v podjetju to pravilno razumejo kot pomoč skupščine. Precej delovnih organizacij se obrača na razne strokovne institucije, kakor tudi na skupščino, čeprav bi se te pomoči lahko še bolj posluževale.

J. TEPPEY

Stare šole z vijugastimi strehami

Kdaj bodo na vrsti šole na Zdolah, v Leskovcu in Koprivnici?

V zadnjih letih smo se šolniki začeli ozirati po naših sosedih in ugotavljati, da naše šolske stavbe bolj kot pri njih iz leta v leto propadajo, ker šole s sredstvi, ki so jih dobivale za materialne izdatke, niso mogle vzdrževati šolskih zgradb.

Položaj se že nekoliko izboljšuje. Za brestaniško šolo, ki je že dograjena, bo kmalu zrasla nova šola tudi v Krškem. Viri finančnih sredstev za krško šolo so v glavnem znani in večji del zagotovljeni. Računajo, da se bo šolsko leto 1971-72 lahko začelo že v novi stavbi.

Tudi šolska stavba na Senovem je obnovljena. Izmenjati bo treba le še centralno kurjavo, ki je odslužila. Najbolj pereče je stanje v Koprivnici. To šolsko zgradbo bo treba začeti reševati čim prej. Šoli primanjkuje učilnice in drugi prostori. Učiteljstvo v tem kraju že obupa, kajti nemogoče je zahtevati od prosvetnega delavca, da bo na tej stopnji razvoja, ko se marsikje po

nepotrebno troši denar, ko rastejo razni nepotrebni, a dragi objekti, razkošni vikendi itd., še z mirnimi očmi spremljal ves ta neenakomerni razvoj mesta in vasi in pri tem mirno čakal, kdaj bodo nekoliko večje blaginje, ki je pravica naše družbene socialistične ureditve, deležni tudi otroci v Koprivnici.

Čez tri leta bo šola na Zdolah praznovala 110-letnico obstoja. Streho ima vso vijugasto, okna preperela, a tudi omet na stavbi močno odpada. Vprašujemo se, ali bo nekdanja slavna zdolska šola praznovala ta jubilej v tako slabem stanju kot nobena, kolikor jih poznam v bližnji in daljnji okolici? Pri investicijah ne smemo

pozabiti šole v Leskovcu. V njej primanjkuje učilnic in še te, ki jih imajo, so delno preuređili iz stanovanj, zato so premajhne in podobne učilnicam v krškem samskem bloku. Na Raki bo treba izmenjati vsa okna, pročelje šole in tla, in jo tako rešiti pred nadaljnjim propadanjem.

Skoraj vse šole v občini potrebujejo investicijska sredstva za izgradnjo telovadnic, za izmenjavo starih peči s centralnimi in nadomestitev izrabljene šolske opreme ter nakup učil.

S tem, da je družba prepočasno reševala šolske probleme, je storila veliko škodo mladim generacijam. Prosvetni delavci so postali nezaupljivi do optimističnih napovedi za normaliziranje in izboljšanje razmer v šolstvu, o čemer beremo v dnevnem časopisju z velikimi in širokogrudnimi naslovi. Sicer pa smo v naši občini le ubrali pravo pot, ko smo se oslonili na lastne sile in vsak iz svojega žepa prispevali denar za novo šolo mlademu rodu.

S. Smerdel

Za sotskumi vrati v Kostanjevici živčav, pred šolo samotna mati z otrokom sredi zimske tišine. (Foto: Jožica Teppey)

Silvestrovanje v Brestanici

Občani Brestanice in okoljskih krajev bodo pričakali novo leto ob glasbi domačega ansambla STEB. Pela bo Meta Malus, ki jo je odkril strokovni vodja orkestra Mato Zakonjšek in ki je doživela že lep uspeh prav s tem ansamblom. Rezervacija silvestrovanja v brestaniškem Domu svobode je 25 din na osebo. Domačini torej ne bodo razočarani, če ravno jih je v zadnji številki nekoliko presenetila napačna vest, da bo njihov ansambel igral v hotelu Sremič v Krškem.

AGROKOMBINAT daje kredite

Za obnovo vinogradov je AGROKOMBINAT Krško sprejel doslej 82 prijav. Kmetje so razen tega naročili že 60.000 sadik. Kombinatom daje vinogradnikom kredite za 10-letno obdobje s 4-odstotnimi obrestmi, vendar brez vknjižbe na kmetovo lastnino. Za prva tri leta ni obresti, šele četrto leto začne teči vračilni rok. Kmet bo lahko vračal posojilo v grozdu ali vinu.

AGROKOMBINAT je za obnovo vinogradov že opremil svojo strojno postajo. Trije teži in en lahek buldozer čakajo na ugodnejše vreme. Vse naročene površine bodo lahko zrižolali v 14 dneh.

Slabosti znotraj podjetja

V kolektivu Celuloze Krško je bila zadnji teden samoupravna in politična dejavnost zelo živahna. Sestanke so organiziral tovarniški komite Zveze komunistov, izvršni odbor sindikalne organizacije in samoupravni organi. Pri vseh so bile na dnevnem redu težave, ki so nastopile zaradi pomanjkanja lesa. Razen objektivnih težav, na katere podjetje ni moglo bistveno vplivati, so zabeležili tudi nekatere notranje slabosti: pomanjkljivo sodelovanje med tehničnim in upravnim vodstvom podjetja ter preškrone stike z občinsko skupščino. Tudi obveščanje zaposlenih ni potekalo tako, kot so pričakovali. Te pomanjkljivosti bodo skušali v podjetju čimprej odpraviti.

Združevanje v pokrajini

Sindikalne organizacije v Posavju so 19. t. m. predlagale, da bi ustanovljali lokalne skupnosti socialnega zavarovanja v skladu z dolgoročnejšim razvojem pokrajine. Prvi so torej pokrajinski interesi ne le v gospodarstvu, ampak tudi v družbeni dejavnosti.

Strah za grad je bil odveč

Ko je turistično društvo pred letom dni sprejelo na

Otvoritev delavnic na TSS v Krškem

23. decembra je bila na TSS v Krškem majhna slovesnost: v goste so povabili predstavnike šolstva, občinske skupščine in delovnih organizacij, da so prisostvovali otvoritvi prostorov za praktični pouk in laboratorijske vaje. Krška tehnična srednja šola, ki je bila do pred kratkim najslabše opremljena šola te vrste v Sloveniji, je z dograditvijo novih delavnic za odločen korak bliže verifikaciji. Strah pred ukinitvijo šole je dokončno izginil in doslej ji je zagotovljen obstoj tudi za jutri.

Za gradbena dela so porabili 950.000 din, za opremo pa 160.000 din. Opremo bodo morali še izpopolniti, za kar pričakujejo več razumevanja pri delovnih organizacijah.

IZKORISTITE POPIST!

Tudi v prodajalnih ELEKTROTEHNE v Krškem in Sevnici lahko kupite televizijski sprejemnik E1 NIS s 25-odstotnim popustom.

Pred novim letom obiščite prodajalne ELEKTROTEHNE, ki so bogato založene. Našim kupcem želimo srečno novo leto!

stanovanje v brestaniški grad delavce Železniškega gradbenega podjetja, ki je elektrificiral progo, je doživljalo precej očitkov. Ljudje so se bali, da bodo Bosanci grad razdejali, da bodo morda celo uničili kaj v muzeju in podobno.

Bilo je treba precej poguma, da so kljub pomislekom sklenili z železnico pogodbo. Vredno je bilo, saj so s tem zaslužili lepe denarje za vzdrževanje gradu, za kar sicer ni nikjer rednih virov. Za najemnino so prejeli okoli pet milijonov starih dinarjev. Če nič drugega, stroho bodo lahko zakrpal.

V grajskih prostorih je vse leto prebivalo 100 do 250 delavcev. V glavnem so bili to Bosanci. Kljub temu da so se jih bali, niso vse leto napravili niti ene neprijetnosti. Strah je bil torej odveč.

Srečanje z JLA

Krškem so se v nedeljo srečali športniki sindikalnih reprezentanc iz spodnjeposavskih občin s športniki garnizije Cerklje. Tekmovali so v šahu, streljanju in kegljanju, v Čateških Toplicah pa so se pomerili v namiznem tenisu. S to priveditvijo, ki je postala že tradicionalna oblika srečanj za praznik JLA, so tudi letos počastili 22. december.

SKUPŠČINA BO POMAGALA ŠIBKEJŠIM

Posojil za sproti vedno več

Zvezane roke podjetij zaradi dolžnikov in kreditov

Ko so odborniki občinske skupščine Krško dobili podatke o devetmesečnem poslovanju gospodarskih organizacij v občini, so se resno zavzeli za pomoč skupščine in drugih družbenih dejavnikov pri reševanju poslovnih težav pri vseh tistih delovnih kolektivih, ki zato nimajo dovolj lastnih moči.

V krizi se je tako znašla tovarna celuloza in papirja, ki ji že vse leto primanjkuje lesa in ki bo zaradi slabe založenosti z osnovno surovino morala za letošnje praznike prekiniti obratovanje. Stroji se bodo ustavili za pet dni. Zaskrbnjujejoče je tudi stanje v tovarni industrijske opreme in konstrukcij. V poslovanju Kovinarske močno izstopa pomanjkanje lastnih obratnih sredstev, kar dokazuje visok porast obveznosti dobaviteljev. Isto velja tudi za gradbeno podjetje Sava. Takšno stanje povzroča, da iščejo podjetja izhod v najemanju kratkoročnih kreditov. Z njimi pokriva potrebe po obratnih sredstvih, vendar s tem še bolj povečujejo poslovne stroške. Torej ta način ne zagotavlja prave poti iz ne-likvidnosti.

Pojav nelikvidnosti še vedno ogroža in ovira nadaljnji razvoj gospodarstva v krški občini. Za panogo industrije in rudarstva so obveznosti precej manjše od terjatev. Vendar so se terjatve v devetih letošnjih mesecih v primerjavi s istim obdobjem lani povečale za 70,1 odst., obveznosti pa za 97,1 odst. Obveznosti so presegle nekaj nad 16 milijonov din, medtem ko so terjatve znašale 62 in pol milijona dinarjev.

Po podatkih, ki jih je

zbrala služba družbenega knjigovodstva, lahko sklepamo, da pretežni del gospodarskih organizacij v občini ostaja pri starem. Ta zastoj je nevaren. Zato je toliko bolj potrebno, da si gospodarske organizacije prikskrbijo podrobnejše analize poslovanja in da za to angažirajo strokovne službe v podjetju in zunaj podjetja, če same nimajo dovolj strokovnjakov, ki bi to izpeljali. Občinska skupščina se bo z nekaterimi panogami dogovarjala o tem, kakšne možnosti imajo za skupno poslovanje in skupno nastopanje na tržišču.

J. T.

Obisk v Lamutovem salonu

Razstavo otroške grafike v Kostanjevici so si 19. decembra ogledali predstavniki občinskih sindikalnih svetov iz Novega mesta, Trebnjega, Črnomlja, Brežic in Krškega skupaj s predstavniki komunalnega zavoda za socialno zavarovanje in medobčinskega zdravstvenega centra iz Novega mesta.

Dobro je, da veste!

Vsak vlagatelj, ki ima v DOLENJSKI BANKI IN HRANILNICI vložnih najmanj 500 novih dinarjev, je zavarovan za primer nezgodne smrti. Razen visokih obresti za hranilne vloge skrbi DBH tudi za vaše nezgodno zavarovanje!

Prihodnje leto akcija na cesti

Za srečanje borcev Gorjanskega bataljona, ki bo julija prihodnje leto v Podbočju, bodo uredili cesto od Sutine do Planine. Prebivalci iz občine Gorjanec si že dolgo prizadevajo, da bi jo uspobili za normalen promet. Spomladaj jim bodo pomagali mladinci s prostovoljnimi delom, pričakujejo pa tudi pomoč pripadnikov JLA. Delovno akcijo za mladino bo organiziral občinski komite ZMS.

Z ZDRAVSTVENO ZAKONODAJO NE PREDOLGO ODLAŠATI

Poštenjakov nikar prizadeti!

Sindikati podpirajo prispevek za dograditev bolnišnice v Novem mestu

Predsedniki občinskih sindikalnih svetov iz Krškega, Sevnice, Novega mesta, Črnomlja in Brežic so se 19. decembra sestali v Krškem s predstavnikoma Komunalnega zavoda za socialno zavarovanje ter medobčinskega zdravstvenega centra Novo mesto.

Slabo vreme je, žal, sadržalo nekatere povabljenca doma, toda razprava je kljub temu dobro tekla. Najprej so pretrgali predvideno financiranje zdravstvenega zavarovanja v prihodnjem letu. Ugotovili so, da prihaja do protislovij med resolucijo republiške skupščine, ki vztraja pri dosežani porabi sredstev, a strokovna združenja v zdravstvu na drugi strani poudarjajo, da sedanja sredstva ne zadoščajo.

tevi bolnišnice v Novem mestu.

Pri določanju participacije je treba v prihodnje štiti predvsem poštene zavarovance, ne pa tistih, ki zdravstveno zavarovanje zlorabljajo. Če so prizadeti zavarovanci z nizkimi mesečnimi premijami, je načelo solidarnosti porušeno.

Na srečanju v Krškem so nadalje kritično ocenili osnutek zakona o zdravstveni službi in financiranju zdravstvenega zavarovanja v naši republiki. Menili so, da bi morala biti oba zakona sprejeta najpozneje do konca marca prihodnjega leta. M. Z.

KRŠKE NOVICE

REGISTRACIJA MOTORNIH VOZIL Od 21. decembra dalje poteka podaljševanje registracije za vsa motorna vozila, ki jim poteže veljavnost registracije z 31. decembrom 1969. Registracija bo še 25., 26., 29. in 30. decembra od 7. do 15. ure v pisarni občinske skupščine. Motorna vozila morajo biti poprej tehnično pregledana. Tiskovine za registracijo so na voljo v prostorih Avto-moto društva.

NI INTERESENTOV - Zaradi pomanjkanja garaž je stanovanjska enota pri tovarni pohištva predlagala svojim stanovalcem preureditev dosedanjih košinjakov v Reši v garaže. Interesenti naj bi jih preuredili na svoje stroške po enotnem načrtu. Zato bi imeli 8 let brezplačno garažiranje. Kaže, da ljudem ni do lastnih investicij, čeprav imajo automobile na prostem.

UPOKOJENCE ANKETIRAJO - Skupaj z novoletnimi voščili je tovarna pisarna poslala svojim upokojencem anketo, v kateri so jih avedeli, kakšen način stikov naj bi kolektiv v prihodnje imel z njimi. Nekateri upokojenci so namreč menili, da bi morali sprejeti dosedanje oblike srečanj.

SINDIKAT O REKREACIJI - V Celulozi se že sedaj pogovarjajo o rekreaciji in letovanju v prihodnjem letu. Na nedavnem sindikalnem sestanku so menili, da samo bazen in poletni dom v Poreču ne zagotavlja načrtnega dela pri izkoriščanju prostega časa. Sindikat bo ponovno predlagal samoupravnim organom ureditev rekreacijskega centra ob Krki in na Veliki Planini. Ta predlog so omeni samoupravljiva že obravnavali, vendar so ga odložili brez prave utemeljitve.

V nedeljo pride dedek Mraz

Društvo prijateljev mladine v Sevnici bo priredilo sprejem dedka Mraza za predšolske otroke nad tremi leti starosti v nedeljo, 28. decembra, ob 10. uri v dvorani doma TVD Partizan. Za obdaritev so prispevale delovne organizacije.

Malo je ostalo po delitvi

Krmeljski obrat Metalne je v devetih mesecih letos dosegel 13,5 milijona novih dinarjev celotnega dohodka. Po plačilu vseh stroškov in osebnih dohodkov v znesku 4,84 milijona dinarjev je ostalo še 5.293 dinarjev, kar je ob velikem celotnem dohodku dokaj skromen finančni uspeh. Po mnenju vodstva je to tudi posledica razlik med plansko in obračunsko vrednostjo. Krmeljski obrat se hodi tudi s pomanjkanjem obratnih sredstev, zaradi česar je imel za večkrat blokiran račun.

Povprečni zaslužki

V prvih devetih mesecih letos so znašali povprečni osebni dohodki v gospodarstvu 974 din, v družbenih službah pa 1.145 din. Posamezna večja podjetja so imela tako povprečja: Metalna 1.094, Koplarna 827, Lisca 962, Jutranjka 808 din, Kmetijski kombinat 844, Trgovsko podjetje Sevnica 999, Gostinsko podjetje 948, Mizarška zadruga 986, Kovinsko podjetje Sevnica 921, obrat Tehnogradnja 902 in Komunalno stanovanjsko podjetje 951 din.

Orožje so obnovili

Ob zadnjem pregledu orožja so izvržili 21 kosov, 30 lastnikov so napotili, naj ga dajo najprej popraviti, čez 60 lastnikom pa so dali dovoljenje samo za posest, ne pa za uporabo. To je skupno več kot četrtina vsega strelnega orožja, ki ga imajo posamezniki ali delovne organizacije v sevniki občini. Seveda imajo posamezniki predvsem lovsko orožje (da ne bo preplaha). Letos je bilo izdanih že čez 60 nabavnih dovoljenj.

SEVNIŠKI PABERKI

ANTENA JE POSTAVLJENA. Pred novim snegom so postavili anteno novega radijskega oddajnika v Sevnici. Ker so tudi druge stvari že nared, se bo lokalna radijska postaja Sevnica prvič oglašila na Silvestrovo ob 16. uri popoldne. Zdaj se pripravljajo program.

ISCEJO STROKOVNE SODELAVCE. Z novim obratom, ki bo zaposloval čez 300 ljudi, je konfekcija Jutranjka dosegla optimalen obseg proizvodnje. Naslednja naloga je pridobiti strokovne sodelavce, ki bodo pripomogli k poglobljenemu delu na področju tehnologije in poslovnosti. Kaže pa, da sposobnih sodelavcev ne bo lahko dobili. Podjetje jih zrova išče prek oglasov.

SPOMLADI NOVA CENTRALA. Te dni so obiskali Sevnico predstavniki novozveškega požarnega podjetja in se sanjivali za telefonijo v mestnem ureditvenem območju. Kot je znano, bo Sevnica prihodnje leto, verjetno že spomladi, dobila novo telefonsko centralo v trgovski središču v novem delu mesta.

ZOKRAT DOBER OBISK. Za minuli teden su v Sevnici potekala sklicana konferenca krajevnih organizacij Socialistične zveze, katere pa se je (za razliko od prve) udeležilo dovolj ljudi, da je lahko opravila svoje delo. Po konferenci so se domači kinomaterji predstavili s filmi in diapozitivi a proslave stoletnice sevnikega tabora.

SEVNIŠKI VESTNIK

ELEKTRIFIKACIJA ZELEZNIŠKE PROGE JE KONČANA, sezonski delavci so odšli. Da so odpeljali vagoni, v katerih so stanovali, so minuli teden pri domu TVD Partizan po cesti položili zasilne tire in vagoni prepeljali čez cestni prehod (Foto: M. L.)

KRATEK PREGLED LETOŠNJEGA GOSPODARSTVA

Po rasti še vedno vodi JUTRANJKA

V celoti gledano se je zmanjšala ekonomičnost poslovanja podjetij - Medsebojni dolgovi še vedno naraščajo - Skladi manjši kot lani

Služba družbenega knjigovodstva je pripravila poročilo o letošnjih gospodarskih rezultatih v sevniki občini. Pri tem je zajeto devetmesečno obdobje. Iz analize objavljamo najbolj značilne splošne ugotovitve, ki označujejo minulo obdobje.

Vsa podjetja v občini so ustvarila v tem času za 190 milijonov novih dinarjev celotnega dohodka ali 21 odst. več kot lani. Hitra rast iz preteklih let se torej nadaljuje, očitno pa se manjša ekonomičnost gospodarjenja. Bolj kot celotni dohodek so se povečali stroški - kar za 26,3 odst., pri tem pa se je zmanjšala ekonomičnost.

Gospodarske organizacije zaposlujejo že blizu 2.800 ljudi, kar je skoraj za desetino več kot v lanskem letu. Po zbranih podatkih je narasla tudi delovna storilnost - vendar le za poldruget odstotek, pri čemer je treba upoštevati, da je bila v nekaterih podjetjih že sedaj izredno visoka.

Vse kaže, da težav s plačevanjem še dolgo ne bo konec. Letos so terjatve do kupcev narasle še za 55 od.

stotkov in že presegle 40 milijonov novih dinarjev. Več kot še enkrat manjši so dolgovi sevnikiških podjetij do svojih dobaviteljev, vendar so tudi ti malone še enkrat večji kot lani.

Med industrijskimi podjetji pride več kot pol celotnega dohodka na konfekcijo Lisca, ki je svoje celotni dohodek in stroške povečala za 37,2 odst., dohodek za 44,7 odst. in ostanek dohodka (sklade) za 40,3 odst.

Skupno so podjetja v devetih mesecih ustvarila 21 milijonov din skladov, kar je 8,5 odst. manj kot lani. V analizi je precej prostora namenjeno kmetijski-

Ustanovitev sklada za kulturo

Včeraj je bila v kolodvorski restavraciji v Sevnici sklicana zadnja letošnja seja občinske skupščine. Pomembna točka dnevnega reda je bil zlasti odlok o ustanovitvi sklada za pospeševanje kulturnih in telesnovo-gojnih dejavnosti, ki naj bi pomenil solidno osnovo za razvoj. Skupščina je imela na dnevnem redu še več drugih stvari, o čemer bomo izčrpnije poročali v prihodnji številki.

Zbori borcev do 10. marca

16. decembra se je v Sevnici sestalo predsedstvo občinske organizacije ZB in obravnavalo priprave na občne sbo-re krajevnih organizacij, ki morajo biti opravljene do 10. marca. O natančnem razredu se bodo dogovorili še s predstavniki vseh 10 krajevnih organizacij. Občni zbor občinske organizacije bo v aprilu.

Priprave na sindikalni občni zbor

V drugi polovici januarja bo v Sevnici občni zbor občinskega sindikalnega sveta. V ta namen sklicujejo v sindikalnih podružnicah delovne sestanke, ki naj bi bili opravljene do 19. januarja. Na njih obravnavajo vsebinske priprave ter volijo delegate za občni zbor.

mu kombinatu »Zasavje«, ki je letos zmanjšal celotni dohodek za 15,4 odst., pri tem pa tudi stroške, tako da je to obračunsko obdobje končal z 20.725 dinarji prebitka.

Trgovsko podjetje Sevnica je imelo letos za 7 odst. večji celotni dohodek, porabljena sredstva pa so bila večja za 9,4 odst. Med obrtnimi podjetji ima, v odstotkih merjeno, največjo rast Kovinsko podjetje. Zelo se je povečal tudi celotni dohodek Komunalno stanovanjskega podjetja, ki je narasel za 71 odstotkov.

M. L.

»Samopostrežna« kraja

Drugi časi, drugi običaji. S samopostrežnimi trgovinami so prišli k nam tudi novi kriteriji za kraja. Zadnjič so v samopostrežni trgovini v Sevnici prijeli žensko in ji na kraju samem dokazali, da je krađa s polic, vendar je uprava ni želela prijavit. Podobni primeri so znani tudi drugod. Podjetja nočejo prijaviati, menda iz konkurenčnih razlogov. Češ da bi oster postopek preplašil tudi druge kupce. Torej: če te dobijo, samo sramota, če ne, pa - dobiček.

Studenc: zakaj do nas ne?

Prebivalci Studenca in bližnjih vasi sprašujemo, kaj je s skrbjo za ceste od Impolce do Studenca. Ne moremo razumeti, zakaj ne bi mogli tudi s te ceste odstraniti snega, kot delajo drugje. Zdaj je vožnja skoraj onemogočena. Neprilike s snegom se je zbal tudi naš dovoznik mesa, tako da smo kupci ostali tudi brez tega. F. M.

POJASNILO

Na sestavek »Resen položaj v kombinatu«, ki je bil objavljen 20. novembra, smo prejšnji teden prejeli daljši odgovor kmetijskega kombinata »Zasavje«. Ker je odgovor prispevek k polemiki o klavniškem problemu v Sloveniji, ga bomo v celoti objavili na eni prednji strani našega lista v prihodnji številki.

15. DECEMBRA SVOJEVRSTNA PREDSTAVA:

Sevnica na filmskem traku

13 kinoamaterjev se je združilo v kinosekciji - Pogovor s predsednikom inž. Šeskom

Gozdarski inženir Vinko Šesko je v delovnem času vodja gozdnega obrata v Sevnici, v prostem pa navdušen kino in fotoamater. Ze v študentskih letih so ga pritegnile skrivnosti fotografije, diapozitiva in filma. Kadar se odpravi v hribe (to je večkrat, saj je tudi predsednik planinskega društva, ali kam drugam, jemlje s seboj kamero, s katero lovi enkratne trenutke, pejsaže in motive, ki jih ponuja čudovita narava.

Vinko je te dni postal predsednik novoustanovljene kinosekcije sevnike Ljudske tehnike, ki za začetek združuje 13 ljubiteljev filmanja in diapozitivov. Tu imajo za zdaj 9 snemalnih kamer.

»Da smo se sklenili organizirati v sekcijo, je po svojo pripomogla predstava 15. decembra, ko smo sevnikiški amaterji prikazovali filme z letošnje proslave stoletnice tabora ter diapozitive. Razen mene so pri tem sodelovali še Pavkovič, Motore, Tomšič in Anzelc. Ljudje so bili, kot pravijo, zadovoljni. Mnogi za naše delo sploh

vedeli niso,« je dejal inž. Šesko.

»Namen naše sekcije,« je nadaljeval, »je organizirano izmenjavati izkušnje in se strokovno izpopoljevati. V kinoamaterstvo bomo uvajali tudi druge. Sklenili smo, da se bomo pozimi sestajali vsako prvo in tretjo sredo v mesecu, poleti pa enkrat na mesec.«

M. L.

106 PROŠENJ NA PRVI NATEČAJ

Prvič - najbolj potrebnim

Razdeljenih je 270.000 din za stanovanja borcev - Drugi natečaj bo marca, tretji junija

Odločitev nikakor ni bila lahka: 106 prošilcev je zaprosilo za nad 5 milijonov novih dinarjev posojila, posebna komisija občinskega odbora Zveze borcev pa je imela na voljo vsega 270.000 dinarjev. »Ko smo objavili prvi natečaj, smo se zavedali, da bo veliko nekdanjih borcev prosilo za pomoč. Posebno v otročnih krajih še mnogi živijo v zelo slabih stanovanjih, ponekod v pravi revščini. Naša občina je dobila 0,62 odst. denarja, ki je v Sloveniji na-

menjen za stanovanja borcev. Ker se zavedamo, da so potrebe mnogo večje, smo del denarja - 300.000 dinarjev - oročili pri banki, na kar bomo po 13 mesecih dobili še 220.000 dinarjev posojila. Na ta način bomo skušali pomagati vsaj najbolj potrebnim.« pripoveduje predsednik občinskega odbora ZB Jože Jenčič.

Da je razdelila prvih 270.000 dinarjev, je imela komisija veliko dela, ko si je ogledovala stanovanjske razmere vsakega prošilca. Največ posojil je bilo odobreno za popravila stanovanjskih hiš, za kar je zaprosilo od 106 kar 82 prošilcev. Posojila znašajo 5.000 do 10.000 dinarjev, dana pa so pod ugodnimi pogoji, tako da jih bodo ljudje lahko počasi vračali.

Semafori namesto zapornic

Da bi zmanjšali stroške, ki jih je občina dolžna plačevati za vzdrževanje prehodov cest četrtega reda in poljskih poti čez železniške tise, nameravajo v Zapužah pri Boštanju in pri Jelovcu zapornice nadomestiti z avtomatičnimi semafori, kar je precej cenejše vzdrževati. V ta namen bi občina prispevala 100.000 dinarjev, ki bi se izplačali za v dveh letih in pol. Denar bi si sposodili pri celjski kreditni banki iz sredstev matematičnih rezerv.

GOSTINSKO PODJETJE SEVNICA

va bi na veselo

SILVESTROVANJE v kolodvorski restavraciji

Izbran menu in pristna domača pijača. Zabaval vas bo plesni ansambel »YPSILON«! Vsem svojim gostom želimo srečno in veselo novo leto 1970!

Prvi stroj, ki vari sam

Avtomatični varilni stroj znamke ARMCO že vari cisterne v trebanjskem podjetju KEMO-OPREMI

Po letih obstoja zelo mlado podjetje KEMOOPREMA v Trebnjem preseneča obiskovalca s svojo tehnično opremljenostjo. Ne dolgo tega smo pisali o izdelovanju tipičnih montažnih hal z uporabo avtomatskega točkastega varjenja, ki ga pri tem uporabljajo, zdaj pa imajo še eno novost: v podjetju dela pri nas prvi avtomatski stroj za varjenje cisterne.

Napravo je dobavila tvrdka ARMCO, njeno delovanje pa je sila zanimivo tudi za obiskovalce, kot so člani Izvršnega odbora občinske konference SZDL, ki so si v četrtek ogledali njeno delo. Naprava deluje izredno natančno in hitro ter nadomešča celo vrsto delavcev pri nenačrtno in enoličnem delu, kot je zavaritev velikih kolobarjev debele pločevine, ki sestavljajo cisterne. Kakšne so njene tehnične in ekonomske prednosti, bodo se natančno izmerili.

KEMOOPREMA ima še velike načrte, po katerih namerava v nekaj letih doseči 3 do 4 milijarde Sdin celotnega dohodka. Za investiranje bo potrebovala posojilo. Podjetje se bo razvijalo v treh smereh: v izdelavo tipičnih industrijskih dvoran, cisterne ter opreme za kemično industrijo. To so izdelki, po katerih je vse večje povpraševanje.

M. L.

Jutri o občnih zborih ZB

Jutri, 26. decembra, se bo v Trebnjem sestal občinski odbor Zveze borcev, da bi določil razpored občnih zborov organizacije, ki bodo opravljani v januarju in februarju. Na dnevnem redu je tudi program dela za prihodnje leto in obravnava statusa organizacije.

Nič ni brez čistih računov

Novi statuti so priložnost, da se izboljšajo odnosi med obrati in matičnimi podjetji

Komisija za družbeno-ekonomske odnose pri občinskem komiteju ZK, ki jo vodi Jože Godnjavec, je 19. decembra sklicala posvet s predstavniki šestih največjih obratov s sedeži zunaj občine, ki zaposlujejo tretjino vseh zaposlenih v trebanjski občini. Čeprav se posvet niso vsi udeležili, je bil vendarle koristen. V razpravi je sodeloval tudi Roman Ogrin, sekretar občinskega komiteja ZK.

Varoklj za sedanje nezadovoljstvo so znani. V obratih s sedeži v drugih občinah največkrat ne vedo natančno za rezultate svojega dela, nimajo materialne osnove za samoupravo, običajno so slabše obveščeni, matično podjetje se ne zanima za delo družbeno-političnih organizacij v obratih, pogosta je slabša organizacija dela, nastajajo pa tudi težave pri zbiranju denarja za družbeni standard.

Razumljivo, da v sedanjih težnjih po integraciji, ko se število takih obratov veča, ni nihče proti združevanju, nasprotno: tako združevanje v občini podpirajo, ob tem pa terjajo, naj se dosledno razčistijo ekonomski odnosi med obrati in centralami. Statuti, ki jih pripravljajo, so priložnost, da se stvari sistemsko izboljšajo.

V razgovoru s predstavniki trebanjskega obrata GO Novo mesto in Tovarne si-

Več prometa — manj dohodka

Dražja zdravila in večja poraba ter prodaja kozmetičnih in drugih izdelkov, da se je promet lekarne v primerjavi z lanskim letom za četrtno povečal. V desetih mesecih letos so v trebanjski občini prodali za 812.855 dinarjev zdravil, sanitetnega materiala in drugega blaga. Značilno je, da so v poslovalnicah lekarne lani dosegli dobrih 40 odstotkov razlike v cenah, letos pa celo manj kot 30 odstotkov. Kljub povečanemu prometu se je zato dohodek povečal le za nekaj odstotkov, povprečni osebni dohodek pa so od lanskih 1.186 din narasli le za 4,2 odst.

valnih strojev z Mirne se je pokazalo, da so zadeve v različnih podjetjih sicer različne, vendar pa v glavnem trditve o neurejenih odnosih držijo in terjajo, da se leti izboljšajo.

Šentrupert: niso pospravili za seboj

»Ob modernizaciji ceste proti Mokronogu je cestno podjetje jemalo pesek ob Bistrici, prostor pa ob odhodu pustilo neurejen, tako da ob višji gladini voda poplavlja bližnja zemljišča. Zahtevamo, da krivec, brž ko je mogoče, to malomarnost odpravi,« so terjali na zboru volivcev v Šentrupertu, kjer so obravnavali krajevne probleme in delo krajevne skupnosti.

marsikoga je rešila le naravna

Dobro založene trgovine (na sliki je Mercatorjeva blagovnica v Trebnjem) vabijo k noveletnim nakupom. (Foto: M. Vesel)

NEKAJ OSNOVNIH PODATKOV O LETOŠNEM GOSPODARJENJU

Skoraj pol gospodarstva - neznanka

Nevezdržno je, da za pol gospodarstva skupščina nima podatkov — Večji stroški, manjši skladi — Zmanjšana izguba v kmetijski zadrugi

Vse bolj težavno je posredovati kolikor toliko celovito podoba o gospodarjenju podjetij v trebanjski občini, ker ni podatkov o poslovnih rezultatih obratov, ki imajo svoje sedeže zunaj občinskih meja. Njih število pa se je zadnja leta (pripojitev TSS Mirna) še povečalo. Vse težje je tudi občinski skupščini in njenim organom vplivati na gospodarjenje, zato je tudi po tej plati opravljiva zahteva, da obrati morajo imeti svoje obračune, saj brez njih sploh ne vedo, kako gospodarijo.

Za letošnje poslovne rezultate podjetij, katerih podatke imamo na voljo, je značilno, da se je za dobro petino povečal skupni celotni dohodek, še bolj kot ta pa so se povečali tudi stroški. Na 100 dinarjev porabljenih sredstev so lani podjetja ustvarila 133 dinarjev, letos pa samo 128,28 din celotnega dohodka. To pomeni, da se je še zmanjšala ekonomičnost go-

računsko dobo le kmetijska zadruga Trebnje, če ne upoštevamo Vodne skupnosti Mirna, ki ima tudi manjši primanjkljaj. Pri zadrugi je treba navesti, da je izguba v primerjavi s celotnim dohodkom malenkostna, saj znaša le 21.049 din, lani pa je v istem času nanesla 251.738 dinarjev.

Rezultati v posameznih dejavnostih in podjetjih, so zelo različni. Presenetljivo (dolekter ne vemo za varoklj) je opazno zaostajanje industrije kot dejavnosti. Letos ima skoraj še enkrat manjše sklade kot v lani, pa tudi celotni dohodek zaostaja za drugimi gospodarskimi panogami. Na vse to ima posebno velik vpliv slabši poslovni uspeh v mirenški »Danis«, ki je posledica večje konkurence na trgu in večjih družbenih davkov. Kljub večji količini izdelkov podjetje ni doseglo niti lanskega celotnega dohodka niti tretjine lanskih skladov.

Spodbuden je ponoven napredek obrtnih delovnih organizacij, ki so povečale celotni dohodek za 22 do 47 odst., skupne sklade pa za 56,3 odst. Še naprej se naglo veča tudi dohodek komunalne stanovanjske dejavnosti, ki je narasel skoraj za polovico, skladi pa za več kot trikrat.

M. L.

Leto 1970 bo še boljše

Osebni dohodki in materialni izdatki v osnovnih šolah so se letos povečali za 26 odstotkov

Za dobro četrtino so se letos v primerjavi z lanskim letom povečali dohodki osnovnega šolstva, ki so znašali v prvih devetih mesecih 2,99 milijona dinarjev, lani pa 2,37 milijona. Za 26 odstotkov so se povečali tudi materialni izdatki, kar je velik napredek — vendar še vedno premalo v primerjavi s potrebami.

Skupni osebni dohodki so se letos povečali za 26,2 odst. v primerjavi z lanskim letom. Skupno povprečje vseh 154 zaposlenih je znašalo letos 1.080 dinarjev, lani pa je 874 dinarjev. Povprečja so po posameznih osnovnih šolah precej različna, na kar vpliva zlasti kvalifikacijska struktura zaposlenih. Najvišje povprečje ima osnovna šola Mokronog — 1.207 din, najnižje pa osemletka v Velikem Gabru — 876 dinarjev.

Podatki, ki jih objavljamo iz poslovnega poročila, ki ga je pripravila služba družbenega knjigovodstva, dokazujejo, da se je položaj šolstva bistveno izboljšal. Izboljševal pa se bo tudi v prihodnjem letu. Republiška izobraževalna skupnost bo poskrbela, da

V. Loka: pripravljajo »Raztrgance«

Na Veliki Loki se je te dni sestal odbor kulturno-prosvetnega društva »Ivan Cankar« in sklenil, da bo letošnje zimo pripravil partizansko igro »Raztrganci«, ki jo je napisal Matej Bor. Zadnja leta je to društvo pripravilo uprizoritve več ljudskih iger in imelo z njimi uspeh tudi v drugih krajih.

Na seji so sklenili, da bo društvo pripravilo letošnje silvestrovanje, in sicer v dvorani zadrugskega doma.

Vel. Loka: vztrajajo pri sejmih

Kmetje iz Velike Loke in okolice še niso pozabili na obljubo kmetijske zadruge Trebnje, da bo spomladi 1968 obnovila redne plemenske sejme je v tem kraju — v sodelovanju s krajevno skupnostjo. Ta čas je že zdavnaj minil, sejmi, ki bi bili po pričnanju kmetov zelo koristni, pa še vedno ni. Na to so znova opozorili na zboru volivcev te dni. Zdaj kaže, da bodo sejme le obnovili. Kmetje predlagajo, naj bi bili vsak drugi četrtek v mesecu.

odklonjena darila?!

Ko so prejšnji teden aktivisti občinske organizacije Rdečega križa razdeljevali delno rabljena oblačila in obutev, ki so jih dobri ljudje prispevali za pomoč potrebnim, so bili presenečeni. Ko so z avtomobilom darila pripeljali tudi v Sentlovrenc, so jih tamkaj zavrnili.

Mar v Sentlovrencu in okoliških vaseh ni ljudi, ki bi jim pomoč prišla prav?

Šola tudi v Dobrničju

V petek, 19. decembra, je začela s poukom večerna kmetijska šola v Dobrničju, za katero se je prijavilo 31 kmetovalcev. To je že tretja kmetijska šola, ki je letošnjo zimo začela delovati v trebanjski občini. Prav razveseljiv je obisk, ki močno presega pričakovanja, kar dokazuje, kako je bilo kmetijsko izobraževanje potrebno. K zanimanju seveda veliko pripomorejo tudi kvalitetna predavanja.

Mirna: obisk je odsev dejavnosti

Okoli sto ljudi se je prejšnji teden udeležilo zboru volivcev, na katerem so razen občinskega statuta obravnavali tudi dosežki dela krajevne skupnosti ter sprejeli načrt za prihodnje obdobje. Ze sam obisk je odsev velike prizadevnosti in uspehov krajevne skupnosti, ki je po svojem delu med prvimi, če ne prva v občini. Tej krajevni skupnosti, ki jo bo še nadalje vodil Ivan Janežič, bomo v eni prihodnjih številkih posvetili obširnejši sestavek.

Dol. Nemška vas: voda in elektrika

Elektrificirati je treba zadnje naselje na območju krajevne skupnosti in pri tem pomagati vaščanom Gradišča. V Dol. Ponikvah je 11 hiš še brez vodovoda, Dol. Dobrava pa še vsa. Po vsej verjetnosti bo treba postaviti tudi pomožni električni transformator za vasi Češnjavec, Lukovek in Dobrava, kjer je električna napetost zelo slaba. Na te naloge so udeleženci zboru volivcev v Dol. Nemški vasi opozorili, ko so obravnavali delo krajevne skupnosti v minulem obdobju in sprejemali načrte za naprej.

TREBANJSKE IVERI

■ VABILO ZA DAROVALCE KEVI. V torek, 30. decembra, bo v Novem mestu krvodajalska akcija, v kateri naj bi po raspisani sodelovalo tudi 60 ljudi iz trebanjske občine. Krajevna organizacija RK zbira prijave.

■ NOVOLETNI POPUST. Prodajalna Novotehne v Trebnjem nudi popust pri nakupu pralnih strojev. Pri denarnem plačilu daje 300 novih dinarjev popusta, pri posojilu pa 200 dinarjev.

■ NOV PREDSEDNIK KS. Torokovega zbora volivcev v Trebnjem se je udeležilo razmeroma malo ljudi, kar je novo potrdilo, da je v večjih krajih zanimanje za krajevne probleme mnogo manjše kot v majhnih, kjer so ljudje odvisni zgolj od svojih prizadevanj. Na zboru so izvolili nov svet krajevne skupnosti, ki ga bo vodil Ivan Longar.

■ VELIKO PRIJAV. Delavski univerzi se je s pomočjo mladinske organizacije posrečilo zbrati okoli 30 prijav za večerno osnovno šolo, ki bo začela delovati v januarju.

■ STUDJE SE NI V TREBNJEM. Spodnji del Temeniške doline zelo zanimiva, kako je s studji o vodnih virih in preskrbi z

vodo, saj se niso pozabili poletni tečaji, ko je zmanjkovalo vode. Ker poraba vode nenehno naraste, se vada tudi bojazen, da bo preskrba z vodo še manj zanesljiva. Studija je sicer že narajena, vendar le še na predletju pri izvedenih vodnega sklada Slovenije.

■ ZADOSKA ZE PRISOTNOST. Kemooprema je izdelala za občinsko sodišče poseben gong, s katerim lahko sodnik, ki vodi razpravo prekine vpitje ali drugačno motenje razprave. Na sodišču pa stajajo tudi gong, da so stranke mnogo bolj mirne in da gonga skoraj ni treba uporabljati.

■ TRGOVINE VABIJO. Okrajne trgovine vabijo k noveletnim nakupom. Povečini so dobro založene z igračami in drugimi rečmi, primernimi za obdaritev otrok.

■ ZAČELO SE JE. Baza AMZ Slovenije v Trebnjem ima te dni polne roke dela z vozili naših in tujih delavcev, ki se za praznike vračajo iz zahodnih dežel, kjer so začasno na delu. V nedežo na primer so ves dan vlačili pokvarjene avtomobile, ki so obstali na cesti. Med njimi ni bilo tako rekoč nobenega domačega.

TREBANJSKE NOVICE

Nobenih „iger“ na račun rudarjev

Odborniki podprli načrte o preusmeritvi, ki jih je izdelal rudnik sam — Upoštevati pa je treba tudi inanci o ustanovitvi obrata VEGE in o zaposlitvi rudarjev v drugih domačih delovnih organizacijah

Na nedavni seji zbornice delovnih skupnosti občinske skupščine Kočevje so odborniki razpravljali predvsem o preusmeritvi Rudnika. Najpomembnejši sklep razprave je bil, da zbor prvenstveno podpira načrte za preusmeritev, ki jih je izdelal Rudnik sam, se pravi načrte o izgradnji obratov za predelavo glin.

Kolektiv Rudnika pa naj pri tem upošteva nekatere pripombe na svoj program, ki so jih dali razni republiški organi in ustanove, nanašajo pa se predvsem na tiste dele programa, ki govorijo o realnosti investicije, kvaliteti glin in zaposlenih.

Sprejeti je bil tudi sklep, da se pripombe, ki jih je dal na program preusmeritve Rudnika Gradbeni center Slovenije ovržejo, ker so premalo utemeljene, nekatere pa so celo izpeljane iz povsem napačnih osnov. Če pa center na svojih pripombah vztraja, naj jih ponovno dokaže.

Nadalje so odborniki zahtevali od Gospodarske zbornice — predstavništva sta bila prisotna na seji — hitro, neposredno, otipljivo in nepristransko pomoč Rudniku pri njegovi preusmeritvi. Poudarili pa so, da mora vsak, kdor bo tako ali drugače vplival na tako ali drugačno preusmeritev Rudnika, prevzeti tudi vso odgovornost, če sprejeta preusmeritev ne bo za kolektiv Rudnika najboljša.

Večji del razprave je namreč prevečala misel, da so neke v ozadju sile, ki bolj ali manj zakrito namigujejo, da

jim zamisel o preusmeritvi, ki jo je izdelal Rudnik, ni všeč. Vse doslej pa ti namigi niso bili dovolj prepričljivi, da bi kolektiv Rudnika in odborniki prepričali, da program Rudnika za preusmeritev ni dober. Pač pa so odborniki in kolektiv Rudnika doslej dobili vtis, da bi z denarjem republiškega rezervnega sklada, ki je namenjen za preusmeritev kočevskega Rudnika, nekateri radi reševali druge zadeve.

Odborniki so posebno poudarili, da bi z veseljem sprejeli dobronamerne, utemeljene in prepričljive pripombe ne program Rudnika, vendar ne bodo dopustili, da bi se kdor koli igral z usodo kočevskih rudarjev.

Dr. Dougan pride v Kočevje

Kot smo zvedeli iz zanesljivih virov, bo v kratkem (predvidoma že 7. januarja) obiskal Kočevje predsednik Turistične zveze Slovenije dr. Danilo Dougan. S predstavniki občinske skupščine, turističnih in gostinskih organizacij se bo pogovarjal predvsem o bodočem razvoju turizma na Kočevskem. Kočevska je turistično zelo slabo razvita že v primerjavi z ostalo Dolenjsko, čeprav tudi Dolenjska precej zaostaja za razvojem turizma v Sloveniji. Temu so krive predvsem slabe ceste, ki so na Kočevskem skoraj vse makadamske.

Občni zbor sindikata

22. decembra je bil v Kočevju občni zbor občinskega sindikalnega sveta. Na njem so razpravljali največ o samoupravljanju, izobraževanju, združevanju podjetij, usklajitvi samoupravnih aktov z dopolnitvami ustanov, o informiranosti, beneficirani delovni dobi, rekreaciji, cenah in drugem. Izvolili so 31-članski novi plenum občinskega sindikalnega sveta in 3-članski nadzorni odbor. Občnemu zboru so prisostvovali tudi predstavniki republiške Zveze sindikatov in predstavniki sindikatov okoliških občin. Več bomo o tem poročali prihodnje.

„Roške fante“ iz Kočevja

Že 13 let se vrtimo po njihovih taktih

Člani ansambla ROSKI FANTJE ste?

Mihael Radosavljevič-Pičo — bobni, Tone Obratović — ritem in solo kitara, Peter Frangež — harmonika, Alojz Kužnik — trobenta in Janez Hočvar — klarinet in saksofon.

Od kdaj ansambel obstaja?

Od leta 1956. V teh trinaštetih letih pa se je več članov že izmenjalo. Najstarejši član je bobnar Mihael Radosavljevič-Pičo. Kdo je vaš aranžer, komponist?

Aranžerja skladb, ki jih igramo, sva Alojz Kužnik in jaz. Midva sva tudi napisala nekaj skladb v narodnozabavnem melosu. Kje vse ste doslej igrali

oziroma nastopali?

Na raznih prireditvah po vsej Dolenjski in delno Hrvaški. V tej jesenski zimski sezoni igramo vsako soboto na plesu v kavarni ZVEZDA, poslovavnici HOTELA PUGLED. Kakšno glasbo igrate?

Narodnozabavno in plesno, ki ju ljudje radi poslušajo in sta najbolj popularni.

Kaj menite o moderni glasbi?

Moderna glasba je predvsem za mladi svet, starejši pa se bolj ogrevajo za narodnozabavno.

Kateri ansambli so vam všeč?

Kvintet bratov Avsenik, ansambel Slak in Ljubljanski jazz ansambel.

J. P.

Gospodarstva, ki niso gospodarstva

Kmetje ne vidijo rešitve v kmetijstvu, ampak v turizmu — Zato tudi zahtevajo boljše ceste

2270 zasebnih kmetijskih gospodarstev je zabeleženih pri davčni upravi kočevske občinske skupščine. Vendar večina izmed njih v resnici niso nobena gospodarstva, saj jih komaj 408 plačuje davek. Nekateri kmetje se s svojim gospodarstvom komaj za silo preživljajo.

Velika večina kmetov ne vidi zase več rešitve v kmetijstvu, ampak v — turizmu. Prav zato so kmetje med tistimi, ki vedno odločneje zahtevajo modernizacijo cest v občini. Pričujejo namreč, da bi s hitrejšim razvojem turizma nekateri ugodneje

prodali svoje prideleke, spet drugi bi turistom nudili razne usluge (prenočišča itd.), nekateri pa pričakujejo, da bi se zaposlili v uslužnostih in drugih dejavnostih, ki bi bile potrebne zaradi večjega turističnega prometa.

Potrjen mandat

Na zadnji seji zbornice delovnih skupnosti občinske skupščine Kočevje so odborniki potrdili mandat odborniku Ivanki Jurkovič, ki je bila izvoljena na nadomestnih volitvah v volilni enoti »socialno zavarovanje in drugi«. Prejšnja odbornica te volilne enote Meta Kokalj se je namreč izselila iz Kočevja.

Proslava dneva naše armade

V počastitev JLA je 20. decembra pridelil predsednik občinske skupščine Kočevje Miro Hegler sprejem za aktivne in rezervne oficirje, spomeničarje in sorodnike padlih borec. Ob tej priložnosti so predstavniki JLA čestitali učenci osnovne šole in dijaki gimnazije. Zahvalili se jim je narodni heroj Jože Boldan-Silni, ki je pionirjem in mladincem izročil tudi darilo. Nato je predstavnik JLA Vukoje Mrdanović podaril značko JLA gimnaziji Ljudi Mohar in učencu osemletke Bojanu Moharju.

Zvečer je bila v Šeškovera domu akademija, na kateri je govoril narodni heroj Jože Boldan-Silni; v kulturnem delu programa so nastopili učenci glasbene in osnovne šole, dijaki gimnazije in vojski.

Naslednji dan je bilo v Kočevju več športnih tekmovalij med rezervnimi in aktivnimi oficirji. Na sam praznik, 22. decembra zvečer, pa je bila v Likovnem salonu odprta foto razstava.

Silvestrovanja v Kočevju

Gostinsko podjetje HOTEL PUGLED bo organiziralo silvestrovanje v skoraj vseh svojih obratih. Rezervacije (s hrano oziroma pijačo) veljajo v hotelu 75 dni, kavarni 45 dni, gostilni »Roga« 45 dni, v Koludivrski restavraciji pa ni rezervacij, čeprav bo ples. V hotelu, kavarni in gostilni »Roga« bo ples tudi 1. januarja zvečer. Rezervacije za hotel so bile razprodane že pretekli teden. Silvestrovanje s plesom bo tudi v podjetju RESTAVRACIJA, kjer ne bo rezervacij. Vsak bo plačal le tiso, kar bo pojedel in spil.

Volitve in imenovanja

V ločeni komisiji za izvedbo referendumov za združitve podjetij kemične tovarne MELAMIN in LIK — Lesna industrija Kočevje sta delavska sveta obeh podjetij imenovala:

■ za podjetje MELAMIN: Leona Milarja (predsednik komisije), Staneta Lukavečkega in Ferdinanda Letiga (oba za člana),

■ za podjetje LIK: Ivana Merharja (predsednik komisije), inž. Antona Turka in Antona Bregarja (oba za člana).

Dedek Mraz bo obdaril otroke

Danes ob 11. in 16. uri bo v Šeškovera domu v Kočevju za šolarje igrice »Dedek Mraz prihaja«. Isto igrico bodo v naslednjih dneh večkrat ponovili, na koncu vsake pa bo dedek Mraz obdaril otroke članov naslednjih kolektivov:

26. decembra ob 15.30 občinska skupščina, ELEKTRO,

27. decembra ob 15.30 kemična tovarna MELAMIN,

28. decembra ob 10. uri AVTO KOČEVJE,

28. decembra ob 15. uri KOVINAR, KOČEVSKI TISK,

29. decembra ob 15.30 LIK.

Naval na televizorje

V tednu po pocenitvi televizorjev EI NIS so v kočevski NAMI prodali vse, kar so jih imeli na zalogi. Skupno so do preteklega tedna prodali 35 televizorjev, nadaljnjih 21 kupecev pa je televizorje naročilo. Zaradi novega popusta prodajo precej več tudi ostalega blaga. Med večjimi stvarmi grede zelo v promet pralni stroji.

S seje občinske skupščine Kočevje

Na zadnji seji OBS Kočevje, ki je bila 23. decembra, so razpravljali in sklepali predvsem o zaposlovanju, izobraževanju, nekaterih prištevanih stopnjah v prihodnjem letu, sprejeli pa so tudi več odlokov. Potrdili so tudi poročilo komisije za družbeni nadzor o nekaterih nepravilnostih v občinski upravi (predvsem v zvezi s stanovanjskimi krediti) in sklenili, da bodo ves ta material predali javnemu tožilstvu, ki naj ukrepa naprej. Več o seji prihodnje.

Sprejem za kulturnike

Predsednik občinske skupščine Kočevje Miro Hegler je 19. decembra sprejel na razgovor predstavnike občinske Zveze kulturno-prosvetnih organizacij, ki so ga seznanili s programom dela za leto 1970 in šibkim finančnim položajem kulture. Predsednik pa je kulturnike seznanil z nič kaj rožnatimi izgledi za oblikovanje občinskega proračuna za prihodnje leto. Menil je tudi, naj bi v prihodnje v občini pomagali predvsem tistim kulturnim dejavnostim, v katerih dela največ mladine. Več bomo o razgovoru poročali v eni prihodnjih števil na sega lista.

Vsak navija zase

Na nedavnem posvetu gospodarstvenikov kočevske občine so razpravljali tudi o financiranju narodne obrambe. Nekateri so predlagali, naj bi v občinski sklad za financiranje narodne obrambe prispevala vsaka delovna organizacija določen (enak) znesek na zaposlenega, drugi pa naj bi prispevek plačevali v določenem odstotku na vsak dinar dobička. Tako je inž. Savo Vovk, direktor kmetijskega podjetja združenega KGP Kočevje, predlagal:

— Od vsakega dinarja dobička naj bi podjetje plačalo 0,04 din v sklad za narodno obrambo.

Direktor kemične tovarne Jože Košir pa ga je zavrnil, namigovaje na izgube, ki jo imajo nekateri kmetijski organizacije:

— To pomeni, da bi ti rad iz sklada še kaj dobil!

DROBNE IZ KOČEVJA

■ ZADNJA STEVILKA revij za vrtičkarje, rejce malih živali in ljubitelje narave je izšla. Tako je letnik 1969 zaključen. Ta revija, ki izlaja vsak mesec, je med kočevskimi vrtičkarji priljubljena in ima 47 naročnikov. Številni naročniki se naravnost. Revija je pisana zelo razumljivo, pa tudi slikovito zelo pestro.

■ DR. JANEZ KLUN JE ZAPUSTIL Kočevje. Frecelil se je v Ljubljano, kjer se bo specializiral za ginekologijo. V Kočevju je bil vrsto let in sino z njim izgubili dobrega in vsajnega zdravnika. Marsikateri bolnik na bo pogrešal, pogrešali pa ga bodo tudi občani, ki so z njegovim odhodom izgubili družabnega človeka. Občani želijo, da bi se po končani specializaciji vrnil v Kočevje.

■ UPOKOJENCE JE POVABILO več kočevskih podjetij na družabni sestanek, seveda vsako le svoje. Na takih sestankih ob koncu leta, ki postajajo že običaj, se pogovarjajo o položaju v podjetju, obujajo spomin na svoje delo, se pogovarjajo o načrtih podjetja, seveda za je po-

skrbjeno tudi za razvedrilo in zabavo, saj je blizu novo leto.

■ PRECEJ ZASIEDENA JE BILA in mogoče dvorana doma sloboda Šeškava. Za ravnateljstvo in zabavne prireditve je bila od dana kar 7-krat. Šel so bile nekatere zelo slabo obiskane, čeprav v Kočevju radi poudarjamo, da je v mestu premalo kulturnih prireditev. Iyvorano je rezerviral tudi Dedek Mraz, ki bo pridelno otroke obdaril in se jim predstavljal v igrice »Dedek Mraz prihaja«.

■ ZA SILVESTROVANJE se pridno pripravljajo gostinski obrati. Nekateri obrati so razprodani že vse vstopnice, čeprav so cene rezervacij visoke (v cenah sta vrčanini tudi hrana in pijača). Večina občanov pa bo pričakala novo leto doma.

■ NOVOLETNA DARILA so začela pošiljati svojim poslovnim sodelavcem in kupcem kočevska podjetja. Običajna darila, ki pa jih je letos manj kot v preteklih letih, so kalendarji, beležke, kemični zvižčniki in podobno.

Proizvodni plan za letos že dosežen

Industrijska podjetja kočevske občine so že do konca novembra dosegla planirano proizvodnjo za letos — Zaposlenih je bilo nekaj manj

V prvih enajstih mesecih letos so industrijska podjetja v kočevski občini v primerjavi z istim obdobjem lani dosegla za 15,7 odst. večjo proizvodnjo, za 15,1 odst. večjo čisto fakturirano realizacijo in za 17,8 odst. večji izvoz — vse to pri 1,2 odst. manj zaposlenih.

V prvih enajstih mesecih letos so v primerjavi z istim obdobjem lani vsa industrijska podjetja dosegla večjo proizvodnjo, najbolj pa so jo povečali LIK (45,1 odst.), Kočevski tisk (41,8), INKOP (28,7), TRIKON (16 odst.) itd. — Najmanj so jo povečali v ITAS, in sicer za 6,3 odstotka.

Tako so kočevska industrijska podjetja kot celota do konca novembra dosegla in celo za 1,2 odst. preseгла letni plan čiste fakturirane posamezniki pa so letni plan presegli največ pri INKOP (17,8 odstotka). Edini podjetji, ki letnega plana nista presegli mesec dni pred ro-

kom, sta LIK in kemična tovarna.

Porast čiste fakturirane realizacije so dosegli v LIK za 37,3 odst., pri Kočevskem tisku za 24,4 in INKOP za 23,1. Letni plan čiste fakturirane realizacije so podjetja dosegla za 90,9 odst. Presegel ga je edino Kočevski tisk, in sicer za 1,9 odst.

Zadnjega dne v novembru letos je bilo v kočevskih industrijskih delovnih organizacijah zaposlenih za 1,1 odst. manj ljudi kot istega dne lani. V vseh enajstih mesecih pa je bilo zaposlenih 1,2 odst. manj. Glede na letni plan zaposlenih so 3 podjetja zaposlovala manj ljudi, kot

je bilo predvideno, 4 več, 2 pa točno po planu.

Do konca novembra so industrijska podjetja izvozila za 17,8 odst. več kot v istem obdobju lani. Najobčutnejše povečanje so zabeležili pri ITAS (74,1), LIK (54,3), INKOP in TRIKON. Nobeno podjetje pa ni izvozilo manj kot lani. Kljub temu so podjetja dosegla svoj izvozni plan za letos in s 70,1 odst. Izvozni plan je preseglja le kemična tovarna (za 2,3 odst., ostala podjetja pa so pod njim).

Mali oglas,

Ki ga objavite v Dolenjskem listu — sanjsje aspeht Prebere ga 150.000 gospodinj, vdov, kmetovalcev, dijakov, uslužben in vojakov doma in po svetu! Poizkusite!

Nov program izobraževanja

Tudi v prihodnjem letu bo Delavska univerza Ribnica imela več šol, tečajev in seminarjev

Na podlagi izkušenj preteklih let je delavska univerza Ribnica pripravila za prihodnje leto obširen program izobraževanja, ki zajema družbeno, strokovno in splošno izobraževanje.

V delu programa, ki govori o družbenem izobraževanju je predvidena predvsem organizacija političnih šol, raznih seminarjev in podobnega. Na področju strokovnega izobraževanja bo organizirala delavska univerza razne tečaje za pridobivanje kvalifikacij, šolo za odrasle, splošno kmetijsko šolo itd. V delu programa, ki zajema splošno izobraževanje, pa je predvidenih več jezikovnih in gospodinjstkih tečajev, obramb-

na in turistična vzgoja prebivalstva, prometna vzgoja in drugo.

Delavska univerza si je z novim programom izobraževanja zadala občutno več nalog kot v preteklem letu. Program bo lahko izpolnila le, če bodo uresničena prizadevanja za tesno sodelovanje z delovnimi organizacijami in drugimi dejavniki v občini. To poudarjamo predvsem zato, ker se je v preteklih letih dogajalo, da delavska univerza za svoje delo ni našla vedno razumevanja pri delovnih organizacijah. Upajmo, da bo v bodoče to sodelovanje boljše in da ne bo bojazen, da delovni program univerze ne bi bil izpolnjen.

Do oktobra že vse prodano

ZIČNICA ima vedno več naročil, zato so začeli graditi novo veliko proizvodno dvorano

Avgusta 1969 je začel ribniški obrat podjetja ZIČNICA Ljubljana graditi s svojo gradbeno skupino novo 420 kvadratnih metrov veliko proizvodno dvorano. Zdaj je že pod streho, do konca januarja bo zaprta in zasteklena, nato bodo opravili še ostala potrebna dela, in če bo šlo vse po sreči, jo bodo za prihodnji 1. maj že odprli.

Graditi so jo začeli zato, ker imajo vedno več naročil in morajo povečati proizvodnjo. Razen tega zahtevajo kupci tudi večje proizvode (sušilne kanale, popolne lakirnice), zaradi česar potrebuje obrat tudi večje proizvodne prostore. Proizvodnja imajo prodano že do oktobra prihodnjega leta.

Če bi nova proizvodna dvorano gradilo gradbeno podjetje, bi gradnja veljala okoli

260.000 din, ker pa jo grade sami, bo precej cenejša. Seveda bodo kupili tudi nekatere nove stroje, kar jih bo veljalo okoli 150.000 din. Delo bo tako bolj modernizirano, lažje in boljše.

Zaradi naraščajoče proizvodnje potrebujejo tudi vedno več delavcev. Od oktobra so sprejeli na delo 8 novih, pravijo pa, da jih potrebujejo še enkrat toliko, predvsem ključavničarjev in kleparjev. Skupno je v ribniškem obratu zdaj zaposlenih 37 ljudi.

V prvih devetih mesecih 1969 je 29-članski kolektiv ustvaril 1,6 milijona din celotnega dohodka ali 68 odstotkov več kot v istem obdobju preteklega leta. Povprečni osebni dohodki v prvih desetih mesecih 1969 so znašali v obratu 1063 din.

Spomladi bo padla odločitev

V podjetju RIKO proučujejo, če bodo spomladi odprli v Loškem potoku kovinski obrat ali ne

Zamisel o ustanovitvi kovinskega obrata v Loškem potoku je stara najmanj 10 let. Ze ko je to območje spadalo pod občino Loška dolina, je KOVINOPLASTIKA Lož nameravala v Loškem potoku odpreti svoj obrat, vendar dalj od besed ni prišlo.

Ribniško podjetje RIKO ima resne namene, da bi v Loškem potoku odprlo kovinski obrat. Strokovne službe podjetja že izdelujejo potrebne študije in analize, do spomladi pa se bodo predvidoma odločili, če bodo v Loškem potoku odprli obrat ali ne.

Po dosedanjih predlogih so zelo velike možnosti, da bo Loški potok končno le dobil kovinski obrat. Na nogo bi mu pomagal RIKO, ki bi priskrbel stroje in delo ter prodajal izdelke. S kadri ne bi bilo težav, saj se zdaj precej Potočanov vozi na delo v ribniški RIKO in drugam. Kasneje, ko bi delo steklo, bi kolektiv obrata lahko sam odločil o svoji nadaljnji usodi.

Za ustanovitev kovinskega obrata so Potočani, njihova organizacija, posebno pa krajevna skupnost zelo navdušeni. Zavedajo se, da bi le tako lahko zadržali mlade doma. Zdaj morajo namreč po svetu s trebihom za kruhom.

»Lorenz« v Ribnici
Trio »Lorenz« iz Ljubljane je gostoval 17. decembra v Ribnici. S svojim kvalitetnim izvajanjem je nudil poslušalcem velik glasbeni užitek, saj je bil ves koncert podan zelo doživeto. Skoda je le, da Ribničani niso popolnoma napolnili dvorane domače glasbene šole. Vsakemu, ki je zamudil to edinstveno glasbeno doživljeno, je lahko žal.

Opomin za neredneže

Na prvi seji revizijske komisije občinske konference Zveze komunistov Ribnica, ki je bila pred kratkim, so sprejeli program dela komisije za prihodnje mandatno obdobje. Ugotovili so tudi, da člani še kar redno plačujejo članarino, neredne plačniki pa bodo v teh dneh opozorili na njihovo dolžnost. Imenovali so komisijo za letni popis imovine Zveze komunistov.

Krajevna skupnost pritegnila občane

Prebivalci vasi na območju krajevne skupnosti Sušje v ribniški občini so v letu 1969 opravili precej komunalnih del — Večino del so opravili sami, nekaj denarja je prispevala KS, nekaj pa so se zadržali

Program dela, ki ga je krajevna skupnost Sušje sprejela v začetku leta 1969, je skoraj v celoti uresničen, ker je znala k reševanju posameznih komunalnih zadev pritegniti tudi prebivalce naselij, kjer je bilo treba opraviti komunalna dela.

V zadnjem letu dni je bilo v posameznih vaseh narejena precej. V Zapotoku so uredili kanalizacijo, ki je bila že dolgo boleča točka vasi. Nova kanalizacija je vredna okoli 6000 din, od tega je 2300 din prispevala krajevna skupnost, ostalo pa vaščani, ki jim je kljub prizadevanjem še vedno zmanjkalo za poravnavo računov okoli 1000 din. Računajo, da bodo manjkajoči denar dobili.

V zaselku Mali Zapotok so prebivalci uredili okoli 800 m vaške poti, kar je po oceni vredno okoli 2000 din. Za dokončanje del pa potrebujejo še nekaj denarja, saj bi samo okoli 60 m odtočnih betonskih cevi, ki jih potrebujejo, veljalo okoli 2000 din.

Nad polovico vasi Slatnik je dobilo kanalizacijo (opravljeno je 60 odstotkov del). Zanj so dali v obliki samoprispevka vaščani 2000 din, od tega 1320 din v denarju, ostalo pa v lesu. Krajevna skup-

nost jim je primaknila 600 din. Za dokončanje del potrebujejo še 1500 din.

Za ureditev vaše ceste v Gorenjih Lazih je prispevala krajevna skupnost 500 din, vaščani pa so dodali v delu in drugih oblikah 2500 din. Vasiča šteje le 7 hišnih števil, kar pomeni, da je posamezno gospodinjstvo kar precej prispevalo za povezavo s svetom. Za ureditev cestnih propu-

stov potrebujejo še za okoli 900 din cevi.

Vaščani Vinic pa so si s prostovoljnim delom uredili vaško pot. Vrednost opravljene dela so ocenili na 1500 din.

Krajevna skupnost Sušje je torej znala pritegniti prebivalce posameznih vasi in zaselkov, da so k denarju krajevne skupnosti dodali v raznih oblikah še svoj prispevek in tako ponekod delno, nekod pa v celoti uredili kakšno komunalno zadevo, ki jih je že dolgo žulila. S takim načinom dela namerava krajevna skupnost nadaljevati.

Več denarja za vzdrževanje šol

Amortizacijo bodo šole obvezno združevale pri temeljni izobraževalni skupnosti, vendar bodo z njo gospodarili kolektivi osnovnih šol

V letu 1970 bo na razpolago več denarja za vzdrževanje šolskih poslopij v ribniški občini. Tri četrtine amortizacije bo treba obvezno združevati v skladu občinske temeljne izobraževalne skupnosti, vendar bodo s tem denarjem gospodarili kolektivi osnovnih šol. Nastopa torej novo obdobje, ko bodo občinski upravni organi izgubili te pristojnosti.

Precej šol v občini je potrebno boljše vzdrževanje. V šoli v Sodražici še vedno ni dokončana streha nad veznim hodnikom. Skoda pa nastaja tudi na starih šolskih zgradbah v Ribnici. Ze zdaj bo treba oceniti, koliko denarja bo v letu 1970 na razpolago za vzdrževanje šolskih poslopij in katere šole so vzdrževalnih del najbolj potrebne. Pri izvajalcih pa bo potrebno doseči, da bodo dela pravočasno in kvalitetno opravljena. Znano je namreč, da je bila ureditev strehe nad veznim hodnikom v osnovni šoli Sodražica pravočasno naročena, kljub temu pa ni bilo opravljena.

Poka tudi ena izmed sten sanitarnega prizidka te šole. Inženir, ki je nadzoroval gradnjo, je ugotovil, da se zaradi tega sanitarni prizidek

lahko uporablja, ker je razpoka nastala zaradi posedanja temeljev. Vendar bo moral izvajalec del razpoko pri stroju zadelati. Nadalje meni, da se bo ta predelna stena umirila in da tudi sicer ni utemeljena nobena bojazen, da bi se zidovi še naprej pogrezali.

Spet uničena cesta

Komaj se je dobro začela zima, že je začel razpadati del asfaltirane ceste od Prigorice do Zlebiča. Lukenj v njej je iz dneva v dan več, voznja po njej pa je vedno bolj nevarna za vozila in promet. Del te ceste od Zlebiča do Ribnice je bil predviden za ponovno asfaltiranje že 1969. Načrt žal ni bil uresničen. Prav bi bilo, da bi v letu 1970 ponovno prešli z asfaltom vso cesto od Zlebiča do Prigorice. Ta odsek, ki je del nove ceste Škofljica—Kočevje, je bil namreč asfaltiran že več let pred modernizacijo kočevske ceste. stran 25

Cene v Kočevju in Ribnici

Pretekli teden so veljale v trgovinah s sadjem in zelenjavo v Kočevju in Ribnici naslednje malo-prodajne cene:

	Kočevje:	Ribnica:
	(osena v din za kg)	
krompir	0,80	0,80
sveže zelje	2,00	2,00
kislo zelje	2,60 in 2,90	2,60
kisla repa	2,60	2,60
ohrovt	3,50	—
cvetična	4,70	5,20
fižol v zrnju	5,15 do 5,85	4,00 in 6,50
čebula	3,65	3,80
česen	14,40	13,00
solata	4,70 in 12,00	5,00 in 7,50
špinača	5,10	5,20
koružje	3,00	2,00
petersilj	4,40	4,00
zelenca	2,60	—
jabolka	1,40 do 1,80	1,00
hruške	3,65	2,00
grozdje	5,00	4,80
limone	6,40	5,90
mandarine	7,20	6,90
pomarance	4,90 in 5,80	5,30
banane	6,20	6,20
jajca (osena za kos)	0,78 do 0,90	0,87 in 0,97

Predlog za večji prispevek

Če bo večji prispevek, bo tudi več narejenega

Pred kratkim je bil v Ribnici posvet nekaterih občinskih odbornikov in predstavnikov sveta krajevne skupnosti Ribnica. Na njem so razpravljali o izpolnjevanju programa krajevne skupnosti v preteklem letu in o programu za leto 1970. Zelo

podrobno so pregledali tudi porabo denarja iz komunalnega sklada in sklada za uporabo mestnega zemljišča. Menili so tudi, da bo treba izdelati prednostni vrstni red del in porabe denarja za posamezna območja Ribnice. V letu 1970 bo treba napraviti še precej za komunalno ureditev Ribnice, zato bodo volivcem v letu 1970 predlagali, naj zvišajo stopnjo prispevka za uporabo mestnega zemljišča, če se bodo s predlogom strinjali, bo možno hitreje reševati komunalne probleme.

Ni denarja za davke

Na zadnji seji sveta za družbeni plan in finance občinske skupščine Ribnica, ki je bila 18. decembra, so razpravljali in sklepali o prošnjah občanov za znižanje davkov. V letu 1969 je zaprosilo za znižanje davkov kar okoli 250 občanov. Stevilo takih prošenj je iz leta v leto večje. Na kmetijah je vedno več ostarelih kmetov, ki s težavo obdelujejo zemljo, zato tudi ne pridejo do toliko, da bi lahko redno plačevali davke. Starejši kmetje so navezani na svojo zemljo, obdelovati pa je ne morejo zadovoljivo.

Tudi gozdarji v svojem domu

Ribniški gozdarji so se te dni preselili v svoj gozdarski dom v Ribnici. Doslej so bili v prostorih ribniškega združnega doma. Novi prostori so večji in udobnejši. Gozdarji so v prvem nadstropju gozdarskega doma.

Umrl je Prijatelj

Pred kratkim smo v našem listu predstavili bralcem bivšega borca Franca Prijatelja iz Vinice pri Sodražici, dana pa ga že ni več med nami. Nestrča je hotela, da je 18. decembra trčil na križišču v Zlebiču s avtobusom in bil tako hudo poškodovan, da je dva dni kasneje v ljubljanski bolnišnici umrl.

Pokojuj je bil med ljudmi zelo priljubljen. Vsa leta po osvoboditvi je bil delavec član družbeno-političnih organizacij, posebno Zveze borcev. Bil je tudi napreden gospodar, dober mož in skrben oče. Družina ga bo težko pogrešala, saj bi bil lahko še dolgo med njimi. Umrl je star 62 let. Od pokojnika se je poslovilo veliko ljudi: nekdanjih bojnih tovarišev, prijateljev in znancev.

Naj mu bo lahka domača zemlja!

Čestitke Železniku

Posebna delegacija občinske skupščine Ribnica in družbeno-političnih organizacij je 16. decembra obiskala Franca Železnika in mu čestitala ob njegovi 70-letnici. Franc Železnik, ki živi zdaj v Ribnici in je 14. decembra praznoval 70 let, je bil dolgo vrsto let upravitelj osnovne šole v Loškem potoku, nato osnovne šole v Banji Loki in v Ribnici. Kasneje je bil referent za šolstvo, borce in invalide. Bil je napreden mož, zato je bil v stari Jugoslaviji pogosto preganjan.

Proslave v Ribnici

V vsej ribniški občini so dan JLA lepo proslavili, največja proslava pa je bila 21. decembra v Ribnici. Dopoldne je bila slovesnost v vojaški enoti, zvečer pa akademija v domu Partizana. Na dopoldanski slovesnosti so se zbrali razen pripadnikov JLA tudi predstavniki občinskih skupščin in družbeno-političnih organizacij iz Kočevja in Ribnice ter najboljši učenci šol iz ribniške občine. Dopoldne so bila razna športska tekmovalna, 22. decembra pa so bile proslave na osnovnih šolah; na njih so podelili nagrade za najboljše spise o JLA.

Jutri sindikalni občni zbor

Za jutri, 26. decembra, je sklican občni zbor občinskega sindikalnega sveta Ribnica. Na nedavni seji predsedstva občinskega sindikalnega sveta so med drugim poudarili, da je treba posvetiti posebno pozornost kadrovskim pripravam za sestavo novega vodstva občinskega sindikalnega sveta, ki naj bi štel 19 članov, predsedstvo 7 članov in nadzorni odbor 3 člane. Razpravljali so tudi o bodočem delu sindikata in njegovi vlogi v naših družbenih dogajanjih.

RIBNIŠKI ZOBOTREBICI

■■■■ NA SILVESTROVANJE se pripravljajo vsa gostišča v ribniški občini. Posod bo dobro poskrbljeno za pljaho in jedčo ter veselo razpoloženje. Ribniška RESTAVRACIJA bo kakor vasko leto tudi letos pripravila pestro silvestrovanje. Silvestrova večerja bo veljala le 40 dinarjev. Prijaviteljnov za silvestrovanje in čakaljenov za silvestrovanje in čakaljenov novega leta v RESTAVRACIJI je že precej. Tudi v domu na Travni gori bo silvestrova noč pravo doživetje. Kdor želi prijetno pričakovati novo leto, naj si čimprej oskrbi rezervacijo.

■■■■ NOVOLETNI POPUST, ki je pred novim letom običajen pri vseh trgovskih podjetjih, nudi tudi naše trgovine. Kot smo določili, bodo nekateri poslovalci zvedeli, bodo nekateri poslovalci ribniškega trgovskega področja JELKA prodajale nekatera vrste blaga s popustom. Izdaten popust ponuja še prodajalna podjetja SUKNO in iz Zapuz v Ribnici.

■■■■ NOV DRUSTVENI PROSTOR je po dolgem času do-

bila Ribnica. V njem se bodo sestajale na seje in posvetovanja družbeno-politične organizacije, pa tudi drugi. V prihičnih prostorih novega gozdarskega doma je še opremljena dvorana. Za njeno opremo so prispevale delovne in družbeno-politične organizacije ribniške občine. Dvorana je že nared, prvi sestanki v njej pa bodo še pred novim letom.

■■■■ GARAZ ZA AVTOMOBILE v Ribnici še vedno primanjkuje. Zato imajo nekateri svoje je-klene konjičke kar na prostem. Avtomobilom prezimovanje na prostem seveda ne bo koristilo. Vendar druge pomoči ni, zato se bo do jukleni konjički morali kar sprizluziti s snegom in z mrzotom.

■■■■ DOBRO SO ZALOŽENE ribniške trgovine s različnim blagom. Pred novim letom je torej izbire dovolj. Odkar sta odprli svoja lokala tudi podjetji OBLACILA in MODNA OBLACILA, je konfekcijskih izdelkov v Ribnici dovolj, pa tudi cene so konkurenčne.

Desinec: potrebnim pomagati

Precej delavna je bila v minulem obdobju vaška organizacija SZDL, kar so ljudje povedali na nedavni letni konferenci. Poudarili pa so, da bi morali rešiti še vrsto perečih vaških zadev. Najbolj so se na konferenci zavzemali, da bi socialno ogroženi občani dobili kakršno koli družbeno pomoč. Imeli so precej pripomb na delitev stanovanjskih posojil borcem, ker so mnenja, da bi v prvi vrsti morali upoštevati potrebe. Pri razpravi o kmetijstvu so Desinečani zahtevali garantirane cene pridelkom in ureditev zdravstvenega in pokojninskega zavarovanja.

Kdor ne dela, naj ne kritizira

Takega mnenja so bili v Stari Lipi na krajevni konferenci Socialistične zveze. Organizacija je bila letos zelo delavna, saj je organizirala več razgovorov o kmetijstvu, zbirala je pomoč za Banjaluko in mlečne kuhinje, organizirali so akcijo za olepšavo vasi in uredili okolico šole. Pri vsem tem pa se še najdejo občani, ki jih pri delu ni bilo zraven, a vse kritizirajo. V letu 1970 nameravajo popraviti vaški studenec, želijo pa tudi, da bi bilo v bodočem programu javnih del območje Vinice in Stare Lipe zajeto pri gradnji vodovodov.

Kljub snegu reden promet

Delavci cestnega in komunalnega podjetja so sproti očistili sneg z vseh glavnih mestnih ulic v Črnomlju, kakor tudi na vseh pomembnejših cestah na območju občine. Avtobusni promet se še normalno odvija. Prebivalci Maverlena in Stražnjega vrha pa želijo, da bi vsaj večših plug s kočevske ceste zavil tudi k njim.

K. W.

VELETEKSTIL se je spet izkazal

Podjetje Veletekstil iz Ljubljane, ki ima v Črnomlju svojo poslovalnico, je tudi letos pred novim letom lepo obdaril otroke z območja Sinjega vrha in Marindola. Otrokom iz teh krajev, ki veljajo za najbolj siromašne v občini, so razdelili za 15.000 din oblačil, perila in šolskih potrebščin.

ČRNOMALJSKI DROBIR

PRED DNEVI SO BILI v občini Črnomelj končani izbori volivcev, ki so bili hkrati tudi letne konferenca SZDL. Udeležba je bila povsod zadovoljiva. Obpravnavali so programe javnih del v letu 1970, naloge SZDL, borbovske zadeve in krajevno problematiko.

TUDI MESTNA ORGANIZACIJA SZDL je sklicala konferenco, na kateri je bilo navzočih 80 članov. V poročilih so obravnavali delo organizacije, ki bi s tvežbo sekcij, posebno pa sekcije za kulturno-prosvetno dejavnost, še uspešneje delala. V razpravi so konkretno razpravljali o nekaterih komunalnih delih, ki niso bila izvršena, zavzemali pa so se tudi za ureditev oskih prometnih gri v mestu in za olepšanje zunanjega videza mesta.

MEDTEM KO V VEČINI slovenskih mest zmanjki videti že da je noveletno vzdušje, pa je v Črnomlju doslej le malo izločih okrašenih. Prav bi bilo, da bi

Ob otvoritvi novega mehanskega obrata v tovarni BELT in 20-letnici podjetja so si gostje z zanimanjem ogledovali nove prostore. Na fotografiji: direktor tovarne ekonomist Vladimir Lončar razlaga, kako poteka proizvodnja zavornih bobnov za avtomobilsko industrijo. (Foto: Ria Bačar)

Naj se razmahne športni ribolov!

Na občnem zboru ribiške družine Črnomelj so podali enoletni obračun dela — V prihodnje še več skrbi za priključanje voda

V poročilu upravnega odbora je bila zajeta celotna dejavnost črnomaljskih ribičev. Viden napredek je bil dosežen zlasti v razvoju športnega ribolova, obenem pa so ukrepali tudi proti posameznim članom, ki pri ribolovu ne upoštevajo zakona o sladkovodnem ribištvu in drugih predpisov. V razpravi so poudarili potrebo po nadaljnjem utrjevanju enotnosti in tova-

rištva v ribiškimi vrstah, predlagali pa so tudi še strožje ukrepe zoper tiste, ki spodbujajo tovarništvo in delajo proti interesom ribiške družine.

Bela krajina je že po naravni legi privlačna za domače in tuje ribiče, zato je bila letos in bo še naprej ena glavnih skrbi ribiške družine priključanje voda. V vodu so vložili letos že 20 tisoč linjev, 100 kg smuča in

100 kg somov. Podobno vlaganje je v programu tudi v letu 1970. Letos se črnomaljski ribiči organizirali eno družinsko in tri meddružinska tekmovanja, ki so dobro uspela, zlasti zadnje v Vranovičih. Člani ribiške družine pa so sodelovali tudi na tekmovanjih v Krmelju, Kostanjevici, Brestanici in v Gradcu, kjer so zasedli prvo mesto, mladinci pa so bili na tem tekmovanju drugi. Organizirali so tudi dve ribiški veselici v Črnomlju in na ta način prili do denarja, s katerim so domače vode obogatili z ribami.

MILAN MALEŠIČ

Stanovanja le za nekatere?

Kar zadeva stanovanja, so na najslabšem prosvetni delavci in neposredni proizvajalci

V črnomaljski občini je bilo lani v gradnji 114 zasebnih stanovanj ter 19-stanovanjski blok. Letos so izdali že 59 gradbenih dovoljenj, začeli pa so graditi tudi 26-stanovanjski stolpič.

Vse lepo in prav, napredek je hvalevreden, vendar ne gre pozabljati tudi na družine, ki nikakor ne morejo priti do primernih bivališč. Vzemimo prosvetne delavce. Na Vinici stanujeta dve učiteljski družini v enem stanovanju, v Dragatušu zaradi stanovanjske krize ne morejo dobiti strokovnih moči in imajo letos večino učiteljev vozačev, stanovanj za prosvetne delavce manjka tudi v Črnomlju in

delno v Semiču. Prosvetni delavci trenutno od ustanove ne morejo pričakovati finančne pomoči pri gradnji lastne stanovanjske hiše, preden pa učiteljska družina v banki sama privarčuje za stanovanje, pa minejo leta.

V podobnem položaju so delavci v podjetjih. Ker gospodarskim organizacijam manjka strokovnjakov, večina podjetij vsa razpoložljiva sredstva usmerja v nakup stanovanj za strokovni kader, medtem pa si morajo delavci pomagati, kakor vedo in znajo. Komur se zdijo stanovanjske razmere nevzdržne, gre navadno v Nemčijo po boljši zasluzek.

Res ni možnosti, da bi lahko čez noč spremenili položaj prizadetih, toda problem obstaja in treba je nanj opozoriti. R.B.

Drobilec ni izkoriščen

Na vaški konferenci Socialistične zveze v Stranski vasi so ugotovili, da je bila organizacija uspešna, zlasti pri reševanju komunalnih zadev. Za popravilo vaških poti so celo kupili drobilec, vendar vaščani zanj niso pokazali posebnega zanimanja. Na konferenci so precej razpravljali o gradnji ceste Semič-Gradac. Vaščani želijo, da bi cesto gradili po novi trasi, da bi se s tem izognili hudim vzponom in ovinkom. Ljudje so pri teh delih pripravljeni sami pomagati. V bodoče pa se bodo v Stranski vasi zavzemali zlasti za to, da bi v 5-letnem novem programu javnih del vas dobila vodovod. Predlagali so tudi, naj se območje Stranske vasi priključi krajevni skupnosti Semič.

Stari trg: želimo zaposlitev

Na krajevni konferenci SZDL je bilo navzočih več kot 80 ljudi. O dosedanem delu je poročal predsednik Slavko Barič in omenil, da so si vaščani z organizacijami vred sami prizadevali dobiti v Stari trg kak manjši industrijski obrat, da bi ljudje dobili zaposlitev. To je največja želja vseh Poljančev, imajo pa še kup drugih težav. Pripombe so imeli na pluzenje ceste čez Tančo goro in oskrbovanje ceste proti Blaževcem, obravnavali pa so tudi škodo, ki jo je naredila divjad. Kakor je povedal Marko Režek, je vsa škoda popisana in bo izplačana v najkrajšem času.

Jutri seja skupščine

V petek, 26. decembra, bo ob 8.30 zasedala občinska skupščina Črnomelj. Na seji bodo obravnavali predlog programa dela skupščine v prihodnjem letu, ustanovili bodo občinski sklad za pospeševanje kmetijstva in razpravljali o začasnem financiranju v prvem tromesečju leta 1970.

POPRAVEK

V zadnji številki našega lista smo na črnomaljski strani objavili poročilo z občinske konference ZK v Črnomlju ter poročilo z občinskega zbora občinskega sindikalnega sveta. V tiskarni so naša dva sestavka deloma pomešali, tako da zadnja dva odstavka, objavljena v članku o sindikatu, sodita h konferenci ZK. Bralce prosimo, da neljubo iskersko zmošnjavo oprostijo.

Standard kviri ljudi

Tudi v Semiču je tako, da se ljudje s standardom ne zanimajo za delo v organizacijah

Zadnje dve leti Socialistična zveza v Semiču ni pokazala nobene dejavnosti, saj se v tem času še odbor ni sestajal, ker se niso mogli zediniti, kdo bo kakšno funkcijo opravljal. Mrtvilo je prekinila nedavni posvet, ki ga je sklicala občinska konferenca SZDL, na katerem so ugotavljali, zakaj je do tega prišlo.

Bojanci so pozimi nedostopni

Vas, ki je oddaljena od vseh krajevnih središč v občini Črnomelj, ima slabe zveze že pri lepem vremenu, pozimi pa je v hudem snegu povsem odrezana od sveta. O tem so govorili na nedavni letni konferenci krajevne organizacije SZDL, ko so razpravljali o perspektivni ureditvi tega območja. Ljudje želijo, da bi v u 1970 uredili prostor bivše osnovne šole za vaško družbeno življenje, prav tako pa sta urejanja potrebna pokopališče in gozdna cesta od Bojančev do Tribuč. V letošnji zimski sezoni si vaščani želijo predavanja iz kmetijstva, zanima pa jih tudi narodna obramba.

Semičani so izvolili novo vodstvo organizacije, v kateri je predsednik Jože Vidmar-Nace, podpredsednik Metod Plut, sekretar Leopold Marinček in blagajnik Edi Malnarič. Nakazali so vrsto nalog na področju kulture, narodne obrambe, kmetijstva ter obveščanja občanov in upajo, da bo v prihodnje več uspehov.

Nova konferenca ZK

Včeraj, 24. decembra, ob 16. uri je bila v Črnomlju sklicana občinska konferenca Zveze komunistov. Dnevni red je predvideval izvolitev organov konference in obravnavo predloga resolucije za prvo konferenco ZKS. Poročilo sledi.

LEKARNA ČRNOMELJ

želi vsem občanom srečno in zdravo novo leto 1970!

OBČINSKA SVETA ZVEZE KULTURNO-PROSVETNIH ORGANIZACIJ ČRNOMELJ IN METLIKA

razpisuje

NATEČAJ ZA ŽUPANČIČEVO NAGRADO ZA LETO 1970

Skupine, ki žele sodelovati v natečaju, se lahko prijavijo do 13. januarja 1970 pri Zavodu za kulturno-prosvetno dejavnost v Črnomlju. Pogoji tekmovanja so navedeni v pravilnikih, ki jih prejmejo z ostalim gradivom vsa prosvetna društva, šole in zainteresirani vodje skupin v Beli krajini.

10-ODSTOTNI POPUST!

Do novega leta prodajamo vse tekstilno blago in konfekcijo z 10-odstotnim popustom.

Vsem našim odjemalcem želimo srečno novo leto 1970!

„Veletekstil“ ČRNOMELJ

Občinska skupščina Črnomelj

OBCINSKA KONFERENCA SZDL — OBCINSKA KONFERENCA ZKS — OBCINSKI SINDIKALNI SVET — OBCINSKI ODBOR ZZB NOV — OBCINSKI KOMITE ZMS

Ob novem letu pošiljamo iskrene pozdrave vsem občanom z željo, da bi se še naprej prizadevali za napredek Bele krajine.

SREČNO 1970!

NOVICE črnomaljske komune

Komunalci imajo letošnje zimo polne roke dela in si prizadevajo zapadli sneg sproti očistiti, zlasti tam, kjer parkirajo avtomobili. (Foto: Ria Bačer)

Veliko telesnih hib pri šolskih otrocih

Malo šolskih otrok je pravilno raščenih in popolnoma zdravih

Kakor vsako leto je zdravstvena služba metliškega zdravstvenega doma tudi letos pregledala otroke na vseh 7 šolah. Letos so pregledali predšolske otroke že spomladi, pred kratkim pa učence prvih, četrtih in sedmih razredov.

Ugotovili so, da je od 373 pregledanih otrok kar 87 slabe držje, 23 je zaostalnih v rasti, 97 otrok je srednje razvitih (to se ni bolezenskega značaja), 23 šolarjev pa je podhranjenih.

Razen tega so našli zdravniški med letošnjimi pregledi 12 otrok z deformirano hrbtenico, 73 otrok z nepravilno raščenim prsnim košem in 28 drugih telesnih hib, 14 je prizadetih na vidu, 2 pa slabopisliša. Med vsemi napakami pa je najštevilnejša zobna

gniloba, ki je pri 172 otrokih že hudo razvita.

Iz navedenih podatkov je moč sklepati, da so otroci v predšolski dobi deležni premajhne skrbi staršev za njihov zdrav telesni razvoj, zlasti pa premalo pozornosti posvečajo zobovju.

Za televizor 600 din popusta

V metliški »Oprema« se že oglašajo kupci, ki se zanimajo za dokaj ugoden televizor pred novim letom. Niška tovarna EI je namreč najavila 600 din popusta za televizorje, ki so izdelani v njihovi tovarni. Za ta denar se je z nakupom televizije marsikomu splačalo počakati.

Po analizi, ki jo je pripravila upravna služba občine, je ob koncu septembra gospodarstvo metliške občine doseglo okoli 100 milijonov dinarjev celotnega dohodka, kar je (obračunano po fakturiranju realizaciji) za dobrih 32 odst. več kot v istem času lani. Podatki nadalje kažejo, da ekonomičnost na 100 din vloženih sredstev na videz pada, ostanek dohod-

Veliko želja ob novem letu

Novoletni prazniki so pred vrati, Metličani s ponosom zrejo na uspehe, ki so jih dosegli. Žal, ko se z neko tiho otožnostjo poslavljajo od starega leta, so tole povedali:

ANICA MALETIČ, delavka: »Zadovoljna sem z zasluzkom, toda zdi se mi, da cene neprestano rastejo in da mi denar hitreje potli iz rok. Prav bo, če se bo v letu 1970 gibanje cen ustalilo. Clovek namreč nikoli ne ve, koliko bo plačal za neko stvar. Staro leto me ni razočaralo in želim si, da bi mi šlo tudi v novem letu vse po sreči. Gradimo hišo in ob letu bi se rada pohvalila, da stanujemo v njej.»

MILAN VAJDA, referent za premoženjsko pravne zadeve: »Zelo si želim, da bi se Metlika tudi v prihodnje tako lepo razvijala. Zgradili smo veliko novega, kar nam je lahko samo v ponos. Prav bi bilo, če bi bilo v novem letu v gospodarstvu ustvarjenih toliko sredstev, v nego-

spodarskih dejavnostih pa prisedenih, da bi ukrali krajevni samoprisepek, ki ga Metličani plačujejo že 10 let.»

IGA TEŽAK, trgovka: »Od starega leta se oam poslovila v metliškem hotelu, ki se mi obetalo boljše časi. Staro leto je bilo zame uspešno. Zadovoljna sem z delom, letos pa sem si kupila tudi fička. Zelo si želim, da bi me sreča tudi v prihodnje ne zapustila. Metlika imam rada, zato bom zelo vesela, če se bo mesto in vsi kraji v občini lepo razvijali in da turizem ne pojde mimo nas.»

ANA PLUT, dijakinja: »V novem letu bi rada izboljšala svoj učni uspeh v šoli in si z njim priborila republiško štipendijo. Rada bi študirala psihologijo, ker me zelo zanima. Kot psiholog se bom v metliški občini najrajz težko zaposlila. Bela krajina, njeni ljudje in kraji so mi močno pri srcu. Zato bi rada ob blizu spremljala turistični razvoj in gospodarsko rast Metlike in Drasičev, od koder sem doma.«

NA SEJI OBČINSKE SKUPŠČINE METLIKA

Zaloge blaga - dvorezen in nevaren meč

Gospodarstvo v občini Metlika je letos prav zadovoljivo, le če ne bi bilo v podjetjih tolikšnih zalog - V naslednjem 5-letnem obdobju veliki načrti za modernizacijo Metlike in podeželja

Oba zbora občinske skupščine sta na trokovi seji razpravljala o gospodarjenju ob tričetrtletju, obravnavala načrti za investicije v gospodarstvu in negospodarstvu do leta 1975 in dala soglasje k predlagani 5,4-odst. stopnji osnovnega prispevka za zdravstveno zavarovanje.

Po analizi, ki jo je pripravila upravna služba občine, je ob koncu septembra gospodarstvo metliške občine doseglo okoli 100 milijonov dinarjev celotnega dohodka, kar je (obračunano po fakturiranju realizaciji) za dobrih 32 odst. več kot v istem času lani. Podatki nadalje kažejo, da ekonomičnost na 100 din vloženih sredstev na videz pada, ostanek dohod-

ka je manjši, kot je bil lani, toda če upoštevamo zelo visoko amortizacijo, je slika spet mnogo ugodnejša.

Odborniki so z letošnjim gospodarjenjem prav zadovoljni, saj imajo drugje veliko večje težave, skrbijo jih le precejšnje zaloge blaga v nekaterih delovnih kolektivih. Če so zaloge ocenjene po dejanski vrednosti, ni nič hudega, lahko pa pride do

velikih težav v podjetjih, ki izkazujejo veliko vrednost v zalogah, blago pa v resnici nima take cene.

Precej so se zadržali ob dolgoročnem planiranju razvoja podjetij. Znano je, da imajo dvrsto zastavljene načrte samo v tovarni BETI, medtem ko so tudi drugje lepe možnosti za hitrejšo rast, a se z načrtovanjem razvoja še niso ukvarjali. Skupščina je priporočila vsem delovnim organizacijam, naj čimprej izdelajo razvojne načrte, glede tega pa bo po novem letu sklican še poseben posvet. Sirša razprava se je razvi-

la ob predloženem osnutku 5-letnega načrta za vlaganje investicij v gospodarstvo in negospodarstvo, ki zahteva 25 milijonov dinarjev sredstev. Osnutek je že na seji doživel prve spremembevalne predloge, popravljali pa ga bodo še, ker bodo o njem razpravljali tudi občani po terenu. Večkrat so poudarili, da velikopoteznih akcij za modernizacijo podeželja in Metlike ne bo mogoče uresničiti brez sodelovanja občanov, delovnih kolektivov in občinske skupščine.

Po razlagi direktorja Komunalnega zavoda za socialno zavarovanje Zvoneta Sušteršiča so odborniki izglasovali 5,4-odstotno stopnjo osnovnega prispevka za zdravstveno zavarovanje, namesto 5,2-odstotnega. Prestalih 0,2 odst. sredstev bodo namensko uporabili za dograditev bolnišnice v Novem mestu.

Na seji so sprejeli še odlok o začasnem financiranju proračunskih potreb v prvem tromesečju 1970, rešili pa so tudi nekaj tekočih zadev.

Ne bi smel vsak delati, kar se mu zdi

V Metliki se v zadnjih letih čedalje bolj čuti potreba po temeljitem nadzorstvu pri popravljanju stavb v starem delu mesta

Bele strehe, trodelna okna, spremenjena oblika podstrešij in druge novosti kvarijo mestu njegovo staro podobo. Clovek se kar zdrzne, ko vidi, kakšna nepopravljiva škoda nastaja pri tem. Tako so pred dvema letoma popolnoma in verjetno za vselej pokvarili edinstveno streho na Majzljevi hiši na Mestnem trgu. Znižali so jo za dobra dva metra in s tem skazili ne samo videz hiše, temveč tudi pogled na celo verigo stavb nad Bojico, ki

je najslabkovejši mestni predel.

Tudi strehe, krite z bejo opeko, in valovitim salonom, so staremu delu mesta vse prej kot v okras. Tuje, mrzlo in vsiljeno delujejo te bele hse med rdečimi strehami. Belih lis pa je na žalost iz dneva v dan več. Oznimo se samo po Mestnem trgu in njegovi bližnji okolici! Tako sta s salonom kriti Mežnaršičeva in Klemenčičeva hiša za stavbo kmetijske zadruge in novi dom upokojencev. Zadnji pa se niti s svojo moderno obliko, ki jo pokvari prepoložna streha, ne vključuje v okolje stare Komende.

Ravno tako niso staremu delu mesta v noben okras moderni svetleči napisal, zlasti reklami Tobaka in Plive na Mestnem trgu. Zadnji čas je, da se pove, kakšna stvar kam spada in kam ne. Ni vse lepo, kar se svetli! Koliko lepši bi bili napisal, oblikovani tako, da bi bili v

skladu s stavbo in okoljem kot na primer v starem delu Kamnika ali Ljubljane. Kakšno ubranost bi imel metliški Mestni trg, če bi bil razsvetljen s starimi kovanimi svetilkami in bi ga krasili z estetskim občutjem oblikovani napisal nad lokali!

Danes lahko v Metliki dela vsak, kar hoče, čeprav je mestno jedro spomeniško zaščiten. Če se komu zazdi, da bi rad imel dovoz na dvorišče, preprosto podre zid ali celo starinski portal. Zalostno je, da to delajo celo delovne organizacije, čeprav so bile opozorjene in poučene, kaj smejo storiti.

Vprašujemo se, kako se sploh lahko v Metliki godijo take stvari, ko vendar vemo, da starega dela mesta ne sme vsakdo po svoji volji spreminjati. Če pristojni ne bodo pravočasno ukrepali, bodo imele čez čas vse stare stavbe trodelna okna, nizke strehe, garaže in podobno. Vprašajmo tujca, kateri

del Metlike je zanj bolj zanimiv: stari ali novi! Bloke in brezdušne moderne hiše lahko danes vidi povsod, doma in po svetu, ni pa lahko najti tako slikovitega brega, kot je pobočje nad Bojico: dveh takšnih utrdb, kot sta metliški grad in Komenda, in končno tudi takih trgov, kot jih ima Metlika, ni povsod.

Samovolje posameznikov v Metliki ne smemo več dopuščati. Treba je ljudem povedati, kaj in kje smejo modernizirati. Kdo pa naj to ljudem pove in razloži? Ker mesto se nima svojega arhitekta—urbanista in ker na žalost metliška občina ni vključena v območje nobenega spomeniškovarstvenega zavoda, bi bilo najbolje, če bi občinska skupščina imenovala posebno komisijo, ki naj bi nadzorovala obnove, predelave in gradnje v zaščitenih predelih mesta. V tej komisiji naj bi bili ljudje, ki imajo smisel za lepoto in stare vrednote in ki jim ni vseeno, če pokvarimo ali ohranimo to, kar so nam zapustili predniki.

SPREHOD PO METLIKI

ZAVOD ZA KULTURNO-PROSVETNO DEJAVNOST v Črnomlju bo v letošnji zimski sezoni organiziral administrativno-daktilografski tečaj za administrativne delavke, ki se nimajo zahtevane kvalifikacije. Zainteresirani naj se javijo zavodu v Črnomlju.

ZADNJI TORKOV ZIVILSKI SEJEM je bil v znamenju hlajenja čih se praznikov. Gospodinjje so segale predvsem po perutnini, slastni po puranih. Čeprav je bilo tega razmeroma dosti, je šla perutnina hitro v denar. Pure so prodajali od 90 do 80 din, purane 70 do 75 din, par piščancev pa po 35 dinarjev. Jalca so bila po 90 do 100 par.

V PETEK, 19. DECEMBRA, so v Metliki pokopali 71-letnega kolarkega mojstra Franca Sušca. Sušec je svojo obrt opravljal čez pol stoletja, in čeprav je imel kolarstva precej fantov, je zdaj verjetno z njim v Metliki ta obrt umrila. V mladih letih je Sušec nastopal pri Sokotu, od 1918. leta pa je sodeloval pri metliških gasil-

V zadrugi je plan presežen

Do konca septembra letos je kmetijska zadruga Metlika ustvarila za 4 milijone din celotnega dohodka, kar je 4 odstotke več, kot so planirali, v primerjavi z lanskim letom pa je letošnje poslovanje za 50 odstotkov boljše. Še lepši uspeh kaže zadruga pri sredstvih za sklade. V letošnjih 9 mesecih so imeli 2.680.000 din ostanaka čistega dohodka, to pa je petkrat več kot v istem obdobju lani. Zadruga ima še veliko težav, vendar pa letošnje poslovanje ne razveseljuje samo kolektiva, ki bi rad dosegel še več, temveč tudi celotno občinsko gospodarstvo.

Bo kmalu nova tržnica?

Sodobno tržnico v Metliki že dolgo pogrešajo, računajo pa, da jo bodo gradili v okviru predlaganega 5-letnega programa javnih del. Lokacija je že predvidena ob Cesti bratstva in enotnosti med Opalkovo in Hrnjakovo hišo. Objekt bi gradili v dveh etapah, in sicer tako, da bi bila pod oesto zaprta tržnica s potrebnimi skladišči, zgoraj pa pokrita, a odprt prostor za prodajo pridelkov. Po oceni bi gradbena in obrnška dela veajala 1 milijon dinarjev.

V letu 1970 več asfaltiranja

Na območju metliške občine so vse ceste I. in II. reda že asfaltirane, inajo pa še 25 kilometrov makadamskih cest, ki sodijo v ceste III. reda in so v zelo slabem stanju. V 5-letnem programu javnih del je zapisano, da bodo v prihodnjih letih te ceste modernizirali. Najbolj nujen je asfalt na cesti Metlika-Drasiči, dalje od Radovice do Svržakov, od Metlike do Rosalnic in od Podzemlja do Krasince. Predvideno je, da bodo te ceste dobile 5 m široko cestnišče s 6 cm debelim asfaltnim slojem, vsa dela pa bi veljala okoli 6.600.000 din.

Vpisali so posojilo

Metliška tovarna »Komet« je vpisala 10.000 din posojila za modernizacijo železnice. Tudi posamezniki, člani te delovne organizacije, niso zaostajali. Nekateri so vpisali za 500 din posojila, drugi pa kar za 1000 ali 2000 din. Čeprav niso odvisni le od prevoza s potniškimi in tovornimi vlaki, so se delavci odločili, da bodo pomagali železničarjem.

Zakaj slab učni uspeh?

Občinska skupščina je na zadnji seji obširno razpravljala o šolstvu. V sprejetih sklepih in priporočilih je med drugim naložila novomeški enoti Zavoda za šolstvo SRS, naj se v tem šolskem letu ugotovi vzroke slabega učnega uspeha v osnovnih in srednjih šolah.

Dedek Mraz na Prevolah

Suhokrajinski otroci se letos upravičeno veselijo dedka Mraza. Obiskal jih bo 28. decembra ob 14. uri. Bogat bo kot le kaj: otrokom bo pripeljal deset sani, ker ve, da se radi sankajo, in vsakemu otroku bo izročil zavojček. Učenci že dlje časa pripravljajo bogat kulturni program, da bi dedka Mraza pričakali kar najbolj slovesno. Otroci so iz srca hvaležni podjetju VODOVOD Novo mesto in kmetijski zadruzi Hnje, ki sta naložila dedku Mrazu darila v koš. Pričakujejo pa, da bo priskrbeli kaj tudi I. slovenska artiljerijska brigada, po kateri nosi šola ime, in da se jih bo spomnil morda še kdo drug. D.P.

Pri PIONIRJU so proslavljali

V nedeljo, 21. decembra, so zaposleni iz SGP Pionir imeli na Otočcu lepo in prijetno slovesnost, na kateri so se poslovlili od petnajstih upokojencev. Ob tej priložnosti so tudi nagradili delavce, ki so v podjetju 10 in 20 let. Direktor podjetja Ivan Kočvar je spregovoril o razvoju podjetja in poudaril prispevek vseh slavjenec za tako hiter in uspešen razvoj podjetja, ki ima svoja gradbišča po vsej Jugoslaviji. Dvadesetletnico praznujejo: Anica Filipčič, Evgen Panter, Milka Pungercar, Marija Smoljčič, Ernest Tenkovič, Franc Bartolj, Alojz Pavlič, Jože Seničar, Jože Potokar in Viktor Bauman.

Hvala vojakom krvodajalcem

Na dan JLA je predsednik občinskega odbora Rdečega križa Boris Savnik v vojašnici Milana Majnca v Bršljinu izročil pisemno zahvalo vojakom in starešinam novomeške garnizije za sodelovanje v letošnjih krvodajalskih akcijah. Pripadniki JLA so priskočili na pomoč tedaj, ko je bilo s krvjo najbolj kritično.

Veselo silvestrovanje

Kolektiv avtoprevoznikega podjetja GORJANCI se je v soboto, 20. decembra, zbral na Otočcu na svojem že tradicionalnem silvestrovanju. Ker se zaradi narave dela ne morejo sicer nikoli sestati, je takšno srečanje toliko pomembnejše, saj se v kolektivu ob tej priložnosti med seboj spoznajo in razvedrijo. 12 članom kolektiva sta za 10-letno delo direktor Stefan Galič in predsednik DS Boris Galič podelila zapletene ure, vozniškim, ki so z vozili FIAT prevozili 300.000 km brez okvar, pa po 1000 din nagrade. Zatem je Lojze Slak s svojo harmoniko in fanti s Praprotnega poskrbel za dobro razpoloženje.

Komandant novomeške garnizije polkovnik JOZE NAGODE se je na svečani akademiji v počastitev dneva JLA poslovil od petnajstih starešin, ki zapuščajo aktivno službo v armadi. Komandant (na sliki) se je poslovil tudi od podpolkovnika JOZETA LUZARJA. (Foto: S. Dokl)

Dedek Mraz že prihaja v vas

Otroci nestrpno štajajo dneve, ki jih še ločijo od novega leta, ko jih bo obiskal dedek Mraz in jih razveselil z darili

Samo še nekaj dni manjka do novega leta. Radovedni malčki postopajo pred razsvetljenimi zlozobami, priškatkajo radovedne noske ob šipe in ugibajo: »Ali mi bo dedek Mraz prinesel tako igračo, kot je tala... pisal sem mu za smučke... rad bi imel veliko, veliko sladkarij...«

Novomeške otroke, ki obiskujejo vrtec, bo obiskal dedek Mraz Lani se nekatera traj. Prinesel jim bo veliko igrač, ki jih bodo prav vsi veselili. Igračke bodo last vseh, vsi se bodo igrali z njimi. V vrtcu se ne vedo, kako bogato jih bo obdaril dedek Mraz. Lani se nekatera podjetja darovala za njihove

varovance nekaj denarja. Letos pa slabo kaže... Dedek Mraz bo presenečen, ker so otroci pripravili nekaj lutkovnih igric, s katerimi bodo razveselili tudi šolske otroke. Na novomeški osnovni šoli bo dedek Mraz najprej razveselil najmlajše. Učenci 1. in 2. razreda bodo gledali pravilno igrice, potem pa bodo dobili darila. Učenci višjih razredov bodo imeli razred-

Prvi baletni nastop

Učenci baletne šole pri novomeškem Zavodu za kulturno dejavnost bodo imeli svoj prvi javni nastop jutri, ko bodo v vlogi Snežink, Skratov in Zvezdic plesali na odru v Domu kulture pred prihodom dedka Mraza. S plesom, ki so se ga naučili pri baletni korepetitorki Milici Buh, bodo nastopili še pojutrišnjem in v nedeljo.

Akademija in sprejem ob dnevu JLA

20. decembra zvečer je bila v domu JLA slavnostna akademija v počastitev JLA. Med prirediteljstvo se je komandant novomeške garnizije v imenu aktivnih pripadnikov JLA poslovil od petnajstih starešin, ki so šli v pokoj. Ob tej priložnosti se jim je zahvalil za njihovo

Podhod za pešce še letos

Izstnik hiš št. 1 in 3 na Cesti komandanta Staneta sta se 19. decembra zglasila pri pristojnem organu ObS in sklenila pogodbo o prepuščanju potrebnih delov obeh hiš za izgradnjo podhoda za pešce. Njuno pohvalno vredno razumevanje za potrebe mesta bo omogočilo, da bo SGP PIONIR lahko že v marcu 1970 začelo urejati podhod in da bo ta urejen v prvem polletju 1970.

Vseljudska obramba

Obrambne priprave so segle, odkar je bil sprejet novi zakon o narodni obrambi, že do slednje vasi in delovne organizacije. Zlasti se bo treba zavesti za gradnjo zaklonišč, pa tudi več vaj enot civilne zaščite bo potrebnih. Preden bomo v občini res pripravili na vseljudsko obrambo, bo treba nameniti za to še veliko denarja.

Kaj je v tem odloku spornega?

Odlok o prispevku od uporabe mestnih zemljišč ni protizakonit, pač pa je pomanjkljiv, zato mora občinska skupščina Novo mesto v 45 dneh v okviru svojih pristojnosti odpraviti pomanjkljivost

Občan Vinko Matko iz Gotne vasi je naslovil na ustavno sodišče SRS vlogo za presojo ustavnosti občinskega odloka o prispevku od uporabe mestnih zemljišč. V vlogi omenja, da so prebivalci okoliških vasi s tem odlokom v slabšem in podrejenem položaju, kar je protizakonit, in da občina ne more predpisovati prispevkov za nekaj, česar ni (komunalna opremljenost okoliških vasi je slaba), hkrati pa izraža dvom, da bi občina v okoliških vaseh kaj naredila, in meni, da bi moral biti ta prispevek, če bi že ostal v veljavi, v okoliških vaseh vsaj za 50 odst. nižji kot v ožjem mestnem predelu.

Na ustavnem sodišču je bil 5. decembra letos obravnavan del 2. člena spornega odloka o prispevku od uporabe mestnih zemljišč. V tem delu govori 2. člen o zemljiščih, ki so izven ožjih gradbenih okolišev, so pa zajeta z urbanističnimi mali zazidalnimi načrti.

Ta člen je zaradi dokaj ne-

jasne zakonodaje, ki ureja to področje (nejasno je, kaj je to mestno zemljišče), verjetno pomanjkljiv toliko, da v njem ni določbe o komunalni opremljenosti ter določbe o tem, kaj se šteje po tem odloku za komunalno opremljeno zemljišče. Zato je bilo občinski skupščini naloženo, naj v 45 dneh v svoji pristojnosti odpravi to pomanjkljivost.

To pomeni, da bo občinska skupščina v obravnavi 2. člena morala dodati odločbo, morajo biti zemljišča, ki le na morala dodati odločbo, da žijo v mejah območja, zajetega z urbanističnim ali zazidalnim načrtom, komunalno tako opremljena, da je omogočena postopna stanovanjska in druga gradnja. Za komunalno opremljena se bodo torej štela zemljišča, ki imajo dovodno pot, elektriko in vodo.

Glede drugih pripomb tov.

M. J.

KO SE POSLAVLJA STARO LETO...

Kdo bo koga znižanjem?

Med trgovci se je razbesnel novoletni konkurenčni boj v znižanjih (Končno!)

NOVOTEHNA je objavila, da nudi kupcem pralnih strojev GORENJE PS 653 izjemno novoletni popust. V času od 10. do 31. decembra lahko kupijo ta pralni stroj, če ga plačajo v gotovini, za 300 din ceneje, če ga kupijo na kredit, pa za 200 din ceneje. NOVOTEHNA nudi te dni v svojih prodajalnah tudi veliko blaga z manjšimi napakami po znižanih cenah. S tem je bila dana prva spodbuda za novoletna znižanja in popuste.

V občini imamo več trgovskih podjetij, več pa jih prav gotovo zaradi konkurence. Pri MERCATORJU so opazili NOVOTEHNIINO pobudo. Konkurence ne moreš pustiti kar tako mimo, zato so sklenili: »Če lahko oni delajo brez zasluga, lah-

ko tudi mi! Samo da bo kšest!« Objava v zlozbi blagovnice pove, da nudijo kupcem pri gotovinskem nakupu vseh pralnih strojev znamke Gorenje 300 din izjemnega novoletnega popusta, kupcem na kredit pa 200 din lakšnega popusta. Razen tega nudijo 5-odstotni novoletni popust vsem kupcem inozemskih pralnih strojev, štedilnikov, peči, šivalnih strojev in hladilnikov.

V trgovini se je torej na zelo viden način začel konkurenčni boj. Pri tem ni vprašanja, kdo bo koga učitil s tekmovanjem v znižanjih. Potrošniki so veseli tega, da bodo lahko kupovali ceneje in da jim po takšnih nakupih ne bo treba v Ljubljano. Zato so trgovcem tokrat iskreno hvalešni!

OBVESTILO

LEKARNA NOVO MESTO

obveščata zdravstvene zavode in prebivalstvo, da bo

LETNI POPIS BLAGA

po naslednjem razporedu:

lekarna Novo mesto: 27. in 28. 12. 1969
lekarniška postaja Dolenjske Toplice: 30. 12. 1969.

V navedenem času bosta Lekarna in njena enota zaprti. Zdravila se bodo izdajala samo na nujne recepte.

NOVOMEŠKA KOMUNA

ponosni na novo ime šole

Jože Borštner, Natašin soborec, je pionirjem priporočil, naj posnemajo v ljubezni do domovine junakinjo, po kateri nosi ime njihova šola

Šmihelska osnovna šola nosi novo ime. Podružnična šola je tudi v Lazah, prav v teh krajih pa se je rodila Milka Šobar-Nataša — narodni heroj. Zrasla je iz skromnega deklica v junakinjo, na katero so še danes ponosni njeni soborci, njeni znanci in domači. Zato ni čudno, da so tudi pionirji ponosni na ime, ki ga odslej nosi njihova šola.

Prisrčne slovesnosti, ki je bila v soboto, 20. decembra, na spominski dan, ko je bila Milka Šobar — Nataša imenovana za narodnega heroja, so se udeležili tudi njeni svojeci ter komisar njene čete in njen soborec Jože Borštner.

Pionirji so presenetili navzoče s prisrčnim in pestrim kulturnim programom. O junakinji, po kateri nosi poslednje ime njihova šola, pa jim je govoril njen soborec Jože Borštner. Povedal jim je, da je partizanko Natašo prvič srečal na Mirni gori v četi II. belokranjskega odreda. Takrat je bila še mlado, nasmejana dekle. Drhki deklic, ki je zrasel v težkih razmerah, nikoli ni poznal strahu. Vedno je partizanka Nataša jurila na delu svoje čete, dokler je ni 17. avgusta 1943 zadela pri Sv. Krizu nad Litijo mina. Borci so jo ce-

nil, spoštovali in bili ponosni nanjo. Zato se je Jože Borštner zahvalil vodstvu šole v imenu republiškega odbora ZZB in v imenu borcev Cankarjeve brigade, ker so se odločili prav po njej poimenovati šolo.

Pionirji so nesli na Natašin grob v Rožnem dolu venec, njeni sestri pa so podarile Natašino sliko in cvetje.

Prisrčne slovesnosti ob poimenovanju šmihelske osnovne šole po narodnem heroju Milki Šobar — Nataši se je udeležil tudi njen soborec Jože Borštner, ki je zbranim pionirjem pripovedoval o partizanki Nataši. (Foto M. Padovan)

Komite o nalogah organizacij

Jutri popoldne bo komite občinske konference ZK razpravljali o sklepih prve seje konference in o nalogah organizacij ZK.

Stvarna zavzetost za človeka

Razpravljali so o stališčih občnega zbora in o programskih nalogah sindikata, ki se vedno bolj usmerja k skrbi za človeka

Na prvi seji novega plenuma občinskega sindikalnega sveta 18. decembra popoldne so razpravljali o stališčih občnega zbora ObSS in o stališčih sindikata do nadaljnjega razvoja skozi resolucijo skupščine SRS, o okvirih ekonomske politike ter politiki zbiranja in uporabe sredstev za splošno potrošnjo v letu 1970. Kot že nekaj let nazaj so tudi tokrat v razpravi tehtali vrednost stališč glede na potrebe delovnega človeka in skušali ugotoviti, kakšne posledice bo imela zanj sprejeta usmeritev.

K stališčem občnega zbora je bilo več pripomb. Prisotni so se strinjali s tem, da

predstavljajo stališča osnova za večletno delovanje sindikata. Razumljivo je, da bo zato treba sprejeti programske osnove dopolnjevati. Ker so v enaki meri namenjene članstvu, organom in organizacijam, so menili, da ne bi škodovalo, ko bi v njih zajeli tudi stvarne predloge posameznikov iz razprav na občnem zboru. Stališča, ki so jih posamezniki posredovali v razpravah, so stališča članov iz njihovih organizacij, zato bi bila to najboljše spodbuda za aktivnejše delo organizacij.

Zavzeli so se tudi za to, da bi v stališčih upoštevali predlog iz razprave o starejših delavcih. Sindikat naj vpliva, da bodo delovne organizacije ob prilaganju notranjih predpisov XV. amandnuju sprejele določilo o osebnih dohodkih starejših delavcev, ki so pred upokojitvijo.

V razpravi o okvirih ekonomske politike in razvoja družbenih dejavnosti je bilo največ govora o tem, kako bo povečanje prispevkov vplivalo na gospodarstvo in kako na zaposlene neposredno. Povedano je bilo, da se je sindikat v skupščini socialnega zavarovanja zavzemal za takšno povečanje neposrednih plačil zavarovancev, ki ne bi prizadelo bolnikov. Za mu je to uspelo samo deloma, ker je tehnično nemogoče obračunavati neposredne prispevke uporabnikov storitev upoštevaje njihovo socialno zmožnost.

Predstavniki sindikata so na skupščini socialnega zavarovanja podprli predlog za 0,2 odst. povečanje osnovnega prispevka, ki je namenjeno za dograditev novomeške bolnišnice. Zdravstveni dom Novo mesto naj pripravi program razvoja, v katerem bodo upoštevane dejanske potrebe, gospodarnost, pa tudi stvarni predlogi gospodarstva.

Na včerajšnji seji je občinska skupščina sprejela odloke o spremembah proračuna za leto 1969, o spremembah in dopolnitvah odloka o prispevkih in davkih občanov in odloka o prispevkih za uporabo mestnih zemljišč, dala je soglasje skupščini socialnega zavarovanja o stopnjah prispevkov in rešila več upravnopravnih ter premožnjakopravnih zadev. O seji bomo obširneje poročali v prihodnji številki.

Seja občinske skupščine

Seja občinske skupščine

Na včerajšnji seji je občinska skupščina sprejela odloke o spremembah proračuna za leto 1969, o spremembah in dopolnitvah odloka o prispevkih in davkih občanov in odloka o prispevkih za uporabo mestnih zemljišč, dala je soglasje skupščini socialnega zavarovanja o stopnjah prispevkov in rešila več upravnopravnih ter premožnjakopravnih zadev. O seji bomo obširneje poročali v prihodnji številki.

Kdo naj daje denar?

V izobraževalni dejavnosti Zavoda za izobraževanje kadrov in produktivnost dela Novo mesto je še vedno nerešeno sofinanciranje posameznih dejavnosti. Predstavniki temeljne izobraževalne skupnosti Novo mesto, organizacijske enote Zavoda za šolstvo SRS in sveta za prosveto in kulturo občinske skupščine Novo mesto bodo zato proučili to vprašanje in predlagali rešitve.

Cesta je obnovljena

Po nekajletnih razpravah se je svet brusniške krajevske skupnosti v minulem mesecu odločil za obnovo ceste Brusnice — Leskovec — Suhadol. Odkupili so del kamnoloma v Leskovcu, šest delavcev je nepretrgoma štirnajst dni delalo na cesti, vozniki z vprežno živino pa so vozili material. Cesta je zdaj obnovljena, opravljena dela so vredna okoli 7 tisoč din. Spomladi bodo cestnišče še utrdili.

Upokojenci so dolžni

Novo leto je pred vrati in med upokojenci je mnogo takšnih, ki še niso poravnali članarine, čeprav je zelo nizka. Društvo zato vabi vse zaostankarje, naj svojo dolžnost izpolnijo še pred novim letom, najpozneje pa vsaj v januarju in februarju prihodnje leto. To velja tudi za vse druge obveznosti, ki jih ima morda kak član do svojega društva.

HOTEL METROPOL NOVO MESTO

čestita svojim gostom za novo leto 1970!

Novomeška kronika

DEDEK MRIZ bo prišel 26. 27. in 28. decembra ob 17. uri popoldne v novomeški Domu kulture v spremenjeni snemki in medvedov. Odboroval bo otroke, če bodo starši nekaj ur prej oddali darila zanje. Otrokom so namenjeni tudi filmi o Tarzanu, za učence iz drugih krajev pa bodo predvajali film iz pravilnega sveta: »Živeti svobodno«.

NOVOLETNO SREČANJE novomeških in krških gojencev dijaških domov je napovedano za soboto, 27. decembra. Vodstvo doma »Majde Silca« se je odločilo za kraj potrebnega tekmovanja. Ob novoletni jelki bodo nagradili tiste, ki so se odlikovali po učenem uspehu, vedenju, po najlepše urejeni sobi in pod. Novoletna prireditev bo zbirala tudi gojence obeh domov.

TESNE STIKE goji Ekonomska srednja šola z društrom književnosti, prek njih pa tudi z delovnimi organizacijami. Z društrom književnosti sodeluje pri organizaciji ekskurzij in seminarjev, predvsem pri organizaciji politične prakse. Na obvezno počitniško prakso pošiljajo učence 2. in 3. razreda.

KMETIJSKA ŠOLA Grm doliva v zadnjih letih vedno več prostora in sile za odpiranje zunanjih oddelkov poklicne šole za kmetovalce, in to tudi od drugih občin. Šola je pripravljena organizirati take oblike izobraževanja. Pred kratkim se je šola preimenovala v Kmetijski izobraževalni center.

NA TRGU so bile cene take: solata 5, grozdje 4,5, mandarine 6,5, limone 6,5, pomaranče 5, ohrovt 4, cvetača 6, špinaca 8 in

23. decembra popoldne je Bogdan Osolnik kot poslanec zvezne skupščine in predsednik odbora za zunanjo politiko pri družbeno-političnem zboru zvezne skupščine predaval občinskemu političnemu aktivu o jugoslovanski zunanji politiki in o najpomembnejših političnih dogodkih v zadnjem obdobju.

Premalo stanovanj za učitelje

V osnovnih in podružničnih šolah v občini primanjkuje stanovanj za učitelje. To je nemalokrat vzrok, da se učitelji težko odzovejo razpisu za prosta mesta na takšnih šolah. Vse šole odvajajo 4-odst. prispevek za stanovanjsko izgradnjo, ki se zbira v skladu skupne porabe samo za gradnjo stanovanj. V posamičnih, zlasti manjših šolah se bo ta denar zbiral zelo dolgo, preden bo zadostal za gradnjo enega samega stanovanja. Zato je občinska skupščina na zadnji seji priporočila, naj šole ta denar združujejo.

IZ NOVOMEŠKE PORODNIŠNICE

Pretekli teden so v novomeški porodnišnici rodile: Ana Rajer iz Trebnjega — Jožeta, Marija Čotar iz Ajdovščine — Mitja, Justa Smolnik iz Ponikev — Janeta, Hedvika Keše iz Brezance — Aleksandra, Jozefa Novak iz Dovškega — Suzano, Ana Frluse iz Cirovnja — Andrejo in Tatjano, Lidija Ljubi iz Muhaberja — Gregorja, Rozika Mastilosa iz Krškega — deklico, Jožica Skufca iz Petan — dečka, Amalija Klobučar iz Uršnih sel — dečka, Marija Jarc iz Velikega Lipovca — dečka, Nada Predovnik iz Motilke — deklico, Jožica Klukelj iz Vrhnice — dečka, Marija Nose iz Obrka — deklico, Tončka Jurejev. Ež iz Adleševc — 2 deklici, Martina Har iz Potovrha — deklico, Marija Blažič iz Zdinje vasi — dečka in Alojzija Miketič iz Loke — Andrejo. — Čestitamo!

Presenečenja za novo leto

V nekaterih novomeških trgovinah nudijo novoletni popust — V »Novi modni« bo kupcem stregla Saša Zajc, lepota Evrope

V novomeških trgovinah imajo zadnje dni polne roke dela. Zanimalo nas je, kako so trgovci poskrbeli za izbiro pred novoletnimi prazniki in kakšna presenečenja so pripravili. Tole so nam povedali:

RUŽA ZUPANC, Mladinska knjiga: »Naše kupce smo presenetili z bogato izbiro najrazličnejšega spornikarskega blaga. Najmlajšim so namenjene igrače na pogon, uvožene iz Japonske. Cene igračk so znižane celo za 40 odstotkov. Kupci lahko kupijo pri nas tudi praktična darila iz roževine, uvožena iz Vzhodne Nemčije. Letos imamo prvič na zalogi bogato izbiro kristalnih okraskov za novoletna drevesca, ki so uvoženi iz Sovjetske zveze.«

FRANC ROĐIC, Novotehna: »Tisti, ki so nameravali kupiti gospodinjske stroje, so prav storili, če so z nakupom počakali. Naša trgovina daje popust na pralne stroje Gorenje, tip 653, in sicer za gotovino v višini 300 din, na kredit pa 200 din. Pred novim letom bomo znižali tudi cene nekaterim gospodinjskim strojem, nižje pa bodo tudi cene posode. Zadnje dni imamo polne roke dela. Čeprav nekateri trdijo, da je promet slabši kot lani, pri nas ta trditve ne držijo.«

PETER LUZAR, »Mercators«: »Vsako leto smo dajali popust za nakup nekaterih gospodinjskih strojev, zato tudi letos nisimo razočarali kupcev. Elektroindustrija

Niš je dala popuste za določeno vrsto televizorjev v višini 25 odstotkov, pri nas pa velja novoletni popust 5 odstotkov za nakup vseh uvoženih in domaših pralnih strojev, štedilnikov, peč, hladilnikov in šivalnih strojev. Zdi se mi, da je v naši trgovini nekoliko manj kupcev, kot jih je bilo lani ob istem času.«

MARIJA PATERNOSTER, »Dolenjka« — Okras: »Pri nas nimamo novoletnih popustov. Cene so zmerne. Ker smo imeli bogato zalogo, se cene ur, zlata in kristala v naši trgovini še niso dvignile, zato kupci radi kupujejo pri nas. Zadnje dni prodamo zelo veliko kristala in zlata. Videti je, da nekateri kupci ne sprašujejo za cene, kupijo, če jim je izdelek všeč. Imamo pestro izbiro. Se vedno prodamo tudi veliko umetnega cvetja. Okusi so različni. Kupci kar naprej sprašujejo po njem.«

LOJZE GOLOB, Nova moda: »Naše novoletno presenečenje je Saša Zajc, lepota Evrope, ki bo prodajala v naši trgovini in pomerjala nekatere modele v petek, 26., in soboto, 27. decembra. Nameravali smo organizirati modno revijo, pa smo spoznali, da imamo premalo prostora. Še pred novim letom bomo imeli razprodajo nekaterih izdelkov, ker bi se radi znebili prevelikih zalog. Tako bodo prišli na račun tudi tisti kupci, ki nimajo globokega žepa.«

M. PADOVAN

Ena gospa je rekla, da je novomeški Glavni trg krasno razsvetljen z neonskimi napismi. Druga pa je rekla, da to ni res, ker ti napis malokoli pomirjajo adaj pred novoletnimi prazniki, svetijo pa samo nekaj dni po tem, ko so novi. Nato jih vsi lastniki požrbijo in bi bilo boljše, ko jih sploh ne bi bilo. Ko gre človek s svetilniškim mestom, bi se posameznih črk, ki svetijo v napisih, kar hitro zloži sodobno pesem...

ZAHVALA

Po dolgi in mučni bolezni nas je sapsutil naš dragi mož, oče, stari oče, brat in stric

FRANC ZALETELJ

IZ ZAGORICE PRI DOBNICU

iskreno se zahvaljujemo vsem, ki so z nami sočustvovali in nam nudili kakršnokoli pomoč v teh težkih dneh. Zahvaljujemo se predsedniku ZVVI Dobrušic tov. Grandovcu za plosvilne besede in cvetje ter dr. Kocutarju za zdravniško pomoč.

Zalujoči: žena Minka, hčerka Angelca z možem, sin Leon z ženo, vnuki Mira, Boris, Janez, Jozica in drugo sorodstvo

Hermelika

ZAHVALA

Ob prezgodnji smrti dragega sina in brata

STANETA BIZJAKA

se zahvaljujemo vsem sorodnikom in vašanom Mirze Luže in Igljenka za nesebično pomoč in sočustvovanje; gasilskim društvom in kolektivu 2. c razreda gimnazije Novo mesto za spremstvo na zadnji poti; gospodu dekanu za obisk v bolnišnici, obredne slovesnosti in poslovilno pridigo ter tovarišu Klemenčiču za tople besede ob odprtem grobu. Zahvaljujemo se tudi zdravstvenemu in strežnemu osebju internega oddelka splošne bolnišnice Novo mesto, ki se je vztrajno borilo za pokojnikovo življenje.

Zalujoči: oče Ludvik, mati Marija, brat Jože ter sestri Marija in Milka.

OPEKARNA - ZALOG NOVO MESTO

Priporočamo naše izdelke in želimo srečno novo leto 1970!

HOTEL GRAD OTOČEC

za novo leto obiščite naše lokale:

HOTEL • MOTEL • RESTAVRACIJO •

BIFE-DELIKATESO in RIBJO RESTAVRACIJO v Novem mestu

Gostom želimo srečno novo leto 1970!

V NEVELETNI PRAZNIČNI REVJI

14 DNEVNI TV PROGRAM
LJUBJETA SLAVA
WINETON IN
OLD SHATTERHAND

POVEČAN OBSEG

BARVNI POP KALENDAR Z REALISTINIMI DATUMI VAŠIH PEVECEV IN UMETNIKOV

SAME 2 DIN

KRI, KI REŠUJE ŽIVLJENJA

Pretekli teden so darovali kri na novomeški transfuzijski postaji: Franc Avbar, Tone Blažič, Jože Kastelec, Jože Makovec in Rajko Bevc, člani Novolosa, Straža; Ivan Fab, Jančič, član Kovinarja, Novo mesto; Ivan Bolih, Ivan Sramel, Alojz Vrtačič, Bogomir Sivec, člani IMV Novo mesto; Jože Sporar, Jože Rotar, Jože Oblak, Jože Nardin, Franc Kren in Janca Nosec, člani Gorjanecv, Straža; Marica Sramel, članica osnovne šole Novo mesto; Albin Gimpelj, upoko-jenec iz Rodin; Milka Zupančič, gospodinja iz Gabrja; Slavka Lukšič, članica splošne bolnice Novo mesto; Ivan Zlogar, Martin Plut, Jože Rožman in Zvonko Jakofčič, člani IMV Črnomelj; Anton Pavliha, član Komunalnega podjetja, Črnomelj; Anatolij Kartajef, član Beti, Črnomelj; Mirko Anjan kmet iz odloga; Katarina Požek, gospodinja iz Goranjcev; Mirko Čadonič, član občinske konference SZDL Črnomelj; Francka Lukašič, gospodinja iz Dragatuša.

— Iskrena hvala!

TOVARNA POHIŠTVA BREŽICE

priprava svoje modele spalnic: KRKA, BREŽICE in MINOZA. Vsak model se lahko dobi v treh kombinacijah furnirja.

Vsem svojim poslovnim prijateljem želimo srečno in uspešno polno novo leto 1970!

LOVSKE SPECIALITETE
v novomeškem hotelu
KANDIJA

Za sladokusce: jelen, srna divji prašič in druga divjad
POIZKUSITE!

»Kako sem vesela, da si prišla! Kar objela bi te — ko bi se mojih rok ne držala zemlja. Prav močno sem si želela govoriti s teboj — pa te zagledam. Precej ti moram povedati, sicer se mi še naredi pika na jeziku — haha: Poslušaj: sinoči se je Drejec dogovoril z očetom, da se poročiva že prihodnjo jesen. Da le Drejec postavi primerno kočjo tod blizu Krškega, pa se vzameva. Ker oče pravi: Najprej stalica, potlej kravica! Haha! A kaj ti je? Čudno blesta si. Ali si bolna?»

Marija se je po sili nasmehnila.

»Nič mi ni. Nekoliko sem utrujena. Zaspala sem.«

»Preveč dela ti nakladajo.«

»Delo si sama nakladam,« je dejala. »Brez dela bi ne vzdržala.«

Katki se je zdelo, da se je Mariji potresel glas. Presenečena ji je pogledala v oči, polnih zadržanih solz. Molče je obrisala roke, prišla Marijo okrog pasu in odločila:

»Kar počivat pojdeš. Prinesem ti odejo, da se uležeš pod jablano zunaj za kočjo.«

Marija se ni branila. Šli sta za kočjo. Tam pod gozdom za stezo je stala široka, nizka jablana. Pod njo je Katka pripravila ležišče in pustila Marijo samo.

Marijino razbolelo občutje se še dolgo ni umirilo. Solza za solzo je zdrknila na belo blazino. Naposled je trdno zaspala.

V poznem popoldnevu se je zbudila. Dvignila se je z občutkom, da ni sama. Ozrla se je — onkraj steze pod gozdom, le nekaj korakov od Marije, je sedel na drevesnem štoru pristav.

Njegove modre oči so strmele v dekletov od spanja lahko zardeli obraz, ki so mu skuštrani lasje

ILKA VASTETOVA:

VRAŽJE DEKLE

(Zgodovinski roman)

dajali danes poseben čar, žensko milino.

Mariji pa se je zdelo, da jo gleda Kopriva kakor še nikoli! Pokrila bi se in skrila, tako čudno vroč je bil njegov pogled.

Skočila je kvišku.

Tudi pristav je vstal in se ji priklonil.

»Fortuna mi je naklonjena,« je dejal in si položil roko na srce. »Bil sem na izprehodu in v srcu mi je bila samo ena želja. Zavijem tu na stezo pod gradom, in — evo: želja mi je izpolnjena; ugledal sem nje, gospodična Marija, ki sem jih danes zaman iskal pri gospodu baronu in pri gospodu očetu.«

Molče je stala pred njim Neizrekljivo smešen se ji je zdel v svojem domišljavem zanosu. Gledalinsko našemljen se je košatil pred njo in krotovičel besede, da so se Mariji tresle ustne v zadržanem smehu.

»Gospodična Marija, počakal sem tu, ker jih moram nekaj vprašati. Ali mi dovolijo, da jim zastavim vprašanje, ki je zame najbolj važno na svetu?«

Zrl je nanjo z nasmehom zmagovalca, ki mu je poraz nemogoč.

Marija je skoraj zoperno občutila živo modrino njegovih smejočih se oči. Njene misli so begale.

Tedaj ji udarijo v uho oddaljeni zamolkli udarci. Iz kočje plane Katka in za trenutek obstoji vsa zbegana zaradi tujega mladega gospoda. Potem potegne Marijo za komolec in ji s strahom v očeh šepne:

»Ali čuješ? Zopet peljejo eno — ali ne slišiš?«

Razločneje je tolkel turški boben. Vmes je v daljavi naraščal hrup, razdivjani glasovi.

»Čarovnico peljejo,« je dejal pristav, ki je tudi prisluhnil. »Seveda, moje sosede, trgovčevu soprogo. Če jih justifikacija zanima — Kavalirsko je ponudil Mariji roko in pokazal na stezo.«

Jezno so se zablistale Marijine oči. Položila je roko Katki okrog pasu.

»Hvala! Tako ostudnih prizorov — —«

Umolknila je, se kratko priklonila in potegnila Katko s seboj proti kočji... Po stezi je iz mesta hitel mimo njih — pator Jurij.

»Peter jo je spravil na morišče, zdaj pa hiti, da se bo naslajal ob njenem trpljenju,« je rekla Marija in se postrani ozrla za plahutajočo kuto.

Katka je potegnila prijateljico v kočjo in zaprla ter zapahnila vrata. Zagrnila je vsa okna, sedla na klop pri peči in si z obema rokama zatisnila ušesa. Marija je sedla poleg nje. Zunaj je naraščal hrup.

»O moj Bog! Tu je strašno! Zakaj so oče kupili kočjo ob tej nesrečni cesti!«

Zunaj divje kričanje, topot konjskih kopit, vmes pošastni udarci velikega bobna.

Marija je vstala s klopi. Njene velike oči so bile z grozo uprte v zagrnjeno okno.

»Ne, ne. Ne smeš je iti gledat! Začarala bi te s pogledom!«

Marija se je zrušila na klop in si zakrila obraz z rokami.

»Uboga, uboga žena!« je šepetala.

V duhu jo je videla, kako je še pred nekaj tedni stala v prodajalni vsa dobrovoljna, rdečelica in stregla ljudem in pomagala možu in tekalu vmes v sosedno sobo, kjer so se igrali njeni otročiči.

OSCAR WILDE

fantastično-romantična zgodba

3

Canterville / kati duh

»To je kri lady Eleonore,« je rekla starka s tihim, skrivnostnim glasom »katero je prav na tem mestu umoril njen mož Simon de Canterville...!«

»Odrgraj ji to od plače kot za razbite stvari,« je odgovoril poslanik, »pa bo hitro nehala omedlevati.«

In res, starka se je že po nekaj trenutkih osvestila. Bila je sicer neznanško in kar neumljivo razburjena in je resno svari-la gospoda Otisa, naj bo previden, kajti hišo lahko obišče huda nezgoda.

»Gospod, na lastne oči sem videla take stvari,« je rekla, »da so spričo njih slehernemu kristjanu vstali lasje. In včasih vso noč ne zatisnem očesa, take grozote se dogajajo.«

Gospod Otis in njegova soproga sta z vso zgovornostjo zatrdila tej pošteni duši, da se ne bojita strahov in stara gospo-

dinja je odkrivila v svojo čumnato. Praj pa je še poprosila Boga, naj blagoslovi njenega novega gospodarja in si tudi zagotovila povišanje plače.

Drugo poglavje

Vso noč je besnel vihar, vendar se ni zgodilo ničesar, kar bi bilo omembe vredno. Toda ko so zjutraj prišli Otisovi v knjižnico k zajtrku, so spet zagledali na tleh pošastno krvavo liso. »Mislim, da neprekosljivi čistilec ni kriv,« je rekel Washington, »saj sem ga preizkusil na vseh mogočih madežih. Kaže, da ima pri tem res prste to grajsko strašilo.«

Zdrgnil je madež vdruči, toda prihodnje jutro so ga spet zagledali. In pojavil je se tudi tretje jutro, čeprav je gospod Otis zvečer sam zaklenil knjižnico in vzel ključ s seboj. Vsa stvar je začela družino izredno zanimati. Gospod Otis je že pomislil, če ni eksistenco strašil zavračal preveč dogmatično, gospa Otisova je preišljala, ali se ne bi vpisala v spiritistično društvo, Washington pa je nemudoma napisal dolgo pismo firmi Myers & Podmore o tem »Kako dolgo trajni so krvavi madeži, če izvirajo iz zločina.«

Prihodnjo noč pa so bili enkrat za vselej razpršeni vsi dvomi o stvarni eksistenci duhov.

Dan je bil topel in sončen, v večernem hladu pa je vsa družina šla na sprehod. Domov so se vrnili že ob devetih in si privoščili lahko večerjo. Pogovor se niti malo ni sukal okrog duhov, zato je bilo prav nobene osnove, da bi za te stvari postali dovzetni, kot se tako rado zgodi pred kakimi psihičnimi pojavi. Govorili so, kot sem kasneje zvedel od gospoda Otisa, zgolj o stvareh, ki so značilne za pogovor kulturnih Američanov višjih slojev, na primer o tem, kako nepopisno prekaša gospodična Fanny Davenportova kot igralka Sara Bernhard; kako težko dobiš mlado kokoš, ajdovo kašo in polento celo v najboljših angleških hišah; kako pomemben je Boston za razvoj Duse sveta; kako koristne na potovanju z vlakom so ameriške nalepnice na kovčkih in kako prijeten je njujorški akcent v primeri z zateglo izgovorjavo Londončanov. Črhnilo niso o čem nadnaravnem in niti najmanjše omembe ni bilo o siru Simonu de Canterville.

PRIHOD NOVEGA LETA V KAMENI DOBI Ivica Djukić

V nekem muzeju stoji velkanska kamena plošča z vrezanimi znaki. Strokovnjaki so ugotovili, da gre za zapis o nekem pričakovanju novega leta v kameni dobi. Tako vsaj pravijo in ker so strokovnjaki, jim pravzaprav lahko verjamemo. Pa poglejmo, kako so ljudje slavili takrat...

Za mesto praznovanja je bila izbrana največja pečna, v katero je bilo mogoče spraviti več kot sto povabljenec. Bila je posebno urejena za to priložnost, največja atrakcija pa je bila novoletna jelka, ki je segala do stropa in je bila okrašena s sovražnikovimi glavami.

Na improviziranem odru je igrala majhna zasedba, katere člani so si do golega obrili glave, da bi izzvali pravo senzacijo. Uspelo jim je, da so angažirali tudi nekega tujega pevca. Ta zvezda je bil neki pavijan, ki prav ta večer ni bil kdove kaj razporežen in so ga neprestano morali vleči za rep, da bi zatulil v kamniti mikrofoni.

Ob prvem mraku so se začeli zbirati povabljeni. Moški so morali nositi težka kamnita vabila, zato niso mogli vleči za lase svojih žena. Te so bile prav posebno navdušene, saj se jim je posrečilo,

da so ohranile veličastne frizure, ki so jih s pomočjo ribjih kosti spletale že od poldneva. Toda nekaj drugega je ujezilo ženski spol. Večina povabljenih žena je imela običajne večerne obleke iz medvedjega krzna. Ko pa sta prišli dve ženski, oblečeni v obleki, sešiti iz kož progastega tigra, jih je obšla zavist in toliko da se niso sprickale z možmi, ki so se izkazali kot slabi lovci.

Vzdušje je bilo vse bolj pristržno in veselo. Veliko jih je plesalo in ker jim tuljenje uvoženega pevca ni bilo posebno všeč, so nekateri predlagali, da bi ga pojedli za poobedek. Vendar se je revež rešil na vrh jelke, koder je začel snemati lobanje in jih metati na razpoloženo družbo.

Vse bi bilo še naprej v najlepšem redu, ko bi nenkrat ne vzkliknil Granitnik: »Ljudje, pogasite baklje! Polnoč je!«

Nekateri so že začeli izvrševati njegovo zapoved, ko je bilo slišati tudi bolj trezne glasove: »Nehajte! Ne gasite ognja! Veste, da ga potem ne bomo mogli več prižgati!«

Bilo je tudi nekaj razbitih glav, a se je vse dobro končalo. Pozneje so ljudje govorili, da se nikoli prej niso tako imenitno dočakali novega leta. —g

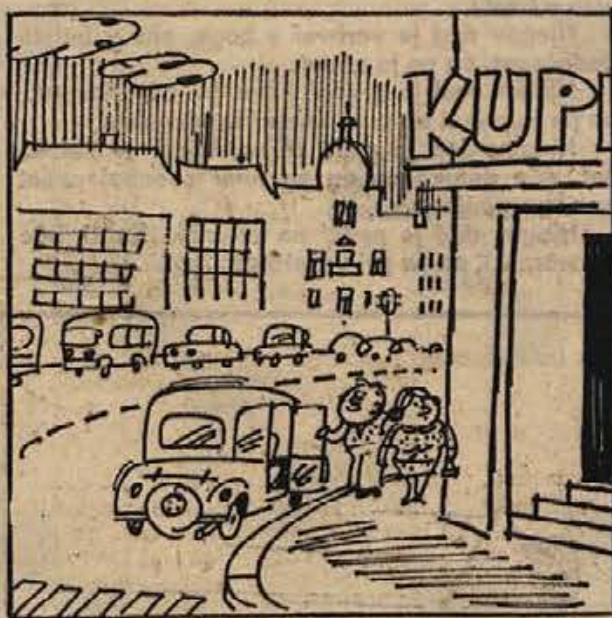
— Mama, pridi, neki človek bi rad govoril z glavo družine! ...

skok v zameystvo

5. — Če na kratko povzamemo! Paradižnikova sta svoj prehod čez državno mejo plačala z enim izgubljenim čevljem, dvema strganima najlonkama in s sedmimi dolarji. Tri je požrla koza, dva odnesla šoja, dva pa sta padla v kraško vrtačo.

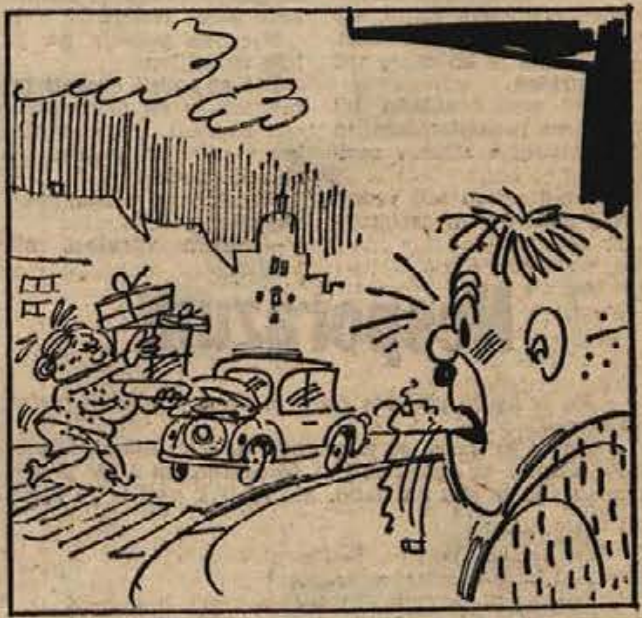
No, nista bila naša Paradižnika taka, da bi ju strla prva ovira! Od meje pa do belega mesta ob morju, kamor sta bila namenjena, je

bila dovolj dolga pot, da se jima je veselje do življenja v celoti povrnilo. V mesto sta vkorakala sijoča in polna podjetnosti.

Parkirala sta ob glavni cesti. Paradižnik je zavil v pristržno »oštarljico«, Paradižnica pa je izginila v veličastni veleblagovnici KUPIM. Vsak po svoje sta se hotela seznaniti s tujimi šegami in navadami.

Paradižnik je bil solidno postrežen, Para-

džnica pa si je stregla sama. Vtaknila je glavo v kupe nogavic, modrcev, kombinež, jopic, kril, cunj in cunjic in pozabila na ves svet. Ni minila ura in prtlačnik avtomobila, poln dragocenega tovora, se ni dal več zapreti!

Ko je Paradižnik skozi okno gostilnice zaznal katastrofo, ni bilo več pomoči! Družinska blagajna je bila prazna, ne dolarja, ne lire in ne dinarja ni bilo več v njej!

Prav v slehernem človeku tli kakšna skrta u-metniška žilica. Reci-

mo: Igralska. Tudi jaz sem sanjal o tem, kako čudovito bi igral Cyrana de Bergeraca in kralja Leara, toda to so bile samo želje. Saj nimam niti talenta niti igralske akademije.

A do neke mere sem vendarle uresničil svoje igralske iluzije. Ugodil sem prošnji, naj bi v našem podjetju igral dedka Mraza.

To je zares ljudska kreacija, sem si mislil, vloge se ni treba učiti, pa tudi kritikov se ni treba bati.

Oblekel sem debelo uniformo dedka Mraza, si prilepil dolgo belo brado in zbral navodila.

— Malemu Ivu je treba dopovedati, naj ne napada s fračo golobov in sedmih oken. Mali Niko se mora bolj potruditi pri računstvu. Mala Ljerka je že toliko odrasla, da bi se ne smela več igrati s punčkami. Mali Veljko naj se ne pretepa po hodnikih. Stefan pa naj ga ne izživa. Mali Fedor naj se slednjič nauči hoditi domov ob pravem času in naj že enkrat napiše domače čtivo o Martinu Krpanu. Malega Otona je treba poučiti, da je še premlad, da bi ropal po tujih tobačnicah, in sploh prezelen za kajenje.

— Brez skrbi, vse bom povedal otrokom, prav vse!
Potem me je poklicala vsrnaneka mamica:
— Tovariš dedek, rada bi vas prosila za majhno uslugo. Moj Miško ima ta-

ko strašansko rad smetavnovo čokolado. Dajte, stisnite tole v njegov zavitek. Letos je bil zares več kot priden.

Vzel sem čokolado, bil je zares precejšen kos, in jo potisnil v Miškov zavitek.

Otroci pa so bili vedno bolj nestrpni in razburjeni.

DEDEK MRAZ

Končno so me zrinili na oder.

O, ljudje moji, zdaj sem končno doumel, kaj se pravi: TREMA!

Trepetajoč sem se zibal po odru in zaman odpiral usta.

Prireditelji so razumeli mojo stisko, odvlekli so me z odra, in mi s silo vili v usta poživilo — nekaj krepkih požirkov žganja.

To me je pomirilo, da sem se kar spodobno odjecljal svoj pozdravni govor. Predsednik komisije, ki skrbi za svoje bližnje, je zatem rekel:

— Vidite, malčki, dedek Mraz je prišel iz daljnih krajev, utrujen je in zato tako težko govori.

Vtem so mi za kulisami postregli z novo dozo poživila. V glavi sem mi je po malem začelo vrteti, ker nisem vajen tolikšnih količin žganice. Potem sem začel deliti zavitke.

— Vidiš, tole je dedek Mraz prinesel malemu Stefanu O. Stefan, ti si priden fantek, samo malce bolj bi moral poprijeti v računstvo.

— Ne bi smel izzivati Veljka, — mi je zaman dopovedoval predsednik komisije, ki skrbi za svoje bližnje.

A hip nato se je med občinstvom oglašil krepak roditeljski glas:

— Dosti čvekanja! Če jaz kot šef računovodstva nisem najboljši porok, da je moj Stefan najboljši v matematiki, si oglejte njegove ocene! K vragu pa takšen dedek Mraz.

Da bi se izognili nadaljnjim zmotam, je skrb za deljenje naukov prevzel predsednik komisije, ki skrbi za svoje bližnje, jaz pa sem samo božal otroške glavičice in delil zavitke. Spotoma sem nameraval srkniti še krepak požirek poživila, pa so mi steklenico iztrgali iz rok. In vse bi se dobro končalo, ko bi ne bilo tiste nesrečne smetanove čokolade.

Ko je mali Miško dobil svoj zavitek, je začel brskati po njem in oči so se mu zasvetile, ko je zagledal velikanski kos svojega priljubljenega živila. Strgal je ovitek in navdušeno začel žvečiti.

Njegovo početje pa je bilo nalezljivo.

Brž so začeli brskati po zavitkih še vsi drugi otroci. Kakšno razočaranje, ker v njihovih zavitkih ni bilo čokolade.

Slednjič je vstala neka bojevitka mati:

— Smem vprašati, ali

je v vseh zavitkih enaka vsebina?

— Za vsakega isto! — je vzkliknil predsednik komisije, ki skrbi za svoje bližnje.

— Ne bo držalo, — je v en mah zagrgalo nekaj srboritih staršev.

— Če je res, kar pravite, — je nahrulil predsednika neki oče, ki se je preteče izprsil, — potem se je zgodila malverzacija! Nekdo je iz večine zavitkov pobral čokolado! Tega ne bomo trpeli! Čudovit dedek Mraz, ki krade otrokom čokolado!

Starši so se začeli valiti proti odru.

V zraku je bilo čutiti nasilje. Pomislil sem na linč! Na vrat na nos sem pobegnul z odra, si med begom snel prelepo belo brado in kos za kosom uniformo dedka Mraza in se slednjič skozi stranski izhod rešil na ulico!

Tihomir Jankovič:

Junak našega časa

Njegov ded je jezdil konja, oče kolo, on pa jaše v fotelju.

Njegov ded je bil zmaj, oče sokol, on pa je zverina.

Njegov ded je pisal z gosjim peresom, oče z nalivnim, on pa diktira.

Njegov ded je bral Vuka in Njegoša, oče Marxa in Lenina, on pa bere stripe.

Njegov ded je poslušal stare junaške pesmi, oče partizanske, on pa posluša Olivero Vučo.

Njegov ded je igral na gusle, oče na harmoniko, on pa na mikrofona.

Njegov ded je ime vile za seno, oče senene vile z dvojnimi rogom, on pa ima vile na morju.

Njegov ded je pil iz vrča, oče iz bokala, on pa pije iz reprezentance.

Njegov ded je gojil slive, oče maline, on pa zalisce.

Njegov ded je ljubil krila, oče je tekal za njimi, on pa je pristaš nudizma.

Njegov ded se je boril, da bi premagal Turke, oče Nemce, on pa protikandidate na volitvah.

Njegov ded je lovil lisice, oče zajce, on pa lovi v kalnem.

Dedova deviza je bila: Bolje grob, nego rob«, očetova: »Bolje rat, nego pakt«, on pa ima devize v banki.

Njegov ded je veroval v boga, oče v boljšo bodočnost, on pa je ateist.

Njegov ded je prešel Albanijo, oče Neretvo, on pa je prišel do prvega mesta pri pokru.

Njegov ded je nosil torbo, kadar je šel na pot, oče denarnico, on pa nosi s seboj pečat svojega podjetja.

Njegov ded je padel na solunski fronti, oče na sremski, on pa pri vozniskem izpitu.

SPOREN POLOŽAJ ali konfliktna situacija

Leta in leta je Zavod za raziskovanje sodobnega lenuštva živel v miru. Vse reforme, samoupravljanje, napredovanja in druge družbene novosti, ki so bile v modi, niso prestopile njegovega praga. Kolektiv Zavoda — direktor s tremi lenušskimi pomočniki in tajnico — je mirno, počasi in ne da bi se pri delu pretegnil, plul v boljše prihodnost.

Toda neizprosni in nepodkupljivi čas je vendar naredil svoje. Tajnica Zavoda, gospa tovarišica Cana, je odšla v pokoj, na njeno mesto pa je prišla tovarišica Ankica, ženska, ki je bila kot ustvarjena za reklamne namene. Z Ankico pa je v Zavod začela pridirati množica sodobnih tokov.

Dva meseca po Ankičinem prihodu je nastal prvi tako imenovan sporen položaj.

Direktor je predlagal, naj gresta dva člana kolektiva na službeno potovanje v inozemstvo, kjer bi raziskala inozemsko lenobo in prinesla dragocene izkušnje.

»Ko sem vprašanje analiziral v celoti,« je končal direktor, sem ugotovil, da bi bila za to nalogo najbolj primerna jaz in tovarišica Ankica.«

V kolektivu je zavlada la tišina. Končno je vstal eden izmed pomočnikov in dejal:

»Mislim, da je predlog tovariša direktorja zelo realen in jaz takoj glasujem zanj, vendar z enim ugovorom: zdi se mi, da bi bila jaz in Ankica veliko bolj primerna za to nalogo.«

Po tem se je začelo konstruktivno razpravljanje. Vsi pomočniki so z odobravanjem sprejeli polovico direktorjevega predloga, toda vsak je imel svojega kandidata za položaj Ankičinega sopotnika.

Ankica je bila tiho in je le kratko dejala:

»Meni je vseeno, kdo bo šel z mano. Jaz vem, kaj me čaka in sem vedno pripravljena izpolniti zahteve.«

Toda rešitve ni bilo od nikoder.

»Tovariši,« se oglasi direktor, »tako ne gre več. Jemljem si pravico, da kot direktor izberem enega od predlaganih predlogov. Kateri predlog bom izbral, vam bom povedal, ko se vrnemo iz inozemstva. Pika!«

Tedaj se je spontano oglašil kolektiv.

»Tovariš direktor,« so izjavili vsi trije pomočniki, »v tem primeru bomo začeli stavkati, to se pravi, začeli bomo delati! Zaradi vaše samovolje.«

Zaman je direktor kričal, prosil, pretil...

Drugi dan so vsi trije pomočniki prišli na delo točno ob sedmih — kar se v Zavodu ni zgodilo od njegove ustanovitve. Tovariši so posedli za mize in delali vseh sedem ur!!!

Naslednji dan se je ta prizor ponovil.

In tako je šlo dolgih sedem dni.

Deveti dan je v Zavod prišel tovariš iz višjega lenuškega foruma. Ko se je seznanil z bistvom tega spornega položaja, je takoj začel ukrepati: direktorja je kaznoval zaradi samovolje, kolektivno je priporočil, da takoj preneha s prekinitvijo nedela, Ankico pa je postavil pod svojo prisilno upravo — vzel jo je sabo.

In tako je bila končno rešena kriza v Zavodu za raziskovanje sodobnega lenuštva.

Kaj so rekli ob prihodu Novega leta?

ADMINISTRATOR: Naj pride jutri!

PROMETNI MILIČNIK: Je prav parkiralo?

STUDENT: Koliko rokov za izpite ima?

SPREVODNIK: Vozovnico, prosim!

BIROKRAT: V koliko izvodih je prišlo?

FILMSKI REŽISER: Naj so slečci!

NOGOMETAS: Koliko mi plačate, da preidem v novo leto?

ZDRAVNIK: Naj pokaže jezik!

GOSPODINJA: Uh! Spet se je vse podražilo!

NATAKAR: 10 odst. napitnine, prosim!

UREDNIK: Položite ga v predal. Pogledal ga bom jutri.

ANGLEZ: Nikogar ni, da bi naju predstavil. Počakal bom še leto dni.

ITALIJAN: Mamma mia! Kakšno lepo punčo!

AMERIČAN: Takoj ga kupim! Koliko stane?

TRGOVEC: Zagotovo je sveže.

ŽELEZNIČAR: Vozi na tretji peron, z dvehurno zamudo.

IGRALEC: Podpišiva pogodbo!

NOVINAR: Ob šestnajsti uri, po lokalnem času, se je spustilo na letališče. Pričakali so ga predstavniki družbeno-političnih organizacij.

Nesporazum

Bil je lep in prijeten večer in on si je zaželel malce ljubezni.

Da bi jo našel, se je napotil na železniško postajo. Pri izhodu je opazil mično plavalasko in si je precej mislil, da je ena od tistih. Stopil je k njej in jo vprašal:

- »Koliko?«
- »Dvajset.«
- »Ne manj?«
- »Kakšnih pet.«
- »Toliko?«
- »Vsaj pri meni je toliko.«
- »Kaj pa pri drugih?«
- »Vprašajte jih.«
- »Ampak jaz bi rad prav vas.«
- »Mene... Kako to mislite?«
- »Ne sprenevedajte se! Nocoj bi rad spal z vami.«
- Zaprepaščeno ga je pogledala in klofuta je odjeknila na njegovem licu.
- »Ničvrednež, te kako si drznete; jaz pa sem mislila, da sprašujete, koliko je ura.«

NOVOLETNA NAGRADNA KRIŽANKA

ZA NOVO LETO SPET 30 NAGRAD!

VODORAVNO:

1. pozdrav z gibom gornjega dela telesa; 8. žensko ime; 14. ogibanje, vračanje česa; 20. služabniška noša; 21. etilni alkohol; 22. toaletna potrebščina; 24. posrednik, zastopnik; 25. ženska, ki letuje; 28. prva ženska; 29. kemijski simbol za radij; 30. trenje; 31. votla mera; 32. obsežen vrtni nasad; 34. mož, ki usmerja, vodi ladjo; 36. staroslovansko pivo;

37. sova; 39. težko dušljivo ozračje; 42. sila, s katero zemlja privlači kako telo; 43. podaljsek; del, ki ga nekam nastavimo; 45. gorski, drobir; 46. skupina ptic; 48. perje pri repli, korenju; tudi ime že umrlega črnoskega pevca King Colea; 49. vrsta takse; 50. bistrornost, nadarjenost; 53. elan; 55. moško ime;

56. efektan zaključek šahovske igre; 57. mejna reka med Nemčijo in Francijo; 59. preobjedenost; 62. predstojnik fakultete; 63. ameriški kužuhar (dragoceno krzno); 65. naša rečna riba; 67. krema ljubljanske kozmetične tovarne; 68. država na bližnjem vzhodu; 69. slika obraza; 71. okrasni kipec; 73. kemijski simbol zlahtnega plina radona;

74. del Ljubljane; 75. moško ime; tudi naš folklorni ansambel; 76. Ober; 78. površina; 79. oslov ali bikov glas; 80. kemijski simbol za aluminij; 81. neroden človek; 83. brezboštvo; 85. glasbeni znaki; 86. povrtnina; 88. mosteče pod Velebitom; 90. igralec; 91. kdor hodi po božjih poteh; 92. topilo (lak na nohtih);

94. berlinska radijska postaja; 96. zahodnoevropski veletok; 97. izdelovalec ret, velikih rešet; 98. kdor travo kosi; 100. človek poznih let; 102. živalska smrt; 103. geometrijski pojem; 105. ozek pas blaga; 107. etiopski knez; 108. vrtenje; 111. leha; 113. oprtni koš, nahrbtnik; 116. bombaž; 117. avtomobilska oznaka Ancone (Italija); 118. muslimanska sveta knjiga; 120. glavno mesto Gane;

121. tehnična priprava za zemeljska dela, grabež; 122. sekilaj; 123. oranje; 124. setev; 126. vedno zelena okrasna rastlina; 129. indijansko pleme (Wintou); 131. zahodnoafriška država; 134. samica domače živali; 135. lep moški; 137. morska žival (ostanki velikega števila teh živalic tvorijo morske grebne — atole); 138. prebivalec Anama; 139. testament.

NAVPIČNO:

1. slavni grški filozof; 2. globoko prekopana zemlja, zrigolan svet; 3. trščica; 4. vrh v Julijskih alpah (2245 m); 5. premikanje po zraku; 6. medmet klicanja; 7. nastavek na ljaku; 8. dolžinska mera; 9. žlebič v deskah za dno ali dogah v obodu soda; 10. duša umrlih pri starih Slovanih; 11. naša največja rafinerija nafte; 12. reka v Bel krajini;

13. udeleženec Sinjske Alke; 14. avtomobilska oznaka Beograda; 15. vzklík pri bikoborbi; 16. javkanje; 17. četrtinka; 18. osebni zaimek; 19. naklada, natis; 23. utežna enota za drage kamne in zlato; 26. učitelj etike; 27. začetnik arljanstva; 31. kdor lovi; 33. rudar; 35. vodnik, vzgojitelj, svetovalec; 37. bankovec za sto enot;

BREZ BESED

38. debelokljuni ptič; 39. kurir; 40. vrsta zabave; 41. sveta gora iz grške mitologije; pogorje na polotoku Halkidiki; 44. šahovska figura; 45. zrelostna skušnja, izpit; 47. odstavek, nova vrsta; 50. olika, obzirnost; mera v glasbi; 51. zanikalnica; 52. teža

posode ali omota; 54. gozdarski letni posek; 55. kdor meri; 56. vojaški ubežnik, plenilec; 58. muslimanski post; 60. slovenski pisatelj (Josip, 1836—1923); 61. ladja za prevoz goriva; 62. kraj na Krasu; 63. večji grški otok; 64. reka, ki teče sko-

zi Leningrad; 66. istrsko letoviško mestece; 69. dvojica; 70. francoski komik (Jacques);

72. eden od bajeslovnih ustanoviteljev Rima; 75. lenoba; 77. popust; 79. evropska jezikovna skupina; 81. čista teža; 82. janež; 84. prebivalec evropske otoške države; 85. kratko poročilo, zapisek; 87. področje, oddelek; 89. naša letalska družba; 91. policaj za knjige, predalnik; 93. kruti rimski cesar;

95. indijska ženska obleka; 97. vrteči se del elektromotorja; 99. cunj; 101. vodna žival; 102. zvit šop slame za povezovanje snopov; 103. vrsta palme; 104. ožgan les ipd.; 106. novomeška tovarna zdravil; 108. vrsta jedi; 109. jag-nje; 110. ljubkovalno žensko ime; 112. egiptovski predsednik; 114. iver;

115. napetje, napetost; 116. karta pri taroku; 119. oskrbovanje; 121. indonezijski otok vzhodno od Jave (mali sundski otoki); 122. japonski predsednik; 125. pojav na vodi; 127. grobo domače sukno; 128. glavno mesto sosednje države; 129. ognjenik na filipinskem otoku Mindanao; 130. vrsta povrtnine; 132. tuja okrajšava za število (numero); 133. kemijski simbol za lantan; 136. pri-povedna pesnitev.

Sestavil: JOŽE UDIR

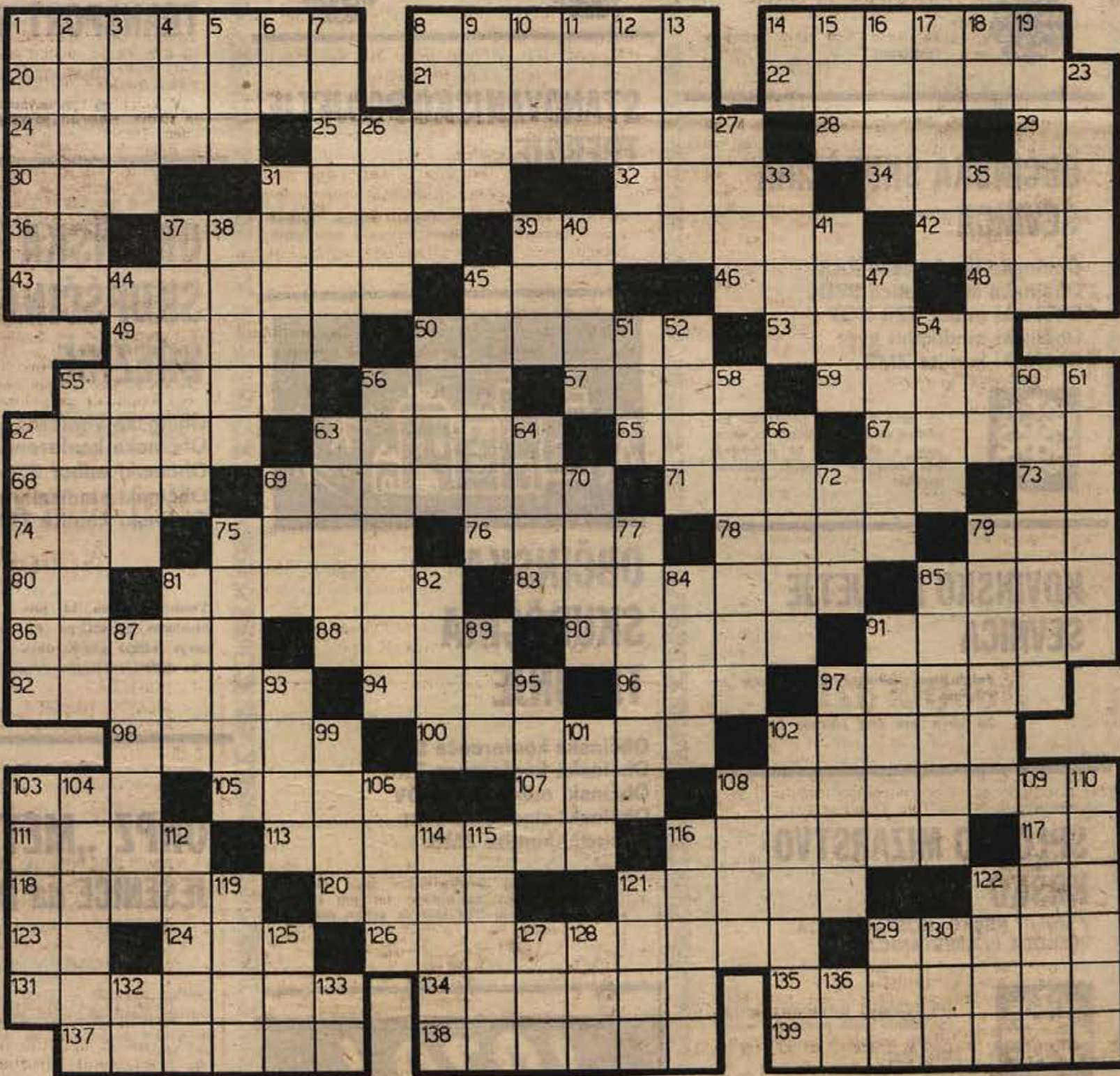
Po 4 tednih smo spet pripravili ljubiteljem križank in ugank malo dela za novoletne praznike: ob reševanju nagradne križanke vam želimo mnogo zabave in veselja, pa tudi sreče, ko bomo 10. januarja 1970 izžrebali 30 pravih rešitev. Zanje smo tokrat pripravili naslednje nagrade:

1. nagrada — 200 din
2. nagrada — 150 din
3. nagrada — 100 din
4. nagrada — 90 din
5. nagrada — 80 din

in 25 lepih knjižnih daril

Reševalce prosimo, da upoštevajo že znana navodila: izrezana križanka bo kupon za udeležbo pri žrebanju! Rešitve nam pošljite najkasneje do petka, 9. januarja 1970 na naslov: DOLENJSKI LIST, Novo mesto, p. p. 33, v levi spodnji kot kuverte pa pripišite: KRIŽANKA. — Tudi tokrat pa ne pozabite, prosimo: vaš točen naslov mora biti obvezno napisan na belcm robu križanke! — Veliko zadovoljstva in sreče pri žrebu vam želi vaš

DOLENJSKI LIST

METALNA KRMEJ

Izdelujemo vse vrste kovinskih konstrukcij

Za novo leto 1970 iskreno čestitamo vsem našim poslovnim prijateljem in občanom!

MIZARSKA ZADRUGA SEVNICA

● izdelujemo, projektiramo in dobavljamo:
STILNO, LUKSUZNO IN MODERNO POHISTVO

SREČNO NOVO LETO 1970!

KOPITARNA SEVNICA

Izdelujemo: KOPITA, PETE,
NAPENJACE ZA CEVLJE

Za novo leto 1970 pristrčno čestitamo!

OBČINSKA SKUPŠČINA SEVNICA

Občinska konferenca ZKS
Občinska konferenca SZDL
Občinski odbor ZZB NOV
Občinski sindikalni svet
Občinski komite ZMS

Za novo leto 1970 pošiljamo pozdrave vsem kolektivom in občanom z željo, da bi prihodnje leto dosegali še tepše delovne uspehe!

KOVINSKO PODJETJE SEVNICA

Izdelujemo kovinske konstrukcije in opremo.

Za novo leto 1970 iskreno čestitamo!

SPLOŠNO MIZARSTVO KRŠKO

z obrati: KRŠKO, KOSTANJEVICA,
PREKOPA in BRESTANICA

Ob 10-letnici ustanovitve podjetja želimo vsem poslovnim prijateljem srečno in uspešno novo leto 1970!

SREČNO

KOMUNALNO OBRATNO PODJETJE TREBNJE

Priporočamo se za naročila in hkrati čestitamo za novo leto 1970!

OBČINSKA SKUPŠČINA KRŠKO

Občinska konferenca SZDL
Občinska konferenca ZKS
Občinski odbor ZZB NOV
Občinski sindikalni svet
Občinski komite ZMS

Za novo leto 1970 iskreno čestitamo vsem delovnim kolektivom in občanom za dosežene uspehe in jim želimo veselo praznovanje novega leta!

STANOVANJSKO PODJETJE TREBNJE

Občanom trebanjske občine želimo veselo in zadovoljno novo leto 1970!

OBČINSKA SKUPŠČINA TREBNJE

Občinska konferenca SZDL
Občinska konferenca ZKS
Občinski odbor ZZB NOV
Občinski sindikalni svet
Občinski komite ZMS

Iskreno pozdravljamo naše delovne kolektive in občane ter jim želimo v novem letu 1970 še veliko delovnih zmag!

AGROKOMBINAT KRŠKO

Obišcite naše prodajalne v Krškem in okolici!

● Za novo leto pošiljamo iskrene čestitke!

AGROSERVIS BREŽICE

Obrat Agrotehnike Ljubljana

● poslužujte se naših servisov za avtomobile in kmetijsko mehanizacijo. Za novo leto iskreno čestitamo!

PETROL BREŽICE

Za vaše vozilo dobite na naših bencinskih servisih vedno najustreznejša maziva in goriva.

Vsem voznikom želimo srečno novo leto!

TRANSPORT BREŽICE

priporočamo naše kvalitetne prevoze

● Srečno novo leto želimo vsem našim strankam in občanom!

OBČINSKA SKUPŠČINA BREŽICE

Občinska konferenca SZDL
Občinska konferenca ZKS
Občinski odbor ZZB NOV
Občinski sindikalni svet
Občinski komite ZMS

Vsem občanom in prebivalcem Spodnjega Posavja želimo srečno novo leto 1970!

ONPZ „METAL“ JESENICE na Dolenjskem

Zasebni obrtniki — člani naše zadruge čestitajo vsem svojim poslovnim prijateljem za novo leto 1970!

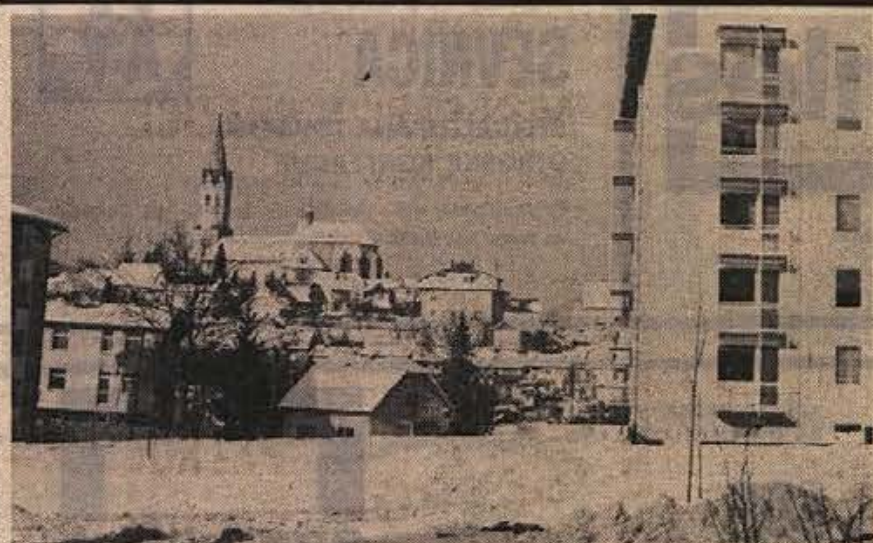
1970!

OMP „INSTALATER“ NOVO MESTO

● centralne kurjave ● vodovodne instalacije
● kleparsivo

Za novo leto 1970 čestitamo in se priporočamo!

DOMINVEST NOVO MESTO

Vsem poslovnim sodelavcem in občanom želimo srečno in uspešno novo leto 1970!

ELEKTRO Ljubljana ENOTA Novo mesto

Čestitamo za novo leto 1970!

OBČINSKA SKUPŠČINA RIBNICA

Občinska konferenca ZKS – Občinska konferenca SZDL – Občinski sindikalni svet – Občinska konferenca ZMS – Občinski odbor ZZB NOV – Občinski odbor ZRVS – Občinski odbor društva upokojencev v Ribnici

Čestitamo za novo leto 1970 in želimo tudi v prihajanjem letu veliko delovnih zmag!

TRGOVSKO PODJETJE

TRGOPROMET KOČEVJE

Potrošnikom želimo veselo praznovanje novega leta!

RIKO

RIBNIŠKA KOVINSKA INDUSTRIJA
RIBNICA

Za zimsko službo izdelujemo snežne pluge in posipalce ter male čistilce snega za privatno uporabo. V novem obratu izdelujemo pletilne stroje REGINA. Priporočamo se za naročila in čestitamo za novo leto 1970!

OBČINSKA SKUPŠČINA NOVO MESTO

Občinska konferenca SZDL – Občinska konferenca ZKS – Občinski sindikalni svet – Občinski odbor ZZB NOV – Občinski komite ZMS

Kolektivom in občanom čestitamo za dosežene uspehe v preteklem letu in želimo, da bi bilo tudi prihodnje, 1970 leto prav tako uspešno!
SREČNO!

SGP PIONIR NOVO MESTO

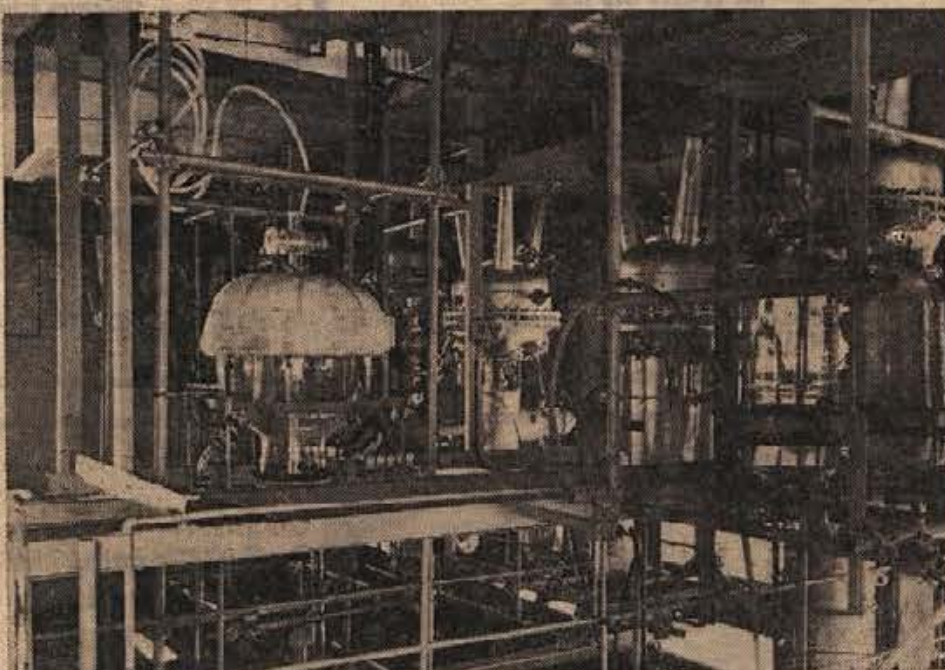
S svojimi poslovnimi enotami gradimo vse vrste objektov visoke in nizke gradnje s priznano kvaliteto in v dogovorjenih rokih.

Za novo leto 1970 iskreno čestitamo!

INDUSTRIJA OBUTVE NOVO MESTO

Priporočamo svoje izdelke in hkrati čestitamo za novo leto 1970!

TOVARNA ZDRAVIL

KRKA NOVO MESTO

Priporočamo svoje izdelke in čestitamo za novo leto 1970!

Srečno novo leto

GRADBENO IN OBRTNO PODJETJE NOVO MESTO

Vsem svojim investorjem in poslovnim partnerjem želimo srečno in veselo novo leto 1970!

INLES RIBNICA

- OKNA
- POLKNA
- VRATA

Za novo leto 1970 iskreno čestitamo!

JUTRANJKA SEVNICA

SPECIALIZIRANA TOVARNA
OTROŠKE KONFEKCIJE

Priporočamo naše kvalitetne izdelke in čestitamo za novo leto 1970!

ZDRAVILIŠČE

Gateske
Toplice

Za novoletne praznike obiščite naše gostinske lokale in kopaljšča!

Cenjenim gostom želimo veselo praznovanje novega leta!

SPECIALIZIRANO PODJETJE
ZA INDUSTRIJSKO OPREMO

SOP KRŠKO

Za novo leto 1970 iskreno čestitamo!

VODOVOD NOVO MESTO

Pozdravljamo za novo leto vse občane in jim čestitamo za novo leto 1970!

KMETIJSKA ZADRUGA

KRKA NOVO MESTO

Pred novim letom obiščite naše prodajalne, ki so dobro založene. Za novo leto čestitamo!

PAPIRKONFEKCIJA

INDUSTRIJA ZA PREDELAVO PAPIRJA,
KARTONA IN LEPENKE

KRŠKO

Priporočamo svoje usluge in čestitamo za novo leto 1970!

MIZARSTVO

PODGORJE ŠENTJERNEJ

Priporočamo svoje izdelke in čestitamo za novo leto 1970!

KOMUNALNO PODJETJE NOVO MESTO

Občanom želimo srečno novo leto 1970!

TERMoeLEKTRARNA BRESTANICA

Čestitamo za novo leto 1970!

Restavracija „Pod Gorjanci“ Kostanjevica

OBRAT HOTELA SREMIČ KRŠKO

sporoča svojim gostom, da ima na novo urejeno centralno ogrevanje v vseh prostorih. Dostop do restavracije urejen po novi asfaltni cesti od odcepa z avtoceste proti Sentjerneju in odcepa Drnovo.

Pridite na kostanjeviško postrv, kavo Kostanjevica in evliček Gorjanci!

Kolektiv želi vsem svojim gostom in poslovnim prijateljem SREČNO NOVO LETO 1970!

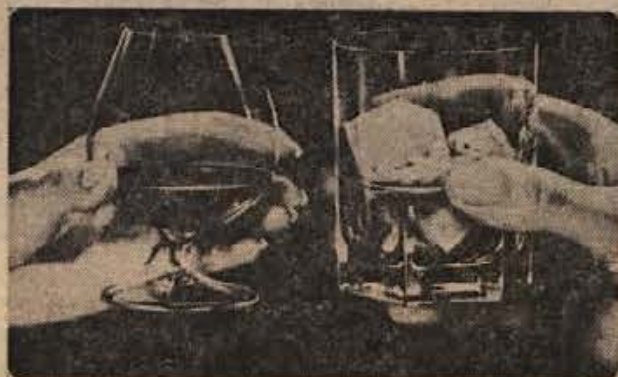
SLOVENIJA VINO

LJUBLJANA

poslovna enota

BREŽICE

Čestitamo za novo leto 1970!

KMETIJSKA ZADRUGA BIZELJSKO

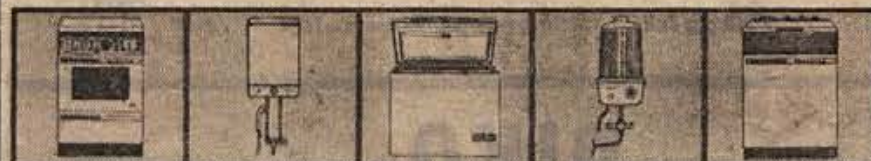
Priporočamo svoja prvovrstna vina.

Za novo leto 1970 iskreno čestitamo in želimo veselo praznovanje!

TOBAČNA TOVARNA V LJUBLJANI

skladišče
NOVO MESTO

Priporočamo svoje cigarete in čestitamo za novo leto 1970!

PRESKRBA KRŠKO

Pred novoletnimi prazniki nudimo v naših prodajalnah veliko izbiro raznega blaga. Posebno priporočamo ZLATNINO, AKUSTICNE APARATE, GOSPODINJSKE STROJE IN PRIPOMOČKE, PEČI, TEKSTIL, KONFEKCIJO IN RAZNE IGRACE.

Kolektiv PRESKRBE čestita svojim kupcem za novo leto 1970 in se še nadalje priporoča za obisk!

SREČNO

Združeno podjetje

ISKRA KRANJ

TOVARNA
ELEMENTOV
ZA ELEKTRONIKO
LJUBLJANA

OBRAT UPORI ŠENTJERNEJ
OBRAT KERAMIČNI
KONDENZATORJI ŽUŽEMBERK

Za novo leto 1970 iskreno čestitamo!

INVALIDSKE DELAVNICE BRESTANICA

Izdelujemo elektromehanične naprave.

Za novo leto 1970 čestitamo in se priporočamo za naročila!

OBČINSKA SKUPŠČINA METLIKA

občinska konferenca SZDL
občinski komite ZKS
občinski odbor ZZB NOV
občinski sindikalni svet
občinski komite ZMS
občinski odbor RKS

Pošiljamo iskrene pozdrave
občanom in kolektivom in jim
želimo tudi v letu 1970 veliko
novih delovnih uspehov!

BELOKRANJSKO GRADBENO PODJETJE ČRNOMELJ

● gradimo vse vrste visokih in nizkih
gradenj

Priporočamo se za naročila in hkrati
iskreno čestitamo za novo leto 1970!

Trgovsko gostinsko
podjetje

JELKA

RIBNICA
na Dolenjskem

V naših prodajalnah v Ribnici in okoliških krajih
vam nudimo vedno bogato izbiro vsega trgovskega
blaga.

Za novo leto obiščite

RESTAVRACIJO

V RIBNICI, kjer boste solidno postreženi.

Vsem našim kupcem in gostom želimo
SREČNO NOVO LETO 1970!

KONFEKCIJA KOMET METLIKA

Priporočamo
naše kvalitetne

NEDRČKE in STEZNIKE

Kolektiv KOMETA čestita
občanom za novo leto
1970 in jim želi veliko
uspehov!

Obiščite zdravilišče

DOLENJSKE TOPLICE

Nudimo vam: dnevno
oskrbo, tople termalne
kopeni v zaprtih bazenih,
uspešno zdravljenje rev-
me. Vsako soboto zabava
s plesom, nastanitve v
nju v Ormošnjicah,
hotelu, ko ste na smuča-
izkoristite izvensezonski
popust!

Cenjenim gostom želi ko-
lektiv zdravilišča zdravo
in uspešno novo leto
1970!

KOLEKTIV TEKSTILNE TOVARNE

Novoteks

NOVO MESTO
z obratom v METLIKI

čestita vsem svojim poslovnim prija-
teljem in občanom srečno novo leto
1970!

TRGOVSKO
PODJETJE NA VELIKO
IN DROBNO

KRKA BREŽICE

vabi potrošnike v svoje prodajalne, ki so bogato
založene. Posebno pred novim letom smo poskrbeli
za veliko izbiro blaga, ki ga potrebujete za praz-
nične dni.

Vsem svojim kupcem in poslovnim prijateljem
čestitamo za novo leto 1970!

1970!

ZDRUŽENO KMETIJSKO GOZDARSKO PODJETJE KOČEVJE

ki ima v svojem sestavu samostojne
organizacije združenega dela, čestita
vsem svojim poslovnim prijateljem in
občanom za novo leto 1970 in želi
tudi v prihodnjem letu veliko delov-
nih uspehov!

ISKRA TOVARNA USMERNIŠKIH NAPRAV NOVO MESTO

Cestitamo za novo leto 1970
in želimo vesele praznike!

CESTNO PODJETJE

NOVO MESTO

GRADIMO, MODERNIZIRAMO
IN VZDRŽUJEMO CESTE

Za novo leto 1970 čestitamo vsem
našim poslovnim prijateljem in obča-
nom!

SGP PIONIR NOVO MESTO

nudi
kupcem stanovanj večje število

DVO IN TROSOBNIH STANOVANJ

v stanovanjskem stolpiču S-7
Nad mlino v Novem mestu

Vsa stanovanja so opremljena s balkoni in s centralnim ogrevanjem. Stanovanja bodo vseljiva v jeseni leta 1970.

Interesente naprošamo, da se za vse informacije obračajo na oddelek gradnje za trg pri

SGP PIONIR - Novo mesto - Kettejev drevored 37, tel. 21-060.

Avtotransportno
servisno podjetje

PREVOZ BREŽICE

Poslužujte se naših transportnih uslug in mehaničnih delavnic.

Za novo leto 1970 čestitamo!

SGP PIONIR Novo mesto

razpisuje

JAVNO DRAŽBO

za oddajo

GRADBENEGA MATERIALA

(zidaki, strešniki, leseno ostrešje, betonska okna, it.), vgrajenega v pritlični objekt bivše delavnice podjetja ELA v Novem mestu - Nad mlino (Znančeve njive), na parceli št. 9/1 k.o. Kandija.

Dražba bo v ponedeljek, 29. 12. 1969, ob 10. uri dopoldne na kraju samem. Material bo oddan najugodnejšemu ponudniku ob pogoju, da si ga ob svojih stroških pridobi z rušitvijo objekta ter da odstrani neuporabne ruševine iz parcele najpozneje do 20. 1. 1970.

Za vse informacije v zvezi s tem oglasom, se obrnite na SGP »PIONIR«, Novo mesto, oddelek gradnje za trg, tel. 21-060.

SGP »PIONIR«, Novo mesto

Komisija za delovna razmerja pri
INDUSTRIJI OBUTVE NOVO MESTO

razpisuje prosto delovno mesto

ADMINISTRATORJA — KORESPONDENTA

POGOJI:

- srednja strokovna izobrazba ekonomske smeri z 2 letno prakso,
 - popolna administrativna šola s 4 letno prakso.
- POSEBNI POGOJI:
- obvladanje 10-prstnega sistema tipkanja,
 - dvomesečno poizkusno delo.

Osebnih dohodkov po pravilniku podjetja. Prošnje z dokazili o izobrazbi, s kratkim življenjepisom in s opisom dosedanjega dela pošljite Komisiji za delovna razmerja pri Industriji obutve Novo mesto. Rok za sprejemanje ponudb je 15 dni po objavi razpisa.

SGP PIONIR NOVO MESTO

proda

v stanovanjskem stolpiču na Cesti bratstva
in enotnosti v Metliki

DVE TAKOJ VSELJIVI DVOSOBNI STANOVANJI

po ceni 85.621 din.

Znesek plačljiv do 1. 7. 1970, ob primernem zagotovitvi plačila možno tudi na obroke.

Za vse informacije se obrnite na oddelek gradnje za trg pri

SGP PIONIR - Novo mesto - Kettejev drevored 37, tel. 21-060.

OBRTNO KOVINARSKO PODJETJE DOBOVA

Izdelujemo kovinske konstrukcije in opremo.

Za novo leto 1970 čestitamo!

DOLENJSKA BANKA IN HRANILNICA NOVO MESTO

s svojimi poslovnimi enotami
v KRŠKEM, TREBNJEM IN METLIKI

vam hitro, natančno in zaupno, pod najugodnejšimi pogoji uredi vse denarne posle:

- za hranilne vloge in sredstva na deviznih računih občanov nudimo ugodno obrestno mero od 6 do 7,5 odstotka,
- dajemo kredite za stanovanjsko graditev, pospeševanje kmetijstva, obrti in turizma na podlagi namenskega varčevanja,
- vodimo žiro račune občanov,
- opravljamo devizno-valutne posle, odkup in prodajo valut,
- odobravamo kratkoročne in dolgoročne kredite,
- opravljamo tudi vse druge bančne posle.

DBH Novo mesto obrestuje navadne hranilne vloge po 6 odstotkov, vezane pa do 7,5 odstotka.

DOLENJSKA BANKA IN HRANILNICA NOVO MESTO s svojimi poslovnimi enotami iskreno čestita vsem svojim varčevalcem in poslovnim prijateljem za novo leto 1970!

TRGOVSKO PODJETJE

»DOLENJKA« IZ NOVEGA MESTA

vabi na otvoritev nove

BLAGOVNICE v Črnomlju

KOLODVORSKA CESTA

v petek, 26. decembra ob 11. uri

V novi blagovnici vam nudimo:

- v pritličju: TEKSTILNO BLAGO, KONFEKCIJO, VSE VRSTE PERILA IN PLETENIN in GALANTERIJSKO BLAGO
- v nadstropju: SOBNO IN KUHINJSKO POHISTVO, GOSPODINJSKE APARATE - PRALNE STROJE, HLADILNIKE, ŠTEDILNIKE NA ELEKTRIKO, PLIN, TRDA GORIVA IN KOMBINIRANE, RAZNE DRUGE GOSPODINJSKE PRIPOMOČKE IN APARATE IN BOGATO IZBIRO PREPROG.

Prebivalce Bele krajine vabimo v novo blagovnico in jim hkrati želimo srečno novo leto 1970!

Dolenjka

RADIO LJUBLJANA

VSAK DAN: poročila od 5.00, 6.00, 7.00, 8.00, 10.00, 12.00, 15.00, 16.00, 19.30 in ob 22.00. Pisano glasbeni spored od 4.30 do 8.00.

■ PETEK, 26. DECEMBRA: 8.04 Opera matineja 9.05 Pionirski tečnik 10.15 Pri vas doma 11.00 Poročila - Turistični napotki za tuje goste 12.30 Kmetijski nasveti inž. Jana Pintar: Napake vina in kako jih odstranimo 12.40 Koncert zbor iz Bilcovca na Koroskem 13.30 Priporočajo vam... 14.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo 15.30 Napotki za tujce 16.00 Vsak dan za vas 17.05 Človek in zdravje 18.15 Bad imam glasbo - studo Ljubljana 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute z ansambli Lovžeta Slaka 20.00 Johannes Brahms: Ljubosanski valčki 20.30 »Pop-pope 13« 21.15 Oddaja o morju in pomorščakih 22.15 Besede in zvoki iz logov domačih.

■ SOBOTA, 27. DECEMBRA: 8.04 Glasbena matineja 9.35 Čez travnike zelene 10.15 Pri vas doma 11.00 Poročila - Turistični napotki za tuje goste 12.30 Kmetijski nasveti - inž. Jože Silc: Rezultati letošnjih sortnih poskusov s koruzo 12.40 Z ansambli domačih napevov 13.30 Priporočajo vam... 15.30 Glasbeni intermezzo 16.00 Vsak dan za vas 17.05 Gremo v kino 17.45 Jeskovi ni pogovori 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute z ansambli Joleta Privka 20.00 »Nove melodije 21.15 Melodija meseca 22.15 Oddaja za naše izseljence.

■ NEDELJA, 28. DECEMBRA: 6.00-8.00 Dobro jutro! 8.04 Veseli tobogan 9.05 Koncert iz naših krajev 10.05 Še pomisle, tovariši... Ivan Zelnj: Iz Beograda na sremsko fronto, Marija Hribaršek

Lahke uparju, Ciril Zupanc: Iz dnevnika Lokačeve matine 10.25 Pesni borbe in dela 10.45-13.00 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo - vmes ob 11.00 Poročila - Turistični napotki za tuje goste 11.50 Pogovor s poslušalci 13.30 Nedeljska reportaža 14.05 »Po domače« 14.30 Humoreska tega tedna - W. Slanton: Stara pravljica 14.50 Z novimi ansambli domačih viž 15.05 Nedeljsko športno popoldne 17.30 Radijska igra - Henryk Bardijewski: »Gramm 62« 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Glasbene razglednice 20.00 »V nedeljo zvečer« 22.15 Plesna glasba.

■ PONEDELJEK, 29. DECEMBRA: 8.04 Glasbena matineja 9.05 Za mlade radovedneže 10.15 Pri vas doma 11.00 Poročila - Turistični napotki za tuje goste 12.30 Kmetijski nasveti - Dr. Leon Koejan: Umiranje čebelnih družin zaradi mešanih infekcij 12.40 Majhen koncert pihalnih orkestror 13.30 Priporočajo vam... 14.05 Lahka glasba 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo 15.30 Glasbeni intermezzo 16.00 Vsak dan za vas 18.15 »Signal« 18.35 Mladinska oddaja - »Interna 469« 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute z ansambli bratov Avsenik 20.00 Vokalno-instrumentalni koncert Slovenske filharmonije 22.15 Za ljubitelje jazza

■ TOREK, 30. DECEMBRA: 8.04 Opera matineja 9.35 Z ansambli Mitja Sosa 10.15 Pri vas doma 11.00 Poročila - Turistični napotki za tuje goste 12.30 Kmetijski nasveti - inž. Jože Praprotnik: Izkusnje s usmerjevanjem kmetij za govedarje 12.40 Od vasi do vasi 13.30 Priporočajo vam... 14.05 Glasbeno udeleževanje mladih 15.30 Glasbeni inter-

mezzo 16.00 Vsak dan za vas 18.15 V torek na svidenjef 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute z ansambli Mihe Dovžana 20.00 Prodajalna melodij 20.30 Radijska igra - Momo Kapor: »Prebudi se Trnulčica« 22.15 Jugoslovanska glasba.

■ SREDA, 31. DECEMBRA: 8.04 Glasbena matineja 9.05 Za slovo od starega leta (domače viže in napevi) 10.15 Pri vas doma 11.00 Poročila - Turistični napotki za tuje goste 12.30 Kmetijski nasveti - inž. Albin Stritar: Ob zaključku letošnjih oddaj kmetijskih nasvetov 12.40 Pesmi o zimi pojo mali vokalni ansambli 13.30 Priporočajo vam... 14.05 Uspele slovenske popevke 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo 15.30 Pionirsko popoldne 17.05 Z domačimi vizami novemu letu nasproti 18.15 »Sunje ob kamni« 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 »Na-ma« za novo leto 20.00 Silvestrov večer 21.00 SREČNO 1970!

■ ČETRTEK, 1. JANUARJA: 8.05 Radijska igra za otroke - Franc Puntar: »Medvedek zleze vase« 9.05 Našim najmlajšim za novo leto 10.05 Milenko Šober: stičnih projektih 10.30 Mnogo srečanih turistov v slovenskih turizem v novem letu vam želijo domači pevci in godci 11.00 Poročila - Turistična napotki za tuje goste 11.15 Novoletni pozdravi 12.10 Novoletne čestitke 13.15 25 let nove Jugoslavije 14.05 Tudi letos vas bodo zabavali 15.05 Domače slovenske pesni in včera in danes 16.00 Radijska igra - Misko Kranjec - Mitja Mejak: Povest o dobrih ljudeh 18.00 »Humor iz vesolja« 19.00 Lahko noč, otroci! 20.00 Novoletno srečanje v studiu 21.00 Musset: Oktobrska noč

18.20 ŠPORT V LETU 1969 (Zagreb) 19.00 NARODNA GLASBA (Beograd) 19.15 (D) ZORE DO MRAKA - (Beograd) 19.45 TV PROSPEKT (Zagreb) 20.00 TV DNEVNIK (Zagreb) 21.00 ŠPORT ITALIJANSKE TV

SREDA, 31. DECEMBRA
9.35 TV V SOLI (Zagreb)
11.15 MADZARSKI TV PREGLED (Pohorje, Plešivec) - (Beograd)
17.45 VESELE ZIMSKE MINUTE - otroški spored (Zagreb)
18.30 RISANKA (Ljubljana)
18.40 DEDEK MRAZ ZA VAS - Očala tetke Bajajava (Ljubljana)
19.15 GLASBENA ODDAJA: Nathan Davis (Beograd)
19.45 TV PROSPEKT (Zagreb)
20.00 TV DNEVNIK (Ljubljana)
20.30 3-2-1 (Ljubljana)
21.00 VODORAVNO IN NAVPIČNO V NOVO LETO (Ljubljana) prbl.
0.40 NOVOLETNI ŠPORT (Beograd)

ČETRTEK, 1. JANUARJA
10.10 NOVOLETNA ČESTITKA IN NAPOVED ŠPORTA (Ljubljana)
16.15 NOVOLETNA PUSTOLOVŠČINA - oddaja za otroke (Zagreb)
11.15 OTROŠKI FILMI (Beograd)
12.15 Dunaj: NOVOLETNI KONCERT - prenos (EVR)
13.30 Garmisch: SMUCARSKI SKOKI - prenos (EVR)
15.30 IZ STAREGA V NOVO LETO - narodna glasba - (Ljubljana)
16.00 Wiesbaden: REVIJA NA LEDU - prenos (EVR)
17.00 THULA - nizozemski dokumentarni film (Ljubljana)
17.30 CIVILNA ZASČITA - filmska komedija s Stanom in Oligem (Ljubljana)
18.30 NOVOLETNI TV MAGAZIN - oddaja TV Zagreb (Ljubljana)
19.50 ČIKCAK (Ljubljana)
20.00 TV DNEVNIK (Ljubljana)
20.30 3-2-1 (Ljubljana)
20.35 Thomas Mann: BUDDENBROOKOVI - nadaljevanje in konec (Ljubljana)
21.30 MODA IN BALET - (Ljubljana)
21.55 SHENANDOAH - serijski film (Ljubljana)

SEVANJE - oddaja iz cikla Da ne bo prepozno (Ljubljana)
18.50 PRED KONFERENCO ZKS (Ljubljana)
19.30 DEDEK MRAZ ZA VAS - (Ljubljana)
20.00 TV DNEVNIK (Ljubljana)
20.30 3-2-1 (Ljubljana)
20.35 Francis Didot: 99 MINUT - drama TV Zagreb - (Ljubljana)
22.05 GLASBENA ODDAJA POROČILA (Ljubljana)

TOREK, 30. DECEMBRA
9.35 TV V SOLI (Zagreb)
10.30 RUSCINA (Zagreb)
11.00 OSNOVE ŠPLOSNE IZOBRAZBE (Beograd)
14.45 TV V SOLI - ponovitev - (Zagreb)
15.40 RUSCINA - ponovitev - (Zagreb)
16.10 ANGLESCINA (Beograd)
16.40 ODDAJA ZA PROSVETNE DELAVCE (Beograd)
17.50 RISANKA (Ljubljana)
18.00 LUTKOVNA ODDAJA - (Skopje)
18.20 PO SLEDEH NAPREDKA - (Ljubljana)
18.40 VOKALNO INSTRUMENTALNI SOLISTI: Bele vrane in Alenka Pinterič (Ljubljana)
19.05 ČLOVEK - serijski film - (Ljubljana)
19.35 DEDEK MRAZ ZA VAS - (Ljubljana)
19.50 ČIKCAK (Ljubljana)
20.00 TV DNEVNIK (Ljubljana)
20.30 3-2-1 (Ljubljana)
20.35 ZA DOBRU VOLJO IN RAZVEDRILU: Njegova ekselencija pride na večerjo - italijanski film (Ljubljana)
MEDNARODNI JAZZ FESTIVAL V LJUBLJANI: Dave Oike Set (Ljubljana) POROČILA (Ljubljana)

Drugi spored:
17.25 POROČILA (Zagreb)
17.30 KRONIKA (Zagreb)
17.45 RISANKA (Zagreb)
18.00 LUTKOVNA ODDAJA - (Skopje)

NOVO! NOVO!

AUSTIN-IMV 1300 SALOON SUPER DE LUXE
CENA: 29.850 dinarjev

NA KREDIT!

dobavni roki:

- 90 dni po vplačilu polnega avansa pri prodaji na kredit
- 45 dni po vplačilu polne cene pri gotovinski prodaji
- za devizna sredstva **DOBAVA TAKOJ!**

cena v devizah: 7.694 DM ali 2.102 US \$, 1.313.750 Lit., Lstg 876

Za vplačila v decembru garantiramo cene in dobavne roke.

Obiščite poslovalnico IMV, oglejte si vozila in zahtevajte ponudbe:

LJUBLJANA, Titova 172 a, telefon 341-125

INDUSTRIJA MOTORNIH VOZIL
NOVO MESTO

22.30 ROKA OB ROKI - zabavno glasbeno oddaja TV Sarajevo (Ljubljana)
22.40 IZGUBLJENA ROZA - oddaja narodne glasbe TV Sarajevo - (Ljubljana)
23.10 POROČILA (Ljubljana)

PETEK, 2. JANUARJA

10.10 VESELI TOBOGAN (JRT) - (Ljubljana)
11.10 SOSEDA - musical (Ljubljana)
12.00 NARODNA GLASBA (Ljubljana)
12.30 PONOVIŠTEV NOVOLETNEGA ŠPORTA (JRT) (Ljubljana)
13.30 NOVOLETNI ŠPORT (do 15.00) (Skopje)
16.30 UKRADENO SPANJE - pravljica (Ljubljana)
16.50 NOVE DOGODIVSCINE HUCKLEBERRYJA FINNA - (Ljubljana)
17.20 ŠPORT V LETU 1969 (Ljubljana)
18.00 NOVOLETNI ŠPORT TV BEograd (Ljubljana)
19.00 SVET NA ZASLONU; Minulo je leto dni (Ljubljana)
19.50 ČIKCAK (Ljubljana)
20.00 TV DNEVNIK (Ljubljana)
20.30 3-2-1 (Ljubljana)
20.35 UBLJALCI STARE GOSPE - angleški film (Ljubljana)
22.00 ZA VSE OTROKE SVETA - predstava Gala Unicef III. del. (Ljubljana)
22.40 POROČILA (Ljubljana)

SOBOTA, 3. JANUARJA

16.45 PIDLADL - lutkovna predstava Dravije (Ljubljana)
17.30 HOKEI MEDVESCAK: JESSENICE - prenos II. in III. tečajne (Zagreb)
19.20 SVET V LETU 1969 (Ljubljana)
19.50 ČIKCAK (Ljubljana)
20.00 TV DNEVNIK (Ljubljana)
20.30 3-2-1 (Ljubljana)
20.35 TV MAGAZIN (Zagreb)
21.35 REZERVIRANO ZA SMEH - (Ljubljana)
21.55 NOVI ROD - serijski film (Ljubljana)
22.45 TV KAZIPOT (Ljubljana)
23.05 POROČILA (Ljubljana)

NEDELJA, 4. JANUARJA

9.00 MADZARSKI TV PREGLED (Pohorje, Plešivec) (Beograd)
9.30 PET MINUT PO DOMAČE - (Ljubljana)
9.35 KMETIJSKI RAZGLEDI: Travnštvo (Ljubljana)
10.00 KMETIJSKA ODDAJA (Beograd)
10.45 PROPAGANDNA ODDAJA - (Ljubljana)
10.50 OTROŠKA MATINEJA: Nove dogodivščine Huckleberryja Finna, Stan in Olio (Ljubljana)
11.35 TV KAZIPOT (do 11.55) - (Ljubljana)
SPORTNO POPOLDNE

16.00 London: OTROŠKI CIRKUS BILLYJA SMARTA - prenos (do 17.00) (EVR)
18.10 PANDRIJSKI PER - ameriški film (Ljubljana)
19.50 ČIKCAK (Ljubljana)
20.00 TV DNEVNIK (Beograd)
20.30 3-2-1 (Ljubljana)
20.35 HUMORESKA (Beograd)
21.20 VIDEOPON (Zagreb)
21.35 ŠPORTNI PREGLED (JRT)
22.05 REZERVIRANO CAS - (Ljubljana)
22.10 TV DNEVNIK (Beograd)

Druge oddaje:

8.30 ALBANSKI TV PREGLED - (Beograd)
9.25 POROČILA (Beograd)
9.30 NARODNA GLASBA - (Beograd)
10.50 OTROŠKI ŠPORT (Zagreb)
12.05 MESTEČE PEYTON (Zagreb) TV ABECEDNIK (Beograd)
17.45 KRATEK FILM (Zagreb)
18.00 PROPAGANDNA ODDAJA - (Zagreb)
18.05 GELOVEČERNI FILM (Zagreb)
19.50 PROPAGANDNA ODDAJA - (Zagreb)
20.30 PROPAGANDNA ODDAJA - (Zagreb)
22.05 PROPAGANDNA ODDAJA - (Zagreb)
22.10 SEDEM DNI (Zagreb)
22.20 VOERAJ, DANES, JUTRI - (Zagreb)

Koteks Tobus

IMPORT-EXPORT
LJUBLJANA

NAGRADNO ŽREBANJE

KMETOVALCI IN REJCI PRASICEV!

Podjetje KOTEKS-TOBUS je za vse prinašalce svinjskih koz tudi v letošnji sezoni pripravilo NAGRADNO ŽREBANJE z bogatimi dobitki kot: motorna kosilnica, televizor, hladilnik, šivalni stroji, tranzistorski sprejemniki, in več potovanj v inozemstvo.

Žrebanje bo 28. aprila 1970

KMETOVALCI IN REJCI PRASICEV!

Pazljivo oderite vsakega prašiča in kože oddajte najbližji zbiralnici KOTEKS-TOBUS ali Kmetijski zadrugi. Prejeta potrdila, ki vam dajejo pravico do udeležbe pri žrebanju, pa skrbno hranite.

Izid nagradnega žrebanja bo objavljen v dnevnem tisku in v radu.

Vsem poslovnim prijateljem in delovnim kolektivom želimo mnogo uspehov v novem letu 1970!

V TEM TEDNU VAS ZANIMA

TEDENSKI KOLEDAR

Petek, 26. decembra — Stefan
Sobota, 27. decembra — Janez
Nedelja, 28. decembra — Zilko
Ponedeljek, 29. decembra — Tomaž
Torek, 30. decembra — Branimir
Sreda, 31. decembra — Silvester
Četrtek, 1. januarja Novo leto

KINIO

Bredice: 26. in 27. 12. franc. barv. film JAZ IN LJUBEZEN. 28. in 29. 12. amer. barv. film ZADNJI VLAK IZ KATANGE. 30. in 31. 12. amer. barv. film VELLKI MAC LINTOCK.

Crnomelj: od 26. do 28. 12. — amer. barvni film VERA CRUZ. 29. 12. in 1. 1. amer. barv. film SAMOMORILSKI KOMANDOS. Koveče: — Jadran: 25. in 26. 12. amer. barv. film PRISLI SO V KORDURO. 27. in 28. 12. — amer. barv. film KOMEDIJANTI.

29. 12. amer. barvni film MOJE PESMI — MOJE SANJE. 30. 12. amer. barv. film ADIJO, TEXAS. 31. 12. in 1. 1. franc. barv. film CRNI KAPLANCI.

Kostanjevica: 28. 12. — angl. barv. film POSLEDNJI MOHIKANEC. 31. 12. angl. barv. film — DZINGISKAN.

Metlika: od 26. do 28. 12. amer. italijanski barvni film — STARI GANGSTER. Od 26. do 28. 12. — amer. film CLOVEK IZ ZASTAVLJALNICE. 31. 12. in 1. 1. amer. barvni film JUNAK IZ TEXASA. Od 21. 12. do 2. 1. franc. barvni film AVANTURE V CARIGRADU. Mirna: 27. in 28. 12. ameriški film BASKERWILSKI PES.

Mokronog: 27. in 28. 12. ital. španski barvni film DVODOJ V TEXASU.

Novo mesto: od 26. do 28. 12. amer. film MALA PRINCEZA. Od 26. do 29. 12. amer. barv. film — PANCHE VILLA JESZI. 30. in 31. 12. amer. barv. film DAN HUDE PISTOLE. POTUJOCI KINO NOVO MESTO: od 26. do 30. 12. — amer. barv. film DIVJI SAM.

Ribnica: 27. in 28. 12. angleški barv. film LADY L.

Sevnica: 27. in 28. 12. ameriški film Z ZAVEZANIMI OCMI.

Sodražica: 27. in 28. 12. angl. film DARLING.

Trebnje: 27. in 28. 12. amer. barv. avni. film TAKZAN, GOSPODAR DZUNGLE. 1. 1. amer. barv. kavbojski film RANC SMRTI.

ZAHVALA

Ob bridki izgubi našega močnega očeta in starega očeta

EMILA MANNA

iz Koveča, Roška cesta 8
se iskreno zahvaljujemo za darovane vence kolektivu ITAS, še posebno očim sodelavcem, kolektivom enote ZTP Koveče in sosedom. Zahvaljujemo se tudi vsem, ki so ga spremlili na zadnji poti. Zalujoci: žena Helena, sin Ervin z družino, sin Engel z ženo Marijo ter hčeri Marija in Eln z družinama

Ob nenadomestljivi izgubi našega drugega močnega očeta in starega očeta

FERDINANDA FLORJANCA

organizista iz St. Petra
se pristržno zahvaljujemo vsem, ki ste nam v teh težkih trenutkih kakorkoli pomagali in z nami sočustvovali, nam pisмено ali ustno izrazili sožalje, podarili pokojniku cvetje in vence ter ga v tolikem številu pospremili k večnemu počitku, še posebno se zahvaljujemo častili duhovščini za spremstvo, g. župniku Erjavcu za izredno skrb in poslovljeni govor, cerkvenemu pevskemu zboru za zapete žalostinke in govor, g. Jakici za požrtvovalno pomoč, Cestnemu podjetju Novo mesto in Zborni politični Ljubljana za vence in spremstvo, kakor tudi dr. Zoriču, ki mu je lajšal bolečine.

Zalujoci: žena Rozka sin Ferda in hčeri Pavlica in Cvetka z družinama

Ob tragični izgubi našega drugega sina in brata

FRANCIJA SUŠTARŠIČA

se iskreno zahvaljujemo Janežu Stravcu in družini za nesebično pomoč pri reševanju, dr. Kocutarju, zdravnikom in drugemu osebju splošne bolnice Novo mesto, ki so storili vse, kar je bilo v njihovi moči, ter zdravnikom, osebju ljubljanske bolnišnice, tovarni ISKRA Zuzembek za požrtvovalnost v težkih trenutkih. Iskrena zahvala častili duhovščini.

Ob bridki izgubi našega močnega očeta, strica in brata

Decembrsko vreme v pogovorih

Ce v grudnu bliska, grmi, za drugo leto vetrove budi. — Ce je na Barbaro mraz, bo trajal ves zimski čas. — O Tomažu vetra suho petje, suha pomlad, sušno poletje. — Zelen božič — bela velika noč. — Božič na trati — velika noč za pečejo. — Ce Stefana burja pri nese, vinogradniku pridelek odnese. — Tepežni dan oblačen, k letu ne boš kruha lačen.

LUNINE MENE:

23. 12. ☉ ob 18.35
31. 12. ☾ ob 23.52

darovilec vencev in cvetja, govornikom pri odprtem grobu in vsem, ki so sočustvovali z nami. Posebej se zahvaljujemo prijateljem in sosedom, ki so nam v težki uri stali ob strani. Se enkrat vsem naša iskrena zahvala.

Zalujoci: starši, brat in sestra z družinama
Jana, 16. 12. 1969

Ob bridki izgubi očeta, brata, strica in starega očeta

RUDOLFA ŠENICE

iz Dol. Polja
se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so ga tako številno spremlili na njegovih zadnjih poti, mu darovali vence in cvetje, ter vsem sosedom, ki so nam pomagali v najhujših trenutkih. Zahvaljujemo se nadalje TVP iz Strade, organizaciji ZB Dolenjske Toplice, SZDL Polje ter gospodu župniku iz Dolenjskih Toplic.
Zalujoci: sin Stane z družino, hči Marija z družino ter drugo sorodstvo

Ob nenasadni in prerani izgubi našega močnega očeta

JOZETA PUSTA

iz Gor. Globodola
se najiskrenejše zahvaljujemo vsem sorodnikom, vaščanom in drugim, ki so ga spremlili na poslednji poti, a nam sočustvovali, nam ustno ali pisмено izrekli sožalje, mu poklonili vence in cvetje. Iskrena hvala tudi kolektivu KAMNOLOM Vrhnica za podarjeni vence ter gospodu župniku iz Mirne peči. Se enkrat prav lepa hvala vsem, ki so mu kakorkoli pomagali v težkih trenutkih.
Zalujoci: žena Angelca, sin Tone, ter hčeri Mari in Milena

Ob nepričakovani, boleči izgubi našega ljubelega močnega očeta

FRANCA VRČKA

šoferja iz Krškega
se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, znancom in sosedom, ki so v teh bridkih dneh sočustvovali z nami, ga spremlili na zadnji poti in zasuli njegov grob z venci. Še posebej se zahvaljujemo pevskemu zboru, g. Vodepu, Spiljarju in Grozini za ganljive besede. Iskrena zahvala Zdravstvenemu domu iz Krškega in Senovega, »Transportu« in vsem šoferjem.
Zalujoci: žena, otroci in drugo sorodstvo
Krško, 8. decembra 1969

Ob bridki izgubi našega drugega močnega očeta in starega očeta

IVANA RUEHA

upokojenega kletarskega majstra iz Metlike
se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so ga spremlili na zadnji poti na mestiško pokopališče v ponedeljek, 22. decembra 1969. Posebej se zahvaljujemo zdravnikom v novomeški bolnišnici, zlasti dr. Starčeviču, metliškega pravnika g. Verderberju in pevcem iz Metlike, kakor tudi vsem prijateljem in znancom, ki so se dragega pokojnika spomnili s cvetjem in z venci.
Zalujoci: žena Zinka, hčeri Zlaka in Milena z družinama ter vsi drugi sorodniki

PRIHODNJA ŠTEVILKA

našega lista bo zaradi noveletnih praznikov in oddiha v tiskarni izšla v četrtek, 8. januarja 1970. Vsem naročnikom, bralcem in sodelavcem lista voščimo prijetno praznovanje prehoda v novo leto ter jih hkrati pristržno pozdravljamo!
UREDNIŠTVO IN UPRAVA LISTA

Ob bridki izgubi naše dobre mame in stare mame

TEREZJE VRTAČIČ

iz Malih Brusnic
se iskreno zahvaljujemo sosedom za pomoč v težkih trenutkih in vsem tistim, ki so ji darovali vence in cvetje ter jo spremlili na zadnji poti. Posebna hvala tovarni KRKA iz Novega mesta za darovano cvetje in gospodu župniku za spremstvo na zadnji poti.
Zalujoci: sin Tone in hčerka Rozka z družinama, sin Polde in vnuki

Ob prerani smrti naše drage mame, žene in sestre

ANE VIDMAR

iz Dobindola
se zahvaljujemo vsem, ki so nam stali ob strani v najtežjih trenutkih, prav tako darovalcem cvetja in vencev ter vsem, ki so jo spremlili na zadnji poti.
Zalujoci: mož Tone z družino in sestre

Ob bridki izgubi našega ljubelega močnega očeta, starega očeta, brata in strica

JANEZA KRNCA

iz Brezovice 7
se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so ga spremlili na zadnji poti, sosedom, Matzarjevim, Hočevarjevim in Turkovim, ki so nam stali ob strani v težkih trenutkih, vsem darovalcem cvetja, družini Korčin in Dol. Težke vode, družini Krne iz Skočjana in trgovini ASTRA. Prav lepa hvala gospodu župniku iz Stopič za poslovljene besede ob odprtem grobu. Se enkrat vsem prav lepa hvala.
Zalujoci: žena, sin Janez z ženo, sin France z družino, sin Jože, Tone Vinka in Stanko

Ob bridki izgubi dragega močnega očeta

FRANCA RAJERJA

iz Lazinc pri Hlinjah
se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so nam kakorkoli pomagali in stali ob strani in izrazili sožalje. Posebna zahvala gospodu župniku, pogrebem in pevcem, gostinskemu podjetju hotela Pugled in Kolo-dvorski restavraciji.
Zalujoci: žena, hčerke Marija, Ivana, Zofka, Albin z družinami in sin France

Ob izgubi našega očeta, starega očeta, strica in brata

ANTONA BOBNARJA

iz Srednjevala Globodola
se najlepše zahvaljujemo vsem, ki so ga spremlili na zadnji poti, mu podarili vence, nam izrekli sožalje, kakor tudi gospodu župniku za spremstvo ter vsem sorodnikom in vaščanom.
Zalujoci: sinovi Jože, Ludvik, Alojz z družinami, hčerka Tončka z družino, sestra Pepca z družino in drugo sorodstvo

CESTNIKE

Dragemu očetu Stefanu Kapšu iz Frelgov pri Semlju iskreno čestita za dvojno praznovanje hči Ivanka z družino. Enako čestita tudi bratu Stefanu.

Poželenovi mami iz Prečne iskrene čestitke za 80-letnico z željo, da bi bila zdrava še mnogo let. Hčerka Pepca z družino.

Janežu Smrekarju iz Breške vasi za 80-letnico in god iskrene čestitke, veliko sreče in zdravja želita žena Francka in Modica iz Ločne.

Na pravni fakulteti je diplomirala Sabina Jazbec-Ahlin, Čestitamo!

Stefanu Judežu, ki služi vojaški rok v Osljani, za dvojno praznovanje vse najboljše. Obegem mu želimo srečno leto 1970 in skorajšnje svidenje. Marija, Stane in Helena.

Dragi teti Tereziji Movrin iz Griča pri Crnomlju iskreno čestitamo za njen visoki štirinajstletni praznik in ji želimo veliko zdravja. Nečaka Ani in Lajze z družino.

OBVESTILA

POLAĞAM sidne tapete. Sobohtkar Gvido Hroo, Mala Bučina vas, Novo mesto.

Gostilna pri Marški v Bučini vadi pri Novem mestu sprejema rezervacije za silvestrovanje in ostale dneve — tudi za kolektive. Postreženi boste z dobro domačo hrano in pižoco. Pridite, prijetno boste silvestrovali!

Obvestilo dopisnikom
Zaradi lažjega obračuna letošnjih izdatkov smo honorarje za december obračunali že z zadnjo, to je 31. številko našega tednika. Obračun za današnjo, noveletno številko Dolenjskega lista, bo zajet v januarskem obračunu.
UREDNIŠTVO

IZKORISTITE

NOVOLETNE POPUSTE V TRGOVINAH

NOVOTEHNA NOVO MESTO

DOLENJSKA BANKA IN HRANILNICA NOVO MESTO

s podružnico v Krškem in ekspoziturama v Metliki in Trebnjem

o bveščča, da zaradi internih del ob zaključku leta

NE BO POSLOVALA ZA STRANKE v ponedeljek, 5. januarja 1970.

V sredo, 31. decembra, bo banka odprta za stranke do 12. ure.

Prav je, da zveste:

Zdaj tudi SEVNICA in KRŠKO

■ V ZADNJEM TEDNU sta nam tudi občinski skupščini SEVNICA in KRŠKO v celoti poravnali pogodbeno obveznost za sofinanciranje svoje stalne komunske strani v domačem listu. Do 21. decembra je 5 občinskih skupščin že izpolnilo pogodbe za 1969, še 4 skupščine pa smo prav tako prosili za znostala nakazila.

■ NOVOLETNI KOLEDAR prilagamo danes vsem starim in novim naročnikom našega lista. — POLOŽNICE za plačilo naročnine bodo naročniki izven Slovenije dobili 8. januarja 1970, medtem ko bodo naročnine pri stalnih naročnikih v Sloveniji tudi prihodnje leto pobirali pismonoše kot doslej.

Zahvala

■ OB KOCU LETA se lepo zahvaljujemo kolektivom vseh, tistih delovnih organizacij v 9 občinah in drugod po Sloveniji, ki so tudi letos objavljali v našem časniku svojo komercialno reklamo, naročali različne razpise in obvestila javnosti, čestitke za praznike in obletnice ter tiskali razna poročila o svojem razvoju, uspehih, težavah in načrtih. Znatno del dohodka, ki smo ga uporabili za redno izdajanje domačega političnega tednika, smo dobili prav iz reklame in druge oglasne dejavnosti. Prosimo vas, ohranite tako naklonjenost domačemu listu tudi v novem letu!

■ VSEM NAROČNIKOM, bralcem, sodelavcem in podjetjem našega lista voščimo vse dobro za nastopajoče 1970. leto in jih hkrati pristržno pozdravljamo!

UREDNIŠTVO IN UPRAVA DOLENJSKEGA LISTA

DOLENJSKI LIST

LASTNIKI IN IZDAJATELJI: občinske konferenice SZDL Brežice, Crnomelj, Koveče, Krško, Metlika, Novo mesto, Ribnica, Sevnica in Trebnje.

UREJUJE UREDNIŠKI ODBOR: Tone Gočnik (glavni in odgovorni urednik), Rita Bačar, Slavko Dokl, Miloš Jakopec, Marjan Legan, Marija Padovan, Jože Primo, Jočica Teppy in Ivan Zoran. Tehnični urednik: Marjan Močkon.

IZHAJA VSAK ČETRTEK — Posamezna številka 70 par (70 starb din) — Letna naročnina: 33 Ndin (3200 S din), polletna naročnina 16 novih dinarjev (1600 Sdin); plačljiva 24 vnaprej — 2s tncemstvo 82.50 novih dinarjev (8.250 Sdin) oz. 5 ameriških dolarjev — Tekoči račun ori podr SDK v Novem mestu: 821-8-9 — NASLOV UREDNIŠTVA IN UPRAVE: Novo mesto, Gornji trg 3 — Poštni predal: 33 — Telefon: (068) 21-227 — Nenaročenih rokoptov in fotografij ne vračamo — Tiska ČGP »Delos« v Ljubljani

maloglasni

SLUŽBO DOBI

GOSPODINJSKO POMOČNICO za ves dan ali postrazno za dopoldanski čas sprejemno takoj. Oglasite se na naslov: Kristina Mahno, Cesta 4, julija 42, Krško.

ZELELA BI V SLUŽBO deklice, samostojno natakarično, ki obvlada delno nemščino in nekaj besed italijanščine. Plača po dogovoru. Gostilna bo na novo odprta 10. januarja. Prosim, če se pridete osebno predstaviti pred novim letom. Vožnja povprečno. Gostilne pri Jočici, Martuljek 70, Martuljek. Avtobusna postaja pred hišo.

ISCEN starejšo žensko, po možnosti upokojenko, za pomoč v gospodinjstvu. Hrana in stanovanje preskrbljena. Naslov v upravi lista (2365/69).

PRIJAZNA tričlanska družina išče preprosto kmečko deklico za službo v gospodinjstvu, lahko tudi asistentica. Ugodni delovni pogoji. Oglasite se pri Boštjančič-Turku, Trg OF 14, Ljubljana (nasproti železniške postaje).

SPREJMEM dimnikarskega pomočnika in vajenca. Hrana in stanovanje preskrbljena. Stanislav Arh, dimnikarski mojster, Kamnik.

STANOVANJA

ODDAM sobo s centralno kurjavo, kopalnico in garazo. Naslov v upravi lista (2376/69).

ODDAM opremljeno sobo dvema fantoma, Mali, Federsičeva 18, Novo mesto.

PRODAM

PRODAM lepoga volčjaka, starega 6 mesecev. Franc Skoberne, Rešanje 8, Senovo.

PRODAM kromatično harmoniko z registrim. Julij Skubic, Novo mesto, Cegelnica 66.

UGODNO PRODAM gumni voz, nov, 14 in 15 col. Dostavim na dom. Jože Tomc, Lavrica 14, Skofljica.

PRODAM mlade papige. Viktor Kastelec, Zaba vas 79, Novo mesto.

POSEST

V BREZICAH prodam veliko delavnico z ostalimi prostori in dvoriščem za vsako obrt. Z majhno adaptacijo iz ostalih prostorov možno urediti stanovanje. Les, Bredice, Crnec 36.

PRODAM novo hišo v Crnomlju. Janko Rudman, Loka, n. h., Crnomelj — telefon 76-084.

RAZNO

FOTOATELJE ERJAVEC, Ivančna gorica, Stična, se pripravoa za fotografiranje porok, portretov in za vsa fotografska dela. Po naročilu pridem fotografirati tudi na dom. Fotomaterjem izdelam v nekaj dnevih. Pošljite filme po pošti. Prvovrstna izdelava, nizke cene tudi v colorju.

NASEL sem ključe in denarnico. Saje, krojaštvo, Irča vas, Novo mesto.

DENAR IN CAS vam morda ne dopušata zdravljenja v zdravilišću. Z mehlnimi stroiki lahko doma zdravite boleznj jeter, kolca, in črevesja, čire, zaprtja in hemoroide z rogaškim DONAT vrlocom. Zahtevajte ga v svoji trgovini, ta pa ga dobi v Novem mestu pri HMELNJKU — tel. 21.129. STANDARDU (MERCATORJU) — tel. 21.158 in pri DOLENJKI — tel. 21.440.

STE V ZADREGI kaj bi kupili za trajno darilo? Stopite k Otmariju Zidarču, zidarju v Ljubljani, Gosposka 8 (polg universe).